Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері				**Бейсенбі**	**Жұма 01.09.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу Кітап дүкені және кітапхана туралы балалардың ойларын тыңдау, кітапханада және кітап дүкенінде сюжеттік-рөлдік ойынын ойнату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналарға кеңес: «Балалардың өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын тәрбиелеу»				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру**				
					Үстел үсті ойыны «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады **Міндеті:** Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Ойын барысы: Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі

					бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. **(Құрастыру)** **Балалармен жеке жұмыс:** Ибрагимге түстердің атауын айтуды үйрету. **Еңбек әрекеті:** Үстел үстіндегі ойыншықтарды жинау.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Күнге қолымызды жылытамыз». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (белге қою). Қолды алға созып, алақанды жоғары,, төмен бұрып: «ыстық», – деп, қолды артқа тығу. Орнықты қалып. (6 рет қайталау.) 2. «Тізені шапалақтау». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алға иіліп, тізені шапалақтап: «шап-шапшапалақ», – деп, денені түзу ұстап тұру, жоғарыға қарап созылу. (5 рет қайталау.) 3. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолдыбелге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту. (5 рет қайталау). 4. «Қоян». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру (қолды әртүрлі қалыпта ұстауға болады). 8-10 секіру және 8-10 қадам. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. (3 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас					**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,

					Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
					Саусақ жаттығуы: «Кірпі» Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					**Дене шынықтыру** **Міндеті:**Саптағы өз орнын таба білуге үйрету. Саптан шығып кетпей, бағытын сақтай отырып жаяу жүруді үйретуді бекіту. Спортзалда жаттығуға тәрбиелеу,

					кеңістікте бағдарын айқындауға үйрету, зейінін дамыту. Салауатты өмір сүруге дайындау.
					Дидактикалық ойын: «Ермексаз вазасы» Бала әр түрлі реңктердегі ермексаздың 2-3 кішкене бөлігін біріктіріп, мәрмәрге ұқсайтын дақтарды алу үшін жақсы есте сақтау. Алынған массадан вазаны мүсіндейді. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(Қоршаған ортамен таныстыру)**				
Серуен					**Серуен** **Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет бойынша көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау- бақша, Құлпыра қалды тау жақта. Қара бұлтты жел қуып Жөнеп берді аулаққа. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойындар К-№2** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. **(Дене шынықтыру)** Еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.** «Әлди» Ж.Байырбекова **(Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. *(дене шынықтыру**)* Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)					**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдану. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу» эксперименттік қызметі** **Мақсаты:** жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(математика негіздері)*** **Дидактикалық ойын: "Фигуралардың өзгеруі".** **Міндеті:** балалардың геометриялық фигуралар мен балалардың сүйікті кейіпкерлері арасындағы

					ұқсастықтарды табу қабілетін бекіту; сурет салу арқылы кез - келген фигураны кескінге айналдыру. Шарты: тәрбиеші балаларға геометриялық фигураларды сызып, оларды кез-келген кескінге айналдырып, бөлшектерді киізден жасалған қаламдармен бояуды ұсынады. Фигураларды біріктіруді, қызықты шығармашылық олжаларды ынталандыру. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс					Латифке суретке қарап ойыншық туралы әңгімелеуге үйрету, сүйікті ойыншық туралы қысқаша әңгіме құра білуге дағдыландыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен					**Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.09-08.09.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 04.09.2023	Сейсенбі 05.09.2023	Сәрсенбі 06.09.2023	Бейсенбі 07.09.2023	Жұма 08.09.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **«Барлығы балабақша туралы»** Балаларды балабақша ғимаратындағы топтармен және үй-жайлармен таныстыруды жалғастыру. «Мен - балабақша тәрбиеленушісімін», «Балабақша – менің туған үйім» ұғымдарын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға Психолог кеңесі: «3-4 жастағы балалардың даму ерекшеліктері»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" құрылыс ойындары** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Міндеті:** тағы бір кірпіш салынған екі тік кірпіштен қақпа салуды үйрету.. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақтың қоныс тойы бар"** **Міндеті:** құрылыс материалымен жұмыс істеу дағдылары мен дағдыларын бекіту, ғимараттармен ойнауды үйрету, балалардың тәжірибесін байыту. Жиһаз, бөлмелер әртүрлі тәсілдермен салынған. Материал: текшелер мен кірпіштер. призмалар, пластиналар. цилиндрлер.

	Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. - Қараңызшы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отырады. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»** **Міндеті:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б.	және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Ойын барысы:** 3-4 картинада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды сандар мен әріптерден де жасауға болады. Ол үшін арнайы әріптер мен сандар кассасын пайдалануға болады. **(математика негіздері)**	керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Міндеті:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** **Міндеті:** "Төртінші артық" Мақсаты: ойын объектілерді негізгі белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. **Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау.** **Шарты:** тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді. Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту. Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси, трамвай;	Ойын барысы. Тәрбиеші балаларды құрылысшы болуға және қуыршақтарға жиһазбен толық бөлмелер салуға шақырады. Құрылыс материалын өзің таңда. Жұмыс үшін достар, және қуыршақтарды жаңа үйге орналастыру. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын "Плюх-плюх Кемесі Түлкіге көмектесуге асығады"** **Міндеті:** танымдық белсенділікті дамыту. Ұсақ мотериканы дамыту. Негізгі қасиеттері бойынша заттарды салыстыру дағдыларын қалыптастыру және бекіту. Тапсырма мен үлгі бойынша әрекет етуге үйрету. Негізгі түстермен таныстыру. Жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастыруыңыз. Дидактикалық құрал фетрадан жасалған және бөлшектер

	- Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(Математика негіздері)**			[кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік]; трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді. **(Математика негіздері)**	жиынтығы: "Плюх-плюх Кемесі, матрос Бақа, жалаулардың түсі бойынша шелектер, Түлкі, екі өлшемді себеттер, екі өлшемді балық, қалта. **Ойын барысы:** Балаларды бақа матростармен танысуға шақыру. Ойын жағдайын жасау: шелектердегі жалаушаларды жуу қажеттілігі: тиісті түсті шелекке жалаушаларды қоюды ұсыну, содан кейін оларды Плюх-плюх кемесінің діңгектеріне орналастыру үшін жалаушалар санына сәйкес қою. Кememен саяхатқа шығуды және Түлкіге көмектесуді ұсыну - оған балық аулау. Балықты себеттерге мөлшеріне сәйкес өсіруді ұсыну. **(Математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, денен белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Шапалақ». Б.қ.: қолды екі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 рет қайталау)				

	2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алдыға қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу.Осылайша келесі аяқпен орындау (3 рет қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 рет қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынш әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым» Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан сануды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді сануды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтары сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Шеңбер құрып сапқа тұру. Сапқа тұрып	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларды өз балабақшалары туралы қазақша айта білуге	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сапқа бір қатар болып тұру, сапта бір	**Музыка** Жетекші маман жоспары бойынша	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Екі аяқпен секіру (аяқты қосып

ған іс-әрекет	берілген белгі бойынша тоқтап, бір қатармен жаяу жүру. Сапта бағытты сақтай отырып жүруді үйрету, педагогтің берген белгісі бойынша тоқтауды үйренуді қалыптастыру. Шеңбер бойына сапқа тұруды үйретіп, оны бекіту, өз ісәрекетін басқа балалардың іс-әрекетімен сәйкестендіре білу. Зейінін дамыту, кеңістікте бағдарын айқындауға үйрету, жинақылыққа тәрбиелеу, спортзалда өтетін жаттығуларға сергек көңіл күй, оң көзқарас қалыптастыру.	үйрету. күнделікті өмірде жиі қолданылатын үй тұрмысындағы кейбір заттардың атауларын, апта күндерін, айлардың, жыл мезгілдерінің атауларын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Сәлеметсіз бе? -Сау болыңыз! -Кел, отыр, тұр, ал, әкел **«Менің балабақшам» постері. «Балабақша» сюжетті-рөлдік ойын**	қатармен жүру және жүгіру. Тепе-теңдікті сақтапқуыршақты қолда ұстап, баспалдақпен төбешікке (горка) көтерілу, тұтқаларынан ұстамай, төмен қарай отырып сырғанау.		секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Шеңбер бойына сапқа тұрып жаяу жүру. екі аяқпен секіруге үйрету (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп, екі аяқпен серпіле секіру. Бір қарқынды сақтай отыра шеңбер бойымен жүре білуді бекіту. Жаттығу жасау кезінде тыныс алуды тоқтатпауды қалыптастыру. Үйлестіру қабілетін дамыту, қарқынды сақтау, педагогтің нұсқауымен іс-әрекетті жылдамдата және баяулата орындай білу, мейірімділікке, ымырашылдыққа тәрбиелеу.
	«Бауырсақ» ертегісі (суретпен жұмыс). **Міндеті:** «Бауырсақ» ертегісін естеріне түсіру. Дағдыларды қалыптастыру: дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з)	**«Балабақшадағы менің тобым»** суретпен жұмыс. **Міндеті:** Балабақша және ондағы топ туралы әңгімелесу, топтағы бұрыштармен таныстыру.	**Пішіндер туралы Ертегі (көрініс)** **Міндеті:** пішіндермен таныстыруды жалғастыру. Сөздік жаттығулар **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**«Менің айналамдағы адамдар» суретпен жұмыс.** **Міндеті:** бейтаныс адамдармен қарым-қатынас кезінде қауіпсіз мінез-құлық туралы алғашқы идеяларды қалыптастыру. Балаларды өз, бейтаныс, таныс	**«Апта күндері» «Туған күнге дейінгі апта» әңгіме** Таңертең оянған Дамира күнтізбе парағын аударып, бір аптадан кейін оның туған күні бар екенін түсінді! Ол, оны бір жыл күтті, ал көптен күткен мерекеге

	дыбыстарды айта білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Топтық жұмыс: «Бауырсақ» ертегісінің кейіпкерлерін бояу, «Бауырсақты» салу ***(сурет салу)***	Дағдыларды қалыптастыру: Дауысты, дауыссыз (а, о, і, ң) дыбыстарды айта білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Топтық жұмыс: «Менің тобым»** **Міндеті:** Әр бала таңдауы бойынша таңдауы топтағы заттардың суретін салу, жапсыру, мүсіндеу, заттардың түстерін атау. ***(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	**«Пішініне қарай топтастыр»** **Міндеті:** заттарды пішініне қарай топтастыруға үйрету. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын: «Кім баяу»** **Міндеті:** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру)***	адамдарды ажырата білуге үйрету. Дауысты, дауыссыз (а, о, і, ң, ғ) дыбыстарды айта білуге үйрету. **«Мысық, тауық және түлкі» ертегісі бойынша суретпен жұмыс** Тәрбиеші балаларға «Түлкі тауықты қалай ұрлап кетті?» деп ой тастау арқылы, әңгіме құрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Телефонмен ойын: «Алло! Үйде кім бар? »** Тәрбиеші: "Алло! Үйде кім бар?", телефонды балаға береді. Бала өз отбасы мүшелерін атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Достық ағашы»** Міндеті: Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу. *(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)*	дейін бір апта қалды! Шындығында, Дамира мұның көп немесе аз екенін білмеді. Бірақ менің жүрегімде бір апта ішінде бәрін жасау үшін мерекеге шұғыл дайындалу керек екенін сезіндім! Туған күн жексенбі күні, бірақ ол алыс емес! **«Дамираға өзін ретке келтіруге көмектес» дидактикалық ойыны.** **Міндеті:** апта күндеріне орай Дамираға арналған заттарды ретімен жинау. (ас үйге не апару керек, үстелге не қою керек т.б.) Сөздік жаттығу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дамираның туған күніне арналған сыйлық»** Міндеті: Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу.

			«Мен тұратын қаланың көшелеріндегі геометриялық пішіндерден жасалған үйлер» (топтық жұмыс) **Міндеті:** Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру **(сурет салу)**		*(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,)*
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Міндеті:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев)	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.	**Құмдағы іздерді бақылау** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды	**Жерге түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы айту. Олардың түстерін атауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құм салғыштың ішіне түскен жапырақтарды тазалау.	**Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

	Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймы **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) . **Қимылды ойын**. Қ-№ 3 «Ақ қоян» *(дене шынықтыру)* Еркін ойын	***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтай ма?» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. Қ-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру)* Еңбек әрекеті	күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. Қ-№5 «Жапалақтар» (дене қозғалысы) Еркін ойын	Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Балалармен жеке жұмыс**: Балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады (жапырақ) Аспай піскен, Қайнамай піскен (жеміс) Жер бетінде шашы бар Жер астында басы бар (сәбіз) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. Қ-№ 6 «Күн мен жаңбыр» (дене шынықтыру) Еркін ойын	**(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу, гу-гу шықты Желдеттіде бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. Қ-№ 7 «Күн мен түн» (дене шынықтыру) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. нанды үгітпей, ойнамай жеуге үйрету **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.** «Әлди» Ж.Байырбекова **(Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үш түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз,

	Үлкен болып өсеміз. *(дене шынықтыру**)* Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Дидактикалық ойын:** «Не артық?» **Міндеті:** суреттерді салыстыру арқылы ойлау қабілетін дамыту. Тәрбиеші балаларға үш қатар суреттері бар бетшелерді ұсынады. Әр қатардағы бейнеленген заттарды сипатына қарай мұқият қарап, басқаларынан өзгеше біреуін табуын өтінеді. Осылайша әр қатардағы заттардан бала артығын табады. **(Математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Міндеті:** Ойын қиялды дамыту. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік	**Дидактикалық ойын: «Қолғапты безендір»** **Міндеті:** Ойын кеңістіктік қатынастар мен симметрияны ескере отырып өрнектер жасауға үйретеді. Барысы: Баланың алдына қағаздан кесілген қолғап пен геометриялық пішіндер жиынтығын салу. Тапсырма-әдемі және симметриялы өрнек жасау. Бейнелеу іс-әрекетіндегі ойын ынтымақтастық, өзара әрекеттесу дағдыларын қалыптастыра алады. Мұны істеу үшін жұпқа бөліп, қолғап тарату: бір оңға, екіншісі солға. Олар бірдей үлгілерді жасауға тырыссын. ***(Жапсыру)***	**Дидактикалық ойын: «Артығын тап»** **Міндеті:** Тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту. Тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Пластилин вазасы»** **Міндеті:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, кейбір заттарды, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Бала әр түрлі реңктердегі пластилиннің 2-3 кішкене бөлігін біріктірсін, мәрмәрге ұқсайтын дақтарды алу үшін жақсы есте сақтау. Алынған массадан вазаны мүсіндейді.	**Санамақ** Ал, балалар, тұрайық Алақанды ұрайық. Оңға қарап иіліп, Солға қарай иіліп Бір отырып, бір тұрып, Бір тыныгып алайық. Орнымыздан тұрайық, Белімізді жазайық. Жоғары төмен қарайық, **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы палитра»** Ойын қоршаған әлемнің түстерін қабылдауды және табиғат сұлулығына эмоционалды реакцияны дамытады. Қатысушыларға төртбұрышты түсті	**Дидактикалық ойын: «Заттың атын ата»** **Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Боялған жылқы»** **Міндеті:** халық суреттерінің негізгі түрлері туралы идеяны бекіту. "Гжель", "тұман", "Городец", "Филимоново"деп аталатын боялған жылқылар мен төрт жайылымның суреттерін дайындау. Бала әр фигураның қандай суретпен безендірілгенін тиісті жайылымға қою керектігін айтуы керек. Берілген жылқыны суретке қарап бояу. **(Сурет салу)**

	бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен мүсіндеуді ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. ***(мүсіндеу)***		**(Мүсіндеу)**	карталарды тарату. Табиғи нысанды атау. Балалар оның қалай боялғанын есте сақтауы керек, тиісті карталарды көтеруі керек. Мысалы, "қайың" сөзінде ақ, қара, жасыл квадраттар көтерілуі керек. "Түймедақ" сөзінде-сары, ақ, жасыл. Қате картаны көтерген қатысушы жойылады. **(Математика негіздері)**	
Балалармен жеке жұмыс	Алиге **«Шалқан»** ертегісін мазмұндату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Раянаға топтың әр бөлмесіндегі заттарды атап айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Иманғалиге «Менің жан досым» туралы әңгіме. **Мақсаты:** ауладағы досы туралы қысқаша әңгіме құрастыра білуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Айбибіге қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Балабақша суретін бояу. *(сурет салу)*	Латифке **«Күз» туралы өлеңді қайталату Мақсаты:** өлеңнің сөздері таза айтуға үйрету, артикуляциялық аппаратт дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	**Күз мезгілінде желді бақылау Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау

	(қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын «Кептерді қуып жет»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Түсті автокөліктер»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықта-рын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** **Міндеті:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. (қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын: мен лақтар»** **Міндеті:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарын жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.09-15.09.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 11.09.2023**	**Сейсенбі 12.09.2023**	**Сәрсенбі 13.09.2023**	**Бейсенбі 14.09.2023**	**Жұма 15.09.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **«Күз бізге не әкелді?»** Мақсаты: Балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін кеңейту. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту. Табиғи дәрумендердің пайдасы туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: «Балаларға қандай ойыншық керек?»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ қалашығы"** **Міндеті:** жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. - Қарашы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік.. біз өз үйлерімізді жасаймыз.. біз өз ғимараттарымызды	**Құрылыс ойыны "Фигураларды қосу"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Шеңберлер сияқты лайнерлерді алып тастаңыз және балаңызға	**Құрылыс ойыны: "Біз фигураларды ойлап табамыз"** **Міндеті:** логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Бала әртүрлі элементтерден фигураларды ойлап тауып, бүктей алады, оларға ат бере алады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Жылан»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу **тәсілдерін үйрету,**	**Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Міндеті:** Ойын қиялды дамыту. әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұшақ»** **Міндеті:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау	**Дидактикалық ойын: «Бөлінген суреттер»** **Міндеті:** талдау мен синтездің әрекеттерін үйрету, бүтіннің бөліктерін бөліп алып, бөліктерден бүтінді құра білу, алынған кескінді дұрыс атауға үйрету, пішін, пропорция, деталь сезімін дамыту. **Материалдар:** кесілген сурет. **Ойын барысы:** кесілген карталар үстелге қойылады. Олардан бүкіл суретті жинау керек. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Тасбақа»** **Міндеті:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;

	ойлап табу. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Қуыршаққа арналған қарындаштар»** **Міндеті:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Материал: түрлі-түсті қарындаштардан бос қораптар, ермексаз. **Шарты:** Бірнеше қарындаштар мен соған сәйкес суреттер ұсынылады. Суреттердің түсіне сәйкес қарындашты таңдайды. Тәрбиеші балаларға осы қарындаштар арқылы қуыршақтарға көмектесуді ұсынады. Балалар бос қораптарды алып, жұмыс үстелдерінде орын алады. Ермексазды алақанның арасына тікелей	оларды үстелге жинап, содан кейін оларды тиісті терезелерге салу. Содан кейін үшбұрыштарды, квадраттарды дәл осылай жинау. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұлу»** **Міндеті:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Ұлуды мүсіндеуге үйрету: саздың бір бөлігі бағанға оралып, басы мен мүйіздері тартылады. Материал: саз, аралардың силуэттері және гүлдердің суреттері. **Барысы** Балаларға теңіз жануарларының суреттері ұсынылады, оларды түсіне қарап аквариумға орналастыру ұсынылады. Алайда оның ішінде қандай жануар жетіспейтінін сұрайды және саз балшықтан мүсіндеуді ұсынады. Тәрбиеші балаларға: "Гүлдерге қатты қуанған	балалардың ұсақ моторикасын дамыту. **Міндеті:** Мүсіндеу әдістерін жетілдіру: ермексазды алақандар арасында айналдыру; Қысу, тарту техникасын қолдануға машықтану; Бөлшектерді бір-біріне мықтап басып, оларды біріктіру және тігістерді тегістеу қабілетін бекіту. Балаларды пластилиннің қасиеттерімен таныстыруды жалғастыру (жұмсақ, икемді, кез-келген формада болуы мүмкін). Стекпен жұмыс істеу қабілетін бекіту. Ашық түсті ермексаздан ұзын және жұқа денесін, құйрықты, басын тегістеуді ұсыну. Жыланның қалай ысқырғанын еске түсіру:"Ш-ш-ш". Стек көмегімен кескіннің беткі ерекшеліктерін беру**. (Мүсіндеу)**	қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Шарты: ұшақ жасауды ұсыну: ермексазды жайып, оған ролик пішінін беруіңіз, роликті екі тең бөлікке бөлу – корпус пен қанаттар, оларды көлденеңінен біріктіріп, құйрығын жоғары қарай бүгу. Ұшу кезінде ұшақтың қалай гүілдейтінін еске түсіру:"У-у-у". **(Мүсіндеу)**	**Шарты:** Балаға қабықты күмбез түрінде пішіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын мүсіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын төменнен қоюға, көзді қарындашпен белгілеуге, қабықты белгілеуге шақыру. Сөйлесіп айта аласыз: "Тасбақа печенье жейді, Джем қосылған шай ішеді". **(Мүсіндеу)**

	қимылмен айналдырады. Тәрбиеші балаларға мүсінделген бағанның ұштарының бірі қарындаштың жылтыратылған жағына пішін беру үшін саусақтарымен сәл қысылғанын көрсетеді. Белгілі түстердің аттарын бекіту үшін тәрбиеші ойыншықтардың атынан біреуден қарындаштың қандай түсті мүсін жасағанын сұрайды. Қиындық туындаған жағдайда қарындаштың түсін тәрбиеші атайды. **(Мүсіндеу)**	аралар енді саздың кесектерін көргенде алаңдаушылық таныта бастады. Олардың кейбіреулері тіпті кесекке ұшып қонып, бір нәрсені тыңдайды. Тәрбиеші сазды алып, оны құлағына апарады және тыңдайды). Менің ойымша, кесектен әрең естілетін дыбыс шығады. Балалар, бұл не деп ойлайсыңдар?» Балалар ұлуды қарастырады, тәрбиеші олардың назарын құрылымға аударады: кішкентай бас, күлкілі мүйіздер. Тәрбиеші саздың бір бөлігін алады, сол жерден шыққан дыбыстарды тыңдайды, содан кейін сазды айналмалы қозғалыстармен бағанға айналдырады. Бір ұшы бүктеліп, екіншісі тегістеледі. Оған бастың пішіні беріледі, мүйіздер салынады. Тапсырма аяқталғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр Ұлуға лақап ат беріп, ойнауды ұсына алады. **(Мүсіндеу)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)**				

	Міндеті: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, денен белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қо Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау.Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу – сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) 4. «Көршіме көрсетемін». Б.қ.: өкшемен отырады, сылдырмақтар ұстап, қолды екі бүйірге қояды. Оңға, солға бұрылу. Сылдырмақтарды сылдырлатып, денені түсіз ұстап тұру. (3-4 рет қайталау). **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

				тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Ағаш» Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы «Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін тура және кері санап, алға-артқа жүреді. **(математика негіздері)**	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** бір-біріне допты домалату(аяқты алшақ қойып отыру, арақашықтық – 1 метр). Екі аяқпен ептілікпен секіру (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Аяқты алшақ қоя отырып, 1 метр арақашықтықта бір-	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларды достарының аттарын, олар туралы қысқаша айта білуге үйрету. күнделікті өмірде жиі қолданылатын үй тұрмысындағы кейбір заттардың атауларын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; Түрлі-түсті суреттер.	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** бір-біріне допты домалату (аяқты алшақ қойып отыру, арақашықтық – 1 метр). Екі аяқпен ептілікпен секіру (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру). Аяқты алшақ қоя отырып, 1	**Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** сызық үстінен екі аяқпен секіру, кедергілер арасынан жүру және жүгіру. **Міндеттері:** екі аяқпен сызықтан секіруге үйрену. Кедергілер 1 28 арасынан жаяу жүріп және жүгіріп өту дағдысын бекіту,

	біріне допты домалатуға үйрену, доптың қозғалысының бағытын сақтауды үйренуге қалыптастыру. Екі аяқпенептілікпен секіруге жаттығу (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп секіріп, аяқты алшақ не бірге қойып секіруге жаттығу. Көзбен өлшеуді, зейінін дамыту, үйлестіру қабілетін арттыру, мейірімділікке, спортзалдағы тәртіпке тәрбиелеу.	**Сөздік минимум:** Менің, достарым, ойнаймын **«Дос болайық бәріміз» ойыны**	метр арақашықтықта бір-біріне допты домалатуға үйрену, доптың қозғалысының бағытын сақтауды үйренуге қалыптастыру. Екі аяқпенептілікпен секіруге жаттығу (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп секіріп, аяқты алшақ не бірге қойып секіруге жаттығу. Көзбен өлшеуді, зейінін дамыту, үйлестіру қабілетін арттыру, мейірімділікке, спортзалдағы тәртіпке тәрбиелеу.		ептілікті жетілдіру. Шектелген алаң үстінен жүргенде тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. Балаларды бір-бірін қадірлеу, өзара жайлы қарымқатынас орнатуға тәрбиелеу, зейінін дамыту. Жарақаттанудың алдын алу.
	Т.Бердияровтың «Сұр қоян» өлеңі **Міндеті:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. Сөздердің мағынасын ашу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Ала мысық» өлеңі** **Міндеті:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. «Ала» сөзінің мағынасын түсіну. **«Мысық және оның балалары» суретпен жұмыс**	**Қастек Баянбаевтың «Күз бояуы» өлеңі** **Міндеті:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету. Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. «Күзгі бояу» сөзінің мағынасын түсіну. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Ғ.Қайырбеков «Алтын күз» өлеңі** **Міндеті:** Шағын өлеңді жатқа айтуға үйрету.Сөйлеу барысында дауыс ырғағы мен қарқынын қадағалап, кейіпкерлердің бейнесін, мінез құлқын дұрыс жеткізу. «Алтын күз» сөзінің мағынасын түсіну	**«Күзгі ағаштар» әңгіме** **«Сөздік жаттығулар» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ағаштардың биіктігін салыстыр»** *(математика негіздері)* **Дидактикалық ойын: «Қайсы**

	Дидактикалық ойын «Қоянға көмектес» картотека №3 **Міндеті:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. *(математика негіздері)* **«Қояндарға арналған сәбіздер»** Сәбізді мүсіндеу, жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Анаңның құйрығынан ұстап ал» ойыны картотека №48** **Мақсаты:** мысық ананы қуып, құрығынан ұстауға тырысу. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Марғауларға арналған жіптер»** Әр түрлі жіптерді мүсіндеу, жапсыру. Мысықтың жіппен ойнағанды ұнататынын айту. **(мүсіндеу, жапсыру)**	**«Жыл мезгілін ата» ойыны картотека №48** **Міндеті:** Суреттерге қарап жылмезгілдерін атау. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Күзгі жапырақтар»»** Себеттерді мүсіндеу, жапсыру. Түстерін атау. **(мүсіндеу, жапсыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Табиғат мейірімді» ойыны картотека №48** **Мақсаты:** тәрбиеші сөйлемді өзі бастап береді, балалар сөйлемді әрі қарай жалғастырады *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Сергіту сәті: «Шөп».** Шөп үстімен жүреміз: Сырт-сырт,сырт-сырт. Тас үстімен жүреміз: Тарс-тарс, тарс-тарс. Су ішімен жүреміз: Шолп-шолп, шолп-шолп. Жол бойымен жүреміз: Топ-топ,топ-топ. **(дене шынықтыру)** **«Жапырақтарға арналған себет»»** Себеттерді мүсіндеу, жапсыру. Түстерін айту. **(мүсіндеу, жапсыру)**	**ағаштың жапырағы?» картотека №48** **Мақсаты:** жапырақтарды атау. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **«Күзгі ағаш» топтық жұмыс** Күзгі ағаштарды мүсіндеу, жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау. **Мақсаты:** Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. (қоршаған ортамен таныстыру***)*** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Қ-№ 8 «Аңшылар» *(дене шынықтыру**)*	Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету. **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. (қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері) **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. **Мақсаты:** Балаларға гербарий жасауды үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем әдебиет:** «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын:**	Саябақты бақылау **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Қимылды ойын:** Қ-№ 10 «Поезд» *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын	«Тұманды бақылау» **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атау. Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын:** Қ-№11 «Торғайлар мен автомобиль» *(дене шынықтыру**)*	«Күзгі желдің бағытын бақылау» **Мақсаты:** Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын, қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері киіпті, Сары жібек көйлегін, Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып.

	Еркін ойын	К-№ 9 «Қоян» *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын		Еркін ойын	***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын:** К-№ 12 «Аттар» *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау. Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту. Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда. *(орамал)*				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үш түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене шынықтыру)** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Көркем дизайнер»** Міндеті: Қарапайым контуры бар фигураларды және қарындаштар мен парақтарды балаларға тарату. Танылатын Нысандар жасау үшін	**Дидактикалық ойын: «Қызыл не?»** **Міндеті:** түстердің атаулары туралы білімді бекіту; балаларды әртүрлі пішіндер мен түстердегі заттардың арасынан қызыл түсті заттарды таңдауға үйрету. Материалдар: Катя қуыршағы, ойыншық ыдыс-аяқ, көкөністер түрлі түсті заттар Ойын барысы: Тәрбиеші үстелдің шетіне түрлі түсті заттарды (көкөністер, ыдыс-аяқтар, қарындаштар және т.б.) орналастырады. Балаларға қонаққа Катя қуыршағы келеді. Ол қызыл садаққа бірдей	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен » ойыншықтар** **Міндеті:** Түрлі ойыншықтарды таныстыру. Ойынға деген қызығушылығын дамыту. Балалар арасында өзара жағымды қарым-қатынасын қалыптастыру. Балаларды дүкеншілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас

	кескіндерді аяқтауды ұсыну. **(Сурет салу)**	түсті заттарды алғысы келеді. Балалар бір-бірден келіп, затты және оның түсін атайды: қызыл қызанақ, қызыл қарындаш және т.б. дұрыс жауаппен Катя қуыршақ басын изеп, бала затты қалтасына салады; егер жауап дұрыс болмаса, Катя бұрылады. Соңында заттардан бір зат құрастырып, атын атау. **(Құрастыру)**	**Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Міндеті:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы	**қалай орналасқанын салайық"** **Міндеті:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). **Материал: сопақ және дөңгелек трафареттер.** **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(сурет салу)**	киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Бөлінген суреттер»** **Міндеті:** талдау мен синтездің әрекеттерін үйрету, бүтіннің бөліктерін бөліп алып, бөліктерден бүтінді құра білу, алынған кескінді дұрыс атауға үйрету, пішін, пропорция, деталь сезімін дамыту. **Материалдар:** кесілген сурет. **Ойын барысы:** кесілген карталар үстелге қойылады. Олардан бүкіл суретті жинау керек. **(Құрастыру)**

			шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. ***(Жапсыру)***		
Балалармен жеке жұмыс	Латифке көкөністер туралы тақапақ жаттау. Мен моншақты шиемін Құмарсындар білемін, Кетіп қалып жүрмесін Тамағыңа сүйегім. **Мақсаты:** өлеңдегі сөздерді анық айтқызу, артикуляциялық аппаратты дамыту. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Гүлсезімге үй жануарлар туралы әңгімелесу **Мақсаты:** Үй жануарлары және олардың төлдерін атай отырғызып пайдасы туралы сұрау. Әңгімелету арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін арттыру, өз ойларын еркін, әрі нақты жеткізе білуге дағдыландыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	Айымға жабайы жануарлар туралы әңгімелесу **Мақсаты:** Жабайы аңдар тіршілігі туралы түсінік беру. Жабайы аңдарды бір-бірінен ажырата білуге және олардың аттарын дұрыс айтуға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	Амираға «Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)***	Латифке - күннің суретін салу, шуақтарын санау, түсін айту. ***(сурет салу, математика негіздері)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаға н ортамен таныстыру)*	**Қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:**	Күннің екінші жартысындағы желді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Қимылды ойын:** « Қу түлкі »

	Қимылды ойын: «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	(қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. *(дене шынықтыру**)*	Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңды ққа,ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», « қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. *(дене шынықтыру**)*	«Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. *(дене шынықтыру**)*	**Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарын жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 18.09-22.09.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.09.2023	Сейсенбі 19.09.2023	Сәрсенбі 20.09.2023	Бейсенбі 21.09.2023	Жұма 22.09.2023

Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). **«Гүлзардың жанында»** **Міндеті:** Күзгі гүлдермен танысу. Өсімдіктің құрылымын көрсету. Биік, төмен (гүл), ұзын, қысқа (сабақ) ұғымын бекіту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-анаға кеңес: «Сөйлеу қабілеті бұзылған балаларда, қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға арналған тіл дамыту құралы»

Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Міндеті:** Ойын қиялды дамыту. әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ қалашығы"** **Міндеті:** жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. - Қарашы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік.. біз өз үйлерімізді жасаймыз.. біз өз	**Құрылыс ойыны "Фигураларды қосу"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, сануды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ мотрикаңы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту.	**Үстел үсті ойыны: «Бөлшектерді құрастыр»** Міндеті: Балалардың LEGO конструкторының бөлшектерін үлгі бойынша анықтау, оларды ұшақтың конструктивті моделіне қос қабілетін қалыптастыру үш жағдай жасау. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Біз фигураларды ойлап табамыз"** **Міндеті:** логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар.

	орналастыруға тырысу. **(Құрастыру)**	ғимараттарымызды ойлап табу. **(Құрастыру)**	Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Шеңберлер сияқты лайнерлерді алып тастаңыз және балаңызға оларды үстелге жинап, содан кейін оларды тиісті терезелерге салу. Содан кейін үшбұрыштарды, квадраттарды дәл осылай жинау. **(Құрастыру)**		Барысы: Бала әртүрлі элементтерден фигураларды ойлап тауып, бүктей алады, оларға ат бере алады. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Қолды сермеу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды алға, артқа сермеу. Үлкен амплитудаға бейімдеу. 3-4 рет орындағаннан кейін – үзіліс, демалу. (4 рет қайталау). 2. «Мысық арқасын созып майыстырды». Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Ек рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (4–5 рет қайталау). 3. «Бақа-бақа балпақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру, алақанды екі аықтың ортасындағы еденге қою, басты көтеру, «бақ-бақ», – деп тік тұру (6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір жақтан екінші жаққа шайқалу, демалу –қолды түсіру. (4 рет қайталау). «Доп». Жоғары секіру («Добым менің домалақ» тақпағын айтып секіру). (Жүрумен алмастырып екі рет қайталау). 5. «Көбелектер». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру: қолды екі жаққа созып, көбелектің ұшқанын салу, қолды төмен түсіру, «отырамыз», – деп айту. (4-6 рет қайталау *(дене шынықтыру**)*			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас

	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

әрекетке дайындық	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ-деп, ән салады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы.** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** 4 метр қашықтыққа тіке бағытта еңбектеу. Аяқтарын алшақ ұстай отырып допты бір-біріне домалату, арақашықтық – 1 метр. белгіленген бағытты сақтай отырып еңбектеу. 1 метр қашықтықта аяқтарын алшақ ұстай отырып допты бірбіріне домалату, допты	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Киім түрлерімен таныстырып, атауларын үйрету **Сөздік минимум** Көйлек, тон, етік, бас киім, қолғап, шалбар **Дидактикалық ойын «Қуыршақты киіндір»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** ені – 25 см, ұзындығы 2,5 метр тіке жолмен жүру Кез келген бағытта еңбектеу. Тіке жолмен жүру (ені – 25 см, ұзындығы – 2,5 метр), ауданы шектелген заттың үстінде жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау. Кез келген бағытта еңбектеу.	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** ені – 20 см, ұзындығы 3 м ирек жолмен жүру Допты бір-біріне екі қолмен домалату (арақашықтығы – 1,5 метр). Жоғарыда ілініп тұрған затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру. Тұрақты тепе-теңдікті сақтай отырып, шектелген тірек аумағында жүру. Үш

	қолмен лақтыру. Көзөлшемін, төзімділікті дамыту, достық қарым-қатынасқа, бірлесе ойнауға үйренуге тәрбиелеу.				дөңгелекті велосипед тебу.
	Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта» Ойын барысы: Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала	**«Көкөністерді қарастыру» Әңгіме** **Міндеті:** Балалардағы көкөністер туралы идеяларды қалыптастыру, олардың өсу орны маңызды белгілерін атау. Тақырып бойынша сөздікті нақтылау және кеңейту (Бақ,. көкөністер, қияр, қызанақ, қызылша, шалқан, пияз. баклажан, сәбіз, дөңгелек ұзын, жасыл, қызыл, сары, тасу, қазу, кесу, жырту). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Егін» жаттығуы** Бақшаға барайық, Біз егін жинаймыз (қол ұстасып, шеңберге тұру). Біз сәбізді тартамыз, Біз картоп жинаймыз.(«тарту»: қолды еліктейтін қозғалыстармен көлбеу жасау. «қазу» күрекпен жұмыс істеуге еліктейтін қолмен қозғалыстар жасайды).	**Шалқан ертегісіне саяхат** **Міндеті:** Балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, шаршы және үшбұрыш), түс, заттың өлшемі туралы білімдерін жүйелеу. Тәрбиешінің көмегімен ертегінің шағын үзінділерін сахналауға және драматизациялауға деген ынтаны ояту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** Ойын барысы: Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай	**«Кішкентай ұшақ» туралы ертегі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еркін ойын: «Ұшақтар»** **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. *(дене шынықтыру)* **«Мен армандаған ұшақтар»** Ұшақтың суретін салу, дайын бөлшектерден тікұшақты жапсыру, мүсіндеу. *(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*	**«Добым» өлеңі Ш.Смаханұлы**. **Міндеті:** Ойыншық туралы әңгі ме құрастыру. Ойыншықтардың пішінін, түсін, қандай материалдан ж асалғанын анықтауға үйрету. Балалардың сөздік қорын молайтып, тілін жаттықтыру. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Доп»** **Шарты:** тәрбиеші айтқан өлең шумағын тыңдап қимылдар жасайды. Допты ұқыпты желімдеу. ***(жапсыру)*** **«Достарыма арналған доптар» (топтық жұмыс)** Доптың суретін салу және мүсіндеу.

	психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыра-тын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Біреу – көп» **Міндеті:** «Біреу», «көп «бір-бірден», «бірде-біреуі жоқ» ұғымдарын қалыптастыру. **Шарты:** Кірпілер алманы жақсы көретіні айтады. – Балалар, кірпі қысқа азық жинап алмақшы екен. Кірпіге суреттегі көп алма қайда, бір алма қай жерде тұрғанын айтып жіберіңдерші. Кірпі мынадай сұрақтар қояды: – Ағашта неше алма ба – Жерде неше алма жатыр?	Біз қырыққабаттың басын кесеміз, Дөңгелек, шырынды, өте дәмді. («кесу» бір қолмен қырыққабаттың басын ұстаңыз, ал екінші қолмен қырыққабаттың басынан пышақпен кесу.) Біз укропты жұламыз. («жұлу» - тарту және екі қолмен қозғалыс.) Және жолға шығамыз. (қол ұстасып, шеңберге тұру). *(дене шынықтыру)* **Дидактикалық ойын: «Бір-көп» ойыны** Әр бала бір көкөніс пен бірнеше көкөніс бейнеленген карталарды алады. Балалар карточкаларын көрсетіп, алдымен бір көкөністі, содан кейін көптеген көкөністерді атайды. - Асқабақ-асқабақтар - қияр-қиярлар - қызанақ-қызанақтар - баклажан-баклажандар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Егістік алқабы» топтық жұмыс** *(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*	заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. (қоршаған ортамен таныстыру) **Сергіту сәті** Міне, біз шалқан отырғыздық *(еңкею)* Оған суды құйдық. *(қимылмен жасау)* Ал енді оны тартамыз, *(қимылмен көрсету)* Шалқаннан ботқа пісіреміз, *(қимылмен көрсету)* Мықты, күшті боламыз *(күшін көрсету)* *(дене шынықтыру)* **Дидактикалық ойын: «Шыршаны қой»** Міндеті: ретімен орналастыру қабілетін дамыту Шарты: сендер шыршаларды ең жоғарыдан төменге дейін орналастыруларың	Үстел үсті ойыны: «Кезек» Ойын барысы: Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. Мысалы: тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. (қоршаған ортамен таныстыру)	*(сурет салу, мүсіндеу)* Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру)

	– Қай жердегі алма көп? Ағашта өсіп тұрған бір алманы саусағыңмен көрсет. *(математика негіздері)* Кірпінің суретін салу, алманы мүсіндеу. Кірпіні жапсыру. *(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)*	Үстел үсті ойыны: «Қиял арқылы сөздерді есте сақтау» Ойын барысы: Балаларды логикалық байланысы жоқ сөздерді есте сақтауға үйретеміз. Сөздер: ағаш, үстел, буғыш, себет, тарақ, сабын, кірпі, өшіргіш, кітап, күн. Осы сөздерді пайдаланып әңгіме құрастыру қажет. «Көз алдарыңда әдемі жасыл ағаш өсіп тұр деп елестетіңдер. Ол тақтаға қарай өсе бастады, тақтадан төмен қарай аяқтары түсті, сонымен үстел пайда болды. Үстелге жақындай қарадық, үстелдің үстінен төмен қарай аққан шалшық су көрдік. Ол үлкен өзенге айналды. Өзеннің ортасында ожау пайда болды, одан ол себетке айналып кетті. Одан кейін себет жағаға ұшып кетті. Оған жақындап себеттің бір жағын сындырсаңыз, тарақ пайда болды. Оны қолыңызға алып шашыңызды тарай бастадыңыз, содан кейін басыңызды сабынмен жудыңыз. Сабын көпіршіктері ағып,	керек (оң қолмен, солдан оңға қарай жаю. **(математика негіздеі)** Үшбұрыш пен төртбұрышты біріктіріп үйдің суретін салу, берілген. ***(сурет салу)***		

		кірпідей үрпиіп шашың қалды. Сізге өте ыңғайсыз, буғышты алып шашыңызды жинадыңыз. Буғыш буғанға шыдамай үзіліп жерге түсті. Жерге түскенде төңкеріліп, кітапқа айналып кетті. Кітап бетін ашсаңыз оның ішінен көзіңізге шағылысып күн түсті. Алдымен балалар біздің құраған әңгімені елестетуге тырыссын, содан кейін өздері (басқа сөздерді пайдаланып) құрап бір-біріне айтып дағдылансын. Қорытынды бөлімде біз сөздер тізбегін оқимыз, ал олар өз беттерімен байланыс құра отырып, тізбектеп айтылғандарды есте сақтайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	«Қоңыр күзді бақылау, салыстыру» **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау,қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап , жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз	«Күзгі құстардың тіршілігін бақылау» **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	«Солып қалған гүлдерді бақылау» **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 15** «Қарғалар» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	«Алтын күзді бақылау» **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қим. ойын: К-№ 16** «Көжектер» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***	Жаңбырды бақылау. **Мақсаты:** балалардың жаңбыр туралы түсінігін бекіту. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Аула сыпырушының еңбегін бақылау, көмек беру. **Мақсаты**: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Жаңбыр жаумай тоқтай тұр Дабылыңды соқпай тұр Үйге жетіп алайын Тереземнен қарайын Моншағымды бір-бірлеп Үйде отырып санайын. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **)** **Қимылды ойын**. К-№ 17 «Қоймадағы тышқандар» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***

	мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Қим. ойын: К-№ 13** «Құстар мен мысық» Еркін ойын ***(дене шынықтыру)***				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек қызметі).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орны тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Бесік жыры» М.Беспаев (Музыка)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киін Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзін өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдану. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:** жаңа түстерді енгізу	**Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша).	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету.	**Дид. ойын: «түсіне қарай заттың атын ата»** **Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **(математика негіздері).** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Мақсаты:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту.

	арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(сурет салу)***	Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды. **(Сурет салу)**	Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек. Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады. **(Сурет салу)**	**(қоршаған ортамн таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Пейзажды жина"** **Мақсаты:** ұжымдық шығармалар жасау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: басып шығарылған маусымдық суреттер жинағы (күз, қыс, көктем, жаз, маусымдық заттар. Ойын барысы: балаларға маусымдық суретті таңдап, оған жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдау ұсынылады. **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Сафияға ермексаздан көкөністер мүсіндеуді үйрету. К.Адияға жапырақтын суретін салуды үйрету. /сурет салу/	Әміреге қарындашты дұрыс ұстап, алманың суретін салғызу. /сурет салу/ Элинаға пазл құрастыруды үйрету.	Алинұрға қарындашты қолдана отырып тамшыларды салғызу. /сурет салу/ М.Адия-ермексаздан жемістерді мүсіндету.	Латифке конструктордан үй құрастыркға, Адияға «балабақша» тақпағын қайталату. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	*Ұлпанға* желіммен жапсыруға үйрету, Элинаға суретке қарап әңгімелеуді үйрету. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын ойын:** **«Тақияға кім тез жетеді?»** **Шарты:** Балалар дөңгеленіп тұрады. Жүргізуші қолына тақиясын алып әуенмен жүреді. Әуен тоқтаған кезде, тоқтаған жердегі екі баланың ортасына тақияны тоса қояды. Екі бала екі жаққа шеңбер бойымен жүреді. Кім тақияға тез қолын жеткізсе сол жетеді. Жеткен бала жеңімпаз атанады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын:** **«Жалаушаны тап»** **(қайда тығылғанын тап)** **Шарты:** Балалар бөлменің қабырғасынан жағалай ұзына-бойына немесе алаңның бір жағына отырады. Тәрбиеші балаларға жалаушаны көрсетеді де, оны жасыратынын айтады. Тәрбиеші балаларға орындарынан тұрып, теріс қарауды ұсынады да жалаушаны жасырып: «Ал іздеңдер,»-дейді. Балалар тығылған жалаушаны іздей бастайды. Жалаушаны кім бірінші болып тапса, ол ойын қайталанған кезде жалаушаны жасыру құқығына ие болады. Жалаушаны балалар бірден таба алмайтындай етіп жасыру керек. Бірақ, егер балалар жалаушаны ұзақ уақыт таба алмаса, онда тәрбиеші жалауша тығылған жерге келіп, сол маңнан іздеуді ұсынады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын:** **«Допты ұста»** **Ойын мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. *(дене шынықтыру**)*	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(дене шынықтыру**)*	Күз мезгіліндегі жаңбырды бақылау **Мақсаты**: Күз мезгілінде жаңбыр жиі жауатыны туралы айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Азх қимылды ойын «Қасқырлар мен лақта** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*

		Жалаушаны бала жасыратын кезде, оған дұрыс орын табуға көмектесу керек. *(дене шынықтыру**)*			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 25.09-29.09.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 25.09.2023**	**Сейсенбі 26.09.2023**	**Сәрсенбі 27.09.2023**	**Бейсенбі 28.09.2023**	**Жұма 29.09.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: «Мектепке дейінгі балаларға арналған майтабанның алдын алу жаттығулары»				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Тасбақа баспалдағы"** **Міндеті:** балаларды ғимараттар жасауға, бөлшектерді қабаттастыруға және оларды қатар қоюға үйретуді жалғастыру; құрылыс материалдары мен ғимараттарын тану және атау. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Топта балалар тасбақалардың отбасын табады. Тәрбиеші алдын-ала топқа су	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Міндеті:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Міндеті:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету.	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Міндеті:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап

	қоймасын салады және балаларға тасбақалар су қоймасына жетуі үшін баспалдақ салуды ұсынады. Кірпіштерді бір-бірінің үстіне қою керек. **(Құрастыру)**	балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**	Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**	не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жатты	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Қолды сермеу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды алға, артқа сермеу. Үлкен амплитудаға бейімдеу. 3-4 рет орындағаннан кейін – үзіліс, демалу. (4 рет қайталау). 2. «Мысық арқасын созып майыстырды». Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Екі рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (4–5 рет қайталау). 3. «Бақа-бақа балпақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру, алақанды екі аықтың ортасындағы еденге қою, басты көтеру, «бақ-бақ», – деп, тік тұру (6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау. Бір жақтан екінші жаққа шайқалу, демалу – қолды түсіру. (4 рет қайталау). «Доп». Жоғары секіру («Добым менің домалақ» тақпағын айтып секіру). (Жүрумен алмастырып екі рет қайталау). 5. «Көбелектер». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру: қолды екі жаққа созып, көбелектің ұшқанын салу, қолды төмен түсіру, «отырамыз», – деп айту. (4-6 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,

	(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы» Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады)	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі.	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата, Сұқ саусақ – әже. Ортан терек – әке, Шылдыр шүмек – ана, Кішкене бөбек – мен. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		(қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** 4 метр қашықтыққа тура бағытта еңбектеу. Түрегеп тұрып бір-біріне допты домалату (арақашықтық – 1,5 метр). Белгіленген бағытты сақтай отырып, еңбектеп жүру, қолдары мен аяқтарының ептілігін жетілдіре готырып. 1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып бір-біріне допты домалату, доптың қозғалысын төменнен күшпен лақтыра отырып бағыттай білу.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларды өз ойыншықтарын атап айта білуге үйрету. Ерекше дыбыстармен таныстыру. күнделікті өмірде жиі қолданылатын үй тұрмысындағы кейбір заттардың атауларын, дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** Қуыршақ, доп, бар, менде, домалақ «Ойыншықтар» постері. Дидактикалық ойын «Ойыншықтар дүкені»	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** 4 метр қашықтыққа алақан мен тізені тіреп, тіке бағытта еңбектеу. Екі аяқпен секіру (аяқтарын қосып секіру, екі жаққа алшақ қойып секіру). Белгі бойынша тоқтау, тепе-теңдікті сақтап отыру, орнынан тұру және жүгіру. Алақан мен тізені тіреп еңбектегенде қимыл-қозғалыстарын үйлестіру. Бір орында тұрып екі аяқпен секіруге жаттығу, бір мезетте екі аяқпен секіре білу. Кеңістікте бағдарын айқындауды, үйлестіру, зейінін арттыру.	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** 15 см биіктіктегі заттардан секіріп түсу. Төрттағандап еңбектеу, доға жасап тұру, екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалату. 15 см биіктіктегі заттардан секіру, екі аяқпен алға қарай секіру. Төрттағандап еңбектеу, доға жасап тұру жаттығуды жалғастыру. Екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалату . Негізгі түстер – қызыл, сары, жасыл, көкті ажырату, кеңістікте бағдарды айқындау.

	«Менің сүйікті әжем» әңгіме **Міндеті:** Отбасындағы әженің рөлін көрсету. Балаларды мейірімділікке жанашырлыққа және әжесіне көмектесуге шақыру. Балаларға 3-4 сөзден тұратын қысқа сөйлемдер құруды үйрету жалғастыру. **«Менің әжем» өлеңі** **Қ. Мырзалиев.** Менің әжем ақ әжем, Ұл мен қыздың бағы әжем Ертегі айтып бер десең, Айтып берер тағы әжем ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Сергіту сәті:** **«Көмекшілер»** Керемет қамыр иледік (*қолдарын қысып , илеу тәсілін көрсетеді)* Ой-сені ме! Ой-сені ме! *(Тікелей қолдарды алдыға шапалақтау – «тәрелкелер».)* Табалар қыздырылды *(алақанды алақанға көлденең жаю.)* Ой-сені ме! Ой-сені ме! *(шапалақтау – «тәрелкелер»)* Алақандар, алақандар	**«Менің атам осындай» суретпен жұмыс** **Міндеті:** жақын қарттардың жағдайына эмоционалды жауап беруді қалыптастыру, оларға қуаныш сыйлай білу. Дағдыларды қалыптастыру: дауысты (а, е, і) дыбыстарды айта білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Топтық жұмыс:** **«Атама арналған сыйлық»** Әр бала таңдауы бойынша сурет салып, мүсіндейді **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, математика негіздері)** «Етікші ата» әні https://youtu.be/dt2V4BTInQ (музыка	**«Геометриялық пішіндер туралы ертегі»** **Міндеті:** Пішіндер туралы ертегімен таныстыру. *(математика негіздері)* **Қимылды ойын:** **«Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың	**«Жеті лақ ертегісі» Суретпен жұмыс** **Мақсаты:** **Міндеті:** «Жеті лақ» ертегісінің үзіндісіне тоқтала отырып бүлдіршіндердің қызығушылығын ояту. сөздік қорын жандандыру және байыту; сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін дамыту; мағынасы бойынша дұрыс сөзді таңдау; ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Сергіту сәті:** Лағым-ау лағым, Ерке тотай шұнағым. Ағаштарды кемірсең, Құлағыңды жұламын. *(дене шынықтыру**)* **Дидактикалық ойын: «Қандай ертегі ұнайды?»»** Мен допты оң жағымда тұрған адамға беремін, ол өзіне ұнайтын ертегіні атайды. Доп маған оралғанша шеңбер бойымен өтеді. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**«Отбасылық демалыс» әңгіме** **Міндеті:** отбасылық өмірге дұрыс дүниетаным қалыптастыру. Отбасылық демалысты ұйымдастырудың кең тараған түрлерімен таныстыру; ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **«Танып ал да, атын ата» дидактикалық ойын** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Құрал-жабдықтары: әр түрлі ойыншықтар және суреттер. Мазмұны: Балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. Ортаға бір-бір баладан шақырып, бір ойыншықты алып, оның түр-түсін, пішінін, қасиетін анықтауды және сол ойыншық жайлы әңгіме құрауды немесе тақпақ айтып беруді ұсынады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***

	(Алдыға қолын созып екі рет шапалақтау) Біз құймақ пісіреміз! *(Алақандарды жоғары-төмен бұру.)* Алақандар, алақандар *(Алдыға қолын созып екі рет шапалақтау)* Біз әжеге көмектесеміз*!* *(Қолды кеудеге басу, қолды алға қарай еңкейту.)* *(дене шынықтыру**)* **«Әжеме арналған алашалар»** ***Міндеті:*** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: Заттық мүсіндеу. Сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып,		жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру)*** **«Кішкентай үй»** Міндеті: Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: **(сурет салу)**	**«Лақтарға арналған үйшік»** топтық жұмыс қалыптастыру: ***Міндеті:*** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: Заттық мүсіндеу. Сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру)**	**«Демалысқа шығу үшін қажетті заттар»** ***Міндеті:*** әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру,)**

	мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **(сурет салу, жапсыру)** **«Сағындым, әже, сағындым» әні** **https://youtu.be/dz8pXBAMEh0** (музыка)				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотори каны дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жем шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Серуен** **Бақылау: Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)*	**Серуен** **Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату.	**Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** ***Жеке жұмыс:*** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен танытыру)***	**Құмдағы іздерді бақылау** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштік тәрбиелеу.

	Көркем әдебиет бойынш жеке жұмыс. **Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. *(көркем әдебиет)* **Қимылды ойын.** «Кептерді қуып жет» **Мақсаты:** Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру**)* Ерк ойындар.	**Мақсаты**: Еңбекке баул (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша, Құлпыра қалды тау жақта. Қара бұлтты жел қуып Жөнеп берді аулаққа. *(көркем сөз)* **Қимылды ойындар.** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. *(дене шынықтыру**)* Еркін ойындар	Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойын** «Ақ қоян» *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын	**Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтай ма?» (көркем әдебиет) **Қимылды ойын**. «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру**)*Еңбек әрекеті	(еңбек қызметі) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) (көркем әдебиет) **Қимылды ойын**. «Жапалақтар» *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.**				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқып беру. «Мысық тамақ ішкен соң неге жуынады?»** **Мақсаты:** Ертегіні тындауға деген сүйіспеншілігін артыру. Балалардың ой-өрісін, сөздік қорларын дамыту, сұрақтарға түсініп жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіп Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру. Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**)** Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге	**Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті доп"** **Міндеті:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау); түстерді араластыруға үйрету; саусақтардың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту.	**Дидактикалық ойын: «Заттың атын ата»** **Мақсаты:** Балаларға түстерді ажырата білуге дағдыландыру. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Уақыт машинасы"** **Міндеті:** "пластилинография" техникасында мүсіндеу	**Дидактикалық ойын: «Көп-аз»** **Мақсаты:** берілген түс бойынша заттарды табу және атау. **(математика негіздері)** **Балаларға арналған концерт-қолдан жасалған музыкалық аспаптарда ойнау.**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда

	бөлініп ойнауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Құыршақтарға арналған кәмпиттер"** **Міндеті:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау, тегістеу); саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, шығармашылық қиялын дамыту. Материал: мүсіндеу тақтасы, ақ және қоңыр ермексаз, кәмпит қораптары, стек, майлық, илектеу түйреуіш, қайшы. Ойын барысы: балаларға ермексаздан әр түрлі пішінді қуыршақтар үшін "кәмпит" жасауды ұсыну. Сіз қоңыр түсті ермексазың бір бөлігін қысып, допты немесе текшені орап, ермексаздың ақ бөлігін алып, бір бөлігін қысып, одан шұжық жасап, шарды немесе текшені шұжықпен безендіру керек. Немесе илектеу	**Материал:** мүсіндеу тақтасы, ермексаз, стектер, майлық. **Ойын барысы:** балаларға саусақтардың көмегімен әр түрлі түсті пластилин кесектерінен кішкене бөліктерді қысуды ұсыну. Оларды ермексаз жұмсақ болғанша біріктіріп, қолға илеу. Содан кейін осы бөліктен допты мүсіндеу. Стек көмегімен доптың бетіне сызық сызу, сонда ол доп тәрізді болады. **(Мүсіндеу)**	әдістерін бекіту; шығармашылық қиялын, қиялын, ұсақ моторикасын дамыту. Материал: әр түрлі түсті ермексаз, стек, майлық Ойын барысы: "біздің балабақшада уақыт машинасы бар деп елестетіп көрейік. Сендер оған отырасыңдар және кез келген елдің болашағы мен өткеніне саяхат жасай аласыңдар". Балаларға уақыт машинасында саяхаттаған кезде не көретінін елестетуге, содан кейін оны мүсіндеуге шақыру. **(Мүсіндеу)**	**Мақсаты:** көркемдік дағдыларды дамыту. ***(музыка)*** **Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері»** **Міндеті:** түстерді ажырату және атау қабілетін бекіту, элементтерді түсі (қызыл, сары, жасыл, көк) және өлшемі (үлкен, кіші) бойынша байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойын тапсырмасы: Машаға анасына гүл шоғын жинауға көмектесу, өйткені оның бүгін туған күні бар. Балаларға сары, қызыл, жасыл, көк гүл элементтерін таңдауға көмектесу. Бұл элементтерден қызыл, сары және жасыл, көк гүлдер жасауға көмектесу. Ойын ережелері: гүлдің элементтерін түсі бойынша дұрыс таңдау, қолдану арқылы жапырақшаларды гүлдің ортасына қосу. Қиындық кезінде бір-біріне	қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. Мемлекеттік тіл - қазақ тілін қадірлеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Жирафтағы дақтар»** **Міндеті:** бөлшектерді (өте ұзын мойын мен аяқ, мүйіз) беру арқылы жануарларды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Сергіту сәті: "Жирафтарда"** Өлең барысында балалармен бірге қимылдар жасау. Жирафтарда дақтар бар, (Бүкіл денені алақанмен шапалақтау) Дақтар барлық жерде. Жирафтарда дақтар бар, Дақтар барлық жерде.

	түйреуішпен екі түсті пластилинді жайыңыз, бір-бірінің үстіне мүсіндеу үшін жайылған массаға жағу, роликті орап, кесектерге кесіңіз, кәмпит қорабына салу**.** **(Мүсіндеу)**			көмектесу. Бір-біріне кедергі жасамау. **(Мүсіндеу)**	Маңдайда, құлақта, мойында, шынтақта, (Екі сұқ саусақ дененің тиісті бөліктеріне тиеді.) Мұрынға, асқазанға, тізе мен шұлыққа. - Бүгін бізге кім келеді? Дұрыс, жираф. Біреу есікті қағып, ойыншық жираф пайда болады. Балалар онымен амандасады, оны сипаттайды: жирафтың қоңыр дақтары бар сары жүні бар, ол өте ұзын, аяғы ұзын, құйрығы, мойны, тілі бар (балалардан олардың тілі қанша екенін көрсетуін сұрау). Басында құлақ пен мүйіз бар. Жираф ыстық елдерде тұрады. Ол биік ағаштардың жапырақтарын жейді. Біздің жирафқа не жетіспейді? Оның денесіндегі дақтар. Сендер ермексаздан жирафтың дақтарын мүсіндейсіңдер. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege Күз туралы тақпақтар мен әндерді қайталау.	Айымға «Үйшік» ертегісін оқып беру. **Міндеті:** балалардың шығармашылық қабілетін дамыту.	Каусарға «Сипап сезу арқылы санау» **Міндеті:** Сипай сезіп санау арқылы қарамай-ақ екі топтағы заттарды	**Әділетке Ертеңгіліктегі өлеңді қайталау, таза сөйлеуге үйрету.**	**Айзереге «Үшбұрыш» Міндеті:** геометриялық пішіндер (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы) туралы ұғымдарын

	Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(*сөйлеуді дамыту)*** -қияр мен қызанақты мүсіндету.		салыстыруға үйрету (артық, кем, тең); санау дағдыларын бекіту; салыстыруда беттестіру тәсілін қолдана білу. **(*математика негіздері)*** Айсараға-жапсыру. .	**Міндеті:** артикуляциялық аппаратты дамыту. *(сөйлеуді дамыту*) Ибрагим-құрастыру,	тереңдету; қоршаған ортадан геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды таба білу қабілеттерін арттыру. **Тақпақ жаттату.** Үшбұрышпын, үшбұрышпын, Үш қабырғам бар бұрышпын, Төртбұрыштан аз болсам да, Орны бөлек үшбұрышпын.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдық қа,ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», « қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады.	Күннің екінші жартысындағы желді бақылау. **Аз қимылды ойын:** « Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші	Күннің екінші жартысындағы желді бақылау. **Аз қимылды ойын:** « Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды.

	ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. *(дене шынықтыру**)*	Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. *(дене шынықтыру**)*	«Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. *(дене шынықтыру**)*	Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 02.10-06.10.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 02.10.2023**	**Сейсенбі 03.10.2023**	**Сәрсенбі 04.10.2023**	**Бейсенбі 05.10.2023**	**Жұма 06.10.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға кеңес.** «Балалардың өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын тәрбиелеу»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың	**Құрылыс ойыны: "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары"** **Міндеті:** балалардың кірпішті бір-бірінетақтай мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық фигураларды табу"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық	**Құрылыс ойыны: "Ою-өрнек жаса"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен,	**Құрылыс ойыны: "Қайта құру"** **Міндеті:** балаларды ойын жағдайын жасай отырып, сол немесе басқа ғимаратты қайта құруға (...орналастыру,

қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(Құрастыру)**	фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Ойынды шашыратып, баланы үшбұрыштарды, шеңберлерді, тіктөртбұрыштарды табуға шақыру. Геометриялық фигураларды тізімдеуді, олардың санын санауды, негізгі белгілері бойынша салыстыруды сұрау (бұрыш, жақтар,	олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. **Барысы:** Ою-өрнек жазықтықта қайталанатын элементтердің орналасуына негізделген. Ою-өрнектерді бірдей және әртүрлі фигуралардан жасауға болады, оларды сызық бойымен, желдеткішпен, гүлмен немесе ішінара қабаттастырады **(Құрастыру)**	кеңейту, ұзарту) ынталандыру. Барысы: балалар өз бастамасымен қақпа салды; тәрбиеші көлікті алады (қақпадан гөрі үлкен), оған ойыншық отырғызады, ғимаратқа келеді және айтады. Сіз қақпаны ашып, көлікті өткізіп жібересіз! Осылайша, балаларды көлік жүре алатындай етіп ғимаратты қайта құруға шақырады. **(Құрастыру)**

			олардың саны) **(Құрастыру)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Күнге қолымызды жылытамыз». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (белге қою). Қолды алға созып, алақанды жоғары, төмен бұрып: «ыстық», – деп, қолды артқа тығу. Орнықты қалып. (6 рет қайталау.) 2. «Тізені шапалақтау». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алға иіліп, тізені шапалақтап: «шап-шапшапалақ», – деп, денені түзу ұстап тұру, жоғарыға қарап созылу. (5 рет қайталау.) 3. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолдыбелге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту. (5 рет қайталау). 4. «Қоян». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру (қолды әртүрлі қалыпта ұстауға болады). 8-10 секіру және 8-10 қадам. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. (3 рет қайталау).				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Үстел» «Үстелдің төрт аяғы бар, Үстінде алақан тәрізді қақпағы бар». **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым»** Бас бармақ – ата, Сұқ саусақ – әже, Ортан терек – әке. Шылдыр шүмек – ана, Кішкене бөбек – мен. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз.	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады)\ **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** денсаулық сақтау технологиясын және «Қояндар» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. екі аяқпен секіруге үйрету (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп, екі аяқпен серпіле секіру. Бір қарқынды сақтай отыра шеңбер бойымен жүре білуді бекіту. Жаттығу жасау кезінде тыныс алуды тоқтатпауды қалыптастыру. Үйлестіру қабілетін дамыту, қарқынды сақтау, педагогтің нұсқауымен іс-әрекетті жылдамдата және	**Қазақ тілі** **Міндеті**: Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Сөздік минимум** Тас, тау, су, жансыз табиғат, жанды табиғат, өсімдік, гүл, шөп **Дидактикалық ойын «Жапырақтар»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:**«Қыздар және ұлдар» ойын-жаттығуынқолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. аяқты алшақ қоя отырып, 1 метр арақашықтықта бір-біріне допты домалатуға үйрену, доптың қозғалысының бағытын сақтауды үйренуге қалыптастыру. Екі аяқпен ептілікпен секіруге жаттығу (аяқты қосып секіру және екі жаққа алшақ қойып секіру), тізені аздап бүгіп секіріп, аяқты алшақ не бірге қойып секіруге жаттығу.	**Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:**екі аяқтап секіру дағдысын қалыптастыру. екі аяқпен сызықтан секіруге үйрену. Кедергілер 1 арасынан жаяу жүріп және жүгіріп өту дағдысын бекіту, ептілікті жетілдіру. Шектелген алаң үстінен жүргенде тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. Балаларды бір-бірін қадірлеу, өзара жайлы қарымқатынас орнатуға тәрбиелеу, зейінін дамыту. Жарақаттанудың алдын алу.

	баяулата орындай білу, мейірімділікке, ымырашылдыққа тәрбиелеу.		Көзбен өлшеуді, зейінін дамыту, үйлестіру қабілетін арттыру, мейірімділікке, спортзалдағы тәртіпке тәрбиелеу.		
	Суретке қарап әңгіме құрастыру. «Жемістер бағы» әңгімесі. -Суретте не көріп тұрсыңдар? -Бақшада не жиап жатыр? Суреттерді көріп тұрып бақылау кезінде байланыстырып сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі. Кіпкішкентай балалар Үп-үлкен боп өседі . ***(дене шынықтыру)*** **Дидактикалық ойын: «Не жоқ?»** **Міндеті:** балаларға жемістер мен көкөністерді көрсету арқылы, есте сақтау қабылетін арттыру. Түстерін және пішінін айтқызу. ***(математика негіздері)***	1.Ашулы қонақ бұл анық, Тонып шешсе жыладық. (Пияз) 2.Өсірер тың дала, Көшірер қамбаға. Айналар ұңға да Айналар нанға да. (Бидай) Пияздың пайдасы туралы айту. Бидайды ермексаздан мүсіндеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күз»** әнін қайталау. **«Себеттер»** би қимылдарын қайталау. **Дидактикалық ойын: «Қоянға көмектес»** **Міндеті:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. ***(математика негіздері)***	Тақпақ жаттау: Ормандағы аюдың, Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Қалтамызға салайық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Міндеті:** Суреттегі құлпынайды санау. Түсін атап беру. Қиылған бөлшектерден аюдың бейнесін құрастыру. Құлпынайдың суретін салу. ***(математика негіздері, сурет салу)*** **Дидактикалық ойын: "Бәлішті сәндейміз"** **Міндеті:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** Ермексаздың бір бөлігін тегістеу-торт. Тортты бұршақ,	Балаларға балабақша туралы тақпақ жаттату Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа, Батамыз да қаламыз **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балабақша ауласындағы заттардың пішінін, қай жақта орналасқанын атауды, кеңістікті бағдарлауды үйрету. ***(математика негіздері)*** **Дидактикалық ойын: «Не жоқ?»** **Шарты:** ойыншықтарды қатар-қатар қойып, балалардың назарын ойыншықтарға аударады. Осыдан кейін балалар көздерін жұмып отырады, осы кезде тәрбиеші	Топқа есігін қағылып қонаққа қоян келеді. Қолында әсем шарлары бар. Балаларға таратып сыйға береді. Балаларда қоянға сыйлық берейік деп шардың суретін салып, ермексаздан шар жасап, немесе дайын кіші тақтайашаларға шарларды жапсырып сыйға береді. Салған шарлардың түстерін атайды. ***(математика негіздері, сурет салу)*** **Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы»** **Міндеті:** Балаларға аңдарды бір-бірінен құйрығына қарап, ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Балаларға аңдардың

	Дайын көкөністер мен жемістерді жапсыру. ***(жапсыру)*** **Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Міндеті:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)**	Қиылған бөлшектерден себетті құрастыру. Топтық тапсырма. ***(жапсыру)*** **Дидактикалық ойын: "Алма"** **Міндеті:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** ермексаз жұқа қабатпен (0,5—1 см) жайылады, содан кейін бала қара бұршақтардан жапырағы бар алманың контурын салады немесе бүкіл алманы бұршақпен толтырады. **(Мүсіндеу)**	бұршақ, жаңғақ қабығымен безендіру. **(Мүсіндеу)**	ойыншық-тардың біреуін алып қояды. Балалар көздерін ашып, қай ойыншықтың жоқ екенін табады. Өздеріне ұнайтын ойыншықтын суретінсалып, ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу)*** **Дидактикалық ойын: "Бауырсақ"** **Міндеті:** Балалардың ермексаздан доп пен жолақты домалату қабілетін бекіту; әртүрлі нысандардың фонында түстің сұлулығын көру қабілетін дамыту. Шарты: Бауырсақ үшін достарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Бір түсті Бауырсақ пен жолды мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші. - Балалар, "Бауырсақ" ертегісі естеріңде ме? Ата мен әже өмір сүріпті. Олар бауырсақ пісіріп, суысын деп терезенің алдына қойыпты, ал зеріккен Бауырсақ қашып кетті... (Үлкен	құйрықтарының суреттері таратылады. Балалар құйрығына қарап қай аңның құйрығы екенін табуып, атын атау керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Табақтағы көкөністер"** **Міндеті:** Түстер туралы білімді бекіту, басқа түсті заттарды таңдау мүмкіндігі. Шарты: Тағамға арналған табақтарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Тәттілер мен табақтардың түстері сәйкес келмейтін етіп мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші егін себетін әкеледі (Жасыл алма, балалар бір күн бұрын мүсіндеген ермексаздан жасалған қызыл жидектер) және балаларды емдегісі келеді. Кірпі (ойыншық) пайда

				кесектен Бауырсақты шымшу арқылы мүсіндейді.) «Менің атым Бауырсақ, Бауырсақ! Қаймаққа иленгем, майға пісірілгем, терезеде суығам. Ұстатпай кеттім Атама, Ұстатпай кеттім Әжеме. Ұстатпай кеттім Қоян менен Қасқырға. Ұстатпай кеттім Аюға, Ұстатпаймын саған мүлде де!» деп әндетіп келеді. (Көңілді музыкамен бауырсақ үстелге домалап, ән айтады.) Мен атамнан кетіп қалдым, Мен әжемнен кетіп қалдым. Тәрбиеші бауырсақты балаларға қонаққа шақырады. Бауырсақ келіседі, бірақ жасырынбақ ойнағысы келеді. Бауырсақ заттардың артына тығылады. Балалар Бауырсақты "тауып", заттың түсін (жасыл ағаштың артында, көк қоршаудың артында,	болады, ол да емделуді күтеді. Тәрбиеші табақтарды таба алмайды. Кірпі қайғырады, тәрбиеші балалардан мұндай жағдайдан қалай шығу керектігін сұрайды. Балалар табақтарды мүсіндеуді шешеді және оларды доптай тегістеу арқылы мүсіндейді. Кірпі балалардан түсті табақтар жасауды сұрайды (мысалы, қызыл жидек —көк табақ). Тәрбиеші алдымен қонақты емдеуді ұсынады. Балалар Кірпіге жақындап, оны сипаттайтын ем ұсынады: "сары табақтағы жасыл қиял"," ақ табақтағы қызыл жидек" және т.б. егер бала түстерді дұрыс атамаса, онда кірпі күрсінеді, ал егер дұрыс болса, басын изейді. **(Мүсіндеу)**

				қызыл гараждың артында және т.б.) атай отырып, қайда жасырғанын айтуы керек. Балалар түрлі-түсті ермексаздан бауырсақтар жасайды, қалауы бойынша түс таңдайды. Енді бауырсақтар жолдарда айналуы керек. Ең ыңғайлы жолдар қайда? Балалар бауырсақтарға арналған жолдарды (жолақтарды) мүсіндейді. Жолдар бауырсақтың түсіне сәйкес келуі керек. Бауырсақтар жолдармен жүгірді. (Балалар бауырсақтарды, әрқайсысын өз жолағына қояды және бір түсті бауырсақтармен жолдарға таңданады.) Олар қашып, қашып, өзенге қарай жүгірді, содан кейін олар сапарға шығуға шешім қабылдады. Тәрбиеші бауырсақтарды алдын-ала мүсінделген үлкен қайыққа қояды, ал түрлі-түсті	

				бауырсақтар өзен бойымен "жүзеді". **(Мүсіндеу)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Міндеті:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **(сурет салу және көркем әдебиет)** **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту)** - Сөйлеуді дамыту - Көркем әдебиет - Дене шынықтыру - Қоршаған ортамен таныстыру				
Серуен	**Серуен** **Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Алтын күз» Жетті желмен алтын күз, Жеміс жинау салтымыз.	**Серуен** **Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) Жеке жұмыс:	**Серуен** **Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. (қоршаған ортамен таныстыру) **Көркем сөз**: **Жұмбақ** Ағайынды бәрі, Шықса жасыл Түссе - сары. Бұл не? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**Серуен** **Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау.	**Серуен,** **Құмдағы іздерді бақылау** **Мақсаты:** Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру.

	Жиып - теріп болған соң, Той жасайды халқымыз**.** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** **К-№1** «Кептерді қуып жет» **Мақсаты:**Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру**)* Еркін ойын	**Көркем сөз:** «Күз келді» Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға, Шақырады біздерді**.** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№2** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. (дене шынықтыру**) Еркін ойындар	***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар айтқызу. **Қимылды ойын. К-№3** «Ақ қоян» **(дене қшынықтыру**)** Еркін ойын	**Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс:** **Мақал-мәтел.** Күз келсе - бақыт келер ырыспен. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№4** «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру**)* Еңбек әрекеті	**Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп - бояп барлығын Сап - сары ғып қояды. (Күз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Жеке жұмыс: «Күз» тақпағын қайталап айту **Қимылды ойын.** К-№5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру**) Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен,				

	Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту). **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын:** **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Емхана»** **Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Емхана»** **Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Аурухана»** **Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Жедел-жәрдем»** **Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege ермексаздан көкөністер мүсіндеуді үйрету. К.Адияға жапырақтын суретін салуды үйрету. /сурет салу/	Сұлтан қарындашты дұрыс ұстап, алманың суретін салғызу. /сурет салу/ Элинаға пазл құрастыруды үйрету.	Алинұрға қарындашты қолдана отырып тамшыларды салғызу. /сурет салу/ М.Адия-ермексаздан жемістерді мүсіндету.	Алшынға конструктордан үй құрастыркға, Адияға «балабақша» тақпағын қайталату. Қалған балалар топтарға бөлінеді және	Әмірege желіммен жапсыруға үйрету, Элинаға суретке қарап әңгімелеуді үйрету. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.

				кіші топтарда жұмыс істейді.	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген

	жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)***	Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***			қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.10- 13.10.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 09.10.2023**	**Сейсенбі 10.10.2023**	**Сәрсенбі 11.10.2023**	**Бейсенбі 12.10.2023**	**Жұма 13.10.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға психологтың кеңесі «Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала тәрбиесіне ықпалы»**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Тасбақа баспалдағы"** **Міндеті:** балаларды ғимараттар жасауға, бөлшектерді қабаттастыруға және оларды қатар қоюға үйретуді жалғастыру; құрылыс материалдары мен ғимараттарын тану және атау. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Топта балалар тасбақалардың отбасын табады. Тәрбиеші алдын-ала топқа су қоймасын салады және балаларға тасбақалар су қоймасына жетуі үшін баспалдақ салуды ұсынады. Кірпіштерді бір-бірінің үстіне қою керек. **(Құрастыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Егін жинауға арналған комбаин»** **Міндеті:** Түрлі түсті қиылған қағаздардан комбаин құрастыру. Бөлшектерді тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану. **(Құрастыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Орман доминосы»** **Міндеті:** зейінді, көру қабілетін, комбинаторлық қабілеттерін дамыту. **(құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Міндеті:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Міндеті:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**

				таңдайды. **(Құрастыру)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.1. «Саусақтарды ойнату». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Қолды алға созып, саусақтарды қозғау, қолды белге қою. 4-6 секундтан кейінқолдытүсіру. Осылайша қолды екі жаққа созу. Еркін тыныс алу. (4 рет қайталау). 2. «Иілу және тік тұру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып отыру, қолды артта ұстау. Алға иілу, алдыға қарау, б.қ.-қа оралу. Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. Осылайша Б.қ.-тан отырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Торғай». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. 3 рет қайталау. Жаттығуды аяқтап, жүру.				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** велосипед тебу дағдысын қалыптастыру. Міндеттері:тұрақты тепе-теңдікті сақтай отырып, шектелген тірек аумағында жүруге жаттықтыру. Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдысын қалыптастыру.Ептілікті, жылдамдықты, зал кеңістігін бағдарлауды дамыту. Балалардың ауылдағы үй жануарлары мен құстары туралы білімдерін бекіту. Бұлшық ет корсетін нығайтуды жалғастыру, майтабан мен сколиоз профилактикасына ықпал ету.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Күз белгілері арқылы түс атауларын үйрету, заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** қызыл, сары, жасыл, жапырақ **«Түстер» постері** **Дидактикалық ойын «Қызықты түстер»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:**тыныс алу гимнастикасын және білекке арналған «Тышқан» массажын қолдану арқылы балалардың дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылығын қалыптастыру және қызығушылығын дамыту. Міндеттері: белгіленген бағытты сақтай отырып, еңбектеп жүруді үйренуді жалғастыру, қолдары мен аяқтарының ептілігін жетілдіру. 1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып бір-біріне допты домалату жаттығуларын жалғастыру, доптың қозғалысын төменнен күшпен лақтыра отырып бағыттай білуді бекіту. Көзөлшемін, зейінін дамыту, жинақылыққа тәрбиелеу, педагогтің нұсқауларын орындай білуді қалыптастыру.	**Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:**бір орында тұрып екі аяқпен секіру дағдысын қалыптастыру. Міндеттері:белгі бойынша тоқтауға үйрену, тепе-теңдікті сақтап отыра білу, орнынан тұру және жүгіруді жалғастыру. Алақан мен тізенітіреп еңбектегенде қимыл-қозғалыстарын үйлестіре білуді бекіту. Бір орында тұрып екі аяқпен секіруге жаттығу, бір мезетте екі аяқпен секіре білуді мүлтіксіз орындауды үйрену. Кеңістікте бағдарын айқындауды, үйлестіруді, зейінін арттыруды жетілдіру. Денешынықтыру сабақтарына балалардың оң көзқарасын қалыптастыру, өз денсаулығына мұқият болуға үйрету.

	«Бауырсақ» ертегісін сахналау **Міндеті:** «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған әнді қайталап айтқызу, ертегіде неше кейіпкер қатысқаны туралы, бауырсақтың пішінін, түсін сұрау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Кітаптар арасынан «Бауырсақтын» суретін салу, мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын:** «Сары түске бес зат айт» **Міндеті:** Күз белгілерін ажырату арқылы сөздік қорын молайту, тапқырлыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға сары түсті карточканы көрсетеді. Осы түске күз мезгілімен байланысты бес заттын атауын айт. Ойыннын шартын балалардың білім деңгейіне қарай өзгертуге болады. (басқа да түстерге, көлемге, пішінге). **(математика негіздері)**	**«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **Міндеті:** Балаларды көкөністерді қазақша атай білуге үйрету. Қимыл әрекеттерді білдіретін сөздермен таныстыру. (кел, отыр, бар, тұр, ал, әкел). 2-3 сөзден тұратын сөлем құрастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Қояндарға арналған сәбіз»** **Міндеті:** сары түсті қағаздан қиярды қиып жапсыруға үйрету **(жапсыру және мүсіндеу)** **Үстел үсті ойыны:** **«Егіс алқабында» лото** **Міндеті:** балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу, оның нысандарын түсі мен формасы бойынша сәйкестендіруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Күзгі егістік»** **Міндеті:** Күзгі егістіктегі үлкендер еңбегімен таныстыру, құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойыны:** **«Жұбын тап. Көп-аз»** **Міндеті:** заттарды өлшемі бойынша салыстыруға және белгілері бойынша жіктеуге үйрету, логикалық ойлауды, зейінді, визуалды қабылдауды дамыту. **(математика негіздері)**	**«Түрлі түсті көкөністер»** **Міндеті:** Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Пішіндерін салыстыру, санау **(математика негіздері)** **«Көкөністерге арналған себет»** **Міндеті:** бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **Үстел үсті ойыны:** **«Жоғалған зат»** Ойын барысы: Үстелдің үстіне бірнеше зат	**«Көкөністер туралы ертегі»** **Міндеті:** Балаларды кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауға, келесі дағдыларды қалыптастыру: ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану; **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қоңыр картоп»** **Міндеті:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(мүсіндеу)** **Үстел үсті ойыны:** **«Жақсы және жаман деген не?»** **Міндеті:** қоғамдық орындардағы мінез-

				қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу.	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу.	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің

	шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. (еңбек қызметі) **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті)***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз.

	Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. ***(дене шынықтыру**)*** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы»** **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел-жәрдем»** **Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Сафияға **«Бауырсақ»** ертегісін мазмұндату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет*)***	Әмірege көкөністер мен жемістердің атын атап, ажыратуға үйрету.	Сұлтанға ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруға, үлкен,	Латифке **«Күз» туралы өлеңді қайталату.**	Әмірege қарындашты дұрыс ұстауға үйрету.

	Дәуіржанға «бауырсақты» мүсіндетуге үйрету. *(мүсіндеу)*	**(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** М.Адияға «қиярды» мүсіндету. **(*мүсіндеу)***	кішілігін табу арқылы салыстыруға үйрету **(математика негіздері)**	өлеңнің сөздерін та айтуға үйрету, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Жануарлардың суретін бояу. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу.	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Міндеті:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Міндеті:** Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн

	Шарты: Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)***				мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 16.10- 20.10.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 16.10.2023**	**Сейсенбі 17.10.2023**	**Сәрсенбі 18.10.2023**	**Бейсенбі 19.10.2023**	**Жұма 20.10.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға психологтың кеңесі «Отбасындағы үлкендердің іс-әрекетінің бала тәрбиесіне ықпалы»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Ою-өрнек жаса"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ мотериканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. **Барысы:** Ою-өрнек жазықтықта қайталанатын элементтердің орналасуына негізделген. Ою-өрнектерді бірдей және әртүрлі фигуралардан жасауға болады, оларды сызық бойымен, желдеткішпен, гүлмен немесе ішінара	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Міндеті:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары"** **Міндеті:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық фигураларды табу"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ мотериканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Ойынды шашыратып, баланы үшбұрыштарды, шеңберлерді,

	қабаттастырады **(Құрастыру)**				тіктөртбұрыштарды табуға шақыру. Геометриялық фигураларды тізімдеуді, олардың санын санауды, негізгі белгілері бойынша салыстыруды сұрау (бұрыш, жақтар, олардың саны) **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. **«Мысық арқасын созып майыстырды».** Б.қ.: тізерлеп тұрып, басты көтеру. Басты түсіру, артқа иілу – мысық ашуланды, б.қ.-қа оралу – мысықтың көңілі жайланды. Екі рет орындағаннан кейін, демалу, өкшемен отыру (5 рет қайталау). 1. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды белге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. Осылайша Б.қ.-тан отырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Шайқалу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып , қолдыартқа жіберу. Еденнен аяқты көтермей, бір жақтан екінші жаққа шайқалу. 3-4 рет шайқалғаннан кейін демалу қажет. 4 рет қайталау. 5. «Доптар мен балалар». Б.қ.: Осылайша қолды төмен түсіру. 10-12 рет секіру және қолды сермеп жүру (3 рет қайталау.) ***(дене шынықтыру**)***				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,

	(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Кім келді?» Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә, иә, иә!	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар!	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау)	**Саусақ жаттығуы: «Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	- Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** балаларды15 см биіктіктегі заттардан секіріп түсуге үйрету, екі аяқпен алға қарай секіру. Төрттағандап еңбектеуге, доға жасап тұруға жаттығуды жалғастыру. Екі қолмен әртүрлі бағытта допты домалатуды жетілдіре түсу. Негізгі түстер – қызыл, сары, жасыл, көкті ажыратуды жалғастыру, кеңістікте бағдарды айқындауды, зейінін арттыруды жетілдіру. Кейіпкерлердің әртүрлі іс-қимылы мен пішімін, интонациясын, мәнерлеп оқуын балалардың ауызша	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларға жыл құстарының қазақша аттарын жаттату. 2-3 сөзден тұратын сөйлемдерді түсінуге және жиі қолданылатын сөздерден сөйлемдер құруға үйрету; **Сөздік минимум** Құстар, қарлығаш, тырна «Құстар» постері. Дидактикалық ойын «Құстардың бейнелерін құрастыру»	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** алға жылжи отырып секіру дағдысын қалыптастыру. Міндеттері: алға қарай екі аяқпен секіруге үйрету, бір мезетте екі аяқпен секіре білуді мүлтіксіз орындауды жетілдіру. Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (өзін айнала отырып) жүгіруге жаттығу, белгі бойынша тоқтауға үйренуді бекіту, тапсырманы орындау кезінде тепе-теңдікті сақтай білу. Тура бағытта төрттағандап еңбектей білуді қалыптастыруды жалғастыру.Ептілігін, күшін, зейінін дамыту. Қимылқозғалыстың	**Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** допты домалату дағдысын қалыптастыру. Міндеттері: қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалатуға үйрену, көзөлшемді жетілдіру. Бір мезетте екі аяқпен секіріп және жартылай бүгілген аяқтың ұшымен түсе білуді мүлтіксіз орындауды үйренуді бекіту. Жаттығулардың барлығын бір қарқында орындай білуді қалыптастыру, дене бітімінің түзу қалпын сақтай білу, қимылдың берілген бағытын сақтау.

	сөйлеуін дамытуда қолдануға ықпал ету. Балаларды ойын ойнаудың қарапайым ережелерін сақтауға тәрбиелеу. Ертегілерге қызығушылықтарын тәрбиелеу.		басында не соңында белгіні қабылдай білуді жетілдіру. Төзімділікке, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.		Ептілікті, күшті, зейінді жетілдіру, спортзалында өзін ұстай білуге тәрбиелеу.
	Үстел үсті ойыны «Көкөністер» пазлдар **Міндеті:** логиканы, мотрикаиы дамытуды жалғастыру, әлемнің алуан түрлілігін білу. **(математиа негіздері)** **«Бала және ересек»** **Міндеті:** ересектер мен балалар арасындағы қарым-қатынастағы моральдық мінез-құлық туралы түсінік беру. Балаларды балабақшада және үйде балалар мен ересектерге мейірімділікпен қарауға үйрету; осы тақырып бойынша балалардың сөздігін жандандыру; бірлескен ойындар мен жағдайларда құрдастарының	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы сағаттарым»** **Міндеті:** сағаттармен таныстыру, байқау, ойлауды дамыту. **(математика негіздері)** **«Ертегілер әлеміне саяхат»** **Міндеті:** Балалардың ертегілер туралы білімдерін жалпылау және бекіту - атаулар, кейіпкерлер, олардың диалогтары, ертегілер тізбегі. Балалардың сөйлеу әрекетін белсендіру, сөйлеудің мәнерлілігін жетілдіру, әр түрлі типтегі сөйлемдерге жауап беру кезінде қолдану қабілетін бекіту. Балаларда эмоционалды көңіл-күй қалыптастырыңыз,	**Үстел үсті ойыны «Менің алғашқы нөмірлерім»** **Міндеті:** балаларды сандармен (1-2-3) таныстыру, сандарды білуді бекіту, табандылықты, байқағыштықты, ойлауды дамыту. **(математика негіздері)** **«Сүйікті ертегі кейіпкері»** **Міндеті:** балалардың ертегілер туралы бұрын алған білімдерін бекіту және нақтылау. Өзіңіздің сүйікті кейіпкеріңізбен сәйкестендіру қабілетіне тәрбиелеу. **Викторина ойыны** Тәрбиеші балаларға таныс ертегілерден үзінділер оқиды, сұрақтар қояды, ал	**Үстел үсті ойыны «Жануарларды тап» лотосы** **Міндеті:** жануарды тануды және атауды жалғастыру, жұмбақтарды шешуге үйрету **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жақсы деген немене, жаман деген немене?»** (өлең) В. Маяковский. **Міндеті:** Жақсы деген немене, жаман деген немене дегенді түсіндіру. Ойлау қабілеттерін дамыту.Әдептілікке тәрбиелеу. Бөбек келіп әкеге, Қойды алдына	**Үстел үсті ойыны «Үкі» ағаш баулары** **Міндеті:** саусақтардың ұсақ моторикасын жақсарту, ой мен қиялды дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жедел қызметті кім көрсетеді?»** **Міндеті:** балалардың әртүрлі жағдайларда қауіпсіз мінез-құлық ережелері туралы түсініктерін бекіту, балалардың белгілер туралы алған білімдерін бекіту, олардың көше қозғалысына қатысушылардың қауіпсіздігімен байланысын түсіндіру;

	сезімдері мен іс-әрекеттерін бағалау, ынталандыру, өз пікірлерін түсіндіру дағдыларын балалардың игеруіне қол жеткізу. Өзіне деген сенімділік сезімін, ұжымшылдық сезімін, эмоционалды жауаптылықты дамыту; балалардың диалогтық сөйлеуін, диалог ережелерін сақтау қабілетін дамыту: сұрақтарға жауап беру, әңгімелесушіні мұқият тыңдау, сөйлеушінің сөзін бөлмеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Дос және достық» сурет көрмесін тамашалау, әңгімелесу** **«Көршіңді сүйіспеншілікпен ата» ойыны** Балалар көршісіне бұрылып, оны сүйіспеншілікпен атайды: Кирочка, Айгушенка, Илюшенка және т. б. **«Байланыстырушы жіп» ойыны** Балалар кілемде шеңберде отырады. Олар	ертегі сюжетін баурап алу. **«Ойлап тап» егістігі** - Бауырсақ қандай ән айтты? - Қонжық қорапта отырғанда аюға не деді? -«Үйшік» ертегісіндегі аңдар оған кірмес бұрын не сұрады? - Қоян үйінен түлкіні қуып жібергісі келгенде, әтеш қандай сөздерді айтып айқайлады? - Қонжық орындықтың сынғанын көргенде қандай сөздер айтты? **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Шығармашылық бұрыш** **Тәрбиеші шумақты өлең арқылы мольбертке салады.** Сен домалақ, домалақ, домалақсың, Шатқалдан орманға дейін, Тек асықпа, Жол - жолды көрсет.	балалар ертегілердің, өлеңдердің аттарын анықтап, шығарма кейіпкерлерінің аттарын есте сақтауы керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қателерді түзету» тапсырмасы** Балалар тақтаға дұрыс емес ретпен бекітілген «Шалқан» ертегісіндегі сюжеттік суреттерді қарастырады. «Сүйікті ертегіңізден кейіпкерді тап» (Түлкі, колобок, қоян, қасқыр, аю, Ақшақар және т.б.). Мұқият қарап, ертегі кейіпкеріңізді мүсінде. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** **«Ұзын құлақ сұр қоян» әні** **https://youtu.be/KvQuoELxBKU** **(Музыка-)**	мәселе: - Жақсы деген немене, Жаман деген немене? Айналайын бөбегім, Мәнін айтып берейін, Осы берген жауапты Кітапша етіп көрейін. Міне, тағы бір жаман – Бөбек үшін тым жаман, Күйеге лас боялып, Аузы-басын былғаған. Жақсы, міне, азамат – Бетін жуды сабындап, Тіс ұнтағын тағы да ап, Тісін жуды тазалап. Еңбек сүйген баланың Кітап оқу талабы, Міне, үлгілі бала деп, Кітапқа оны жазады. **Мақал – мәтел:** Жақсы бала ай мен күндей, Әлемге бірдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ойлау мен сөйлеуді дамытуды ынталандыру; байқауды, тыңдау қабілетін дамыту. **«Достар алаңы» станциясы** **Жұмбақтар шешу** **«Жақсы-жаман» дидактикалық ойыны** Пайдасы: жылы ұстау, тамақ дайындау, мерекелік тортты шаммен жағу… Зияны: өртті абайсызда өңдеуден өрт шығады, адамдар, жануарлар өлуі мүмкін, үйлер қирайды, ормандар өледі… **«Біздің құтқарушылар» станциясы** - Біздің құтқарушыларымыз кім? - Кез-келген қиындықта кім көмекке келеді?

	жіптердің шарын шеңбер бойымен біртіндеп босатып, шарды ұстап тұрғандардың бәрі жіпті қабылдауы керек. Балалар бір-біріне тілектер, жақсы сөздер айтады. Ойынды тәрбиеші бастайды. Шумақ тәрбиешіге оралғанда, барлығы жіпті тартып, шеңбер жасайды. Содан кейін олар көздерін жұмып, әрқайсысы осы шеңберде маңызды деп санайды. **«Сөйлемді аяқта» дидактикалық ойыны** - «Бала үшін қуаныш-бұл ....», – «Ана үшін қуаныш-бұл ....», - «Дос үшін қуаныш-бұл ...». **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Тәрбиешіме арналған сыйлық»** (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу **«Тәрбиеші» әні** https://youtu.be/6XyoVECZNWw **(Музыка)**	**(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** **«Түлкі ұйықтап жатқандай көрінді» - балық аулау ертегісі** (Балалар Түлкінің жүрісін бейнелейді Түлкі ол жолға қарай бара жатқанда, арбадағы ер адамды көрді, содан кейін өзін жансыз етіп көрсетті) **(дене шынықтыру)** **«Бауырсақ» әні** **https://youtu.be/TJauqvNh2k0** **(Музыка-)**		**Дидактикалық ойын: «Мен қандаймын?»** Мақсаты: адам бойындағы жақсы қасиеттерді айту. Шарты: балалар шеңберге тұрып, бір – біріне допты беріп, адам бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. **«Атама арналған сыйлық»** **Топтық жұмыс** **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** **«Біз ақылды баламыз» әні** **https://youtu.be/XsIKw1TNTIA** **(Музыка)**	- Сен қалай ойлайсың? (балалардың жауаптары). **«Көңілді бағдаршам» станциясы** - біз көлікпен келе жатқанда, бізді қалай атады? (Жолаушылар); - ал біз автобустан шықтық? (жаяу жүргіншілер). **«Аурухана» станциясы** (Балалар автобустан шығып, орындықтарға отырады.) - сіз қатты ауырған кездеріңізді еске кімді түсіре аласыз? (балалардың жауаптары). - Бұл жағдайда не істеу керек? (балалардың жауаптары). - Қандай телефон арқылы "103"нөміріне қоңырау шалу керек.

					(сөйлеуді дамыту және көркем әдебие қоршаған ортамен таныстыру) Дидактикалық ойын: «Дұрыс жауапты ата» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дәрігер» әні https://youtu.be/FXBU7nCAK4k (Музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру.	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап,	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Көк майса,көрікті Алқаптағы көк егін Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін Жел тынымсыз гуілдеп Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек Жапырағын жұлғызып. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№ 15 «Қарғалар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(Еңбек қызметі)** **Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір**..»** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы»** **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел-жәрдем»** **Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту.

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Әмілеге артикуляциялық жаттығуды қайталату **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Латифке ертегіні суретке қарап айтуға үйрету **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Сұлтанға көкөністерді себетке түсіне қарап орналастыруға үйрету **(математика негіздері)**	Айымға музыкалық жаттығуды қайталату арқылы тілін дамыту **(музыка)**	Әмілеге ермексазды домалату, созу арқылы пішін жасауға үйрету **(Мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Міндеті**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. «Ер қанаты-ат» деген ұғымды қалыптастыру. Жарыса ойнауға, ұлттық дәстүрді тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Міндеті**: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аңшылар»** **Міндеті**: жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. ***(дене шынықтыру**)***	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Күн мен түн»** **Міндеті**: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. ***(дене шынықтыру**)***

	белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***				
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 23.10- 27.10.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 23.10.2023**	**Сейсенбі 24.10.2023**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі 26.10.2023**	**Жұма 27.10.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: «Үй жағдайында балаға пішіндерді үйрету».				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Терезені мен сияқты көрсет".** **Міндеті:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Барысы: тәрбиеші балалармен трафарет сызғыштарын қарастырады (терезелердің пішіні: олардың оң және сол жақтағы ұқсастықтары мен айырмашылығы неде), балалар саусақтарын терезелердің ішіне әр түрлі пішінде сырғытып, олардың аттарын айтады. Содан кейін тәрбиеші балалардан терезені көрсетуді сұрайды: сипаттамаға сәйкес немесе осы формадағы нақты заттарды атайды. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Орман балабақшасы"** **Міндеті:** үй жоспарын жобалау қабілетін жетілдіру, бастамашылықты (ашылатын есіктер, жиһаз заттары), тәуелсіздікті ынталандыру. Барысы: балалармен балабақшаны неге жақсы көретіндігі туралы сөйлескеннен кейін, тәрбиеші оларды нағыз балабақшадағыдай жануарлар үшін бірдей бөлмелер салу идеясына жетелейді. Ол балалармен бірге топ бойынша өтеді, бөлмелердің қайсысы, оның мөлшері және онда не бар екенін анықтайды. Содан кейін балалар құрылысқа кіріседі. **(Құрастыру)**		**Құрылыс ойыны: "Менің қайда екенімді тап?».** **Міндеті:** құрылыс кеңістігінде (үстінде, артында, айналасында, жоғарыда) бағдарлау қабілетін бекіту. Барысы: балалар өз қалауы бойынша әртүрлі құрылымдар жасайды; тәрбиеші кез-келген ойыншықты (әтеш) алып, ойынды бастайды: әтешшатырға көтеріліп, үйге жасырынып, орындықтың астына көтеріліп, қоршауға отырады және т. б. және «Мен қайдамын?». Балалар жауап береді. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Қайта құру"** **Міндеті:** балаларды ойын жағдайын жасай отырып, сол немесе басқа ғимаратты қайта құруға (...орналастыру, кеңейту, ұзарту) ынталандыру. Барысы: балалар өз бастамасымен қақпа салды; тәрбиеші көлікті алады (қақпадан гөрі үлкен), оған ойыншық отырғызады, ғимаратқа келеді және айтады. Сіз қақпаны ашып, көлікті өткізіп жібересіз! Осылайша, балаларды көлік жүре алатындай етіп ғимаратты қайта құруға шақырады. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. . **«Сылдырмақты сылдырлат».** Б.қ.: сылдырмақтарды ұстап, аяқтарын еркін қойып, еденде отырады. 1–қолдыалға созады; 2– сылдырмақты сылдырлату; 3– сылдырмақты аяқтың ортасына қою; 4– б.қ.-қа оралу 1– қолдыалдыға созу; 2– еңкейіп сылдырмақты алу; 3– б.қ.-қа оралу (4–5 рет). 4. «Серіппе».				

	Б.қ.: тік тұрады. Қолды сылдырмақпен белге қою; ырғақпен жартылай отыру және серіппе сияқты түзу тұру (5–6 рет). 5. «Сылдырмақты сылдырмаққа ұр». Б.қ.: негізгі тұрыс. Сылдырмақты сылдырмаққа қатты ұру. (Қолды бастан асыра көтеріп ұру). 5–6 рет. (педагог дабылды (музыкалық аспап) ұрып тұрады, балалар соған сәйкес сылдырмақты сылдырмаққа ұрады). 6. «Сылдырмақпен би». Музыка әуенімен еркін би билеу. Тыныс алу жаттығуы: «сылдырмаққа үрлейміз» ***(дене шынықтыру**)***				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырыл-ған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** балаларды велосипедке өз бетінше отыруға, педальдарды айналдыруға, тебуге, жылдамдық алуға. Еденге қойылған тақтайшамен жүруге жаттығу. Шектелген алаң	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Жеміс түрлерін қазақ тілінде айтуға үйрету. Заттардың белгілерін (түсі, өлшемі), заттармен әрекеттерді білдіретін сөздерді айтуға үйрету. Сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; **Сөздік минимум**		**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып (орындыққа шығу) жүгіруді үйрену, белгі берілген жағдайда тоқтап тұруды бекіту, биіктегі тірекке

	үстіндегі қимыл кезінде тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру. Иммунитетті нығайтуға ықпал ету. Жаттығуларды орындау кезінде тыныс алуды қалыптастыру. Таза ауадағы сабақтарға қызығушылықтарын тәрбиелеу.	Жемістер, дәмді, өрік, алма, шие, жүзім **«Жемістер» постері Дидактикалық ойын «Жемістер»**			сүйеніп статистикалық тепе-теңдікті сақтай білу. Кедергілердің арасынан төрттағандап еңбектеу арқылы «жыланша» жорғалауға жаттығу, оң, сол жақта орналасқан кедергілерді айналып өту, ептілікті жетілдіру. Қимыл-қозғалыс кезінде берілген белгіні бастапқы және соңғы мезетінде қабылдай білу. Қоршаған ортаға оң көзқарас, жылы қабақ танытуды қалыптастыру.
	«Менің отбасым» әңгіме **Міндеті:** Балада өз отбасына деген қуаныш пен мақтаныш сезімін ояту, отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу; балаларда фонематикалық есту	**«Танысайық-бұл мен» әңгіме** **Міндеті:** Балалардың дене құрылымы туралы білімдерін нақтылау, өз денесі туралы түсініктерін кеңейту. Күрделі сөйлемдерді дұрыс құру және		**«Жақсы сөз – жанға жайлы» әңгіме** **Міндеті:** балалардың жақсы сөз туралы туралы түсініктерін кеңейту, адам өмірінде жақсы сөздің маңызы мен қасиеті туралы айту. Сөз сөйлеушінің ойын,	**«Менің анам-бәрінен артық»** **Міндеті:** әйел ананың бейнесі болып табылатын өнер туындыларымен (әдебиет, музыка, кескіндеме)

	қабілетін, сөйлеу ойындарын эмоционалды және мәнерлі оқи білуді, дауыстың күшін, интонациясын реттей білуді дамыту. **Саусақ ойыны:** Бұл саусақ-атам, Бұл саусақ әжем, Бұл саусақ-әкем, Бұл саусақ-мамам, Ал, бұл біздің баламыз – Оның есімі-бекініс. Атам, әжем, әкем, анам, менің бүкіл отбасым! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Кітаптар арасынан «Менің отбасымның портреті» суретін салу, мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** **«Қай қыз, қай үйде тұрады?» дидактикалық ойын** Міндеті: Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. Ойын шарты: Түстеріне қарай ажыратып	қолдану дағдысын бекіту. Етістіктерді қолдану жаттығулары. Балаларды жұмбақтарды шешуге үйретуді жалғастыру. **«Керісінше айт» дидактикалық ойыны** Семіз адамдар-арық; Қара көздермен-ашық; Қара шашпен-қызыл, аққұба; Адамның терісі сары-ақ, қара. **Ал біздің басымызда не бар? (суреттерді қарау)** Менің көзім жақсы ма? Көз функциялары: көру, қарау. Бастың жоғарғы жағындағы құлақтар. Құлақ функциялары: тыңдау, есту. Мен сізге сыбырлап Айтқанымды тыңдауды ұсынамын. Ақылды мұрын. Мұрын функциялары: иістерді анықтау, ауаны қыздыру. Тіл көмекшісі. Тіл функциясы: тағамның дәмін анықтайды, дыбыстарды, сөздерді айтады.		сезімін білдіріп қана қоймай, оның мінездемесі де болып табылатындығын ұғындыру; **Мақал:** Өнер алды – қызыл тіл; Тіл – тас жарады, тас жармаса – бас жарады. **Көрініс «Жақсы мен жаман»** Адам атызға бір топ гүл әкеліп отырғызды. Құнарлы жерге отырғызылған ол күннен-күнге тамыр жайып, гүлдеп өсе берді. Гүл бәрін де сүйетін: мөп-мөлдір суды да, тап-таза ауаны да, күннің нұрын да. Айналаға еркелей, құмарлана қараудан әсте жалықпаушы еді. Ол осынау тірлік иесі болғанына, өзін отырғызған адамға да риза еді. Бір күні: - Әй, сен, көп асқақтама! Мен тірі тұрсам, әлі өмірге келгенің өкінетін боласың, – деген шіңкілдек дауысқа жалт қараса, дәл төменде түрі ұсқынсыз шөп басын қылтитып тұр екен. Гүлдің көңілі ортайып, бір түрлі	таныстыру арқылы анаға деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. Балалардың ананың ең жақын досы, анаға барлық ойларын сеніп тапсыруға болады, ананың әлемдегі ең жақын және сүйікті адамы деген идеясын қалыптастыру. **«Қайсысы, ата» ойыны** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші бір балаға сәуле береді: «сәулені ал, қандай ана айт. Ал сіздің сөздеріңіз күн сәулесіне айналады.» Содан кейін балалар бір-біріне сәуле беріп, олардың қандай анасы бар екенін айтады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет қарым-қатынас іс-әрекеті, математика негіздері-танымдық қызмет)**

	қыздардың үйін табу керек. **(математика негіздері)** **«Ата-ананы тыңдаймыз» әні** **https://youtu.be/8vKx9dyVAo8** **(Музыка)**	Шебер қолдар. Қолдың функциялары: заттарды жанасу арқылы анықтау. **Мұны қалай жасауға болады? «Денсаулық құпиялары» суреттерін қарау.** Өзін-өзі күтуді басқа сөздермен қалай атауға болады? (жеке гигиена). Бізге қандай гигиеналық заттар көмектеседі? (Сабын, су, тарақ, сүлгі, тіс щеткасы, тіс пастасы). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиеті)** **Міндеті:** «кем» ұғымымен таныстыру, балалардың жабайы жануарлар туралы идеяларын бекіту. Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. Шарты: тәрбиеші төрт сөзді атайды, балалар қосымша сөзді атауы керек: 1) қоян, кірпі, Түлкі, ара, 2) Жолбарыс, Арыстан, піл, ит; және т. б. **(Математика негіздері)**		жабырқап қалды. Ештеңе дей алған жоқ. Көздері жасаурап кетті. Бірте-бірте солып, сарғайып бара жатты. Амалсыз жанындағы өзінен біршама үлкендігі бар гүлге басын сүйеді. - Жабырқама! Сабыр ет! – деп жұбатты ол. - Адамдар оны «арам шөп» деп атайды. Өз құлқынынан басқаны ойламайтын жауыз шөп. Әлі-ақ құтыламыз. «Жақсы сөз – жарым ырыс» деген ғой. Гүлдің көңілі біраз көтеріліп қалды. Әлгі гүлдің айтқаны рас боп шықты. Ертесіне адам келді де, арам шөпті жұлып тастады. Гүл қайтадан құлпырып өсе бастады. Алайда көп нәрсені ұққандай болды. Өмірде жақсылар да, жамандар да бар екен. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Түймені тігу»** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын дамыту. Балаларды геометриялық	**«Менің анамның портреті» (сурет салу, жапсыру, құрастыру - шығармашылық іс-әрекет)** **Қимылды ойын:** «Қасқырлар мен лақтар» К №-4 **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға

		«Гигиеналық заттар» шығармашылық жұмыс Міндеті:Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: 2) бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. (сурет салу, мүсіндеу) **«Кір бала» әні** https://youtu.be/aaQ-XFpvF8Y **(Музыка)**		пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер. **Материал:** әр түрлі түсті картоннан жасалған дөңгелек түймелер, қалың жіптер немесе сәйкес түсті жұқа түймелер. **Ойын барысы:** балаларға түймеге жіппен байланған инені пайдаланып түймелерді тігу ұсынылады. Инені тесіктерден өткізіп, балалар тігістер жасайды. **(математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша әңгіме желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру)*** **Үстел үсті ойыны «Сөздер тізбегі» картотека №3** Ойын барысы: Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. Мысалы: «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады.

					(математика негіздері)
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Міндеті:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып.		**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)**

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.		үйрету. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	**Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады.				

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **«Түлкі мен тырна»** ертегісін оқып беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №10 «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»**	**Сюжетті-рөлді ойын:**		**Сюжетті-рөлді ойын:**	**Сюжетті-рөлді ойын:**

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Картотека № 12 «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		**Картотека № 12 «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Картотека № 13 «Дүкен. Киімдер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege көкөністер туралы тақпақтар жаттату. **(сөйлеуді дамыту)** Ибрагимге тамшыларды салғызу. /сурет салу/ М.Адия-ермексаздан жемістерді мүсіндету.	Сұлтанға қарындашты дұрыс ұстап, алманың суретін салғызу. /сурет салу/ Элинаға пазл құрастыру.		Алинұрға пішіндерді құрастыру арқылы үйшік жасауға үйрету, пішіндерді ажыратып, атай білу Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Алшынға желіммен жұмыс жасауға үйрету, желімдеудің техникасымен таныстыруды жалғастыру. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)*	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)*		Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын**

	Аз қимылды ойын **«Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)***	**Аз қимылды ойын** **«Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***		**Аз қимылды ойын** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	**«Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.10-03.11.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 30.10.2023**	**Сейсенбі 31.10.2023**	**Сәрсенбі 01.11.2023**	**Бейсенбі 02.11.2023**	**Жұма 03.11.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Кеңес: «Денсаулық және шынығу жолдары»**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Терезені мен сияқты көрсет".** **Міндеті:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Барысы: тәрбиеші балалармен трафарет сызғыштарын қарастырады (терезелердің пішіні: олардың оң және сол жақтағы ұқсастықтары мен айырмашылығы неде), балалар саусақтарын терезелердің ішіне әр түрлі пішінде сырғытып, олардың аттарын айтады.	**Құрылыс ойыны: "Орман балабақшасы"** **Міндеті:** үй жоспарын жобалау қабілетін жетілдіру, бастамашылықты (ашылатын есіктер, жиһаз заттары), тәуелсіздікті ынталандыру. Барысы: балалармен балабақшаны неге жақсы көретіндігі туралы сөйлескеннен кейін, тәрбиеші оларды нағыз балабақшадағыдай жануарлар үшін бірдей бөлмелер салу идеясына	**Құрылыс ойыны: "Менің қайда екенімді тап?».** **Міндеті:** құрылыс кеңістігінде (үстінде, артында, айналасында, жоғарыда) бағдарлау қабілетін бекіту. Барысы: балалар өз қалауы бойынша әртүрлі құрылымдар жасайды; тәрбиеші кез-келген ойыншықты (әтеш) алып, ойынды бастайды: әтешшатырға көтеріліп, үйге жасырынып, орындықтың астына	**Құрылыс ойыны: "Қайта құру"** **Міндеті:** балаларды ойын жағдайын жасай отырып, сол немесе басқа ғимаратты қайта құруға (...орналастыру, кеңейту, ұзарту) ынталандыру. Барысы: балалар өз бастамасымен қақпа салды; тәрбиеші көлікті алады (қақпадан гөрі үлкен), оған ойыншық отырғызады, ғимаратқа келеді және айтады. Сіз қақпаны ашып, көлікті өткізіп жібересіз!	**Құрылыс ойыны: "Ою-өрнек жаса"** **Міндеті:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ

	Содан кейін тәрбиеші балалардан терезені көрсетуді сұрайды: сипаттамаға сәйкес немесе осы формадағы нақты заттарды атайды. **(Құрастыру)** **«Күзгі жапырақты ағаш»** **Міндеті**: ермексазбен күзгі ағаштың бейнесін жасау. Балаларға ермексаз шарын алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаюды үйретуді жалғастыру. **(Мүсіндеу)**	жетелейді. Ол балалармен бірге топ бойынша өтеді, бөлмелердің қайсысы, оның мөлшері және онда не бар екенін анықтайды. Содан кейін балалар құрылысқа кіріседі. **(Құрастыру)** **«Күзгі жапырақ»** **Міндеті:** көркемдік эксперимент үшін жағдай жасау: араластыру арқылы түрлі-түсті ермексаз алу мүмкіндігін көрсету; цилиндрге негізделген тәсілмен мүсіндеу қабілетін бекіту: алақанның тік қимылымен бағандарды домалату, ағаш жапырағының пішінін мүсіндеу арқылы сәл тегістеу; элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. бейнелеу іс-әрекетінде өз әсерлерін жеткізуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Мүсіндеу)**	көтеріліп, қоршауға отырады және т. б. және «Мен қайдамын?». Балалар жауап береді. **(Құрастыру)** **«Күз бізге қонаққа келді»** **Міндеті:** балалардың күзгі табиғат құбылыстары туралы білімдерін жалпылау. Балалардың табиғи құбылыстар туралы түсініктерін кеңейту. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю. **(Мүсіндеу)**	Осылайша, балаларды көлік жүре алатындай етіп ғимаратты қайта құруға шақырады. **(Құрастыру)** **«Көкөністер»** **Міндеті:** көкөністер туралы білімді жалпылау. Балалардың өсу орны туралы түсініктерін кеңейту. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю. **(Мүсіндеу)**	мотористаны дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. **Барысы:** Ою-өрнек жазықтықта қайталанатын элементтердің орналасуына негізделген. Ою-өрнектерді бірдей және әртүрлі фигуралардан жасауға болады, оларды сызық бойымен, желдеткішпен, гүлмен немесе ішінара қабаттастырады **(Құрастыру)** **«Жемістер»** **Міндеті:** жемістер туралы білімді жалпылау. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю. **(Мүсіндеу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Шапалақ».				

	Б.қ.: қолдыекі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 рет қайталау) 2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алдыға қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу. Осылайша келесі аяқпен орындау (3 рет қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 рет қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау). ***(дене шынықтыру**)***				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Дос бол, сабын су мен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертен де , кешке де, Жуын күндіз түнде де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Дос бол, сабын су мен сен, Жиі – жиі жуын сен. Таңертен де , кешке де, Жуын күндіз түнде де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу

	дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Шаттық шеңбер **«Тату-тәтті отбасы»** Сенде де бар жанұя, Үлкендер де кіші де, Жанұя бары шуақ қой, Қуаныш пен қуат қой! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** Кел достарым, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. Шақырамын сендерді, Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа Дөңгеленген шеңберді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** «Сәлемдесу» Амансың ба, Алтын күн! Амансың ба, Жер Ана! Амансың ба, достарым! Сендерді көрсем қуанам! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы» К №-3** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер.** Күн жылуын аямасын, Шуағын аяласын. «Достық» деген бәйтеректі Барлық бала саяласын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Домалату, лақтыру, қағып алу. Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 м қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Отбасы мүшелерін қазақ тілінде айтуға үйрету. сөз тіркестерін түсінуге үйрету және сөздерді байланыстыруда жаттығу; **Сөздік минимум:** мынау, әке, ана, ата	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен)	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артқа апарып шапалақтау;

	кеуде тұсынан лақтыру.	**Дидактикалық ойын** «Отбасы мүшелерін ата»			
	«Дұрыс тамақтана білейік» **Міндеті:** Салауатты өмір салтын сақтаудағы дұрыс тамақтанудың маңыздылығын және қажеттілігін білу. Дәрумендердің адам денсаулығы үшін қандай пайдасы бар екенін үйрету. Тазалыққа, дұрыс тамақтануға, салауатты өмір салтын ұстануға баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Жоғалған зат»** Ойын барысы: Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Оқушы қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Алтын дән К. Ахметова** **Міндеті:** өлең мазмұнымен таныстыру, сөздік қорын дамыту. Жатыр дала жалтылдап, Жаз шуағын мол құйды. Күн астында алтын дән Тербеледі, толқиды. Толықсыған тасқындай Көкжиекпен ұштасып, Күн астында ақ бидай Билейді қол ұстасып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Егіс алқабында» лото К-№ 20** **Міндеті:** балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу, оның нысандарын түсі мен формасы бойынша сәйкестендіруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Қасқыр мен жеті лақ** **Міндеті:** «Қасқыр мен жеті лақ» ертегінсін оқу, ертегінің мазмұнын түсіндіру. Дауыс ырғағын келтіре айтуға жаттықтыру. Тіл байлықтарын молайту, ой-өрісін дамыту. Қамқорлыққа, адалдыққа, достыққа тәрбиелеу. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Шынжырға ертегілерді жинайық»** **Міндеті:** Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. Шарты:Балаларға таныс ертегі үзінділері оқылады, балалар қандай ертегілер және неше ертегі жинағы тізілгенің айтады. Мысалы:"Ата мен әже өмір сүріпті, оларда шұбар тауық болыпты. Бір күні шұбар тауық жұмыртқа беріпті. Әже оны әйнек үстіне суысын деп қойыпты. Ал ата шалқанды тартуға кетіпті.	**Ыбырай Алтынсаринің «Әке мен бала» әңгімесімен таныстыру.** **Міндеті:** Әңгімені дұрыс түсіне білуге үйрету. Еңбекке деген қызығушылықтарын дамыту. Еңбеккорлыққа, ізеттілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу. **«Отбасы мүшесін ата» ойыны картотека №36** **Міндеті:** туыстық атауларды білуге үйрету. Ойынның шарты: Берілген мазмұнды суретке қарап, отбасы мүшелерін атау. 1. Әке. 2. Шеше. 3. Әже. 4. Ата. 5. Аға. 6. Әпке. 7. Сіңлі. 8. Қарындас, т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Құлынға арналған таға»** **Топтық жұмыс** **Міндеті:** бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу	**Дәрігер Айболит** **Міндеті:** Корней Иванович Чуковскийдың «Дәрігер Айболит» ертегісімен таныстыру. Жас ұрпаққа адам денсаулығының қымбаттылығын, өмір сүру үшін қажетті бағалы байлық екендігін түсіндіру. Сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту, сөйлеу шеберліктерін жетілдіру. Шымыр да шапшаң, ұқыпты да жинақы, әдемі болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Бұл қандай жануар?» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** сөздік қорын, тіл байлығын дамыту. Етістіктерге тиісті зат есімдерді тауып қосады. Боздайды (Түйе) Кісінейді, жүгіреді, шабады. (Жылқы). Маңырайды, сүзеді. (Ешкі). Мөңірейді, шайнаңдайды, жүреді, сүт береді. (Сиыр).

	Дидактикалық ойын «Кім тез жинайды?»» **Міндеті:** Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады.Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады.Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Себеттегі жемістер» топтық жұмыс** **Міндеті:** балаларға жемістерді көрсету арқылы, есте сақтау		Тартады, тартады, тарталмайды". ("Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Шалқан "). Ертегіні үш сөзден тауып ал: 1) Қатық, құйрық, сиыр. ("Мақтақыз бен мысық") 2) Ешкі, лақтарым, шырақтарым, қасқыр ("Қасқыр мен жеті лақ") **«Лақтарға арналған сүт құмырасы» Міндеті:** пішінді қалыптастыруға түстерді атауға, ретімен орналастыруға үйрету дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **«Лақтарға арналған сүт құмырасы» Міндеті:** пішінді қалыптастыруға түстерді атауға, ретімен орналастыруға үйрету Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. Шама бойынша заттардың әртүрлі	(саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Жұбын тап. Көп-аз» К-№ 21** **Міндеті:** заттарды өлшемі бойынша салыстыруға және белгілері бойынша жіктеуге үйрету, логикалық ойлауды, зейінді, визуалды қабылдауды дамыту. Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **(математиа негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Орман доминосы»** К-№ 14 Міндеті: зейінді, көру қабілетін, комбинаторлық қабілеттерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Құлыншақ» әні https://youtu.be/xBgZFaWrAfQ (Музыка)**	Күзетеді, үреді, мүжиді. Ол не? (Ит). Мияулайды, еркелейді, тырнайды. Ол не? (Мысық) **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Жақсы және жаман деген не?» К-№ 12 Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Айболитке арналған қажетті заттар» Топтық жұмыс** **Міндеті:** дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **«Айболитке арналған заттар» Топтық жұмыс** **Міндеті:** Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету:

	қабілетін арттыру. дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **«Себеттегі жемістер» топтық жұмыс** **Міндеті:** балаларға жемістерді көрсету арқылы, есте сақтау қабілетін арттыру. Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **(математика негіздері)** **«Жемістер мен көгөністер» әні** **https://youtu.be/6fbRbVLLkfQ** **(Музыка)**	**«Қарама-қарсы сөздер» сөздік ойыны** **Міндеті:** Балаларға мағынасы қарама-қарсы сөздерді табу, үйрету, сөздік қорларын молайту. Көрнекілігі: суреттер Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді тақтаға іліп қояды. Тәрбиеші бір баланы тақтаға шығарып, тақтадағы суреттердің біреуін алып, суреттің мағынасы қарама-қарсы сөздерін табуын сұрайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Тышқанға арналған дәндер»** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру. **(сурет салу)** **«Тышқанға арналған дәндер»** **Міндеті:** Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. Түсін, пішінін атау. **(математика негіздері)**	болатыны туралы түсінік беру. **(математика негіздері)** **«Шұбар лақ» әні** **https://youtu.be/SQnPeX6uL_c** **(Музыка)**		шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. **(математика негіздері)** **«Шұбар лақ» әні** **https://youtu.be/SQnPeX6uL_c** **(Музыка)**

		«Себеттер» би қимылдарын қайталау. **(Музыка)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	**Серуен** **Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс.** **Көркем сөз:** «Алтын күз» Жетті желмен алтын күз, Жеміс жинау салтымыз. Жиып - теріп болған соң, Той жасайды халқымыз**.** **(көркем әдебиет)**	**Серуен** **Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Күз келді» Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға,	**Серуен** **Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. (қоршаған ортамен таныстыру) **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Балалармен жеке жұмыс:** **Жұмбақ** Ағайынды бәрі, Шықса жасыл Түссе - сары. Бұл не? ***(көркем әдебиет)*** **Қимылды ойын** **К-№ 3** «Ақ қоян»	**Серуен** **Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс**	**Серуен,** **Құмдағы іздерді бақылау** **Мақсаты:** Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:**

	Қимылды ойын. **К-№1** «Кептерді қуып жет» **Мақсаты:**Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру)* Еркін ойын	Шақырады біздерді. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№2** «Түсті автокөліктер» Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. *(дене шынықтыру)* Еркін ойындар	*(дене шынықтыру)* Еркін ойын	**Мақал-мәтел.** Күз келсе - бақыт келер ырыспен. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. **К-№ 4** «Қасқырлар мен лақтар» *(дене шынықтыру)* Еңбек әрекеті	Жапырақты бояды, Атырапты бояды. Бояп - бояп барлығын Сап - сары ғып қояды. (Күз) **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№5 «Жапалақтар» *(дене шынықтыру)* Еркін ойын
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	«Жеті лақ» ертегісін оқып беру **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Көзге арналған жаттығулар: 1.Көзді ашып жұму. Оңға. солға. 2.Көзді ашып жұму. Солға. оңға Төмен жоғары карау. Алақандарыңызбен көзді жабу, алысқа қарау. Саусақ жаттығуы : «Орамжапырақты тұздау» -Біз орамжапырақты тураймыз(жоғары – төмен қолдың тез қимылтату) - Біз сәбізді үгеміз(жұдырықты түйіп алға, артқа сырғымалы қимыл жасау) - Біз орамжапырақты тұздаймыз (саусақтарды бүгіп, мыжу) «Тосын сый» (түлкі мен аю келеді) «Көңілді аңдар»				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Қуыршақтың туған күні» Міндеті: үстелді жабдықтау туралы білімді кеңейту, алақандар арасында ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу тәсілдерін үйрету, мерекеде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру;	**Дидактикалық ойын:** **"Сопақ пішінді заттарды таңда"** **Міндеті:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрышты, үшбұрышты).	**Ойын кеңістігін ұйымдасыру:** «Дәрігердің қабылдауында» Міндеті: Ойын арқылы сөздік қорын кеңейту Сөздерде дауысты (а, ә) дыбыстарды анық айта білуін қалыптастыру; «медициналық аспаптардың» атауларын атау, оларды қолдана	**Театр қызметі «Бауырсақ»** Міндеті: Балалардың театр ойынына деген қызығушылығын қалыптастыру. Балалардың жабайы жануарлар мен олардың әдеттері туралы білімдерін кеңейту; қозғалыс арқылы музыканы қабылдаудың эмоционалдылығын,	**Ойын кеңістігін ұйымдасыру:** «Айтшы қандай?» Міндеті: Балаларды заттын белгілерін анықтауға үйрету. Шарты: Тәрбиеші (немесе бала) қорапшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. **(математика негіздері)**

	Театрлық қызмет Ширмада қуыршақпен ойынның алғашқы үлгілері. Міндеті: қуыршақтың негізгі ережелерін меңгеру, импровизация, кез-келген көңілді, қол жетімді диалогтар. Қуыршақтарды ширмада жылжыту қабілетіне үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Пейзажды жина"** **Міндеті:** ұжымдық шығармалар жасау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: басып шығарылған маусымдық суреттер жинағы (күз, қыс, көктем, жаз, маусымдық заттар. Ойын барысы: балаларға маусымдық суретті таңдап, оған жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдау ұсынылады. **(Жапсыру)**	Материал: әр түрлі геометриялық фигуралардың суреттері Ойын барысы: "Балалар бүгін Әтеш бізге қонаққа келіп, сопақ пішінді заттарды таңдауға көмектесуін өтінді. Ол оларды дос қызына береді."балаларға сопақ заттары бар карталарды таңдап, әтеш тұрған ағашқа орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**	білу, сөздік қорын кеңейту, ойын ережелерін орындай білу. Танымдық-зерттеу қызметі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түсі бойынша таңда»** **Міндеті:** Алты түс туралы идеяларды бекіту. Балаларды заттардың басқа белгілерінен (пішіні, мөлшері, функционалдық мақсаты) алшақтай отырып, түстерді бөлуге үйрету Материалы. Әр балада әр түрлі түсті алты ұяшыққа (10х10 см) бөлінген карточка (30х20 см) бар; ойыншықтардың кішкентай картон силуэттері – әр түстің біреуі. Нұсқаулық. Ойынды түсіндіргеннен кейін балаларға кілемшенің әр ұяшығына ойыншықтың түсін таңдау керек, ойыншықты оған жасыру үшін осындай ұяшыққа қою керек. Балалар тапсырманы орындайды, тәрбиеші нәтижелерді	бейнелілігін дамыту. Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, музыка****)** **Дидактикалық ойын: «Түсін ата»** **Міндеті:** Балаларды түс пен реңкті атауға үйрету (жеңіл). Материалы. Әртүрлі түсті геометриялық фигуралар (әрқайсысы екі реңктің үш-төрт элементі). Реңктер жеңіл болуы керек. Шарты: Балалар жарты шеңберде отырады, ортасында геометриялық фигуралар жиынтығы бар үстел бар. Тәрбиеші фигураны таңдайды, фигураның түсі мен көлеңкесін атайтын балалардың бірін көрсетеді. Егер бала жауап бере алмаса, сол фигура басқа балаға ұсынылады. **(жапсыру)**	**Театрлық қызмет** Балалар Айболит ертегісі желісі бойынша әр кейіпкердің атрибуттарын киіп, ертегіні сахналайды, қимылдарын келтіру **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үлгі бойынша қой»** **Міндеті:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. **Қажетті заттар:** табақтар, түймелер. **Ойын барысы:** Кез-келген шаблонды қолданбай, пластикалық табақтарға әртүрлі үлгілерді салу. **(Жапсыру)**

			тексереді және бағалайды. **(жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Алинұрға математика негіздері бойынша геометриялық пішіндерді және түстерді ажырата білуге үйрету.	Ибрахимге түстерді ажыратуға жаттықтыру; түстерді қазақша айтуға дағдыландыру	Рахманға «Қанша» «көп», «біреу, бір» ұғымдарын ажырата білуге үйрету	Арланға «Мен ұқыптымын» жаттығуы бойынша мәдени-гигиеналық жұмыстарды орындау кезінде дербестік білдіру қабілетін дамыту.	Аякөзге затты сурет арқылы және түстері бойынша табуға үйрету.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Кітап жасау үшін ағаштарға қамқор болу керектігі туралы әңгімелесу, ағаштарға қамқорлық жұмыстарын жүргізу. Еркін тақырыпта балалардың қалауы бойынша ойын ұйымдастыру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **«Ақ қоян»** **Міндеті:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып	Балабақша кітапханасына экскурсия жасау. Аз қимылды ойын: «Өз түсіңді тап», *(қоршаған ортамен таныстыру)* **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін	Сүйікті кейіпкерлерін серуенге алып шығу, еркін ойындар. «Құстар біздің досымыз» балабақша ауласында ұшып жүрген құстарға бақылау жасату, қамқорлық жасау үшін ұя жасауды жоспарлау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **«Жапалақтар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға	Киімдерге бақылау Күз мезгілінде адамдардың киімдерінде болатын өзгерістерді байқау, ерекшеліктерін атау. Балалардың әткеншекпен ойнауы. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **«Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады.	Музыкалық залға саяхат. Балалардың қалауы бойынша муз залда басқа топ балаларымен бірге мультфильм тамашалау *(музыка****)* **«Күн мен түн»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. **Ойын шарты:** балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деген белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне

	қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. *(дене шынықтыру**)*	дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене шынықтыру**)*	деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(Дене шынықтыру)*	*(дене шынықтыру**)*	жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп ойын осылайша алма кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалармен қоштасып, ертеңгі күнге сәттілік тілеу.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.11- 10.11.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.11.2023	Сейсенбі 07.11.2023	Сәрсенбі 08.11.2023	Бейсенбі 09.11.2023	Жұма 10.11.2023

Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу «Екі күн демалысыңды қалай өткіздің?» Мақсаты: қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес. «Баланың адаптациясы»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы"** **Міндеті:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)** **"Саңырауқұлақтар. Жидектер"**	**Құрылыс ойыны**: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". **Міндеті:** тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)** **"Күзгі орман. Құстар".** **Міндеті:** балаларды қоныс аударатын	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** **Міндеті:** балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге	**Дидактикалық ойын: «Түлкіні құрастыр»** Мақсаты: Түлкі туралы түсінік беру. Түлкінің дене бөліктері жайында түсіндіріп, оны құрастыруда дене бөліктерін жасауда қағазды дұрыс пайдалануға үйрету. Ұқыптылыққа,еңбексүйгіштікке,шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: Түлкінің суреті, қиылған түлкінің дене бөліктері. **(құрастыру)** **"Картоп"** **Міндеті:** балаларды сопақ пішінді заттарды мүсіндеу әдістерімен таныстыру. Әр пәннің ерекшеліктерін жеткізуге үйрету. азық-

	Міндеті: орман өсімдіктері: саңырауқұлақтар мен жидектер туралы идеяларды қалыптастыру. Туған өлкенің табиғатымен таныстыру. Табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. **(Мүсіндеу)**	құстармен таныстыруды жалғастыру, оларды атауды үйренуге үйрету. Құстардың өмірі туралы түсініктерді кеңейту және жүйелеу. Ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)**	бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)** **"Қияр мен қызылша"** **Міндеті:** балаларды сопақ пішінді заттарды мүсіндеу әдістерімен таныстыру. Әр пәннің ерекшеліктерін жеткізуге үйрету. азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)**	болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)** **"Қызанақ"** **Міндеті:** балаларды дөңгелек пішінді заттарды мүсіндеу әдістерімен таныстыру. азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)**	түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Ойнайық». Б.қ.: басты төмен түсірмей отыру. Қолды алға созып түзу ұста, саусақтарын жоғары-төмен қозғалту, б.қ.-қа оралу (6 рет қайталау.) 2. «Орындықтың астына қара». Б.қ.: Осылайша аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Алдыға иіліп, «көрдім», – деу,б.қ.-қа оралу. Аяқты қозғалтпау. (5 рет қайталау.) 3. «Орындықты айналу». Б.қ.: тізесі мен алақандарын еденге тіреп, төрттағандап тұру. Орындықты айналу (2 рет), түзу тұрып, бір орында жүру (4 рет қайталау). 4. «Арқалықтан ұстап тұру». Б.қ.: орындық арқалығына теріс қарап тұру, алақанды орындық арқалығының екі шетіне қойып тұру. Оңға (солға) иілу, алақанды иілген сайын жылжыту. Аяқты бүкпей және қозғамай ұстау қажет. Басты төмен түсірмеу. (4 рет қайталау) 5. «Секіру». Б.қ.: орындық жанында аяқты алшақ, қолды белге қойып тұру. Орындықты айнала секіру (екі рет) және қолды сермеп жүру (4 рет) **(Дене шынықтыру**).**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында

	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Асхана кезекшілігі:** асханада кезекшілік ету қабілетін бекіту: қолды жуу, алжапқыш кию, майлық ұстағыштарды қою, қасық қою.	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Асхана кезекшілігі:** асханада кезекшілік ету қабілетін бекіту: қолды жуу, алжапқыш кию, майлық ұстағыштарды қою, қасық қою.	қолдарын жуу, қолды сүрту және орам алды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Асхана кезекшілігі:** асханада кезекшілік ету қабілетін бекіту: қолды жуу, алжапқыш кию, майлық ұстағыштарды қою, қасық қою.	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Асхана кезекшілігі:** асханада кезекшілік ету қабілетін бекіту: қолды жуу, алжапқыш кию, майлық ұстағыштарды қою, қасық қою.	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Асхана кезекшілігі:** асханада кезекшілік ету қабілетін бекіту: қолды жуу, алжапқыш кию, майлық ұстағыштарды қою, қасық қою.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Саусақ ойыны Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны «Мысық»** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырыл-ған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларға дене мүшелерінің атауларын үйрету. қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім, бұл не? Бұл емес пе?); **Сөздік минимум** қол, аяқ, бас, мынау **«Дене мүшелері» постері** **Дидактикалық ойын «Дене мүшелерін ата»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру;	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;
	«Ерке төлдер» (жануарлардың суреттері бойынша әңгіме құрау). **Міндеті:** суреттер бойынша әңгіме құрауға,мазмұндауға	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарлама** (Қоршаған ортамен таныстыру) **«Жақсы деген немене, жаман деген немене»**	**Мұбарак Жаманбалиновтің «Құлыншақ» өлеңімен таныстыру** **Міндеті:** Өлең мағынасын түсініп оқуға үйрету. Мәнерлеп оқу	**«Түлкі мен тырна» ертегісімен таныстыру.** **Міндеті:** Балаларды әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс-тұрысын талдауға,	**М. Әлімбаевтың «Біз осылай өсеміз» өлеңімен таныстыру.** **Міндеті:** Өлеңді мәнерлеп оқуға үйрету. Тілдік қорларын молайту. Сыпайылықтың

	сұрақтарға жауап беруге, үй жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға үйрету. **І. Жансүгіровтің өлеңі** Шөре, шөре лағым, Тентек болма шырағым. Секеңдемей, деміңді ал, Селтеңдемей құлағың. Құлыншағым, құндызым, Құлдырайды, шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Үй жануарлары»** **Міндеті:** Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **Ойын шарты:** Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту. Балалар малдың төлдері қандай? (әдемі, сүйкімді.) Қалай еркелетеміз? (ботақан, қошақан.)	**Владимир Маяковский** **Міндеті:** өлеңмен таныстыру, жақсы және жаман қасиеттер туралы айта отырып, тәрбие жайлы түсінік беру. Адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Адамгершілікке, әдептілікке тәрбиелеу. **Көркем сөз:** Жақсылық көрсең біреуден, «Мен қандаймын» деп ойла. Жамандық көрсең біреуден «Мен қандаймын» деп ойла. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	арқылы ойлау қабілетін дамыту. Адамгершілік қасиеттерге жақсы қарым-қатынасты үлгі етуге, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құлыншақ** Құлын, құлын, құлыншақ, Желкілдейді тұлымшақ. Маңдайында жұлдызы, Құйрығында құндызы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **Өзен** Өзенге қарай жүгірдік, Рахаттана жуындық. Батылдықты растап, Жүзіп бердік құлаштап. Жүзе бердік еркіндей, Су төресі дельфиндей. Сөйтіп, жақсы демалып, Қайттық үйге оралып. *(Балалар бір орында жүгіреді, кеуделерін еңкейтеді, жуынғандарын көрсетеді, жүзеді (қолдарын алға созып, дельфин тәрізді жүзеді).* ***(дене шынықтыру**)***	жақсы менен жаман қасиеттерді ажырата білуге үйрету. Ертегі арқылы ой-өрісін дамыту. Адал дос, қонақжай болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түлкіні құрастыр»** Міндеті: Түлкі туралы түсінік беру. Түлкінің дене бөліктері жайында түсіндіріп, оны құрастыруда дене бөліктерін жасауда қағазды дұрыс пайдалануға үйрету. Ұқыптылыққа,еңбексүйгіштікке,шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Көрнекі құралдар: Түлкінің суреті, қиылған түлкінің дене бөліктері. **(сурет салу, жапсыру, математика негіздері)** **«Кім жылдам?» ойыны** **Міндеті:** балаларды ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу.	қарапайым дағдыларына тәрбиелеуді жалғастыру. **Біз осылай өсеміз М. Әлімбаев** Таң атады арайлап, Күн күлімдеп туады. Жадырайды бар аймақ, Жарқырайды шуағы. Дала гүлін жинаған, Жазып ерлік дастанды. Аталарым сыйлаған Бізге ашық аспанды. Жарқын заман бөбегін Аялайды нұрлы таң. Алтын бесік өз елім, Туған өлкем ұлы Отан! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Үнтаспадан өлеңді тыңдатып, қимылдар жасату. Кел, балақан, балақан, Шапалақта алақан: жай-жай-жай. Қозғап барлық денені, Қаттырақ соқ қолды енді: сарт-сарт-сарт. Айтқан кезде өлеңді, Ақырын бас еденді: жай-жай-жай. ***(дене шынықтыру**)*** **Дидактикалық ойын: «Көңіл-күйін ата»** **Міндеті:** Көңіл-күйін атай, ажырата білуге үйрету. Әр

	Төлдер қалай ойнайды. (секіреді, жүгіреді.) Мен өлеңоқимын, сендеркандайтөлдерекенін айтып, қимыліс-әрекет арқылы көрсетесіңдер. Шөре, шөрелағым, Тентекболмашырағым. Секеңдемейдеміңді ал, Селтеңдеме құлағың,- деп нені атаймыз? - Лақты. Қара көзің мөлдіреп, Қызықтырмай қоймайды. Жібек жүнің үлбіреп, Қарасам көз тоймайды.- Бұл не?- Бота. Әукім- әукім, әукешім, Қасиыншы әукешін. Енең әне келеді, Ақ мамасын береді. - Бұл не?- бұзауым. Қырау-қырау құндызым, Құлдырайды шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады.- Бұл не?- құлыншақ. Балалар әжелерің, аталарың еркелеткенде қандай сөздер айтады?- құлыншағым, қошақаным, ботақаным т.б. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көк лақ»**	**«Көрікті ағаш»**	**«Малдың төлін атау» сөздік ойыны** **Міндеті:** Үнтаспадан төлдердің дауысын тыңдату. **Ойын мақсаты:** балаларды алғырлыққа, шапшаңдыққа, ойлау қабілеттерін жетілдіруге баулу. **Ойын шарты:** шеңбер бойына балаларды тұрғызу. Сиқырлы таяқша кімге келіп тоқтайды, сол бала айтылған малдың төлін атайды. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Құлыншақ»** Топтық жұмыс Сюжеттік сурет салу Міндеті: Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым	**Ойынның шарты:** Балалар екі топқа бөлініп, жарысады. Табақтағы суды қасықпен құмыраға құю. ***(дене шынықтыру**)***	көңіл-күйінің дұрыс-бұрыс жақтарын айтып түсіндіру. **Шарты:** Көңіл-күйі бейнеленген балалардың суреттері арқылы әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Менің көңіл күйім»** Жеке жұмыс көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, математика негіздері)**

	Топтық жұмыс **Міндеті:** ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру Геометриялық пішіндер: Келесі дағдыларды қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау **(математика негіздері)**	**Топтық жұмыс** Міндеті: көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, өнер туындыларының әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, жапсыру)**	заттарға біріктіру білігін жетілдіру. **(сурет салу, жапсыру)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	**«Балабақша ауласына саяхат»** Мақсаты:Балалармен балабақша ауласында мақсатты саяхат құру. Балаларды ойын алаңдарымен таныстыруды жалғастыру, олардың ойын-әрекеттерін бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Жұмбақ.** Бұлттар төніп, Жерге төгіп, Шөп сарғайып, Дала сұры қашады. Айтыңдаршы, бұл қай кезде болады? **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа тәрбиелеу. **Қ\о: «Арқан тарту»** Мақсаты: Балалардың қимыл-қозғалыстарын арттыру, ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. ***((дене шынықтыру**)***	**«Кішкентай бақылаушылар»** **Мақсаты**:Балаларды ауа райын бақылап әңгімелей алуға үйрету. Салыстыру, бақылау, байқау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ойын алаңындағы жапырақтарды сыпыру. Мақсаты: Балаларды бірлелсіп еңбек етуге үйрету. Еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. **Жеке жұмыс** Жұмбақ: Суда жүрсе өнеді, Судан шықса өледі. (Балық) **Қ/о: «Толқиды теңіз».** Мақсаты: Ойын шартын бұзбау тату ойнауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	**«Табиғат неткен тамаша!»** **Мақсаты:** Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылығын арттыру. Бақылау, әңгімелеу дағдыларын жетілдіру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Серуеннің барысы: Бүгінгі ауа райын бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Нақыл сөз.** Табиғат жер байлығы, Батырлар ел байлығы. (Көркем әдебиет) **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа **(еңбек қызметі)** **Қ/о: «Тышқан мен мысық» .** Мақсаты: Қимыл-қозғалыстарын арттыру. ***(дене шынықтыру**)***	**«Үлкендердің еңбегі»** **Мақсаты:** Үлкен адамдар еңбегін бақылап, балалардың атқаратын еңбектерімен салыстыру. Серуеннің барысы: Бақша ауласында серуендеу кезінде үлкендердің еңбектеріне назар аударту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Мақал:** «Еңбек еңбек бәрін жеңбек» **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазарту. Мақаты: Балаларды еңбек етуге үйрету. Тазалыққа тәрбиелеу. **Қ/о: «Аққу, қаздар»** Мақсаты: Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, достыққа тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	**«Қызықтау серуені»** **Мақсаты:** Қоршаған ортадағы тіршілікті қызықтау мақсатында ой-өрісін дамыту, табиғатты болған өзгерістерге назарларын аударту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** Жер - ырыстың кіндігі, Еңбек - ырыстың қазығы. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын қоқыстан тазалау. **Қ/о: «Кім жылдам?»** Мақсаты: Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, достыққа тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті)***
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **(көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	1.Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырып төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын «Жаз бен күз» оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз , жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) 2.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 3.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) ***(дене шынықтыру**)***
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).**

	Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. ***(дене шынықтыру**)*** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Денің сау болғың келсе» Міндеті: «Денсаулық» ұғымын енгізу. Баланың денсаулығын сақтау және нығайту, дене шынықтыруға қызығушылығын арттыру, денсаулық сақтау технологиясын пайдалану «Мен қалай шынығамын» ойын-сауықтарын ұсыну. Әртүрлі бағытта түзу сызықтар салу дағдыларын қалыптастыру *(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру**)*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Әдемі әтеш» саусақ ойыны Міндеті: ұсақ моториканы дамыту. «Күннің шуақтары» Ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып,күн мүсінін жасап үйрену. Әртүрлі түстер мен пішіндердің бөлшектерінен қарапайым құрылыстардың дағдыларын қалыптастыру. *(сөйлеуді дамыту)*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** саусақ жаттығулары «Бұл атаның саусағы…» - Міндеті: ұсақ моториканы дамыту «Әже бауырсақ пісірді» жаттығуы-алақандар арасында ермексазды илеу дағдыларын жетілдіру Музыкалық жаттығу «Бауырсақ әні» - бір қарқынмен ән айту дағдыларын қалыптастыру. *(сөйлеуді дамыту, музыка****)*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Жеке бас тазалығы» Міндеті: Мәдени гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.Өзіне-өзі қызмет көрсетудің бастапқы дағдыларын білу. «Мен қалай шынығамын» ойын-сауықтарын ұсыну. Әртүрлі бағытта түзу сызықтар салу дағдыларын қалыптастыру. *(дене шынықтыру** сурет салу)*	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру:** «Күн тәртібі дегеніміз не» Міндеті: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. "Денсаулық"ұғымын енгізуді бекіту. Баланың денсаулығын сақтау. *(математика негіздері,дене шынықтыру**)*
Балалармен жеке жұмыс	Аякөзге «Көп», «біреу» түсініктерін игерту.	Алғырға қысқа өлеңдерді айтып үйрету,олардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді үйрету.	Латифке Ертегінің мазмұнын түсіне білуді үйрету.	Сұлтанға пішіні, көлемі, түсі бойынша таңдап, топтастыруды үйрету.	Арланға Негізгі қимылдардың түрлерін игеруді үйрету.

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***

	тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)***				
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.11- 17.11.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 13.11.2023**	**Сейсенбі 14.11.2023**	**Сәрсенбі 15.11.2023**	**Бейсенбі 16.11.2023**	**Жұма 17.11.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту). Балабақшаға келе жатып, жолда не көрдіңдер? Міндеті: қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу, ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білу; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Балабақшаға қатысуы және сырқаттанбауы» кеңесі				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны:** "Жануарларға арналған үйшік". **Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын дамыту, ғимараттарды объектінің көлемімен өлшеуге үйрену, сөйлеу кезінде іс-әрекеттер тізбегін айтуға үйрену. Ойын: жануарлардың үйшігін аю құлатты, олардың өмір сүретін жері жоқ. Оларға үй салып берейік. **(Құрастыру)** **«Пирамида»** **Міндеті:** шұжықтарды әр түрлі ұзындықта және түстерде айналдырып, ұштарын ақырын біріктіруді үйрету. ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-	**Құрылыс ойыны:** "Аюға үй салайық". **Міндеті:** балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Торт»** **Міндеті:** дөңгелек пішінді заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту, алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар,	**Құрылыс ойыны:** "Қоянға үй салайық". **Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын, қарапайым конструкцияларды көрсету қабілетін дамыту, нәтижелерге қуану; сөйлеуде бөлшектердің атауларын, етістік формаларын бекіту; мотрикаңы дамыту, қимылдарды сөздермен байланыстыру қабілеті. Ойын: қарлы қоян жүгірді, бірақ оған өмір сүретін жер жоқ…**(Құрастыру)** **«Табақтағы көкөністер, жемістер мен жидектер»** **Міндеті:** дөңгелек және сопақ пішінді заттарды мүсіндеуге жаттығу, алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы	**Құрылыс ойыны:** "Гараж". **Міндеті:** ірі құрылысшының бөлшектерінен құрастыру қабілетін бекіту; ғимаратты ойнау. Ойын: ойын жағдайы: кішкентай машиналар әртүрлі жерлерде тұрады, ал қажет нәрсені табу қиын. Мұғалім көліктердің қайда "тұратынын" нақтылайды және балаларды гараждар салу керек деген ойға жетелейді. Балалар машинаны таңдап, оған гараж салады. Қажет болса, қосымша құрылымдар аяқталады. Содан кейін, егер олар қаласа, ғимараттар ойнайды. **(Құрастыру)** **Еркін тақырып** **Міндеті:** үйренген Дағдылар мен әдістерді	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық".** **Міндеті:** есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)** **«Құс»** **Міндеті:** әртүрлі мөлшердегі заттарды мүсіндеуге үйрету, пластилинді бірнеше бөлікке бөлу, жазықтықта түзету және домалақтау

	түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)**	ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. **(Мүсіндеу)**	кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. **(Мүсіндеу)**	қолдана отырып, заттарды өз қалауыңыз бойынша мүсіндеуге үйрету. **(Мүсіндеу)**	қозғалыстары арқылы кесектерді жаю **(Мүсіндеу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты қалыпжәне орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Су-тіршілік негізі Онсыз өмір сүрмейсің Гигиена егізі Су деп жүріп білгейсің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Су-тіршілік негізі Онсыз өмір сүрмейсің Гигиена егізі Су деп жүріп білгейсің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Шаттық шеңбер «Күнге сәлем» Қуан, шаттан, алақай, Қуанатын күн келді. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** «Қайырлы күн!» Жарқырап күн де ашылады, Айналаға нұр шашылады. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** «Тату-тәтті отбасы» Сенде де бар жанұя, Улкендер де кіші де, Жанұя бары шуақ қой, Қуаныш пен қуат қой! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** «Сүйікті бала-бақшам» Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбер** «Сәлемдесу, амандасу» Қуан, шаттан, алақай! Қуанатын күн келді. Күліп шықты күн бүгін Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Бағытын өзгерте отырып сапта жүру. Кегельдердің арасымен жолда «ирелеңдеп» жүру. Бір орыннан екі аяқпен секіру. Лақтыру, тастау, қағып алу. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** тәрелке, қасық, пышақ **«Ыдыстар» постері.** **Дидактикалық ойын «Ыдыстардың жұбын тап»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** тіке бағытта жүгіре білуді бекіту, шапшаңдығын жетілдіру. Белгіленген сызықтың бойымен балаларға бір қатармен сапқа тұруға көмектеседі. допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру;	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Орнында тұрып ұзындыққа секіру (арақашықтығы – 40 см). Тізені жоғары көтеріп жүру. еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еніс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен

					еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;
	«Көмекшілер» **Міндеті:** балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. Педагог балаларға **«Көмекшілер»** әңгімесін оқып береді. Оқылған әңгіме мазмұнын көмекші сұрақтар қоя отырып айтқызу. Әңгімені қайта оқи отырып, мазмұнын балаларға айтқызу. Демонстрациялық көрнекілікті қолдану. – Балалар, ас ішерде дастарқанды кім дайындайды? – Сендер қайтіп көмектесесіңдер? – Балалар, мына бала нені үстелге қоюды ұмытып кетті? – Сендер топтарыңда кезекшілік міндеттеріңді атқарасыңдар ма? – Қалай көмектесесіңдер?	**«Ойыншықтар достығы»** **Міндеті:** балалардың достық қарым-қатынас жайындағы білімдерін кеңейту, «қ»дыбысының дұрыс айтылуын бекіту. «қ»дыбысының дұрыс айтылуын бекіту. ойыншықтар және олардың достығы туралы сюжеттік әңгіме құрауға үйрету; **Көркем сөз** Дос болайық бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Педагог балалармен достар, достық туралы әңгімелеседі. Өлеңді педагогпен бірге қосылып қайталайды.Тәрбиеші балаларға достар бір-біріне әрдайым көмекке келіп,	**«Күзгі гүлдер»** **Суретпен жұмыс** **Міндеті:** Гүлдің құрылысы жайлы түсіндіру. Байқампаздық қабілетін, зейінін дамыту. Табиғатты аялай білуге үйрету. **Жұмбақ** Суыққа шыдар Аппақ, сары, қызыл гүлдер. Қырық күнге дейін гүлдер, Хош иісті қай гүлдер? **Жауабы: жұлдызгүл.** Жапырағын ұстасаң, Асты суық, Жылы үсті, Дәрі жасар бұл гүлден, Емдер күйік, тыныcты. **Жауабы: түймедақ.** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көкөністер» пазлдар** **Картотека №24** **Міндеті:** логиканы, мотори-каны дамытуды жалғастыру, әлемнің алуан түрлілігін білу. ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-	**«Жау, жау, жаңбыр!»** **Міндеті:** Жансыз табиғаттағы құбылыстар жайлы түсіндіру; табиғат құбылыстарының бірі – жаңбырмен таныстыру. Балалардың табиғатқа, табиғат құбылыстарына, оны танып-білуге деген қызығушылығын ояту. Жаңбырға қуануға үйрету. **Жұмбақ** Аспаннан домалап, Көп моншақ төгілді. Бусанып жон-алап, Терледі, керілді. (Жаңбыр) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті.** Бақыт болып жаушы, жаңбыр, Менің әсем қалама Бақыт болып жаушы, жаңбыр, Менің байтақ далама, Менің әсем қалама, Менің байтақ далама. **(дене шынықтыру)** **«Өз үйіңді тап» қимыл ойыны**	**«Жабайы жануарлар»** **Міндеті:** Жабайы жануарлар мен олардың төлдері туралы алғашқы түсінік қалыптастыру. Жабайы жануарлардың тіршілігі туралы мағлұмат бере отырып, балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Жанды табиғатты аялауға үйрету. «Жабайы жануарлардың дауыстары» аудиожазбасын тыңдайды және дауыстардың нелердікі екенін анықтау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Сылдырдан қорқады, Шошынып жортады. (Қоян) Сұрғылт тартқан түсі бар, Ақсиған көп тісі бар. Тым таппай жүгіріп, Сілекейі шұбырған,

	Жұмбақ: Өткір жүзді келеді, Өте қажет құрал ол. Тұтас затты бөледі, Ұсақтап та турар мол. (Пышақ) Сабы бар, Басы шатыр. Табысын өлшеп әкеп, Құдыққа тасып жатыр. (Қасық) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Заттың атын ата» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** заттың тауын айтуға, танып білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. **Ойын шарты:** суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу. *Ыдыс-аяқ – посуда, қасық – ложка, шанышқы –*	қолындағысымен бөлісетін, тату, сүйіспеншілігі мол, бір-бірін сыйлайтын жандар екенін айтады. «Ойыншықтар достығы» шығармасын тыңдауға ұсыныс тастайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Менің досым» сөздік ойыны** сөздік қорын, тіл байлығын дамыту. **Шарты:** балалар шеңбер құрып тұрады. Педагог допты лақтырып, кезек-кезек балаларға сұрақ қояды. – Сенің досың кім? – Сен досыңды жақсы көресің бе? – Досыңа қалай көмектесесің? Допты ұстап, сұрақтарға жауап береді, балалармен достық жайлы әңгімелеседі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	қарсы және бірдей заттарды салыстыру. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті.** Шалғынға серуенге барамыз, (Тізелерін жоғары көтеріп, бір орында тұрып жүреді). Гүлдерді иіскейміз, *(Еңкейеді).* Хош иісті гүлдер жайқалады, *(Мұрнымен бірнеше рет құшырлана иіскейді).* Гүлдерді жұлмаймыз, *(Бойын тіктеп, басын оңға-солға бұрады).* Қандай керемет! *(Алақандарын жаяды).* **(дене шынықтыру)** **«Суретті құрастырып жина» ойыны** **Міндеті:** қолайлы эмоционалдық жағдай қалыптастыру. **Шарты:** Қиылған суреттерді құрастырып жинайды (түймедақ, аққекіре). Балалардың білімін нығайту педагог балалардан жыл	**Міндеті:** ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру Келесі дағдыларды қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау. **Шарты:**Кілемге құрсау ішіне геометриялық пішіндерді: шеңбер, шаршы, үшбұрыштарды қояды (балалар көп болса, үлкендеу құрсау алуға болады). Балалар табақтан бір-бірден геометриялық пішінді алып, оны көру-қозғау жолымен зерттеп, әр бала өз геометриялық пішінді атайды. Педагог бірнеше балаларға сұрақтар қояды: - Сенің қолыңда қандай геометриялық пішін бар? – Сен қай құрсау ішіне тығыласың? Сосын музыка бойынша билейді. Әуен аяқталған кезде балалар тез өз үйлерін табуы тиіс (құрсаудың ішіне жүгіріп кіреді): қолында шеңбер барлар шеңберге жүгіреді, қолында үшбұрыш барлар үшбұрышқа, қолында	Қыстау маңынториды, Ауылдың өш бар иті. (Қасқыр) Жауымнан мен қашқанда, Ағаштарға самғап бағам. Ал қарным ашқанда, Отырып ап жаңғақ шағам. (Тиін) Санай алмай шаршадым – Найзасы бар қанша мың. Батыр емес бірақ та, Қашып жүрер жыраққа. (Кірпі) **(Көркем сөз)** **Сергіту сәті** Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Қалтамызға салайық. **(дене шынықтыру)** **«Жануарлар келе жатыр» атты дидактикалық ойыны картотека №61** Міндеті: жануарлар туралы түсінік қалыптастыру. Шарты: Педагог балаларды төрт топқа бөледі: аюлар, қасқырлар, тиіндермен

	вилка сөздерін қайталайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен, орташа, кішкентай» картотека №71** **Міндеті:** балалардың сенсорлық қабілеттерін дамыту, заттарды мөлшері бойынша ажырата білу; көкөністер туралы білімді бекіту; сөйлеуде "үлкен, орташа, кішкентай" сөздерін қолдану; берілген силуэттерді табуға үйрету; зейінді, ойлауды, табандылықты дамыту. **(математика негіздері)** **«Айсұлуға арналған қасықтар»** (Топтық жұмыс) **Міндеті:** Қоршаған әлемнің, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)**	**Дидактикалық ойын: «Бұзық пирамидалар» картотека №66** **Міндеті:** Ұсақ моториканы дамыту, пирамидалар көмегімен бірқатар маңызды міндеттерді шешу. Тәуелсіздіктің дамуына және әртүрлі іс-қимыл әдістерін игеруге ықпал ету. Балалар өз бетінше ойнау және құрдастарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын игереді. ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру геометриялық пішіндерді тану және атау **(математика негіздері)** **«Досыма арналған сыйлық»** **(Топтық жұмыс)** **Міндеті:** Қоршаған әлемнің және басқа ұлттардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)**	мезгілдерін атап беруді, олардың серуендеген кезде нені аңғарғанын еске түсірулерін сұрайды. Күздің белгілерін атап көрсетеді: күн суытты, аспанды жиі бұлт торлайды, жаңбыр жауады, құстар жылы жаққа ұшып кетеді. Гүлдердің суреті салынған картинаны көрсетіп, осы гүлдерді қайдан көргендерін сұрайды. Балалар бұл гүлдерді балабақшадағы гүлзарлардан көргенін еске түсіреді. Балаларды алдағы жұмысқа дайындайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Балабақша ауласындағы күзгі гүлдер»** (Топтық жұмыс) **Міндеті:** Қоршаған әлемнің және басқа ұлттардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)**	шаршы болғандар шаршыға жүгіреді. Содан кейін қайта музыка қосылады, балалар пішіндерді қайтадан табаққа қояды да, музыка аяқталғанда өз орындықтарына отырып үлгеруі тиіс. **(Математика негіздері)** **«Менің достарым» ойыны** **Міндеті:** балаларды байқағыштыққа, достыққа тәрбиелеу Шарты: балаларға карточкалар таратады, функциясын таңдап алып, оның атауын атап береді. Балалар белгілі бір нысанның суреті бейнеленген карточкаларды алады. Қолындағы карточкасының қызметі айтылған функцияға сәйкес келген бала педагогтің жанына (жүгіріп) барады. П: Менің достарым адамның күзде тоңып қалмауына көмектеседі. Б: Күрте, малақай, қолғап, етік, жемпір… **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	кірпілер. Балалар қуана келіседі. Педагогтің айтуы бойынша жануарлардың жүрісін салады. Жануарлардың атын атайды: Аюлар келе жатыр. Қасқырлар келе жатыр. Аю сияқты аяқтарын қатты дүрсілдетіп жүреді. Қасқырдың жүріс салып, аяқтарын қатты дүрсілдетпейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Үшбұрышты тауып, қорша» ойыны** Міндеті: Келесі дағдыларды қалыптастыру: ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау Шарты: Педагог фланелеграфтағы геометриялық пішіндерге назар аударады: шаршы, үшбұрыш. Балаға

		«Достық» әні https://youtu.be/pt-KfEH1Cns (Музыка)	**«Күзгі әуен» әні https://youtu.be/ItMUbMQ9qLI (Музыка)**	**«Шынымен жаңбыр жауды! Жаңбырдың, жерге тамшылап жатқан тамшылар» Міндеті:** Әр тамшы мен жердің арасын қарындашпен сызып көрсету, тамшының түсін атау. **(сурет салу)** **«Жау, жау жаңбыр» әні https://youtu.be/1V6-28TSIzA (Музыка)**	үшбұрышты көрсетуін ұсынады. Сосын педагог фланелеграфта үшбұрышты жоғары, ал шеңберді және шаршыны төменірек іліп қояды. Сұрақ қояды: Қандай геометриялық пішін жоғарыда, қандай пішін төменірек ілулі тұр? Тапсырма береді: Жұмыс дәптеріндегі үшбұрышты тауып, оны көк түспен қоршап сызуларын ұсынады. **(Математика негіздері)** **«Кішкентай көжек» Міндеті:** Қоршаған әлемнің эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **«Сұр көжек» әні https://youtu.be/KvQuoELxBKU (Музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотриканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет)				

	«Дұрыс-бұрыс» ойыны Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **жеке жұмыс** **Көркем сөз** Көк майса,көрікті Алқаптағы көк егін Бұл күндері кейіпті , Сары жібек көйлегін Жел тынымсыз гуілдеп Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек Жапырағын жұлғызып. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар»	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту.Ағаштар жапырақтарынан ажырап жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(Көркем әдебиет)**	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай Үйін қорғай Жер бауырлап зырлайды Шырқап биік Күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын. К-№ 14**	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№ 15 «Қарғалар» **(дене шынықтыру)**	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(Көркем әдебиет)**

	(дене шынықтыру) Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	«Құстардың ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	**Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір**..» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «Нан тағамның атасы», «Нанды шашпай, үгітпей жейміз». Астың құрамында дәрумендер көп, тауысып жесек деніміз сау болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **«Қияр мен қырыққабат»** ертегісін оқып беру. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	1. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Көзімізді ашып арқаға жатып тырнағымен тырналанып жатыр.				

сауықтыру шаралары	Төрт аяқтап тұрып мойынымызды жоғары созып мияулаймыз мяу мяу мяу. 2. Майтабанның алдын алу. (2 минут) Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру ,жүру орнымызға қарай жүгіру. Орындықта отырып оң аяғын сол аяғына қойып табандағы нүктелерге массаж жасау, аяқтарын ауыстырып табандағы нүктелерге массаж жасау, (3- 4 рет) 3. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. (2 минут) Ашулы мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды төмен қаратып арқамызды жоғары көтеру. (10 сек) Мейрімді мысық тізеге тұрып қолымызды санымызға қою басымызды жоғары созу, белімізді созу . *(*10 сек) 4. Демалу жаттығулары Мяууу мяууу мяууууу Фррр фрррр фррррр				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. ***(дене шынықтыру**)*** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру: «Менің отбасым» Міндеті:** «Отбасы»ұғымын енгізу отбасы мүшелерін атауға үйрету. «Мен анаммен бірге ББ-ға қалай бардым» ойын-сауықтарын ұсыну. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Дидактикалық ойын: «Түсі бойынша таңда» Міндеті:** Алты түс туралы идеяларды бекіту. Балаларды заттардың басқа белгілерінен (пішіні, мөлшері, функционалдық мақсаты) алшақтай отырып, түстерді бөлуге үйрету	**Сюжетті-рөлді ойын: К №-3 «Емхана» Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп,	**Сюжетті-рөлді ойын: К №-4 «Аурухана» Міндеті:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: К №-5 «Жедел-жәрдем» Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу.

	Дидактикалық ойын: «Түсін ата» **Міндеті:** Балаларды түс пен реңкті атауға үйрету (жеңіл). Материалы. Әртүрлі түсті геометриялық фигуралар (әрқайсысы екі реңктің үш-төрт элементі). Реңктер жеңіл болуы керек. Шарты: Балалар жарты шеңберде отырады, ортасында геометриялық фигуралар жиынтығы бар үстел бар. Тәрбиеші фигураны таңдайды, фигураның түсі мен көлеңкесін атайтын балалардың бірін көрсетеді. Егер бала жауап бере алмаса, сол фигура басқа балаға ұсынылады. **(жапсыру)**	Материалы. Әр балада әр түрлі түсті алты ұяшыққа (10х10 см) бөлінген карточка (30х20 см) бар; ойыншықтардың кішкентай картон силуэттері – әр түстің біреуі. Нұсқаулық. Ойынды түсіндіргеннен кейін балаларға кілемшенің әр ұяшығына ойыншықтың түсін таңдау керек, ойыншықты оған жасыру үшін осындай ұяшыққа қою керек. Балалар тапсырманы орындайды, тәрбиеші нәтижелерді тексереді және бағалайды. **(жапсыру)**	шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Әуе шары»** **Міндеті:** Балаларды үлгі бойынша таңдау арқылы алты түспен таныстыру. **Сөздік:** спектрдің алты түсінің атаулары-қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көк, күлгін. Материал. Демонстрациялық: фланелеграф, алты түсті картонның тар жолақтары (15х0, 5 см). Бірдей түстердің алты шеңбері (диаметрі 10 см). Бұл жіптер мен шарлар. Тарату: спектрлік ретпен желімделген түрлі - түсті жіп жолақтары бар ақ қағаз жолағы, сол түстердің алты шеңбері. Барысы: Тәрбиеші балаларға "шарлар" ойынын ойнайтынын айтады: "балалар, бізде әртүрлі түстердегі шарлар мен бірдей түстердегі	**Дидактикалық ойын: "Бізбен кім жасырынып ойнайды"** **Міндеті:** балаларды суреттің түсін, фонын жануарлардың түсімен салыстыруға үйрету, бұл жануарларға осы фонда көрінбеуге мүмкіндік береді. Материалдар: жануарлардың мүсіншелері, түрлі түсті карточкалар, қарындаштар, қағаз Ойынның барысы: әр түрлі түсті екі карточка алыңыз, ұқсас түсті жануарларды атаңыз; фигураны алғаннан кейін оны қажетті фонда қадағалаңыз. Кім көп фигуралар алса, сондай-ақ тәрбиешіге жоқ қолайлы жануарларды өзін тартса, сол жеңеді. **(Жапсыру)**	Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Матрешкаларды жинау және санау"** **Міндеті:** Матрешка қуыршақ туралы білімді бекіту, шығармашылықтың бұл түрін басқалардан ажырату, реттік санау дағдыларын, көзді, реакция жылдамдығын дамыту. Материалдар: матрешка қуыршақтардың боялған силуэттері, картоннан жасалған матрешка қуыршақтар. Ойын барысы: матрешка қуыршақтарының силуэттері бар парақшалар тақтаға ілінеді, үш бала шақырылады және олар матрешкаларды

			жіптер бар. Енді фланелеграфта жіптер пайда болады (спектрлік тізбекте алты жолақты тең қашықтықта орналастырады, олардың түстерін атайды). Енді біз әр жіпке бірдей түсті доп байлаймыз". Бір шарды алып, оны бірдей түсті жіпке қолданады. Осыдан кейін екі-үш бала кезек-кезек қалған шарларды "байлап", әрқайсысының түсін атайды. Егер бала қиналса, тәрбиеші оған көмектеседі және кеңес береді. Содан кейін үлестірмелі материал тез ашылады, ал балалар сол жұмысты өздері жасайды. **(Жапсыру)**		ұяшықтарға жапсырып, оларды жылдамдықпен санауы керек. **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	*Сүлейманға Көркем әдебиет* «Мен не оқығанымды біл» - Шығармалардың (өлеңдер, ертегілер, әңгімелер және т. б.) жанрларын ажырата білу.	*Абылайға Сурет салу* Д/О «Кемпірқосақ» түстерді тану дағдыларын қалыптастыру.	*Аякөзге Математика негіздері* Д/О «Қанша» «көп», «біреу, бір» ұғымдарын қалыптастыру	Абылайға *Сөйлеуді дамыту* «Мені балабақшаға кім алып барды?» отбасы мүшелері туралы сөйлесу, оларға деген көзқарасын білдіру	Латифке *Дене шынықтыру* «Мен ұқыптымын» мәдени-гигиеналық жұмыстарды орындау кезінде дербестік білдіру қабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Міндеті**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. «Ер қанаты-ат» деген ұғымды қалыптастыру. Жарыса ойнауға, ұлттық дәстүрді тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Міндеті**: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Аңшылар»** **Міндеті**: жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. ***(дене шынықтыру**)***	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Күн мен түн»** **Міндеті**: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.11- 24.11.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 20.11.2023**	**Сейсенбі 21.11.2023**	**Сәрсенбі 22.11.2023**	**Бейсенбі 23.11.2023**	**Жұма 24.11.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту).				
	«Демалыс күндері қайда бардың?» Мақсаты: Өздігінен сөйлеуге сұранысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата – аналармен жұмыс «Ертегілер әлемі» кітаптар көрмесі.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны:** "Автокөлік гараждары". **Міндеті:** құрылыс материалының атаулары туралы білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. **(Құрастыру)** **«Біз үй жасаймыз»** **Міндеті:** Балалардың көркем шығармашылығын, өзіндік шығармашылық қызметке қызығушылығын дамыту; балалардың өзін-өзі көрсету қажеттілігін қанағаттандыру. Геометриялық фигуралардың бұрыштарына жапсыру арқылы жасау. Барысы: - Балалар, естеріңде ме, біз экскурсияға барып, ауылдың үйлерін	**Құрылыс ойыны:** "Балалардың қалауы бойынша". **Міндеті:** конструктормен жұмыс істеу кезінде балалардың дағдыларын жетілдіру, құрылымды безендіруді үйрену, оны ойнау; ойыннан, ұжымдық іс-әрекеттен ләззат алу. **(Құрастыру)** **«Спортсмен Қонжық»** **Міндеті:** Балаларға қайшыны дұрыс ұстауға, ені 5 см қағаз жолағын кесуге үйрету. Қайшыны, қағазды, желімді, майлықты мұқият пайдалану әдістерін бекіту. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - Балалар, бізге Қонжық келді. Онымен сәлемдесейік. (балалар сәлемдеседі, Қонжық	**Құрылыс ойыны:** "Жануарларға арналған үйшік". **Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын дамыту, ғимараттарды объектінің көлемімен өлшеуге үйрену, сөйлеу кезінде іс-әрекеттер тізбегін айтуға үйрену. Ойын: жануарлардың үйшігін аю құлатты, олардың өмір сүретін жері жоқ. Оларға үй салып берейік. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын:«Ғажайып дорба»** **Міндеті:** Балаларға қарапайым "алма" композициясын жасау үшін аппликация техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Балаларға таныс заттарды (жемістердің муляждары) анықтауға үйрету. Сурет	**Құрылыс ойыны:** "Аюға үй салайық". **Міндеті:** балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Шалғындағы бақбақтар»** **Міндеті:** дәстүрлі және дәстүрлі емес техниканы қолдана отырып, көркемдік-шығармашылық қызметті дамыту, аппликацияны аралас тәсілмен орындау.	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Міндеті:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. **Ойын барысы:** - Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)** **"Аралар ұяға ұшады"** **Міндеті:** аралар пайдалы жәндіктер екендігі туралы идеяларды бекіту (балдан

	қарастырдық? Біз қандай үйлерді көрдік? / балалардың жауаптары/ - Балалар, Буратино бізге келді. Ол өз қаласында көлік жүргізіп, барлық үйлерді қиратқанын айтады. - оның достары оған қатты ренжіді, ал Буратино бізге жаңа әдемі заманауи қала салуға көмектесу туралы өтінішпен келді. Сендер Буратиноға көмектесуге дайынсыңдар ма? - Қаланы құру үшін бізге не салу керек деп ойлайсыңдар? (көптеген үйлер салу). Мен бүгін осындай әдемі және ыңғайлы үйлердің көпшілігін жасауды ұсынамын. Біздің үйде қанша қабат бар? Үй қандай бөліктерден тұрады? (шатыр, терезелер). - екінші қабатта, бірінші қабатта қанша терезе бар. - балалар, әр қабаттағы терезелер бір сызықта орналасқанына және олардың арасындағы қашықтық бірдей екеніне назар аударыңдар.	көңілсіз дауыспен жауап береді) Тәрбиеші: - қонжық, сен неге сонша көңілсізсің? Не болды? Қонжық: - Ой, менде көңілсіздік болды. Менің баспалдақтарым сынды, менің жаттығуым керек. Өйткені, мен спортшымын және Олимпиада ойындарында өнер көрсеткім келеді. Мен не істерімді білмеймін. Міне, менің баспалдағыма не болғанын қараңдаршы (сурет көрсетіледі) Тәрбиеші: - Иә, бұл көңілсіз. Қонжық, балалар екеуміз саған көмектесе аламыз және баспалдақ жасай аламыз, ал сен өзіңе қалағаныңды таңдайсың. Қонжық: - бұл қалай? - Балалар, баспалдақ жасау үшін бізге не қажет? (балалардың жауаптары) мен сендерге баспалдақты кең жолақтан қалай жасау керектігін айтамын және көрсетемін (сызықтармен сызылған кең жолақ көрсетіледі). Баспалдақ жасау үшін кең жолақтардан тарт	салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Балалар, бізге қонаққа Кірпі келді. Сендермен ойын ойнағысы келеді. Жай ғана қолдарыңды сөмкеге батырып, кез келген затты аласыңдар да, қолыңды сөмкеден шығармай білуге тырысыңдар. Қоңырау шалынғанда, не екенін айтасыңдар. (Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады). - сөмкеде қанша нәрсе жатқанын қара, бұл-алмұрт, алма және т. б. Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Сендерге Кірпімен ойнаған ұнады ма? Қонағымыз үшін жағымды нәрсе жасайық. Кірпілер нені жақсы көреді деп ойлайсыңдар? Балалардың болжамды жауаптары: "кірпілер саңырауқұлақтарды жақсы көреді"; "кірпілер ойнағанды ұнатады" және т. б.	Қайшымен түзу сызық кесуге болады. Аппликация бөлшектерін дизайнға сәйкес жабыстыра білу, гүлдің бейнесін дәстүрлі емес техникада беру, суретті параққа әдемі орналастыру. **Барысы:** - Балалар, қараңдаршы, сендердің табақшаларыңда бақбақ жапырақтары мен гүлі бар, біз оларға әлі қол тигізбейміз. Біз сабақтарды жасауымыз керек. Сендердің табақшаларыңда жасыл түсті тіктөртбұрыш бар, оны екі жолаққа кесіңдер. Біз қайшымен мұқият жұмыс жасаймыз. Барлық бөлшектер дайын-біз бақбақты жинауды бастаймыз. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, содан кейін сабақтың жоғарғы жағына сары бақбақты жабыстырыңдар гүл бөлігінің бүкіл бетіне желім жағыңдар, содан кейін бақбақ жапырақтарын. Артық	алынған шырын-балшырындарды жина, техниканы үйренуді жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді қолдану, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. жабайы табиғат объектілеріне қызығушылықты дамыту. **Барысы.** "ара ұясы" иллюстрациясын қарау. Біздің ара ұяға қоныстанғысы келеді. Бірақ ол жалғыз зерігерлік болады. Оған достар жасайық. - Ара неден жасалған? - дене пішіндері қандай? - Басының пішіні қандай? Техниканы оқытуды жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді аппликация, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. Балалар түсті қағаздардан аралар жасайды. Гүлдер еденге жайылған. Түсті қағаздан жасалған

	- Сіздің ойыңызша, мұндай үйлер Буратиноның достарына ұнайды ма? - Мен сендерге осындай жапырақтарды дайындадым, онда сендер үйлеріңді желімдейсіңдер.Үстелге отырмас бұрын, одан әрі жұмыс істеу үшін үйді дайындауды таңдаңдар. Біз үстелдерге отырамыз. 2. Практикалық кезең: - Сендердің табақшаларыңда бірнеше геометриялық фигуралар бар. (терезелер үшін тіктөртбұрышты көрсету). Мынау не? (тіктөртбұрыш) -Мұндай тіктөртбұрыштан не істеуге болады? (терезелер) - Жолақтан 2 бірдей терезені қалай жасауға болатынын еске түсірейік. (жолақты екіге бүгіңіз, бүктеңіз және бүктеу сызығы бойынша кесу) - Сендерде осындай екі жолақ бар. Сендерге 4 бірдей терезе жасау керек. - Шатыр үшін Мен осындай фигураны дайындадым. Мынау не? (Үшбұрыш) - Қалай ойлайсыңдар, біз аппликацияны қандай	жолақтар жасау керек. Қайшыны өздеріңнен аулақ ұстау керек. Қағаздың кең жолағын тар жолақтарға кесу үшін қайшыны ашып, жолақтың шетін сал, сақиналарды саусақтарыңмен ақырын қос, олардың арасына кең қағаз жолағын жылжыт, сақиналарды саусақтарыңмен қайтадан қыс және тар жолақты кескенше осы әрекеттерді бірнеше рет қайтала. (түсіндіру әрекеттерді көрсетумен бірге жүреді) сондықтан бірнеше жолақты кесу керек. **Балалардың өзіндік жұмысы.** Балалар кең жолақтарды тар жолақтарға бөледі. Тәрбиеші балалардың қайшымен дұрыс ұстауын қамтамасыз етеді. Қажет болса, қайшыны ұстайтын саусақтардың орналасуын еске түсіреді, түзетеді. Тәрбиеші: енді баспалдақ жасау үшін тар жолақтарды қалай төсейтінімді қараңдар (іс-әрекетті көрсету). Мен ақ қағаз парақтарындағыдай	Ол үшін түрлі-түсті қағаздан алма жасайық. Ол осындай сыйлыққа қуанады ма? - алдымен сендер түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін қиып, себеттерге жапсыру. - содан кейін алманың боялған силуэтін желіммен молынан жағу, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған алманың силуэтіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; - бүкіл сурет (Бос орындар жоқ) желімделген кезде, артық желімді алып тастау үшін шүберекті алып, оны алмаға бекіту керек. Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(Жапсыру)**	желімді кетіру үшін майлықты қолдан. - Қараңдаршы, бізде бір сабақ гүлсіз қалды. Сендер мен біз ертегіден бақбақ уақыт өте келе ақ және үлпілдек болатынын білдік. Сондықтан біз екінші гүлді ермексаз бен мақта тампондарынан жасаймыз. Сендерде әрқайсысында ақ ермексаз шары бар. Біз оны алып, сабағымыздың жоғарғы жағына бекітуіміз керек. Біздің ермексаз шары бекітілгеннен кейін, біз мақта тампондарын алып, оларды ортасынан бастап ермексазға ақырын енгіземіз. **(Жапсыру)**	аралары бар балалар гүлдердің айналасында ұшып, шырын жинайды. Балалар ұяға "ұшады" - тәрбиешінің басшылығымен олар араларын үйдің айналасына жабыстырады. **(Жапсыру)**

	ретпен орындаймыз? Алдымен нені жабыстырамыз, содан кейін не болады? (балалардың жауаптары) Алдымен біз үйді жабыстырамыз, содан кейін шатырды алып, оны жабыстырамыз, содан кейін терезелер, барлық шаблондарды клеенкаға қойып, Желімді ортасынан шетіне дейін жағамыз, бүкіл бөлікті жабамыз. Біз Желімді бүкіл щеткаға жинаймыз, содан кейін банканың шетінен артық алып тастаймыз. Біз щетканы қойып, жолақты екі қолымызбен алып, оны жатқан жерге жағамыз, артық желімді сүртіп, майлықпен басамыз. **(Жапсыру)**	жолақтардан баспалдақ салыңдар. (Балаларға таратады.) Алынған баспалдақтарды желімдеу қалады. Біз жолақты аламыз, оны түрлі-түсті жағымен клеенкаға қойып, жолақты желіммен жағамыз, ортасынан бастап, біртіндеп шеттеріне ауысамыз. Жолақты екі қолмен алыңдар да, оны жатқан жерге жағыңдар, майлықпен басыңдар. Балалардың өзіндік жұмысы. Жолақтарды желімдеу процесінде тәрбиеші әр балада қандай түсті баспалдақ болатынын нақтылайды. Ұқыпты желімдеуді еске салады. Жұмыстың соңында тәрбиеші Қонжыққа өзіне ұнайтын баспалдақты таңдауды ұсынады. Қонжық: - Рахмет балалар. Мен қайсысын таңдау керектігін де білмеймін. Маған барлық баспалдақтар ұнайды. Барлығы сондай жарқын және әдемі. Мүмкін мен спортшы достарыма барып, қандай түсті			

		баспалдақ алуым керек деп кеңес бере аламын ба? Тәрбиеші: - Ал, балалар, Қонжық достарына барсын? (балалардың жауабы). Қонжық балалармен қоштасып, кетіп қалады. **(Жапсыру)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Орындық арқалығынан ұстау». 2. Б.қ.: жұдырықты түйіп, оны иыққа қойып отыру. Қолды арт жаққа жіберіп, екі алақанды біріктіріп ұстау, б.қ.-қа оралу (5 рет қайталау.) 2.«Бірінен соң біріне». Б.қ.: қолды орындықтың арқалығына қойып, алдыға қарап отыру. Бір аяққа иілу, түзу отыру. Осылайша келесі аяққа орындау. Аяқты қозғалтпай керек (3 рет қайталау). 3.«Аяқты түзу ұста». Б.қ.: қолды орындыққа қойып отыру. Бір аяғын түзу ұстап, екіншісін көтеру, б.қ.-қа оралу (4 рет қайталау). «Орындыққа қара». Б.қ.: орындық арқалығының артында қолын артқа қойып тұру. Бір жаққа бұрылып, орындыққа қарау. Осылайша келесі жаққа орындау. Аяқты қозғалтпай керек (4 рет қайталау). 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 3 – серпілу, орындықты айнала секіру (екі рет) және қолды сермеп жүру. Жеңіл секіру (3 рет қайталау). ***(дене шынықтыру**)***			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас болсын тамағың, Өсіп ер жет қалмағың. Орындалсың арманың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас ішуге тұрайық Қолымызды жуайық Сабын суды аямай	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертең де кешке де, Жуын күндіз-кешке де.

	Бойға сіңсін жеген тамағың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тазалықты ұғайық. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «** Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын салып көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Әтеш»** Әдемі әтеш, Таң атпай тұрыпты. Ойқастап жүріпті. Жан-жаққа қарапты. Айдарын тарапты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып,	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Киімдер атауы туралы қарапайым түсінік беру**.**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Еңбектеу, өрмелеу. Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта,	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып,

ұйымдастырылған іс-әрекет	аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру;	зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** көйлектер, жейделер, белдемше, шалбар **«Киімдер» постері. Дидактикалық ойын «Киімдерді ата»**	"жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;		аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру.
	«Ағаштар» **Міндеті:** Ағаштардың 2-3 түрін тану және атауын атауға үйрету. Қарапайым тәжірибе-зерттеу жұмысын жасау қабілетін дамыту. Туған өлкенің өсімдіктер әлемін қорғауға деген құлшынысын арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Тыныстайды, өседі, бірақ жүре алмайды. Ол не? (ағаш). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Жел»** **Міндеті:** Табиғат құбылыстарының бірі – жел туралы түсіндіру. Зерттеудің қарапайым тәсілдерін дамыту, есте сақтау, зейін қою қабілетін нығайту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікке, оған қамқорлық жасауға баулу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді.	**«Судың қасиеті»** **Міндеті:** Судың қасиеттері туралы қарапайым түсіндіру. Танымдық белсенділігін дамыту. Табиғаттың сұлулығын көре білу және түсіну, сол сұлулықты сақтап қалуға деген ынтасын күшейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ** Жылт-жылт етеді. Жылғалардан өтеді. (**Су**) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Армысың, қар ұшқыны!» әңгіме** **Міндеті:** балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Қыс мезгілі, қар, қыстағы адамдардың тіршілігі туралы түсіндіктерді қалыптастыру. Қыс мезгілінде болатын құбылыстар туралы түсіндіру. **Көркем сөз** Жапалақтап ақша қар, Жауды күнде қайталап.	**«Аңдар қысқа қалай дайындалады?» әңгіме** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар, олардың қоршаған ортадағы өзгерістерге бейімделу қабілеті туралы түсінігін нығайту және кеңейту. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер мен жануарлардың мінез-құлқы арасындағы қарапайым байланыстарды анықтау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Балалардың назарын балабақша ауласында өсетін ағаштарға аударады. -Олардың жапырағы бар ма? Неге ағаш құламайды? Оны не ұстап тұр? (Ағашты тамырымен бірге жерге егіп жатқан сәтті бейнелейтін суретті көрсетеді). -Тамыр қатты, ағашты ұстап тұрады және оған нәр береді. Ағаш тамыры арқылы су ішеді. Ал, ағашқа жапырақтың не қажеті бар? (Сол арқылы дем алады). Ал біз қалай тыныстаймыз? Балаларға түсіндіреді: ағаш өседі, тыныстайды, қоректенеді. Яғни ағаш – тірі нысан деген сөз. Әр ағаштың өзінің аты болады. Ағаш – бұл өсімдік. Бұталар туралы түсінік береді – бірнеше сабағы, бұтақтары, тамыры, жапырақтары болады. Ағаштар мен бұталарды күту қажеттігін түсіндіреді. Ағаштар мен бұталар ауаны	Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (**Жел**) **(Көркем әдебиет)** **Ауа-райын сипаттау** жаңбыр жауды –жер батпақ болды (дымқыл болды); жел соқты – ағаштардың бұтақтары иіліп, шайқалды; күн шығып тұр – дала жылынып, жарқырай түсті; аспанды қара бұлт торлады – күн бұлттанды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Самал жел өпті бетімді *(беттерін қолымен желпиді),* Қозғалады ағаштар *(оңға, солға теңселеді).* Жел баяулады *(отырады, қолдарын жоғары-төмен сермейді),* Ағаштар біп-биік болып өседі *(жоғары қарай созылады).* **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Не қажет**Міндеті: зейінді дамыту,	**Сергіту сәті** **«Бұлт»** Аппақ бұлт (*Қолдарын алға қойып дөңгелектейді*). Аспанда қалықтап жүр (*Қолдарын жоғары көтереді*). Бұлт биікке көтерілді *(Қолдарын жоғары созады; қолдарын басынан жоғары ұстап, оңға, солға бұрып теңселеді).* Жел соғып, Бұлт түнерді *(Қолдарын жоғарыдан төмен қарай айналдырып, үлкен шеңбер сызады; отырады).* **(дене шынықтыру)** **Тәжірибе:** Талқылайды. Анықтайды: су кранда, аквариумда, су құятын ыдыста, шәйнекте бар. Балаларды суды зерттеуге қатысуға шақырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Жер, су, ауа, от»** **Міндеті:** Балалардың ойлау қабілеттерін	Қарға шықты балалар, Шаңғыларын арқалап. **(Көркем әдебиет)** – Айнала аппақ қар болды. Адамдар жылы киінеді. Тіпті жануарлар да қыстың келгеніне қуанатын сияқты. Олардың да түстері өзгеріп кетіпті. Қоянды байқай алмайсың. Онын тоны аппақ қардай. – Бұтақтан-бұтаққа ұшып қонып жүрген көкшымшық, суықторғайларды көруге болады. Оларға қыста жем табу қиынға түседы. Сондықтан адамдар жемсауыт жасап, оларды қоректендіреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тыныс алуға арналған «Боран» ойыны** **Міндеті:** Тыныс алу дағдысын қалыптастыру. **Шарты:**	Жеміс-жидек жегенім, Балды жақсы көремін. (Аю) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Өзекті мәселе: Орман босап қалды. Таңқурай да, бүлдірген де жоқ! Енді маймақ аю не істейді? Аю орманда ары жүрді, бері жүрді. Оның сүйікті таңқурайы табылмады. Енді не істеу керек? Ештеңе қалмады. Сондықтан аю қыс бойы жатып ұйықтауға бел буды. Аю шұңқыр тауып алып, оған құрғақ жапырақтар мен талдарды толтырды. Шұңқыры нағыз апан болып шыға келді. Содан соң ұзақ ұйқыға кетті! **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Ақ қоян» ойыны. (Музыкалық әуенмен орындалады):** Қоян отырса – суық, Аяғын жылытайық. Топ-топ, топ-топ, Аяғын жылытайық.

	тазартады. Бұталардың да аттары бар. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Бұл тұқымдар қай ағаштан түсті?» ойыны картотека №62** **Мақсаты:** байқампыздыққа тәрбиелеу Шарты: Қақпағы бұрап ашылатын пластик құтыларға жөк, шаған мен үйеңкінің тұқымдарын саламыз (әрқайсысын бөлек-бөлек салу керек). Құтылардың қақпағында жөке, шаған мен үйеңкінің жапырақтары бейнеленген. Балалар жапырақтарына қарап атайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Көкөністер»** **Міндеті:** балаларды көкөністердің алуан түрлілігімен таныстыру; бүкіл суреттегі бөліктерді таңдауға үйрету; тұтас қабылдауды, зейінді, ойлауды, сөйлеуді дамыту. Келесі дағдыларды	шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. Шарты: Балалар суретте жетпей тұрған бөліктерді анықтайды. Атап айтады.(Күннің шуағы жоқ, жапырақсыз гүл, сусыз жылғадан су ішкелі тұрған лақ) **Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап»** **Міндеті:** балаларды көкөністердің берілген силуэттерін табуға үйрету; визуалды қабылдауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; визуалды қабаттасу әдістерін дамыту. **Материал:** көкөністер бейнеленген 13 карта, көкөністердің силуэттері бейнеленген 13 карта. **Ойын барысы:** Барлық карталар үстелге қойылады. Балаларға көкөністің көлеңкесін тауып, түрлі-түсті суреттерді қара түске қою ұсынылады (немесе керісінше). **(Математика негіздері)** **«Бұлтты аспан» топтық жұмыс**	дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «от» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?»** **Міндеті:** есте сақтау қабілетін дамыту, келесі дағдыларды қалыптастыру:	Пластикалық мөлдір, терең қораптарға ұсақ қағаздар салады. Сонан сон қорапшаға түтікшені салып, оны үрлейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Түскі ас дайындайық»** **Міндеті:** көкөністердің атын атауды, бөлшектерге бөлуді сұрайды. Келесі дағдыларды қалыптастыру: ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру **Шарты:** Ойын үшін сорпаға арналған көкөністерді бейнелейтін суреттер жасау керек. Тәрбиеші балалардан түскі асқа көкөністерді кесуді сұрайды-суреттерді кесу. Ойыншылар өнімдердің қанша бөлікке кесілгенін есептейді, олар санын атайды.	Қоян қыста ақ, ал, жазда ... (сұр). Қоянның құйрығы қысқа, ал құлақтары ...(ұзын). Тиіннің артқы аяқтары ұзын, ал, алдыңғы аяқтары ... (қысқа). Кірпі кішкентай, ал аю ... (үлкен). Қоянның жүні үлпілдек, ал кірпінің тікендері ... (өткір). Тиіннің құйрығы ұзын, ал қоянның құйрығы ... (қысқа). Түлкінің жүні жұмсақ, ал қасқырдың жүні... (қатты). Түлкінің мұрны иіс сезгіш болып келеді. Ол қардың үстінде жүріп-ақ кірпілер мен тышқандардың індерінің қайда екенін сезеді. Соларды аулап жейді. Қояндардың да зәресін алып, қорқытып қояды. ***(Музыка)*** **«Сөздер тізбегі» ойыны** **Міндеті:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру

	қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау **Материал:** 2 бөліктен тұратын көкөністер бейнеленген бөлінген суреттер-12 дана. **Ойын барысы:** Балалардың алдында үстелде көкөністер бейнеленген суреттер бар. Тәрбиеші балаларға көкөніс жасау үшін суретті 2 бөліктен бүктеуді ұсынады. Содан кейін балалар бейнеленген көкөністі атайды. **(Математика негіздері)** **«Балабақша ауласындағы ағаштар»** **Топтық жұмыс** **Міндеті:** эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)**	көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Қоршаған әлемнің, эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)**	геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. **Шарты:** тәрбиеші үстелге әртүрлі ыдыс-аяқтарды қояды. Балалар заттарды есте сақтауға тырысады, содан кейін көздерін жұмып, бұрылады. Тәрбиеші бір затты жасырады. Балалар көздерін ашып, үстелден не жоғалып кеткенін еске түсіруге тырысады. **(Математика негіздері)** **«Құмырадағы су»** **Міндеті:** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі;	**(Математика негіздері)** **«Қар ұшқыны»** **Міндеті:** Қоршаған әлемнің эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **Динамикалық үзіліс** Музыка әуені мен «Қар ұшқыны» биін билейді **(Музыка)**	Геометриялық пішіндер: Келесі дағдыларды қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау Ойын барысы: Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. Мысалы: «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(математка негіздері)** **«Қысқы орман»** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. жазықтықта түзету және біріктіру білігін жетілдіру. Келесі дағдыларды қалыптастыру:

			(сурет салу)		желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық.	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар»	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)**	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**:

	Желдетті де бұлт куды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем сөз)** **Қимылды ойын** «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** «Аңшылар» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	(Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	**Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. (Сөйлеуді дамыту) **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ойын-жаттығуы** Ас ішерде күнде біз, Сөйлемейміз күлмейміз.				

	Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **«Шалқан»** ертегісін оқып беру. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. **Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»**	**"Дөңгелектер"** Міндеті: Көлік түрлерінің	**"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Міндеті. Балалардың	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»**

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Әлем балалар көзімен»** **Міндеті:** саусақтардың ұсақ моторикасын, кеңістіктік қиялды, көзді, дерексіз ойлауды дамыту, ауызша нұсқауларды орындау қабілетін дамыту, жұмысқа шығармашылық қызығушылықты, логикалық ойлауды дамыту. **Барысы:** Енді біз сіздермен жұмыс істейміз және балалар күніне жарқын мерекелік шарларымызды, содан кейін гүлдер мен	түсіп қалған дөңгелектерін орнына жапсыру. ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; **(жапсыру)**	автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушінің" рөліне өзі қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог автобуста жүру ережелерімен алдын ала таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап	**Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Себет"** Міндеті: себет не үшін қажеттігін түсіндіру, ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; **(жапсыру)**	**Міндеті**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екенін түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Күзгі егістік"** **Топтық жұмыс** Міндеті: ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу **(жапсыру)**

	көгершіндерді желіммен жабыстырамыз. **(Жапсыру)**		жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Әр түрлі доптар"** Міндеті: доптар түрлерін жапсыру. ересектер даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; **(жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Алиге Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып,	**Санамақтар айтқызу. Раянаға** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу. Иманғалиге** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Сұлтанға амирге Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің. Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім? Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта	**"Бағдаршам" тақпағын жаттау. Әміреге** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл шырағы: "Тоқта, жолдас!" - дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"- дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы:

	өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**			Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	"Ал, өте бер!"- дегені. **(сөйлеуді дамыту көркем әдебиет,)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Кім баяу?»** **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен қар ұлпаларын бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру ***(дене шынықтыру**)***	Күннің екінші жартысындағы қыстық құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***	Қарға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. ***(дене шынықтыру**)***

	алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)***				
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.11- 01.12.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 27.11.2023**	**Сейсенбі 28.11.2023**	**Сәрсенбі 29.11.2023**	**Бейсенбі 30.11.2023**	**Жұма 01.12.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет). Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: «Баланы өздігінен киінуге қалай үйрету керек»				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Гараж" құрастыру.** Міндеті. Педагог балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты "гараж" құрастырады. **(құрастыру)**	**"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Міндеті. Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(құрастыру)**	**"Трактордың бөлшектерін тап" дидактикалық ойыны.** Міндеті. Балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог балаларға трактор суретінің бірнеше бөлшектерін береді, сол бөлшектерді мұқият қарап отырып, трактордың құрастырады. **(құрастыру)**	**"Үй құрастырамыз".** Міндеті. Балаларды құрылыс мамандықтарымен таныстыру, құрылысшылардың жұмысын жеңілдететін технологияның рөліне назар аудару, балаларды қарапайым құрылымды ғимарат салуға үйрету, ұжымда достық қарым-қатынасты дамыту, құрылысшылардың ерекшеліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, балалардың сөздік қорын кеңейту. **(құрастыру)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Міндеті. Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру. **(құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Текшені текшеге соқ». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текшені арт жақта ұстап тұру. Текшелерді екі жақпен алдыға созып ұстау, бір-біріне соғу, б.қ.-қа оралу: «төмен», – деу. (5 рет қайталау). 2. «Текшені тізеге соғу». 3. Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текше ұстаған қолды белге қою. Алдыға иіліп, текшені тізеге қою, дем шығару – б.қ.Осылайша аяқты алшақ қойып отырып орындау. Аяқтарын бүкпей орындауға үйрету (5 рет қайталау).				

	4. «Текшелерді қағып кетпе». Б.қ.: қолдыбелге қойып отыру, текшелер өкшеге жақын жатады. Иілу, аяқты түзу ұстау. Басты төмен түсірмеу. (6 рет қайталау). 5. «Бұрылу». 6. Б.қ.: өкшемен отыру, текшелерді иыққа қою. Оңға бұрылу, текшелерді еденге тигізу. Осылайшасолға орындау (4 рет қайталау). 7. «Тоқылдатайық». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, текшелерді ұстап, қолды төмен түсіру. Текшелерді бір-біріне соғып, серпілу, 10-12 рет секіру және бір орында тұрып жүру (3 рет қайталау). ***(дене шынықтыру**)***				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас болсын тамағың, Өсіп ер жет қалмағың. Орындалсың арманың, Бойға сіңсін жеген тамағың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Ойын жаттығуы Ас ішуге тұрайық Қолымызды жуайық Сабын суды аямай Тазалықты ұғайық. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

					тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Ешкі» Күнде тәртіп бұзылты, Балаларды сүзіпті. Жемістерді үзіпті, Мүйізіне тізіпті. Міне, осындай алыпты. Атам көріп қалыпты. Мазаны ала бердің деп-, Мүйізін қағып алыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Шаттық шеңбер. Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шеңберде Досым көбін білемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Шаттық шеңбер. Күн жылуын аямасын, Шуағын аяласын. «Достық» деген сөзді Барлық бала саяласын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Таңертеңгілік шеңбер "Сәлем саған, алтын күн!» - балаларды көңіл-күйлерімен бөлісу, тыңдай білуге үйрету, әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны «Ақ тауық»** Ақ тауық-ау, ақ тауық, Ақ тауық неден қақсауық Ертеменен қыт-қыттайды, Ауламыздан шықпайды. Шеп-шеп десем келмейді, Берген жемді жемейді. Ауруы қандай қауіпті, Деп аяймын тауықты. Деп жүрсем тауығым, Ақ жұмыртқа тауыпты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Лақтыру, тастау, қағып алу. Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларға өз аты-жөндерін айтқызып үйрету. Қазақша дыбыстық жаттығуларды қайталату. қарапайым	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** ұсақ қимыл-қозғалысын жетілдіру, өз іс-әрекетін басқа балалардың әрекетімен сәйкестендіре білу. Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Еңбектеу, өрмелеу. Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар

	лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру. Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру;	сұрақтарға жауап беруге үйрету. **Сөздік минимум** Менің атым.... Менің әкемнің аты.... Менің анамның аты.... **Түрлі-түсті суреттер.** **Саусақ ойыны:** **«Қуырмаш»**	теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру;		арасымен, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еңіс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;
	«Марғау қыс мезгіліне қалай таңғалды?» (Әңгіме құрау). **Міндеті:** балалардың қыс туралы түсінігін кеңейту, қысқы табиғаттағы әсемдікті көре білуге, сезінуге үйрету.қысқы табиғат көріністері жайында әңгімелесу. балаларға жұмбақ шешкізу арқылы ойлау қабілеттерін дамыту, сөйлем құрату арқылы сөздік қорларын молайту. **Жұмбақ** Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, үйқыға бір тоймайды. (Мысық) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Қуыршақты серуенге шығару үшін киіндіреміз»** (дидактикалық ойын). **Міндеті:** дидактикалық ойындарды ойната отырып, балалардың сөздік қорын байыту,киім түрлерін ажырату, атай білуге, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуға үйрету. киім түрлерін ажырату, атай білу; Педагог балаларға қуыршақ Маратты серуенге киіндіруді ұсынады. Маратты серуенге шығару үшін қалай киіндіреміз? – Жейде, шалбар, жемпір, малақай, тон, етік.	**«Алтын балық» ертегісі** **Міндеті:** табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын жетілдіру. Аквариумда тіршілік ететін алтын балық туралы түсіндіру. Балықты қалай қоректендіру керектігін түсіндіру және көрсету арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту. Жанды табиғат мүшелеріне қамқор болуға тәрбиелеу **Жұмбақ** – Сусыз өмір сүре алмайды, Аяғы жоқ, жүре алмайды. (Балық)	**Табиғат бұрышындағы құстарды бақылау**. **Міндеті:** балаларды жанды табиғат өкілдерімен таныстыруды жалғастыру. Табиғат бұрышындағы құстың ерекшіліктерімен таныстыру;.Сөздік қорларын «құстың жүні, мамығы», «қанат» деген сөздермен толықтыру. ***Әңгіме өткізу.*** Балалардан тотықұс туралы білетіндерін сұрайды. Балалардың жауаптарын тыңдап болған соң, тотықұс туралы ақпарат береді. Тотықұс – құйрығы қысқа, түрлі түсті құс.	**«Шана тебеміз» (әңгіме құрау)** **Міндеті:** ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға сөздерге қызығушылығын арттыру, зейінін жетілдіру, балалардың сөздік қорына антонимдер – мағынасы қарама-қарсы сөздерді енгізуге үйрету, шағын тақпақтарды жаттату.

	"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны. Міндеті. Балаларды бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. **(математика негіздері)** **«Мұздатамын» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** балаллардың ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Балалар педагогтің нұсқауымен дене мүшелерін (аяқ, қол, бет, мұрын) суықтан сақтау.Ептілік, шапшаңдыққа баулу. (Педагог қолындағы таяқшасын балалардың аяғына жақындатып, аяқтарыңды мұздатамын десе, балалар тез арада аяқтарын жасыра қояды) ойын осылай жалғастырылады.	«Т» дыбысының дұрыс, анық айтылуына мән беру. Тон – иленген қой терісінен жүнін ішіне қаратып тіккен жылы сырт киім. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Санайық жаңаша, Бір, екі, үш! Желбіре, жалауша, Достықта біздің күш! **(дене шынықтыру)** **«Қыстық киімдерді ата» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. заттарды ажырата білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. **Шарты:** қыстық киімдерді ретімен атау. (Тон, жемпір, малақай, етік, қолғап) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан «Т»	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Айтшы қандай?»** **Міндеті:** Балаларды заттын белгілерін анықтауға үйрету Шарты: Тәрбиеші (немесе бала) қоропшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. Мысалы: Мынау-әтеш. Әтеш дауыстап ән айтады, құйрығы, мен айдары әдемі. Балық - жүзеді **«Аквариум» топтық жұмыс** **Міндеті:** Қоршаған әлемнің әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **(сурет салу)** **"Күнге не ұқсайды?" дамытушы жаттығуы.** Міндеті. Мнемокарта бойынша дөңгелек пішінге ұқсас заттарды	Ол Африка, Америка және Аустралияда тіршілік етеді. Адамдар оны қолға үйретіп, торда ұстайды. Сөйлейтін тотықұстар да бар. Олар сенің айтқаныңды қайталайды. Тотықұстың қанаттарын, тұмсығын, аяқтарын көрсетіп, олардың атқаратын қызметімен таныстырады. Мысалы, қанаттары ұшу үшін, тұмсығы қорегін шоқып жеу үшін, аяқтары жүру және бұтаққа қонып отыру үшін керек. – Кәне, тотықұсқа жем беріп, ол жемді қалай шоқып жейтінін көрейік. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Айтамын бір жұмбақты сізге нұсқап, Басына бөрік киер, құндыз ұстап. (Тотықұс) **(Көркем әдебиет)** **Сергіту жаттығуы** Кәне, қанат жазайық, Тоты болып ұшайық.	**Қ. Мырза Әлидің «Шана» өлеңі** Қыр басына шарқ ұрып, Бір орнында тұрмаймыз. Шана сүйреп барамыз, Қырдан төмен ағамыз. Қалдық тіпті алқынып, Ұшқан құстай зулаймыз, Қандай ауыр шанамыз?! Қандай жеңіл шанамыз?! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Боран соқты оң жақтан, Боран соқты сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Балаларды киіндір»**

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **«Марғауға арналған үйшік» топтық жұмыс** **Міндеті:** Қарапайым табиғат құбылыстарын, ертегі кейіпкерлерін бейнелеуге баулу. **(сурет салу)** **Мияубике-Бағираш. Мысық туралы ән.** https://youtu.be/RRkB2U-WHf8 **(Музыка)**	дыбысын дұрыс айтуды қайталату. *Тон – шуба, малақай – ушанка* сөздерін қайталайды. «Т» дыбысын бірнеше рет қайталап айтады. Саусақтарын біріктіріп, үшке дейін санайды. Қыстық киімдерді ретімен атайды. **(қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қолғап» жеке жұмыс** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу, жапсыру)**	қазақ тілінде дұрыс атауды дағдыландыру. **(математика негіздері)**	Ұшып-ұшып алайық, Қайта келіп қонайық. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші»** **Міндеті:** Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету. Көлемдері әр түрлі кірпілердің (үлкен,кіші), көлемдеріне сәйкес алмаларын, саңырауқұлақтарын тауып орналастыруды үйрету. Көрнекі құралдар: Көлемдері әр түрлі кірпілер (үлкен, кіші), алма, саңырауқұлықтар. **(математика негіздері)** **«Құстарға арналған тор»** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю,	**Міндеті:** Түрлі киім атауларын (пальто, етік, құлақшын т.б.) атап айтуға үйрету, сөздік қорын кеңейту, ұл бала мен қыз баланың киімін ажырата білуге үйрету. Көрнекі құралдар: Әртүрлі киімдердің суреттері. **Шарты:** үлестірмелі материалдарды пайдаланып, балаларға қыстық киімдерді атап, суреттегі ұл және қыз баланың киімдерін тапқызу, оларды сызықпен қосу арқылы киіндіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Менің түрлі түсті шанам»** **Міндеті:** көп түсті құрылым құрастыру; Сюжеттік сурет салу, ойлауы

		Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті мысықтар» **Міндеті:** балаларда түсті қабылдауды дамыту. Көрнекі зейін мен есте сақтаудың дамуына ықпал ету. **Шарты:** балалар суреттерге қарап пішіндерді мысықтардың түсіне қарап орналастырады. Түрлі түсті мысықтар, Төбеге құлайды. Түрлі түсті мысықтар: Қара, ақ, сұр, қызыл, Көк және жолақты, Тіпті кішкентай мысықтар. Аналар бояғысы келмейді, Барлығы бірдей! Егер балалар болса, қандай қуаныш, Барлығы болады-бір түсті ме? ** Түрлі түсті мысықтар, Бізбен бірге жасырынып ойнадық. Олар бірге ептілікпен секіреді, Жолақты, қызыл, қара. Қызыл-анама,		элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу. **(сурет салу, жапсыру)**	бойынша сурет салу. Заттық мүсіндеу: сазбалшықтың, қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, **(сурет салу)** **"Автобуста кім бар?" ойын-жаттығуы.** **Міндеті:** Автобуста бар адамдардың орнын анықтау, атауларын пысықтау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене бөліктерінің

		Қара-Әкеге, Ал кімде жолақ? Әрине, мысық апайға Ия, және әжеге аздап. **(Математика негіздері)** **«Кір бала» әні** https://youtu.be/aaQ-XFpvF8Y **(Музыка)**			орналасу бағдарын білуге үйрету. **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту)				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау.	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату.	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау.	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(қоршаған ортамен**

	Мақсаты: тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел тіпті Жын соққандай жұлқынды **(көркем сөз)** **Қимылды ойын** Картотека № 7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **Еркін ойын**	**Мақсаты:** еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын** Картотека№ 8 «Аңшылар» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(еңбек қызметі)** Жеке жұмыс **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** Картотека № 9 «Қоян» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Қимылды ойын**. Картотека №10 «Пойыз» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.	**таныстыру, көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **Қимылды ойын**. Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Кір қуамын, кір қуамын, Бар ма салақ құрбыларың? Үсті-басы, реңінен, Кір екенін білемін мен. Саусағынан, білегінен, Кір екенін білемін мен. Кір қуамын, кір..» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ойын-жаттығуы** Ас ішерде күнде біз, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **«Бауырсақ»** ертегісін оқып беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқы ашар жаттығу 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4.Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Ұйқымызды ашайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, 5.Көзді ашып жұму. Оңға. солға. Төмен жоғары карау. Алақандарыңызбен көзді жабу, алысқа қарау.

	Массаждық жолдармен жүру. су процедуралары. *(дене шынықтыру**)*				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(*(дене шынықтыру**)*** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарламалар)	**Ойын кеңістігін ұйымдастыру: «Қонаққа барамыз»** Міндеті: үстелді жабдықтау туралы білімді кеңейту, алақандар арасында ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін үйрету, мерекеде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру; қарым-қатынас дағдыларын дамыту, қонақта қалай отыру керектігін, тамақтануды үйрету. (*мүсіндеу, сөйлеуді дамыту)*	**«Тірі және өлі табиғат» ойыны.** Міндеті: бақылау барысында танымдық белсенділікті дамыту, сөздік қорын байыту. «Бояулар әлемі» Балаларды таңдауы бойынша. (*қоршаған ортамен таныстыру,сурет салу)*	**«Тірі және өлі табиғат» ойыны.** Міндеті: бақылау барысында танымдық белсенділікті дамыту, сөздік қорын байыту. «Бояулар әлемі» Балаларды таңдауы бойынша. (*қоршаған ортамен таныстыру,сурет салу)*	**«Дүкенші» ойын-драматизациясы** Міндеті: балалардың көркем образдарда өзін-өзі көрсетуге ынталандыру, көркемдік мүмкіндіктерді дамыту, зейінді, есте сақтауды, ұсақ мотериканы жетілдіру, балалардың дүкенші туралы білімдерін бекіту. Балаларды таңдауы бойынша ойын (*сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Ойын-саяхат «Смешарик анасымен бірге балабақшаға қалай барды?»** Міндеті: спорттық дағдыларды дамыту қажеттілігі туралы білімді кеңейту «Жемістерді орналастыр» Мақсаты: бір-бірден немесе бірде біреуі жоқ деген ұғымдарды қалыптастыру (*дене шынықтыру** Математика негіздері)*

Балалармен жеке жұмыс	Математика негіздері «Ұқсас пішіндерді ата» Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажырату Рахманға	«Айсұлу қуыршағымыздың үйіне дуал құрастырайық» ойын. Мақсаты: бөлшектерді орналастыру,тік және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану. «Бақшада» Мақсаты: жемістер суретін бейнелеу *(құрастыру,сурет салу)*Арлан	Математика негіздері Д/О «Шаршы құрастыр» Мақсаты: бөлшектерден пішіндер құрастыру, атау. Аякөзге	Қоршаған ортамен таныстыру Ойын: «Арман досымызды киіндірейік» Мақсаты: қуыршақты дұрыс киіндіру. Сафияға	Математика негіздері «Түстер бойынша орналастыр» Мақсаты: Затты сурет арқылы және түстері бойынша табуға үйрету.Латифке
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Дұрыс киінеміз» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№ 1 «Кім баяу?» Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп	Күннің екінші жартысындағы бұлтты бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№2 «Түсті автокөліктер» Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,	Күннің екінші жартысындағы жерге түскен жапырақтарды бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№3 «Ақ қоян» Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру *(дене шынықтыру**)*	Күннің екінші жартысындағы құстарды бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*	Құмға түскен іздерді бақылау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **К-№ 5 «Жапалақтар» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға

	келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. *(дене шынықтыру**)*	белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*			баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру**)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.12- 08.12.2023 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 04.12.2023**	**Сейсенбі 05.12.2023**	**Сәрсенбі 06.12.2023**	**Бейсенбі 07.12.2023**	**Жұма 08.12.2023**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Психолог кеңесі: «Ойыншықты дұрыс таңдау»**				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары"** **Міндеті:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Міндеті:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шана" Міндеті: Балаларды құрылыс материалдары кірпіш пен призмадан шананы жасауды үйрету; кірпіштерді бір бағытта көлденең тізіп, жатқызу қабілетін игеруге дағдыландыру. Құрылыс нәтижесімен ойнату. **(Құрастыру)**	**"Үй құрылысы" ойыны.** **Міндеті:** Балаларды құрылысшы қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; құрылыс материалдарының қарапайым түрлері мен құрылысшыға қажетті құралдар туралы білімдерін кеңейту; үй құрылысын ойыншық құрылыс материалдарымен салуды үйрету. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (құралсыз, сылдырмақпен)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жақ созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды іш алып келіп, аяқты бүгу –сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.) 4. «Көршіме көрсетемін». Б.қ.: өкшемен отырады, сылдырмақтар ұстап, қолды екі бүйірге қояды. Оңға, солға бұрылу. Сылдырмақтарды сылдырлатып, денені түсі ұстап тұру. (3-4 рет қайталау). 5. «Сылдырмақтармен көңілді». 6. Б.қ.: аяқты алшақ қойып, сылдырмақтарды арт жақта ұстап тұру. Сылдырмақтарды алдыда ұстап тұрып сылдырлатып, бірнеше рет серпіліп, 10-15 ретсекіру (жүрумен алмастырып, 3-4 рет секіру). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). *(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. *(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) *(сөйлеуді дамыту)*

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Отаны, туған өлкесі туралы білімдерін дамыту. қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; 4) қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету **Сөздік минимум:** түған өлкем, ауылым, әдемі, үлкен **«Астана - елорда» түрлі-түсті суреттер, буклет.** **«Сиқырлы сандық» дидактикалық ойын**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру; Еңбектеу, өрмелеу. Тура бағытта 4–6 метр арақашықтықта, "жыланша", арасы алшақтанған заттар арасымен еңбектеп жүруге дағдыландыру.	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, еденге қойылған тақта бетімен, 40 см биіктіктегі доғамен, арқанмен, еніс тақта бойымен, бөрене арқылы орындық аяқтары арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру;
	Дидактикалық ойын: **«Орнына қойып шық»** **Міндеті:** жиһаздардың аттарын атап айту және бөлме ішінде өз орындарына орналастыру **Қажетті құралдар:** жиһаздардың суреті мен магниттік тақта **Ойынның барысы:** Магниттік тақтаға жиһаздар бейнеленген суреттер жапсырылады. Тәрбиеші әр жиһазды өз орнына орналастыруды ұсынады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Дидактикалық ойын** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерін ажырата білуге, қандай өзгерістер болатыны жөнінде үйрету. **Шарты:** Балаларға жыл мезгілдерінің суреттері таратылып, табиғаттағы өзгерістерді атап береді. Құстарға арнап жемсауыттын суретін салу, дайын бөлшектерден жапсыру. ***(сурет салу, жапсыру)*** **Дидактикалық ойын:** «Өз ұяшығын тап» **Мақсаты:** Геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға,	**«Ғажайып қапшық»** **Мақсаты:** Әр мамандыққа қажетті құралдарды атап айыра білу, неден жасалғанын тану. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** Медбикенің қобдишасын бояу, өздеріне ұнайтын маман иесінің құралдарын мүсіндеу, жапсыру. ***(мүсіндеу, жапсыру)*** **Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.	**Дидактикалық ойын:** «Ненің баласы?» **Мақсаты:** Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту. **Шарты:** Үлкен және кіші ойыншықтар бөлек тұрады. Бала үлкен ойыншықты таңдап алып және оған кішкене ойыншықтарды іріктеп алады (немесе керісінше). Өзінің таңдап алған жұбын атайды. **Мысалы:** ит үлкен, ал күшік кішкентай. ***(математика негіздері)***	**«Қар ханшайымы»** ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** Балалардың қалауы бойынша аққала немесе қар түйіршіктерін ермексаздан жасату. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. ***(мүсіндеу)***

	Топтағы жиһаздардың суретін салу. Ермексаздан мүсіндеу. ***(мүсіндеу)***	ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден тышқанның үйшігі құралған екенін айту. ***(математика негіздері)***	**Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(математика негіздері)***	Қонжықтын суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу, дайын пішіндерден қоян мен қонжықты құрастыру **(*сурет салу, мүсіндеу*)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотриканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Қар жауып тұрған құбылысты бақылау. **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын,	**Қырауды бақылау. Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады.	**Мұз сүңгісін бақылау. Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен,	**Қайың ағашын бақылау Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. ***(көркем әдебиет)***	**Терезедегі өрнектерді бақылау. Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. ***(көркем әдебиет)***

	Қай мезгіл деп ойлайсың? ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балалар-ды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қо л ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ а йтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары п шеңберді бұзуға тыр	***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене қозғалысы)*** ***(сөйлеуді дамыту)***	Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегімен қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. ***(дене қозғалысы)***	**Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа , ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, **(Дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Еңбек**: Қардан тәрбиешінің көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(Дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	ысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос ылып тұрады да үзілге н жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Түлкі мен тырна» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем.				

	Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(Дене шынықтыру**)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Үстел үсті ойыны: «Көкөністер»** **Мақсаты:** балаларды көкөністерді тануға және атауға үйрету. Негізгі түстерді бекіту. Пішінді анықтау. Олардан не дайындауға болатынын сұрау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Өнер орталығында сурет салу **(Сурет салу)**	**Үстел үсті ойыны: «Ненің балапаны?»** Мақсаты: үй құстары мен олардың балапанының аттарымен таныстыру. Үй құстары мен олардың балапандарының аттарымен таныстыру. Балалардың қоршаған әлем туралы идеяларын дамытуға ықпал ету. Сөздік қорын кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы деген не, жаман деген не?»** **Мақсаты:** балаларды сұрақтарға 3-4 сөзден тұратын сөзбен және сөйлеммен жауап беруге үйрету. Қарым-қатынас құралы ретінде сөйлеуді дамытуға ықпал ету. Балаларды басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалауға үйрету. Көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Балық аулау»** **Мақсаты:** қол қимылдарын үйлестіруді, ептілікті дамыту. Балықтың түстері мен пішінін атаңыз. Көңіл-күйді анықтаңыз (көңілсіз, көңілді). **(қоршаған ортамен таныстыру)** Суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Далада қар борайды" тақпақтарын жаттау. Аякөзге** Міндеті. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды Мұз болады, қатады Жып жылтыр боп жатады. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Сафияға** Міндеті. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Қыс" тақпақтарын жаттау. Әмірege** Міндеті. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Қыста қармен ойнаймыз, Қызыққа біз тоймаймыз. Таудан төмен сырғанап, Шаңғы,шана тебеміз. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	**"Жаңылтпаштар". Сұлтанға** Міндеті. Балаларды жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Латифке** Міндеті. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме**				

	Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта « қора » мен « өріс » сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды ж ылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қо л ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ а йтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған ба ла тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса ды. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген ж	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау (Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете

	жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру**)**	Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	ердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.12-15.12.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 11.12.2023**	**Сейсенбі 12.12.2023**	**Сәрсенбі 13.12.2023**	**Бейсенбі 14.12.2023**	**Жұма 15.12.2023**
Балаларды қабылдау **Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру**	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Міндеті:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне, түсіне, көңіл-күйіңізге қарай	**Дидактикалық ойын: «Қоян»** **Міндеті:** Ойын қиялды дамыту. әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. **(Құрастыру)**	**Дидактикалық ойын: «Бөлінген суреттер»** **Міндеті:** талдау мен синтездің әрекеттерін үйрету, бүтіннің бөліктерін бөліп алып, бөліктерден бүтінді құра білу, алынған кескінді дұрыс атауға үйрету, пішін, пропорция, деталь сезімін дамыту. **Материалдар:** кесілген сурет. **Ойын барысы:** кесілген карталар үстелге қойылады. Олардан бүкіл суретті жинау керек. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Тасбақа баспалдағы"** **Міндеті:** балаларды ғимараттар жасауға, бөлшектерді қабаттастыруға және оларды қатар қоюға үйретуді жалғастыру; құрылыс материалдары мен ғимараттарын тану және атау. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Топта балалар тасбақалардың отбасын табады. Тәрбиеші алдын-ала топқа су қоймасын салады және балаларға тасбақалар су қоймасына	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Міндеті:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар

	орналастырайық. **(Құрастыру)**			жетуі үшін баспалдақ салуды ұсынады. Кірпіштерді бір-бірінің үстіне қою керек. **(Құрастыру)**	балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Шапалақ». Б.қ.: қолдыекі жаққа созып отыру. Қолды төмен түсіру, орындықты шапалақтап ұрып: «тақ-тақ», – дейді. Б.қ.арқаны түзу ұстайды. (6 рет қайталау) 2. «Алақанды орындыққа қою». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, аяқты алшақ қойып, қолды артқа ұстап тұру. Орындықтың арқалығы арқылы алдыға иілу, алдыға қарау – б.қ. (5 рет қайталау). 3. «Абай бол». Б.қ.: қолды еденге тіреп отыру. Бір аяқты орындықтың астына созып, түзу ұстау. Б.қ.-қа оралу. Осылайша келесі аяқпен орындау (3 рет қайталау). 4. «Бұрылу». Б.қ.: орындықтың арқалығына қарап, қолды арқалыққа қойып отыру. Оңға бұрылу (солға), алға қарау. Қолды арқалықтан түсіру. 3-4 рет қайталау. Аяқты қозғамау. 5. «Секіру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартқа ұстау. Бірнеше рет серпіліп, 8-10 рет биік секіру, орындықты айнала жүру. 3-4 рет қайталау. 6. «Қолдыекі жаққа созу». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созып, төмен түсіру, «төмен», – деп айту (5 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және

	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамы Таза болды мұнтазда Тағамға қол созамыз *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек,	**Саусақ жаттығуы:** **«Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру)	**Саусақ жаттығуы:** **«Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз.	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақта Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру

	Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайта-дан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		**(сөйлеуді дамыту және көрк әдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебие**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта) үйрету.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Өзінің тұратын қаласы туралы білімдерін қалыптастыру. қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру, жақын жерде, 2-3 сөйлемде орналасқан қыс мезгілінің қысқаша сипаттамасы; **Сөздік минимум** қала, таза, үлкен, әсем **Түрлі-түсті суреттер. «Не артық?» дидактикалық ойын**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еніс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру;

	"Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойыны. Міндеті: еліміздің елтаңбасын ажыратуға үйрету. Педагог: - Балалар, қазір біз "Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шартын тыңдаңдар. Тақтадан көптеген белгілер көрсетіледі. Сендер еліміздің елтаңбасын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің елтаңбасы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға бәйтерек бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Суретке қарап әңгіме құрастыру.** Қыста қандай ойындар ойнауға болады? **Міндеті:** Балалардың ойын тыңдау, суреттер арқылы ойын түрлерімен танстыру.	**"Біздің ел" дидактикалық ойыны.** Міндеті: балалардың біздің Отанымыз, астанасы туралы білімдерін кеңейту. Барысы: педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап етеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **ла-ла-ла** Ажар жақсы бала, **қа-қа-қа** бақылдайды бақа. Тіл ұстарту жаттығуын жасату. ***(қазақ тілі)*** **Дидактикалық ойын:** «Бізге кім келгенін тауып ал» **Мақсаты:** Айтылу мен есту жағынанан бірдей сөздерді айыра білуге, дауыс ырғағын қадағалай білуге дағдыландыру. Кебір заттардың аттарын бекіту. **Ойын барысы:** « Мө-мө-мө, бұл не мөңіреп жатқан Аслан?» дейді тәрбиеші. «Мяу, мяу Айгерім саған	Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағадай жасап ойнату. Таңдаған ойыншығының суретін салғызып жапсырту. ***(сурет салу, жапсыру)*** **Дид. ойын:** «Не жоқ?» **Мақсаты:** Балалардың зейінін есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:** ойыншықтарды қатар-қатар қойып, балалардың назарын ойыншықтарға аударады. Осыдан кейін балалар көздерін жұмып отырады. Осы кезде тәрбиеші ойыншықтардың біреуін алып қояды. Балалар көздерін ашып, қай ойыншықтың жоқ екенін табады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** Үстел үсті ойыны: «Түрлі түсті дөңгелек» Мақсаты: балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. Ойын шарты: балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелекте салынған карточка беріледі. С	**«Қар қандай болады?»** Ертегісін тамашалау. **Мақсаты:** ертегі оқиғасын өз сөзімен атып беру. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** Қысқы орман топпен жұмыс. Акварельмен сурет салу. Қар түіршіктерін ермексаздан жасату. ***(сурет салу, мүсіндеу)*** **Дидактикалық ойын:** «Жұбын тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. **Құрал-жабдықтары:** әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері. **Мазмұны:** Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттін жұбын табуды ұсыну. Суреттердің	Ірімшіктін сурет салу, тышқанға арнап ермексаздан тары жасау. ***(сурет салу, мүсінде*** Үстел үсті ойыны: «Түрлі түсті пирамида» Мақсаты: шаманы қабылдауды дамыту. Ойын шарты: үлкені кішісіне қарай пирамиданы жинау. **(математика негіздері)**

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Шаңғының суретін бояту, шананы ермексаздан мүсіндету. ***(сурет салу, мүсіндеу)***	келіп тұрған не?» «Айдынға біреу келді де пи-пи деді. Ол не?» «Ал, қазір Нұрай одан не тығылып тұрғанынын айтады» Тәрбиеші өз дауыс ырғағын өзертіп үлкен әлде кішкентай тышқанның даусы шықта ма деп сұрайды. Ойын осылайшы жалғаса береді. Мысықтын суретін бояу, балапанды ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***	дөгелектерге сәйкес түрлі-түст фишкаларды қойып шығу кер **(математика негіздері)**	дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру. ***(математика негіздері)***	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруғ үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады?	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:**	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) **Жеке жұмыс:** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн (Көркем әдебиет) **Еңбек:** Аққала жасау	**Қардың қасиетін бақыл** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана.	**Көкшымшықты бақылау.** Міндеті. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен

	2. Қыста жел қандай болады? **(Сөйлеуді дамыту)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **Қ/қозғалыс ойыны**: «Мысық пен тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішіне н жібермейді. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	**Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. Мақсаты: ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-	**Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **Балалардың өзіндік іс-әреке**	**Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақ сияқты секіруге, өлең жолдарын мәнерлеп айтуғ үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңдап. Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін,	таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** Міндеті. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Міндеті. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. **(Дене шынықтыру**)** Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-

		басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2 м қашықтыққа алдың қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Мақтаншақ қоян» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру.				

	Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).*** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар),	**Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **Ойын шарты:** Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуш дәріханаға дәрі-дәрмектер	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы

бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту. Балалар малдың төлдері қандай? (әдемі, сүйкімді.) Қалай еркелетеміз? (ботақан, қошақан.) Төлдер қалай ойнайды. (секіреді, жүгіреді.) Мен өлең оқимын, сендер қандай төлдер екенін айтып, қимыліс-әрекет арқылы көрсетесіңдер. Шөре, шөре лағым, Тентек болмашырағым. Секеңдемей деміңді ал, Селтеңдеме құлағың,- деп не атаймыз?- Лақты. Қара көзің мөлдіреп, Қызықтырмай қоймайды. Жібек жүнің үлбіреп, Қарасам көз тоймайды. - Бұл не?- Бота. Әукім- әукім, әукешім, Қасиыншы әукешін. Енең әне келеді, Ақ мамасын береді. - Бұл не?- бұзауым. Қырау-қырау құндызым, Құлдырайды шабады. Жылтыңдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады. - Бұл не?- құлыншақ. Балалар әжелерің, аталарың еркелеткенде қандай сөздер	қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.	Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келед Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдай жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және

	айтады?- құлыншағым, қошақаным, ботақаным т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	**Арланға "Далада қар борайды" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды Мұз болады, қатады Жып жылтыр боп жатады. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**Сафияға "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Каусарға "Қыс" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Қыста қармен ойнаймыз, Қызыққа біз тоймаймыз. Таудан төмен сырғанап, Шаңғы,шана тебеміз. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	**"Жаңылтпаштар". Латифке** Мақсат-міндеттері. Балаларды жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Каусарға** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету.Ұлданаға **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеу дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	Таза ауада тыныс алу. Табиғатқа қызығушылықпен қарау. Қыс туралы әңгімелесу	Таза ауада тыныс алу.Серуенге қызығушылығын арттыру. (Қоршаған ортамен таныстыру)	Таза ауада тыныс алу. Серуенге қызығушылығын арттыру. Қыс туралы әңгімелесу.	Таза ауада тыныс алу. Серуенге қызығушылық туғызу. (Қоршаған ортамен таныстыру)	Таза ауада тыныс алу.Серуенге қызығушылығын арттыру.

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа,ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішіне н жібермейді. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортаына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. **(дене шынықтыру**)**	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты**: Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады. (аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, саңырауқұлақ ,бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды, оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)**	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортаына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 18.12-22.12.2023 жыл III апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 18.12.2023	Сейсенбі 19.12.2023	Сәрсенбі 20.12.2023	Бейсенбі 21.12.2023	Жұма 22.12.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). **«Сен не киіп келдің?»** **Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	"Жаңа жылдық костюмдер" жеке әңгімелесу (костюмдер туралы кеңестер).				
	Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары"** **Міндеті:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату.	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Міндеті:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар.	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Міндеті:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина	**Құрылыс ойыны: "Қайта құру"** **Міндеті:** балаларды ойын жағдайын жасай отырып, сол немесе басқа ғимаратты қайта құруға (...орналастыру, кеңейту, ұзарту) ынталандыру. Барысы: балалар өз бастамасымен қақпа салды; тәрбиеші көлікті алады (қақпадан гөрі үлкен), оған ойыншық	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:**

	Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап, оны «Достық» **(Құрастыру)**	Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	отырғызады, ғимаратқа келеді және айтады. Сіз қақпаны ашып, көлікті өткізіп жібересіз! Осылайша, балаларды көлік жүре алатындай етіп ғимаратты қайта құруға шақырады. **(Құрастыру)**	көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарды жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***

	Тамақтану (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениет қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұст тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	***(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылға іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Біздің Елбасымыз" тақырыбында суреттерді көру. "Мемлекеттік рәміздер". Міндеті. Еліміздің рәміздері олардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу.** Міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Санамақтар айтқызу.** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Желбірейік туымыздай!"** - Балалар, орнымыздан тұрып, жалаушаларымызды қолымызға алып, сергіп алайық. Желбірейік туымыздай! (қолдарын жоғары көтеріп, жалаушаларды желбіретеді), Тәуелсіздік теңіміз (қолдарын алға созып, жалаушаларын желбіретеді). Татулығы желбіреген (қолдарын жанына жіберіп, жалаушаларын желбіретеді), Егеменді еліміз (жалаушаларын төменнен жоғары қарай желбіретіп	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

				көтеру). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру;бағдар бойынша). Допты бір-біріне басынан жоғары артқа және алға беру, жан-жаққа солға- оңға бұрылу; солға, оңға бұрылу отырған қалыпта аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту шалқасынан жатқан қалыпты белсенділікті арттыру.	**Қазақ тілі** **Міндеті:** Балаларға қазақ тілінде санауды үйрету. қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. қарапайым сұрақтар қоюға және оларға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету, қарапайым сөйлемдер құрастыру **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Менің Отаным» постері. «Суретті таңда» дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). Жалпы қозғалысты жаттығуларды дамыту. Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету. Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен
	«Суретші қыс» **К.Нүсіпбеков** өлеңі Қонақтайды бақтарға, Ақ көбелек, ақ мамық. Аунап таза ақ қарға Балалар жүр мақтанып. Тазарып бар кір, шаңнан, Қыс өнерін бастады Терезеге қыраудан Сурет салып тастады.	«Қар ханшайымы» ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі	**Дидактикалық ойын:** «Біздің ел» **Мақсаты:** балалардың біздің Отанымыз, астанасы туралы білімдерін кеңейту. **Ойын шарты:** педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан	**"Данаға бөкебайды дайындап берейік".** Міндеті: Балаларды екі қарам қарсы затты ұзындығы және биіктігі бойынша тұстастыру салыстыруды үйрету; заттардың биіктігінің немесе ұзындығының қасиеттеріне сүйеніп, белгілі түспен сәйкестендіруді, солдан оңға қарай тізуге жаттықтыру;

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Аяздың суретін салу, ермексаздан терезе жасау. ***(сурет салу, мүсіндеу)***	Қар түйіршіктерінің суретін салу, ермексаздан аққала жасау, дайын пішіндерден аққаланы құрастыру және жапсыру. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)***	геометриялық пішіндер таратылады.Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(математика негіздері)*** Дайын пішіндерден гүл, машина, үй т.б заттар құрстыру. ***(жапсыру, мүсіндеу)*** Сурет салудан ойын-жаттығу. "Шыршалар қар жамылды". Міндеті: Балаларға жасыл бор арқылы шырша бейнесін салып, қылқаламмен шырша үстінде жатқан ақ қарды салуды үйрету. ***(сурет салу)***	сұрақтарға толық жауапты талап етеді. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тақпақ** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Туда бейнеленген күнді бояу, туды құрастыру. ***(сурет салу)***	заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; зейінді, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. ***(математика негіздері)*** "Аю қалай жүгіреді?" қимыл ойыны. Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып белгіленген межеге дейін сан бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгіру кезінде "Аю қалай жүгіреді?" дегенде балалар аюдың кейпіне түсіп, маймаңдап жүгіре бастайды. Педагог балаларға қандай жүгіру түрі болмасын арақашықтықты сақтап, жүгі керектігін түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге са және жылдам жүгірсе, сол то жеңген болып есептеледі. (Дене шынықтыру**)
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористаны дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме**				

	Мақсаты: балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?»	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар»	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далаға, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады.	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке»	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі»

	Мақсаты: балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	**Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету:				

	- Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз».** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке,мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. ***(сөйлеуді дамыту)***	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(математика негіздері)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(математика негіздері)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаға ортамен таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	**Латифке тақпақ жаттат** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға.	Каусарға жыл мезгілдері туралы әңгімелесу.	Алшынға «Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң	Ибрахимге қысқы ойындар жайлы әңгімелесу.	Рахманға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)***

	Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту.	**Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)***	**Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа

		Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***			қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 25.12-29.12.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 25.12.2023	Сейсенбі 26.12.2023	Сәрсенбі 27.12.2023	Бейсенбі 28.12.2023	Жұма 29.12.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа-райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Ата-аналарға кеңес: «Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Міндеті:** үлгі бойынша құрастыру; қағазды бүктеу, жырту. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Ойын барысы: Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден	**Үстел үсті ойыны «Шкафқа жасыру»** **Міндеті:** қағазды бүктеу, жырту, шиыршықтау тәсілдерін пайдаланып, қағаз беттерін көлемді пішіндерге түрлендіру. Ойын барысы: Сірінкенің бос қорабынан шкаф жасаймыз. Ең қарапайым шкаф: үш қорапты бір-біріне жабыстыру. Ең күрделі шкаф: 6 қорапты тігінен орнатып және 5 қорапты жалпағынан орнату.	**"Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" құрылыс ойындары** **Міндеті:** үлгі бойынша құрастыру; Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Міндеті:**, қағаз беттерін көлемді пішіндерге түрлендіру. Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш.	**Дидактикалық ойын: "Жануарды құрастыр"** **Міндеті:** қағаз беттерін көлемді пішіндерге түрлендіру. Балалардың жабайы жануарлар туралы түсініктерін бекіту. **Шарты:** Суреттердің бір данасын ең типтік белгілері бойынша тұтас, ал екіншісін төрт бөлікке бөлуге үйрету. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін олар кесілген бөліктерден жануардың бейнесін

	қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Міндеті:** Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:** Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке	Қандай да бір кішкентай затты, мысал үшін моншақты баланың көзінше кез-келген қорапшаға саламыз. Содан кейін шкафты айналдырып, балалардан сұраймыз: «Моншақ қай сөресінде жатыр?». Жаттығуды игеру үшін түрлі-түсті заттарды әр сөреге салуға болады. Сұрақтар: «Жасыл шар қай сөреде?», «Көк түйреуіш қай сөреде?» т.б. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Міндеті:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуге үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді	Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. - Қараңызшы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отырады. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны: Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті мысықтар»** **Міндеті:** балаларда түсті қабылдауды дамыту. Көрнекі зейін мен есте сақтаудың дамуына ықпал ету. **Шарты:** балалар суреттерге қарап пішіндерді мысықтардың түсіне қарап орналастырады. Түрлі түсті мысықтар, Төбеге құлайды. Түрлі түсті мысықтар: Қара, ақ, сұр, қызыл, Көк және жолақты, Тіпті кішкентай мысықтар. Аналар бояғысы келмейді, Барлығы бірдей!	Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Бірдей етіктерді тап»** **Мақсаты:** Келесі дағдыларды қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау, ойлау қабілетін дамытуға, біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** бірдей етіктерді топтастыру, түстерін атау. **(Математика негіздері)**	құрастыруы керек, бірақ үлгі жоқ. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын «Түймені тігу»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын дамыту. Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға үйрету: шеңбер. **Материал:** әр түрлі түсті картоннан жасалған дөңгелек түймелер, қалың жіптер немесе сәйкес түсті жұқа түймелер. **Ойын барысы:** балаларға түймеге жіппен байланған инені пайдаланып түймелерді тігу ұсынылады. Инені тесіктерден өткізіп, балалар тігістер жасайды. **(Математика негіздері)**

	Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. **(математика негіздері)**	(ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(математика негіздері)**	Егер балалар болса, қандай қуаныш, Барлығы болады-бір түсті ме? ** Түрлі түсті мысықтар, Бізбен бірге жасырынып ойнадық. Олар бірге ептілікпен секіреді, Жолақты, қызыл, қара. Қызыл-анама, Қара-Әкеге, Ал кімде жолақ? Әрине, мысық апайға Ия, және әжеге аздап. **(Математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шиқ-шиқ», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау).				

	6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарынуу, қолдысүртужәнеорамалдырнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейі алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейі алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенд сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **Саусақтардың амандасу** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсіңбе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансыңба, Шылдыр шүмек!	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа,	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау)	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе

	- Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	- Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	(Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету. Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен, еңіс тақта бойымен (20-30 см) жүру дағдыларын қалыптастыру;	**Қазақ тілі** **Міндеті:** қарапайым мәтіндердің қысқаша мазмұнын тыңдауға және түсінуге, айтуға және қайталауға, өлеңдерді жатқа оқуға үйрету. Жаңа жыл мерекесі жайлы айта білуге үйрету. **Сөздік минимум** жаңа жыл, Аяз ата, Ақшақар, шырша «Аяз атаға арналған қапшық» үстел үсті ойыны	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар: допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** тепе-теңдікті және қимыл үйлесімділігін сақтау дағдысын қалыптастыру. Сапқа қайта тұру. Сапқа бір-бірден, шеңберге шағын топтармен және барлық топпен қайта тұру дағдыларын қалыптастыру (тәрбиешінің көмегімен, бағдар бойынша).
	Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді,	Ақ аю-жапсыру, қысқы орман ағаштарын бояу. ***(сурет салу, жапсыру)***	«Қанатты достар» құстар туралы әңгіме. **Мақсаты:** балаларды балабақша ауласындағы құстармен таныстыру. (торғай, қарға, сауысқан көгершін) **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы қап»	«Ит адамның досы» әңгіме **Мақсаты:** сурет мазмұнына қарай әңгіме құру білігін жетілдіру. (педагог үлгісі бойынша), бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту, үй	**«**Қыс мезгілінде не киеміз?» әңгіме. **Мақсаты:** Балаларға киім, киім түрлері, қысқы киімдер туралы түсінік беру.Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуге, сауалнамалар өткізу арқылы ойлау қабілеттерін дамыту.

	Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды Жерге түсіп, маймаңдайды (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова ***(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)*** Қонжықты суретін бояу, қонжықты дайын пішіндерден жапсыру, құтыдағы балды ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)***		**Мақсаты:** Балаларға дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, заттарды тануға баулу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға таныс ойыншықтар мен заттарды жәшікке жинайды. Балаларға менде бір сиқырлы дорба бар онда не бар екен дейді. Кәне көрейік! Бір ойыншықты алып шығып, мынау не дейді? Балалар заттың атын атайды. Кейін жұмбақтарды шешуге болады. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** Дайын пішіндерден тоты құстын бейнесін жапсыру, суретін бояу, түстерін атау. ***(математика негіздері, сурет салу, жапсыру)***	жануарларына деген сүйіспен-шіліктерін арттыру, оларға қамқорлық жасауға үйрету. **Дидактикалық ойын:** «Ит пен қоян » **Мақсаты:** Шапшаң-дыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру)*** Кішкентай күшікке арналған үйшік. Күшіктін суретін бояу. ***(жапсыру, сурет салу)***	Киімді ұқыпты, таза киюге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап? **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)*** Қолғаптын суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***

Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркемәдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу.	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жаңа түскен қарда жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ұстасаң - қолға ілінбес, Қарасаң - көзге көрінбес. Жүрсе ізі жоқ, Көретін көзі жоқ. Гулесе күші бар, Таңқаларлық ісі бар. ***(Боран)***	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар»	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Мақсаты:** балаларға қар ұшқындарының қалай пайда болатыны жайлы айту, олардың құрылысымен таныстыру. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір-біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның температурасы өте төмен болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. ***қоршаған ортамен таныстыру)***

	Ойын шарты: Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қим. ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)***	отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты:** Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады.(аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып ,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, саңырауқұлақ, бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды,оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті..**	**Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қыста көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазарту. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. **Шарты:** Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша

		Балалардың өзіндік іс-әрекеті.			алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін**				

сауықтыру шаралары	**қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі	**Диактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру,	**Диактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы

	Мақсаты:жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(эксперименттік қызмет***	пішіндерден құралған екенін айту. ***(математика негіздері)***	ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **Шарты:** Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады. Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(*қоршаған ортамен таныстыру)***	пішіндерден құралған екенін айту. ***(математика негіздері)***	болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту – ойын, қоршаған ортамн таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	Айзереге Жаңа жыл ертеңгілігіне берілген тақпақтармен әндерді қайталау. **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. **(*сөйлеуді дамыту)*** шыршаны мүсіндеуге үйрету	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. **(*сөйлеуді дамыту)*** Ұлпанға тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.	**Сафияға жұмбақ шешу арқылы ойлануға үйрету, дыбыстарды анық айтуға үйрету.** Қонып алып жарға, Қарқылдайды Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. **(*қоршаған ортамен таныстыру)***	Айзереге шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу*)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Әмиреге Жабайы жануарлар» туралы Жанеркеге әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Аяғымызбен жер тебеміз	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Қаздар»	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ»	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай»	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау»

	Мақсаты: мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шумақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(дене шынықтыру**)***	**Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. ***(дене шынықтыру**)***	**Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады.	**Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	**Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***

			Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.01-05.01.2024 жыл I апта

Күн тәртібінің кезеңдері			**Сәрсенбі 03.01.2024**	**Бейсенбі 04.01.2024**	**Жұма 05.01.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. еке гигиена дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны Міндеті:** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру. кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға,	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны Міндеті:** тағы бір кірпіш салынған екі тік кірпіштен қақпа салуды үйрету. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын	**«Көңілді мысықтар» Міндеті:** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру балаларға қағаздан мысық жасау тәсілдерін үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз қолымен пайдалы және әдемі ойыншық жасауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, желіммен жұмыс істегенде дәлдікке тәрбиелеу..

			қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Міндеті:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, «Қанша» сұрағына жауап беру.Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойын барысы:** Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын	алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны:** «Мозайка» **Міндеті:** біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу. Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозайка ойыншықтары.	1. Ортаңғы сызықты белгілеу үшін үлкен тіктөртбұрышты екіге бүктеу. 2. Біз бүктемеге мысықтың денесінің үлгісін қолданамыз. Біз қарындашпен сызып, бүктемені қолымызбен ұстап, кесіп тастаймыз. 3. Біз ақ шаршыны аламыз, оны шеңберге айналдырамыз. Біз бұрыштарды біркелкі кесеміз. 4. Біз басымызды дененің жоғарғы жағына жабыстырамыз. 5. Біз кішкене шаршыны аламыз. Біз оны диагональ бойынша кесеміз. Екі бірдей үшбұрыш шығады. 6. Құлақтарды басына жабыстырыңыз. 7. Біз құйрық үшін дайындама аламыз. Біз шаблонды қарындашпен жағып, айналдырамыз. Контур бойымен кесіңіз. 8. Біз құйрықты мысықтың денесіне жабыстырамыз. 9.Қоңыр тіктөртбұрыштардан еркін пішінді дақтарды кесіңіз. 10. Денеге жабыстырыңыз. Енді біз киізден жасалған қаламдарды алып, аздап

			белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. **(математика негіздері)**	**Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. **(математика негіздері)**	қиялдаймыз және котенкамызды басқаша безендіреміз. Сіз оның көзін, мұрнын, басына немесе құлағына дақ сала аласыз. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»** **Мақсаты:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(Математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығулар	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)**				

	Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Саусақтарды ойнату». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Қолды алға созып, саусақтарды қозғау, қолдыбелге қою. 4-6 секундтан кейінқолдытүсіру. Осылайшақолдыекі жаққа созу. Еркін тыныс алу. (4 рет қайталау). 2. «Иілу және тік тұру». Б.қ.: аяқты алшақ қойып отыру, қолды артта ұстау. Алға иілу, алдыға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Қысқа және ұзын аяқтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыбелге қою. Отыру – қысқа аяқтар, тік тұру – ұзын аяқтар. ОсылайшаБ.қ.-танотырып, шалқадан жатып орындау. «Қысқа», – деп айту. (5 рет қайталау.) 4. «Торғай». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. Еркін тыныс алу. 3 рет қайталау. Жаттығуды аяқтап, жүру. **(Дене шынықтыру**)**			
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ жаттығуы: **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүм - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет			**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;

			«Қуыршақ қонаққа келді» **Міндеті:** Дауысты (а,ы) және кейбір дауыссыз (к-қ, т-д) дыбыстарды анық айту. Ыдыс-аяқ атауларын меңгерту арқылы пассивті және белсенді сөздік қорын кеңейту. Түрлі әрекеттерді ауызша жеткізу қабілетін дамыту. Балаларға ыдыстар мен тағамдардың аттарын үйрету, оларды ажыратуға жаттықтыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?»** **Мақсаты:** көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру. **Шарты:** тәрбиеші үстелге әртүрлі ыдыс-аяқтарды қояды. Балалар заттарды есте сақтауға тырысады, содан кейін көздерін жұмып, бұрылады. Тәрбиеші бір затты жасырады. Балалар	**«Асханадағы ыдыс-аяқ»** **Міндеті:** ыдыс-аяқ туралы түсініктерін кеңейту; қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. **«Ас бөлмесіндегі ыдыстар» ойыны** Сұрақтар қояды: -Мынау не? -Оны қайда қайнатамыз? -Шәйнек пен қазан ұқсас па? -Неге? т.б Салыстырады, белгілеріне қарай ыдыстарды ажыратады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Сәлем, мен шәйнекпін, *(Бір қолымен шүмегін ұстайды)* Өзім үлкен, жуанмын. *(Келесі қолын беліне қояды),* Міне, менің қолым, *(Беліндегі қолын көтеріп, қайта беліне қояды)* Міне, менің мұрным Шай қайнайды-пф-пф-пф *(Секіреді, қайнаған шәйнектің дыбысын келтіреді)* Енді оны құямын.	**«Кім мяу деді?» ертегісі** **Міндеті:** Жаңа ертегілерді, әңгімелерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті мысықтар»** **Мақсаты:** балаларда түсті қабылдауды дамыту. Көрнекі зейін мен есте сақтаудың дамуына ықпал ету. **Шарты:** балалар суреттерге қарап пішіндерді мысықтардың түсіне қарап орналастырады. Түрлі түсті мысықтар, Төбеге құлайды. Түрлі түсті мысықтар: Қара, ақ, сұр, қызыл, Көк және жолақты, Тіпті кішкентай мысықтар. Аналар бояғысы келмейді, Барлығы бірдей!

			көздерін ашып, үстелден не жоғалып кеткенін еске түсіруге тырысады. **(математика негіздері)** **«Әдемі шәй шыныаяқтары» саусақпен сурет салу** **Міндеті:** бейнелеу іс-әрекетінің дәстүрлі емес техникасын қолдана отырып, сурет салу дағдыларын жетілдіру (саусақпен сурет салу); балалардың түс туралы білімдерін бекіту. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **Шай шыныаяқтары бар суреттерді қарастыру** Өлшемдері мен түстеріне назар аудара отырып, демонстрациялық материалды (әртүрлі пішіндегі, өлшемдегі және түстердегі шай	**(дене шынықтыру)** Мақтақыздың мысығына жағымды, еркелететін сөздер айту. Мысықай-пысықай, сен Мақтақыздың сүтін тағы да төгіп алдың ба? - Балалар, ол осы жолы Мақтақыздың кесесін сындырып алыпты. Оған Мақтақыз ренжіп, «басқа кесе алып келмесең үйге кіргізбеймін» деген екен. Ермексаздан сынбайтын кесе жасап берейік. **(Мүсіндеу)**	Егер балалар болса, қандай қуаныш, Барлығы болады-бір түсті ме? **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** **«Мысық»** Мысық таңертең оянды, әдемі созылды, әдемі төмен қарай еңкейіп, оңға-солға бұрылып, ақырын кетіп қалды! **(дене шынықтыру)** **«Мысық»** **Міндеті:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (жануарлар), бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(Сурет салу)**

			шыныаяқтары бар суреттер) көрсетеді. Балалар, әжеге қонақтар келеді екен, бірақ оларға шәй берейін десе шыныаяғы жетпейді екен. Сендерден көмек сұрайды. Енді бояулар мен саусақтарымызды қолдана отырып, біз шыныаяқтың ерекше сұлулығын жасаймыз. Сіздердің әрқайсыларыңыз тек сіздің шыныаяқыңызда бейнеленетін ерекше сурет саласыздар. **(Сурет салу)**		
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен			**Суықторғайды бақылау** **Мақсаты:** -Балалардың құстар туралы білімдерін толықтыру; -Салыстыру, талдау, қортынды жасай білу	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету.	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық.

			туралы білімдерін толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркемсөз А. Меңдібай** Қарағай мен шыршаның Суықтан дені тоңып тұр. Бұл не ғажап қарасаң, Қайыңда алма өсіп тұр! Жақын келіп қарасам, Көзіме өзім сенбедім- Алқызыл болып көрінген, Әнші құсы орманның Суық торғай сен бе едің? Тәрбиеші жұмбақ жасырады: Айналаны қар басса да, Суықтан еш тоңбайды. Құс екенін бұл қандай, Қане, кім болжайды? Кеудесі қызыл әсем-ақ, ♦ Суықторғайдың кеудесінің түсі қандай? (ашық қызыл) ♦ Суықторғайлар жазда, көктемде, күзде қайда өмір сүреді? (қалың орман көлеңкесінде) ♦ Суықторғайлар бізге қай уақытта ұшып келеді? (алғашқы аяз түскенде) ♦ Суықторғайлардың балапандары қай уақытта көрінеді? (мамыр айында)	**Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Бора) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	**Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

			♦ Суықторғайдың ысқырығы (дыбысы) ненің дыбысына ұқсайды? (флейта аспабының дыбысына-ұяң, мұңды) ♦ Қандай құстар қыстан қорықпайды? (суықторғай, сарышымшық, сарнауық торғай) ♦ Суықторғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктер дәндерімен) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Зерттеу жұмысы Құстар ізін қарау. Оларды қарға мен жануарлар (мысық, ит) іздерімен салыстыру. Қандай айырмашылығы бар? **(Зерттеу қызметі)** **Еңбек** Ойын алаңын қардан тазалау. Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын «Үшты-ұшты».** **Мақсаты:** аңғарымпаздыққа, шапшаңдыққа баулу		

			Жаттығу ойындары «Қапшықтағы жемді жеткіз». Мақсаты: тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру ***(дене шынықтыру)*** **Жеке жұмыс** Халық болжамы: Құстар асыға қоректенсе ауа-райы бұзылады.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз». (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)**				

	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)			**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық

			Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейірімділікке баулу. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Балалармен жеке жұмыс			Әмірege ыдыстардың атауын дұрыс айтып, әңгімелеуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	Сафияға қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу)***	Сұланға «Кім мяу деді?» ертегісін суретке қарап айтуға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанн қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет))***				
Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау. **Қимылды ойын:**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау.

			«Жасырынбақ» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған	**Қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	**Қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***

			бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шеш, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйін қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.01-12.01.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 08.01.2024**	**Сейсенбі 09.01.2024**	**Сәрсенбі 10.01.2024**	**Бейсенбі 11.01.2024**	**Жұма 12.01.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Үйде балалармен үстел-үсті ойындар жиі ойнауға кеңес беру.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды.	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады

және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)***	**Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. ***(сөйлеуді дамыту)***	соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	(алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. ***(сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолдыартқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.)				

	3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылғ іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді.	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу)

	(сөйлеуді дамыту)	қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). *(математика негіздері)*	- Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) *(сөйлеуді дамыту)*	Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. *(сөйлеуді дамыту)*	- Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) *(сөйлеуді дамыту)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Үлкен болып өсеміз» **Мақсаты:** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** **Ойын:** «Көлбақалар»	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** Қысқы киімдер, тон, құлақшын, етік, пальто **Түрлі – түсті суреттер. «Киімдерді жыл мезгілін қарай топтастыр» дидактикалық ойыны**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Бір, екі, үш, бізбен бірге қайтала! (таза ауада) **Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Ойын:** «Торғайлар мен мысықтар»	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ойыншықтар» **Мақсаты:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Допты беріп жіберші»
	«Қыстық киімдер» **Мақсаты:** балалардың қысқы киімнің айрықша ерекшеліктері мен функционалдық мақсаты туралы түсініктерін қорытындылау. Әртүрлі заттардың	**«Сиқырлы тон» ертегісі** **Мақсаты:** Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне	**«Қысқы киім дүкені»** **Мақсаты: «**Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды	**«Қысқы сырт киім»** **Мақсаты:** Дауысты (а, ә, е, о және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту,	**«Еріншек етікші» ертегісі** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту,

	атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну. **Дидактикалық тапсырма** **«Қыс немесе жаз?»** - Балалар қыста бізге қандай киім керек екенін анықтау үшін қыста болатын табиғат құбылыстарын, жазда не болатынын және қыстың жаздан қалай ерекшеленетінін еске түсірейік. Сіздің алдыңызда табиғат пейзаждары бар суреттер, қысты бейнелейтіндерді таңдаңыз. Неліктен сіз осылай ойлайсыз? Енді әртүрлі киімдерді көрсететін карталарды алыңыз, қыс мезгіліне сәйкес келетін киімдерді таңдаңыз. Неге екенін түсіндіріңіз? **(Қоршаған оратмен таныстыру)** **Дидактикалық ойын** **«Сыртқы қысқы киім»** **Мақсаты:** балаларды сыртқы қысқы киім ұғымымен таныстыру. Сөйлеуді дамыту. «Киім»	жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **Мазмұны бойынша әңгіме:** - Біздің кейіпкерлеріміздің аттары кім? - Қалай ойлайсыңдар, қайсысы бай, ал қайсысы Алдар көсе? - Неге олай ойлайсыңдар? Алдар көсенің тоны қандай еді, ал байдың тоны ше? - Алдар көсе тесік тонның жылу беретініне байды қалай сендірді? -Қай кейіпкерлерді тапқыр деуге болады? - Алдар көсенің байға зияны тиді ме? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Кел, балалар,тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Шаңырақты көтеріп, Керегені құрайық. Уықтарша иіліп, Шаңыраққа қосылып, Қазақ үйді құрайық.	топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, 5 шегінде санау қабілетін бекіту, 5-ке дейінгі реттік санау; негізгі түстерді, геометриялық фигураларды білуді бекіту; -Балалар, сіз бен біз дүкенге жеттік. Амир, жоғарғы сөреде не жатқанын қараңдар? - Қолғаптар - Ал төменгі сөреде не жатыр, София? - Шляпалар, тондар. - Бір сөзбен айтқанда, шляпаларды қалай атауға болады? - Бас киімдер. - Бұл дүкен қалай аталады? - Балалар, "Дүкен" ойынын ойнағың келе ме? Тек біз бәрін ретке келтіріп, дүкен ашуға дайындалуымыз керек. Дайынсыңдар ма? **(математика негіздері)** **«Өрнекті жаса»** - Қолғаптары бар сөреге қараңдар, олар қандай? - Оларға бірдеңе дұрыс емес! Олар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? - олар әр түрлі, бір өрнегі бар қолғап, екіншісі өрнексіз. - Не істеу керек?	Тәрбиеші заттарды көрсетеді, оның не екенін сұрайды және балалардың киімнің түсін, оның ерекше белгілерін, соның ішінде функционалдығын атауын қадағалайды. - Бұл қандай пальто? (қысқы, жылы) - Қандай түсті? - Пальтода не бар? (жаға, қалталар, жеңдер, түймелер) - Шарф не үшін қажет? (ауырып қалмас үшін оны мойынға байлап қою керек, сондықтан ол жылы болады) - Біз не туралы айтамыз-үлпілдек, аң терісі, жұмсақ? (жаға туралы) Қысқы, жылы... пальто. Сары тоқылған... телпек. - Сендерде қандай қысқы киім бар? (2-3 бала жауап береді) **Жұмбақтар** Түзде адымдайды, Үйде дамылдайды. Дәлізге жұрт тастайды, Төрге аяқ баспайды. **(Етік)** Маңдайы бар тілі жоқ, Құлағы бар үні жоқ. **(құлақшын)** Қос қолға киемін, Жып жылы жүремін.	Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** **«Бірдей етіктерді тап»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамытуға, біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** бірдей етіктерді топтастыру, түстерін атау. **(Математика негіздері)** **Сергіту сәті** Орнымыздан тұрайық, Қолымызды созайық, Оңға қарай бір иіп Солға қарай бір иіп Белімізді жазайық Шыңға қарай ұмтылып Жираф болып тұрайық. **(Дене шынықтыру)** **«Әртүрлі етіктер»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар,

	ұғымын бекіту Қысқы киімді дұрыс атай білу қабілетін қалыптастыру; **Шарты:** Экранда әртүрлі элементтерді көрсететін (немесе пайда болатын) слайдтар пайда болады. Балаларға қандай суреттер киімге қатысты екендігі туралы сұрақтар қойылады. Дұрыс жауап бергенде, сәйкес кескін үлкейе бастайды немесе айнала бастайды. Әрі қарай, балаларға слайдтан киімге жатпайтын немесе жұмыс киімі ретінде жіктелетін және себебін түсіндіретін қосымша затты таңдау ұсынылады. Осылайша балалар киім туралы білімдерін бекітеді. Келесі слайдтарда балаларға көктемде, жазда, күзде және қыста қандай киім кию керектігін таңдау ұсынылады. Әрі қарай, балалар Қысқы кезеңде заттарды кию алгоритмін болжауы керек. Соңғы слайдтарда балаларға қысқы сыртқы киімдері бар суреттерді табуға және оның қалай ерекшеленетінін	**(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Шапан тарту»** Мақсаты: қазақтың ою-өрнек түрлерімен таныстыра отырып, шапанды безендіруді үйрету. **(жапсыру)** **«Алдаркөсеге арналған тон»** **Мақсаты:** Эмоционалды жауаптылықты, ертегі кейіпкеріне жанашырлықты, көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(Мүсіндеу)** **«Тонның түсі, көлемі қандай қандай?»** Мақсаты: біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей	- Оларды ретке келтіру-сол өрнектерді жасау. -Мен сендерге үстелге отыруды ұсынамын, сендер фигураларды желімдеуің керек. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын «Түймені тігу»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын дамыту. **Материал:** әр түрлі түсті картоннан жасалған дөңгелек түймелер, қалың жіптер немесе сәйкес түсті жұқа түймелер. **Ойын барысы:** балаларға түймеге жіппен байланған инені пайдаланып түймелерді тігу ұсынылады. Инені тесіктерден өткізіп, балалар тігістер жасайды. **(Құрастыру)**	**(Қолғап)** Күндіз төбеге шығады, Түнде шегеге шығад.ы (Бөрік) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Кім зейінді?» ойыны** Мақсаты: ойлау қабілетіңн дамыту. Шарты: Мен киімдерді атаса шапалақтау, аяқ киімді атаса топылдату, егерде бас киімді атаса бастарын сипалау. -Жейде. -Пима. -Құлақшын т.т.б. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Қолғапты киіп аламыз. Сарт – сарт – сарт, Шапалақты соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз, Етікті киіп аламыз. Топ – топ – топ, Топылдатып билейміз. **(дене шынықтыру)** **"Әртүрлі маталар"** дидактикалық жаттығуы. Тәрбиеші балаларға сандықтан мата үлгілерін алады (қалың, жұқа, түрлі-түсті).	призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(Құрастыру, сурет салу)**

	түсіндіруге, сондай-ақ қысқы сыртқы киімдердің не екенін айтуға шақырылады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Серуендейміз»** Бір, екі, үш, төрт, бес — Орнымызды қадымдаймыз. Серуендеуге барамыз. Айдана ала шарфты орады, Жылы болды мойыны. Аяғымызға киеміз *(Қимыл жасайды).* Қолғаптар мен етіктер, Жылдам серуенге шығамыз, Орнымызда қадымдап, Секіріп, жүгірді. **(дене шынықтыру)** **Қысқы киім «Қолғап, қалпақ, шарф»** **Мақсаты:** Желіммен, щеткамен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыруға үйрету. Бланкілерді жабыстыру:	затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру. **(математика негіздері)**		Әр бала матаның бір бөлігін алады, оны сезінеді, сапасы мен қасиетін анықтайды. Балалардың болжамды жауаптары. Қалың, қатты немесе жұқа, түрлі-түсті. - Балалар, біз матаның сиқырын көбірек білеміз. №1 тәжірибе. Үстелдерден өтіп, алдыңызда қағаз бен мата жолақтары жатыр. Қағазды алып, оны қолыңызбен ұстаңыз. Оған не болды? (ол мыжылған және түзетілмеген). Біз матамен де солай жасаймыз. Матаға не болды? (мен аздап мыжылдадым, бірақ оны түзетуге болады). Егер мата үтікпен үтіктелсе, ол бірдей болады. **(Математика негіздері)** **«Айжұлдызға арналған пальто»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі дөңгелек пішінді заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік	

	қолғап, қалпақ, шарф Киімді безендіру: жұлдыздар, шеңберлер және т. б. Қолғаптардағы суреттер симметриялы жапсырылады. **(Жапсыру)**			сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. Балаларды жаңа материалдан – барқыт қағаздан аппликация жасауға үйрету. Балаларға матаның әртүрлі түрлерінің қасиеттері мен қасиеттерін анықтауға үйрету. **(Сурет салу, құрастыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моторика дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыру үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбар салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.** **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? ***(көркем әдебиет)***	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау.	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау.	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Қардан тәрбиешін көмегімен бекініс жасау.

	Еңбек: участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жы дамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол стасып қоянды айнала жүріп тақпақ айт ы. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары п шеңберді бұзуға тыр ысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос ылып тұрады да үзілге	**Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әркайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс :** Жаңылтпаш жаттау. Ақ, ақ , Секеңдейді лақ. Аң-аң, Аң патшасы-арыстан. ***(сөйлеуді дамыту)***	***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегім қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) ***(сөйлеуді дамыту)***	**Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа , ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш ***(сөйлеуді дамыту)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) ***(сөйлеуді дамыту)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	н жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс:** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. **Жұмбақ:** Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(көркем қызмет)**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(көркем әрекет-коммуникативті қызмет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үші түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дөңгелектер»** **Мақсаты:** ермексаздан машина жасап құрастыру **(мүсіндеу, құрастыру)**		ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Сафияға ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **Мүсіндеу, математика негідері**	Сұлтанға суретті дұрыстап бояуды үйрету. **Сурет салу**	Каусарға түстерді ажырата білуге үйрету. **Математика негіздері**	Латифке тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық:	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.

	бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. *(ойын қызметі)*	**Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(ойын қызметі)*	ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айта ды. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қи мылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысад ы. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген же рдегі оң жақтағы бала қоян болады. *(ойын қызметі)*	тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. *(ойын қызметі)*	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(ойын қызметі)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.01-19.01.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.01.2024	Сейсенбі 16.01.2024	Сәрсенбі 17.01.2024	Бейсенбі 18.01.2024	Жұма 19.01.2024
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгіме				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады. Суретті мұқият қарап, әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын «Сиқырлы сандық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншақ, аю, мысық, машина). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. ***(қазақ тілі)***	**Дидактикалық ойын:** «Жаңа қуыршақ» **Мақсаты:** Баланы топ бөлмесіндегі заттарды дұрыс атап, тілдерін , зейіндерін дамыту. **Ойын шарты:** Қуыршақ топтағы заттың қайсының жанына келсе соны дұрыс атап беру және қуыршақ қай баланы сұрайды сол ғана сұраққа жауап береді, егер барлық баладан сұраса, барлығы бірге жауап береді. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаға ортамен таныстыру)***	**Дидактикалық ойын:** «Ғажайып қоржын» **Мақсаты:** Балаларды заттарды тиісті қасиеттері қарай ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. ***(сөйлеуді дамыту)***	**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан

					геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау.				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайта-дан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар,	**Саусақ жаттығуы:** **«Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұ Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» *(сөйлеуді дамыту)*

	Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. *(сөйлеуді дамыту)*				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қысқы орманға біз келдік» **Мақсаты:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** **Ойын:** «Қақпаға түс»	**Қазақ тілі** Күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; Балалардың сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. **Сөздік минимум** Ыдыстар, жиһаз, ас үй ыдыстары **Дидактикалық ойын: «Ыдыстарды түсіне қара топтастыр»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Серуенге барайық» **Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз кішкентай шабонтоздармыз» **Мақсаты:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау; Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** **Ойын:** «Бере алмаймын»
	«Қыстап қалатын құстар» **Мақсаты:** балаларға қыстайтын құстар туралы білім беру, оларды ажыратуға, топтастыруға, құстардың сыртқы түрін, олардың ерекшеліктерін,	**«Қарға мен түлкі» ертегісі»** **Мақсаты:** Жаңа ертегіні тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне	**«Орман дәрігері» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. Ормандағы құстар жайлы, олардың пайдасы туралы айту. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері	**«Суықторғай»** **Мақсаты:** Қыстайтын құстарға сүйіспеншілік, қамқорлық сезіміне тәрбиелеу. Құстар тіршілігі, табиғатқа келтіретін пайдасы туралы түсініктерін	**«Қайтпай қалған қарлығаш» әңгімесі Т. Тойбазарұлы** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға

	мінез-құлқын сипаттауға үйрету; атқаратын қызметтерін түсіну, - Сендер, әрине, суық ауа райының басталуымен көптеген құстар оңтүстікке ұшатынын білесіңдер. Бірақ бәрі емес, ұшып кетпейтіндер де бар, олар бізбен жыл бойы өмір сүремді (қарға, көгершін, торғай, тоқылдақ). - Бізге тек қыстауға келетіндер де бар (шымшықтар, ұзақтар). - Шымшықтың кеудесі сары, ал бастары мен қанаттары қара. - Маған қарға туралы айтыңдар. Ол қандай? (үлкен, қара, маңызды, айлакер). - Бұл құс сізге жақсы таныс. Бұл кім? Торғай туралы айтыңдар. - Ол қандай? (кішкентай, сұр, шапшаң, жылдам). - Бұл құсты орманда кездестіруге болады. Бұл тоқылдақ. Ол ағашты жиі ұрады, ал сендер оны не үшін жасайтынын білесіңдер ме? - Тоқылдақ ағаштарды қабығының астынан зиянды қателерді алу	жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Қарға жан-жағына қарап, қарқ-қарқ деп қарқылдай бастады. Балаларға көмек сұрап еледі. - Досым-ау, саған не болды? (қарғаның достары сұрайды) Қарға: Менің ірімшігімді алдап түлкі алып қашып кетті. Қарғаның достары: Уайымдама, достым ! Біз саған тамақ табуға көмектесеміз- деп қарғаны қасына шақырады **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** - Балалар қазір далада қар жатыр, қар еріп жатыр.Бұл жылдың қай мезгілі? Олай болса, жаңағы ұшып кеткен қарғалар мынандай қардың астынан қалай тамақ тауып жей алады? Оларға біз көмектесейік, бәріміз ермексаздан ірімшік жасауға көмек жәрдем бересіңдерме? **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **«Тоқылдақ»** Ағашты тырсылдатамын, (Алақандарын ашып – сұқ саусағымен ағашты бейнелеу) Құрттарды алғым келеді, (Екінші қолымен тұмсығымен тістеген қимыл жасайды) Әр жол үшін Ол қабығының астында жасырынса да, (алақанға төрт саусақ соққысы) Ол бәрібір менікі болады. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** біртекті құстарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей құсты табу. **Шарты:** Қайсысы көп екенін тап және атын ата **(математика негіздері)**	қалыптастыру. **Суықторғай** – жотасы қоңыр, кеудесі сұр,кішкентай құс. Олар үйірімен жүреді. Пайдалы құс. Ол зиянкес құрттар және дәнді дақыл, нан қиқымдарымен қоректенеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Суықторғай»** Шарты:суықторғай сияқты секіреді, Ұшады және шырылдайды. Тәрбиеші үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де қояды: кәмпиттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б.Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды.	қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Біз кішкентай баламыз, Өніп өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. Қанат қағып ұшамыз, Қарлығаштай самғаймыз. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Мақсаты:** құстарды ажырата білуге үйрету. **Шарты:** Тақтаға суреттер іледі, мұқият қарап артық құсты тауып, атауды ұсынады (көгершін, тоқылдақ, қарлығаш, суық торғай) **(математика негіздері)** **«Қарлығашқа арналған ұя»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, текшелер,

	арқылы емдейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Үкі» жаттығуы** Сол қолыңызды оң иығыңызға қойып, иығыңызды сол қолыңызбен қысыңыз. Басыңызды бұрып, иығыңыздан артқа қараңыз. Иегіңізді кеудеге түсіріп, бұлшық еттеріңізді босаңсытып, терең дем алыңыз. Оң қолыңызды сол иығыңызға қойып, сол қозғалысты қайталаңыз. **(Дене шынықтыру)** **Жұмбақтар** Мақсаты: Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту Қонып алып жарға, Қарқылдайды (қарға) Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. Құйрығы ұзын, өзі бұтақтан бұтаққа ауысқан, Бұл қандай құс (сауысқан) **(Сөйлеуді дамыту және**	**Дидактикалық ойын «Сана және ата»** **Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп) **Шарты:** Құстардың санын санау және атау (көп-біреу) **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса бүрсіеп, Бұта басын қорғалар. **(дене шынықтыру)** **«Қарғаға арналған ірімшіктер»** **Мақсаты:** Мүсіндеу пластилинография қолдың моторикалық дағдыларын дамыту. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(мүсіндеу)**	**«Ағаштағы тоқылдақ»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Қоңыр, ақ түсті қағаздан балалар ағаш діңін жасайды. Ол үшін қағаз конуспен оралып, шеттері желімделеді. Бұтақтар үшін әртүрлі мөлшердегі қағаз жолақтары кесіледі . Бұтақтарға отырған тоқылдақ бейнесін қағаздан қиып жапсырады. **(құрастыру, жапсыру)**	Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер. Суықторғайға – өсімдік тұқымдары,шетеннің жемісі. Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Ептеп, ептеп, жерден бидай терейік, Тергеніңді торғайларға берейік. Торғай, торғай томпаң-томпаң секірсін, Шаршадың ба, отыра ғой деміңді ал. **(Дене шынықтыру)** **«Суықторғайға арналған жемсауыт»** **Мақсаты:** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі	кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Бірінші топқа Қарлығашқа санағыштармен ұя жасауды ұсынады Екінші топқа қыстырғыштармен ұя жасауды ұсынады. **(құрастыру, жапсыру)**

	көркем әдебиет) **Дидактикалық ойын «Төртінші артық»:** **Мақсаты:** есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту **Шарты:** артық құсты табу және атау. **(математика негіздері)** **«Кішкентай шымшықтар мен торғайлар»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. -Торғай салу үшін бізге қандай бояу керек? Балалар. Қоңыр түсті. - Дұрыс. Ал егер біз шымшық салғымыз келсе ше? - Сары және жасыл.			реттілікпен орналастыруға үйрету. Жемсауытқа торғайға арналған жемдерді акварель краскамен салу. **(жапсыру, сурет салу)**	

	Дұрыс, олай болса ермексазбен жұмыс жасағысы келген балалар Ермексазды, сурет салғысы келген балалар бояуды алып, үлгіге қарап құстарды салады. Біз щетканы қолымызға алып, барлық саусақтар мен алақанның жартысын қара бояумен, қалған жартысын қызыл бояумен жағамыз. Енді құсты жапырақтың ортасына отырғызамыз. Мұны істеу үшін саусақтарыңызды кең ашып, алақаныңызды қағаз парағына қою керек. Олар мықтап басып, күрт көтерілді. Міне, құстар шықты (олар қолдарын дымқыл майлықтармен сүртті). Біз бас пен тұмсықты аяқтаймыз. Басы қандай пішінде? - Дөңгелек. - Дұрыс. Біз щетканы алып, оны қара бояуға батырамыз. Шеңбер сызыңыз. Көзге кішкене ақ дөңгелек дақ қалдырып, оны бояңыз. Және тұмсық. Міне, қандай әдемі бұқалар шықты. Кім титмузды салғысы келсе, онда барлық саусақтар мен алақанның жартысына				

	жасыл бояу, қалған жартысына сары бояу қолданылады. Дөңгелек бас пен тұмсықты аяқтаңыз. Торғай салуды шешкен жігіттер алақанына қоңыр бояу жағып, басын, тұмсығын бояйды. Ермексазбен де осылай жұмыс жасаймыз **(сурет салу, мүсіндеу)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористі дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз**	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аққала жасау	**Қардың қасиетін бақыла** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:**	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю.

	Еңбек: Аула сыпырушыға көмектесу. **Мақсаты:** Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз «Жел»** Жүйткіді қатты жел деген Елсіз де Өңсіз жерменен. Ышқынып, атып қапырық, Жолында бәрін жапырып, Күйдірді, қақтап қуырды, Шаңдатып,Құмды суырды. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**: «Мысық п тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішінен жібермейді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. **Мақсаты:** ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп,	**Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.**	Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге, өлең жолдарын мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңда Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең	**Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **(Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Балаларға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қимылды ойын**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген

	.	бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақал:** Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	аяқталғаннан кейін, орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

	Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**

Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Дидактикалық ойын:** «Қоянға көмектес» **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. **Ойын шарты:** Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздеріңді жұмыңдар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **(*математика негіздері)***	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Шаштараз» **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштараздың жұмысын бағалайды.	Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап» **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)***

				((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. ***(математика негіздері)***	Сандықты ою-өрнекпен безендіру, түстерін атау. ***(жапсыру, математика негіздері)*** Латифке желімді дұрыс қолдануды үйрету.	Сұлтанға «Қоян» өлеңін жаттату. Аппақ қоян, ақ қоян, Сондай қорқақ,сақ қоян, Біздің үйге тығылсаң, Сандығыма сап қоям! *(сөйлеуді дамыту)*	Каусарға көлденең және тік сызықтарды салу арқылы, тарақтың суретін салғызу. ***(сурет салу)***	Әмірege қолғапты мүсіндету. ***(мүсіндеу)***
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: “Кептерді қуып жет”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу,	**Күннің екінші жартысында аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік бере отырып, даладағы жинап қойған қарды шашпауға, ересек адамдардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу.	**Күннің екінші жартысын күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп,	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деп құштарлықтарын дамыту балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға

	ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру**)**	**Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру**)**	Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**	автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. **(дене шынықтыру**)**	ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.01-26.01.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 22.01.2024**	**Сейсенбі 23.01.2024**	**Сәрсенбі 24.01.2024**	**Бейсенбі 25.01.2024**	**Жұма 26.01.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **«Балақай, балабақшаға кіммен келдің? Мақсаты:** Үйдегі жақындарын атап айтқызу, балабақшаға немен келді, айналасында қандай өзгерістер байқағаны туралы айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: «Қыс мезгіліндегі ауа-райына бейімделу ерекшеліктері»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек.	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка» Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:**

		(қоршаған ортамен танысу)			Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау).				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тамақтану (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениет қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұст тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(дене қозғалысы)***	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін ту және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қонаққа құртақан келді»	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы**: «Аяқ күшін нығайтамыз»	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Балақайға тосын сый»

ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Мақсаты:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Домалаймыз»	тұрмыстық заттардың, жабайы жануарлардың аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	**Мақсаты:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. **Ойын:** «Иттер мен Қарғалар»		**Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру **Ойын:** «Бос орын»
	«Жабайы аңдар» **Мақсаты:** Жабайы аңдар туралы түсініктерін кеңейту. Олардың түрлерін бір-бірінен ажыратуға, дене мүшелерін дұрыс айта білуге үйрету.Жұмбақтар шешу арқылы ойлау,қиялдау қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Бұл не екенін тап?» картотека №68** Мақсаты. артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу	**«Тапқыр қоян» ертегісі** **Мақсаты:** Балаларға ертегінің жоспар бойынша мазмұнын айтуды үйрету арқылы зейіндерін есте сақтау, сөз дыбыстарын анық айту, сөйлеу ойлау қабілеттерін дамыт,ертегіні сурет бойынша айтуға жаттықтыру. Жаңа ертегіні тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. https://youtu.be/e3UnHpyNZIA **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,**	**«Үйшік» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. Ормандағы аңдар жайлы, олардың пайдасы туралы айту. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: балалардың жабайы жануарлар туралы идеяларын бекіту Шарты: тәрбиеші төрт сөзді атайды, балалар қосымша сөзді атауы керек:	**«Жабайы аңдар»** **Мақсаты:** 5 шегінде санауды, сандық және реттік санауды, сандарды ажыратуды, " барлығы қанша?", "қайсысы?", екі пәнді шамасы бойынша салыстыру қабілетін жетілдіру, екі жолақты карточкаға бағдарлауды үйрету. Геометриялық фигуралар туралы білімді нақтылау. **(математка негіздері)** **Дидактикалық ойын: "Керемет дорба"** **Мақсаты:** Балалардың жануарлар не жейтіні туралы ойлау қабілетін дамыту. Танымдық қызығушылықты дамыту. **Шарты.** Сөмкеде суреті бар карталар бар : бал,	**«Кішкентай тиіннің өмірі»** **Мақсаты:** Балаларды жануарлар әлемімен және оның тұрғындарымен таныстыруды жалғастыру; жабайы жануар ретінде тиін туралы түсінікті кеңейту; Тиін қыста Қызыл жазғы пальтосын сұр, жылы және үлпілдек етіп өзгертті, сондықтан ол орманда жаулардан жасырылады. Қыста ағаштар жалаңаш, сұр және тиін көрінбейді. Сендер қалай ойлайсыңдар, балалар, орманда тиіндердің жаулары бар ма? - Түлкі, қасқыр. -Тиін орманда, тоғайда болады. Ол секіруге икемді. Бұтақтан –бұтаққа, ағаштан – ағашқа секіріп жүреді. Жыртқыш аңдардан бұтаққа секіріп жүріп

	Материал: малтатастар мен жануарлардың сызбалары **Ойын барысы:** тәрбиеші балаларға жұмбақты табуды ұсынады. Балалар жұмбақты шешіп, қарастырылып отырған жануардың бөліктерін іздейді және оны жинайды. Тәтті көрсе бас салар, Қалқиып қос құлағы, Айнымайды баладан. (аю) Еленděп қорқып тұрады. (Қоян) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Жануарды құрастыр"** **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы түсініктерін бекіту. **Шарты:** Суреттердің бір данасын ең типтік белгілері бойынша тұтас, ал екіншісін төрт бөлікке бөлуге үйрету. Балалар бүкіл суреттерді қарастырады, содан кейін олар кесілген бөліктерден жануардың бейнесін	**қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Не қайда тұрады?"** **Мақсаты:** Жануарлар мен олардың мекендейтін жерлері туралы идеяларды бекіту. Шарты: Тәрбиешіде-жануарлар бейнеленген суреттер, ал балаларда – әртүрлі жануарлардың мекендейтін жерлерінің суреттері бар (шұңқыр, өзен, ор, апан, ұя және т.б.). Тәрбиеші жануардың суретін көрсетеді. Бала оның қай жерде тұратынын анықтауы керек, егер ол оның суретімен сәйкес келсе, тәрбиешіге картаны көрсетіп, өзі "қоныстандыруы" керек. **(математика негіздері)** **«Қоянға арналған сәбіздер»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу.	1) қоян, кірпі, Түлкі, ара, 2) Жолбарыс, Арыстан, піл, ит; және т. б. **(математика негіздері)** **«Аңдарға арналған үйшік»** **Мақсаты:** Құрастыру дағдыларын дамыту, текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Олар құрылыс материалдарының жиынтығын дайындайды және өздерінің ертегі кейіпкерлері үшін қандай үй жасайтынын ойлап табуды сұрайды. Тәрбиеші үйдің қандай негізгі бөліктерінен (іргетас, қабырғалар, терезелер, едендер, шатыр) тұратынын есте сақтауға көмектеседі. Жұмыс кезінде қандай құрылыс бөлшектері пайдалы болуы мүмкін? Қиындық туындаған жағдайда, ол балаларға әртүрлі үйлердің (биік, кең, төмен) ғимараттарының схемаларын, ертегі	жаңғақтар, ірімшік, тары, алма, сәбіз және т. б. Балалар қандай тағам жануарға арналғанын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Аюдың апаны»** **Мақсаты:** Сазбалшық кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, мүсіндеуге үйрету. Аюдың қыстық тамағына арналған бал ыдысын акварель краскамен салу. **(мүсіндеу, сурет салу)**	қорғанады. Ол жаңғақпен қоректенеді.Тиінді қорғау керек. Терісінен жаға тігеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Белгілерді ата"** **Мақсаты:** Етістік сөздігін белсендіру. **Шарты:** тәрбиеші сұрақ қояды: "тиіндер не істей алады?" Балалар сұраққа жауап береді және берілген сұраққа суретті табады. Шамамен жауаптар: тиіндер ағаштан ағашқа секіре алады. Тиіндер жаңғақтарды тістей алады. Тиіндер түсін өзгертеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Тиін»** **Мақсаты:** балалардың жеке шығармашылық қабілеттерін іске асыру үшін жағдай жасау. суретте оның сипаттамаларын жеткізуге үйрету: үлкен құйрық, сұр; заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу.

	құрастыруы керек, бірақ үлгі жоқ. **(құрастыру)** **«Кішкентай аңдар-ойыншықтар»** **Мақсаты:** Дайын пішіндерден жануарлардың фигураларын салу тәжірибесін қалыптастыру, қағаздың қасиеттерін еске түсіру; Тақтада жануарлардың контуры бейнеленген суреттер алдын-ала орналастырылған: аю, піл, қоян, ит. Болжам бойынша, суреттер шынайы суреттерге аударылады. Тәрелкеде әртүрлі геометриялық фигуралар бар: сопақшалар, шеңберлер, сондай-ақ пломастер және желімделген тіктөртбұрыш парағы. Егжей-тегжейлі қарап, әрқайсыңыз ненің суретін саласыңдар? Кім болжай алмады, тақтадағы суреттер-үлгілерді мұқият қарастырыңла. Енді не шештіңдер. .Жануарлардың	**(сурет салу, мүсіндеу)**	үйлерінің суреттерін ұсынады **(құрастыру, жапсыру)**		Мен сендерге тиінді қарапайым щеткамен емес, қатты щеткамен салуды ұсынамын. Алдымен біз тиін отыратын шырша бұтағын саламыз. Содан кейін тәрбиеші дененің контурын салады және оны қағазға қатты щеткамен (тычком) тез бояйды. Әрі қарай, ол тиіннің басын қалай салу керектігін көрсетеді, ал қалған бөліктері-құйрық, аяқтар. Құйрықты бейнелегенде оның ұзындығын атап өту керек: - Құйрығы ұзын, үлпілдек, көтерілген кезде тиіннің басына жетеді. Балалардың назарын артқы және алдыңғы аяқтардың әртүрлі ұзындығына аудару керек: - Тиіннің артқы аяқтары алдыңғы аяқтарына қарағанда ұзағырақ, сондықтан ол қоян сияқты секіріп қозғалады. Қалған бөлшектер-құлақ, көздер-балалар өздері бейнелейді. **(сурет салу)**

	құлақтары мен аяқтарының қай жерде орналасқанына назар аударыңдар. **(сурет салу, жапсыру)**				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)***	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады,	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады.	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(көркем әдебиет)***

	Жеке жұмыс. Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың	Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз**.**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) «**Тамақты шашпай ішіп үйренеміз**» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру . Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда,				

	Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(дене шынықтыру**).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. Өзімді жақсы сезінемін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды.	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз	**Дидактикалық ойын:** «Үйд терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)***	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.** ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***

	(*сөйлеуді дамыту)*		алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***		
Балалармен жеке жұмыс	**Әміреге тақпақ жаттат** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Латифке жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Сұлтанға «Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)***	Каусарға қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	Әміреге түстерді жаттатқы ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынға қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек).	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне

	орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.01-02.02.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 29.01.2024**	**Сейсенбі 30.01.2024**	**Сәрсенбі 31.01.2024**	**Бейсенбі 01.02.2024**	**Жұма 02.02.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйде және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-анаға кеңес: Балаға үйде жиі қарындаш берудің пайдасы.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:**	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** **Ойын барысы:** Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын	**Үстел үсті ойыны:**«Жоғалған зат» **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен танысу)*	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» картотека Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен танысу)*

	Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа үғымдарын біліп үйренеді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	(ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	ауыстырып, «Кім кезегін шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шиқ-шиқ», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау). 6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдары	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,

	уу, қолдысүртужәнеорамалдырнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
	Саусақ жаттығуы: **Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсіңбе, Балақ үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансыңба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! ***(сөйлеуді дамыту)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) ***(сөйлеуді дамыту)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балақ үйрек - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту)***

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** «Үлкен болып өсеміз» **Мақсаты:** Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** **Ойын:** «Көлбақалар» .	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, аттарын білдіретін сөздер, мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру**;** **Сөздік минимум** Үй жануарлары, сиыр, қой, жылқы, ит **«Үй жануарларын ата» дидактикалық ойыны**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Бір, екі, үш, бізбен бірге қайтала! (таза ауада) **Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Ойын:** «Торғайлар мен мысықтар»	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ойыншықтар» **Мақсаты:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Допты беріп жіберші»
	«Үй жануарлары және олардың төлдері» слайд **Мақсаты:** Балалардың үй жануарлары және төлдері туралы білімдерін арттыру. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу. Үй жауарларына қойлар, сиырлар, ешкілер, жылқылар, түйелер, иттер, мысықтар жатады. Бұл жануарлар бізге өте жақын өйткені олар үй жануарлары. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **«Қошақаным» әні**	**«Төртаяқты үй жануарлары»** **Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру**.** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»**	**««Ақ лақ пен қара лақ» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **«Бөрте лақ»** Шөре-шөре, лағым, Тентек болма, шырағым. Секектеме демінді ал Селтеңдемей құлағың. Марқа туған бөрте лақ Әңгімеме сал құлқк. Ойнай көрме тым ұзап: **(Дене шынықтыру)**	**«Ит және оның күшіктері»** **Мақсаты:** Сурет мазмұнына қарай әңгіме құрастыру, бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту. Дауысты дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық Адамға серік, Күзетке берік. (Ит) Дұрыс айтасыңдар, расында адамға серік, үйді күзететін ол ит екен. Демонстрациялық құрал: Ит және оның күшік суреттері.	**«Үй жануары - сиыр» әңгіме** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Үй жануарлары - қолға үйретілген жануарлардың түрлері. Сондықтан кейде бұларды қолға үйретілген жануарлар деп атайды. Олар: сиыр, түйе, жылқы, қой-ешкі, мысық, ит. **Ойын: «Төлін тап»** Шарты: Балалар үй

	(Дене шынықтыру) **Жұмбақтар** Мақсаты: Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту Кішкене ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар. (қой) Екі айнасы бар, Екі найзасы бар, Төрт жылтырмағы бар, Бір шыбыртқысы бар. (сиыр) Кезікті бір жануар, Үстінде екі тауы бар. (түйе) Тиым сөз: Малды теппе. Ақты төкпе. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Ненің төлі жоқ?»»** Мақсаты: Үй жануарларын, олардың төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге,	**Мақсаты:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(математика негіздері)** **«Сыңарын тап» ойыны.** Жануарлар бейнеленген суреттің сыңарын табуды сұрайды. Педагог балаларды екі орталыққа	**Дидактикалық ойын: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** біртекті лақтарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей лақты табу. **Шарты:** Қайсысы көп екенін тап және атын, түсін ата. **(математика негіздері)** **«Лақтар»** Мақта және мақта таяқшаларынан жапсыру **Мақсаты:** Желімді, щетканы дұрыс қолдануға үйрету, аппликацияға қызығушылық қалыптастыру, негізгі түстерді үйретуді жалғастыру, геометриялық фигура – шеңбер идеясын бекіту. Қараңызшы, бізге кім келді? (балалар). Олар қалай дыбыстайды? (ме-ме-ме). Балаларға ешкі шаблондары мен мақта таратады. -Балалар, қыста қатып қалмас үшін ешкі терісін жасайық.	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын : «Кім жылдам?»** **Мақсаты:** Иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: қалтадағы конверт қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)** **Сергіту сәті** Терезені ашайық , Таза ауа кірсін деп . Жаттығуды жасайық , Денем мықты болсын деп. **(Дене шынықтыру)** **«Иттер аулада серуендейді»** **Мақсаты:** итті қозғалыста бейнелеу қабілетін бекіту. мүсіндеу және егжей-тегжейлі әрекетті игеруді жалғастыру; қозғалыста иттің көркем бейнесін жасау; композиция сезімін дамыту;	жануарларының төлдерін тауып атын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Көпше түрін ата»** **Мақсаты: «Көп», «біреу» ұғымдарымен таныстыру** Шарты: Тақтаға 1 түйе,1 сиыр,1 қой,1 жылқының суреттері ілінеді. Осы суреттердің жанына әрқайсысы 2-3 түйе, сиыр, қой және жылқының суреттері ілінеді. Балалар (сиыр-сиырлар, қой-қойлар) т.б.айтады. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті** Топ-топ етіп басайық, Ауылға біз барайық. Қозыларды санайық, Бір, екі, үш деп, Санын біліп алайық. Төрт, бес, алты деп, Алақанды соғайық. **(Дене шынықтыру)** **«Ала сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларына сиыр салуды үйрену. Сурет салу кезінде щетканы дұрыс ұстауға, сиырдың сыртқы түрінің

	қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Ойын ережесі: Ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады. Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде тәрбиеші үй жануарларын бір төлін тығып тастайды.Тәрбиеші ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(математика негіздері)** **«Кішкентай қошақандар»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю	бөледі. Бірінші орталыққа «өрістегі малдар» тақырыбында тапсырма береді. Екінші орталықтағы балаларға бірнеше бөлік ке бөлінген жануарларды құрастыру тапсырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)** **Сергіту сәті** Құлыншағым – құндызым, құлдырайды шабады. Жылтылдаған жұлдызым, Құстай қанат қағады. **(дене шынықтыру)** **«Құлыншақ»** **Мақсаты:** заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(сурет салу)**	Тәрбиеші әрекеттерге түсініктеме береді: алдымен мақта жүнінің бір бөлігін жұлып алып, оны үлпілдетіп, енді оны картонға жабыстырамыз. **(жапсыру)**	Енді біз аулада серуендеп жүрген иттің суретін саламыз. -Сүйікті тұқымның итін қозғалыста бейнелеуге тырысыңдар-жүгіреді, жүреді, көбелекті қуады. - Балалар, қылқалам мен бояуларды қолдану ережелері туралы ойланыңдар. Біз қандай щеткаларды пайдаланамыз? Сурет әдемі, ұқыпты болуы үшін қалай сурет салу керек? Дербес іс-әрекет кезінде жеке жұмыс жүргізіледі, композициялық шешім түзетіледі, негізгі құрылымдық компоненттер мен ұсақ бөлшектер туралы ескерту жасалады. **(сурет салу, мүсіндеу)**	ерекшеліктерін суретте көрсетуге үйрету. Тәрбиеші үлгіні көрсетеді, балалар оны қарастырады, бүкіл кескінді бөлікке бөледі, геометриялық пішінді анықтайды. Тәрбиеші көрсетілімге ауызша нұсқаулықпен сурет салады және түсініктеме береді. **(сурет салу)**

	тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу)**				
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотори каны дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс**	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жаңа түскен қарда жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)***	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. ***(еңбек әрекеті)***	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген.	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Мақсаты:** балаларға қар ұшқындарының қалай пайда болатыны жайлы айту, олардың құрылысымен таныстыру. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір-біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның

	Көркем сөз: Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркемәдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ұстасаң - қолға ілінбес, Қарасаң - көзге көрінбес. Жүрсе ізі жоқ, Көретін көзі жоқ. Гулесе күші бар, Таңқаларлық ісі бар. ***(Боран)*** **Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қим. ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты:** Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады.(аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып ,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, сақырауқұлақ, бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды,оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті..**	***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	температурасы өте төмен болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. ***қоршаған ортамен таныстыру)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қыста көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазарту. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. **Шарты:** Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады.

		түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**			Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. **(шынықтыру**).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын	**Дид. ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері,

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. ***(сөйлеуді дамыту)*** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:**жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(эксперименттік қызмет***	аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайд ***(сөйлеуді дамыту)*** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:**жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(эксперименттік қызмет***	, өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру, ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **Шарты:** Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады. Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. ***(сөйлеуді дамыту – ойын, қоршаған ортамен таныстыру)***	салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту – ойын, қоршаған ортамн таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	Алиге және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтуға, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекітуге жаңылтпаштар айту арқылы үйрету. Көктемде шөп өнер жер Мал келер, мал ерер жер. (Сөйлеуді дамыту)	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. ***(сөйлеуді дамыту Раянаң*** туылған күнге арналған тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.	Иманғалиге жұмбақ шешу арқылы ойлануға үйрету, дыбыстарды анық айтуға үйрету. Қонып алып жарға, Қарқылдайды Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	Әмірege шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Жабайы жануарлар» туралы Сабинамен әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** Суретке қарап әңгіме құрауға үйрету.Каусарға ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***

					Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шумақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан.	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады,

	Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(дене шынықтыру**)***	тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. ***(дене шынықтыру**)***	Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(дене шынықтыру**)***		олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.02-09.02.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.02.2024**	**Сейсенбі 06.02.2024**	**Сәрсенбі 07.02.2024**	**Бейсенбі 08.02.2024**	**Жұма 09.02.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Ата-анаға кеңес: «Балабақшадағы баланың киімі»				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Заттарды салыстыру» **Мақсаты:** Балаларды заттар мен шамаларды салыстыра білуге үйрету. Ұғымдардың мағынасын түсіндіріп, бір-бірінен ажыратуға баулу. Ойын-тілін танымдық әрекетін дамытып, баланы өзін қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** суреттер, ойыншықтар. **Ойынның барысы:**	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп,	**Үстел үсті ойыны: «Кезек»** **Ойын барысы:** Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. **Мысалы:** тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін	**Үстел үсті ойыны:**«Жоғалған зат» **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше з қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың сан ақырындап өсіруге болады *(қоршаған ортамен таныстыру)*	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?» картотека Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. *(қоршаған ортамен таныстыру)*

	Балалар әр түрлі заттарды салыстырады, суретін салады, айырмашылығын белгілері бойынша айтады. Жуан - жіңішке Жалпақ - жіңішке Биік - аласа Үлкен -кіші Ұзын -қысқа ұғымдарын біліп үйренеді. ***(математика негіздері)***	бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?» және т.б сұраймыз. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***		
Таңертенгі жатты	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Құстар» («Торғайлар», «Қаз»). Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды артта ұстау (төмен түсіру). Қолды екі жаққа созып, бұлғау – қанаттарын сермеу, қолды түсіру. Қолдыбаяу түсіру және «шық-шық», «қақ-қаққақ». 2. «Сағат сыртылдайды». Б.қ.: аяқты алшақ қою, қолды белге қою. Алға, төмен иілу, «бом», – деп, түзу тұру (6 рет). 1. «Жоғары созыл». Б.қ.: өкшемен отырып, қолды белге қою. Тізерлеп отырып, созылып, жоғарыға қарау, б.қ.-қа оралу, «отырдық», – деп айту(5-6 рет қайталау). 4. «Құламақ». Б.қ.: Осылайшаалға, артқа шайқалу (бір жақтан екінші жаққа). 3-4 рет шайқалғаннан кейін тоқтау, демалу (4-5 рет қайталау). 5. «Қоян». Б.қ.: аяқты сәл ашып, қолдың шынтақтан бүгіп тұру. 10-15 рет секіру және бір орында тұрып жүру. Жеңіл секіру (3-4 рет қайталау). 6. «Шар». Б.қ.: осылайша шар үрлеу және оны жоғары ұшыруды салу. (4-6 рет қайталау.) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарынуу, қолдысүртужәнеорамалдырнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарыжуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғ ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.

	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаға*** ***ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаға*** ***ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет,*** ***қоршаған ортамен*** ***таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	***(көркем әдебиет,*** ***қоршаған ортамен*** ***таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенд сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.				
	Саусақ жаттығуы: **Саусақтардың амандасу** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсіңбе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансыңба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! ***((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** **Аяққа арналған жаттығулар:**	**Қазақ тілі** **«Өлі табиғат»** **Міндеті:**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** **Аяққа арналған жаттығулар:**	**Музыка** **Жетекші маман жоспары бойынша**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** **Аяққа арналған жаттығулар:**

ұйымдасты-рылған іс-әрекет	аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын	педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету (бер, алып кел, ал), сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** -Тас, тау, су, жансыз табиғат, жанды табиғат, өсімдік, гүл, шөп «Табиғат құбылыстарын ата» Дидактикалық ойын	аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту Арбалар, автомобильдер,		аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Қимылды ойындар** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар,

	дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнау ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнер орындауға баулу.		шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.
	«Үй жануарлары және олардың төлдері» слайд **Мақсаты:** Балалардың үй жануарлары және төлдері туралы білімдерін арттыру. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу. Үй жауарларына қойлар, сиырлар, ешкілер, жылқылар, түйелер, иттер, мысықтар жатады. Бұл жануарлар бізге өте жақын өйткені олар үй жануарлары. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақтар** Мақсаты: Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту	**«Төртаяқты үй жануарлары»** **Мақсаты:** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «Қанша» сұрағына жауап беру. **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»** **Мақсаты:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер	**««Ақ лақ пен қара лақ» ертегісі** **Мақсаты:** балаларды ертегі қойылымына қызығушылығын арттыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** біртекті лақтарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей лақты табу. **Шарты:** Қайсысы көп екенін тап және атын, түсін ата. **(математика негіздері)** **«Лақтар»** Мақта және мақта таяқшаларынан жапсыру **Мақсаты:**	**«Ит және оның күшіктері»** **Мақсаты:** Сурет мазмұнына қарай әңгіме құрастыру, бала бойында сөйлеу және тыңдай білу, сұраққа жауап беру қабілеттерін дамыту. Дауысты дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық Адамға серік, Күзетке берік. (Ит) Дұрыс айтасыңдар, расында адамға серік, үйді күзететін ол ит екен. Демонстрациялық құрал: Ит және оның күшік суреттері. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын : «Кім жылдам?»**	**«Үй жануары - сиыр» әңгіме** **Мақсаты:** Әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Үй жануарлары - қолға үйретілген жануарлардың түрлері. Сондықтан кейде бұларды қолға үйретілген жануарлар деп атайды. Олар: сиыр, түйе, жылқы, қой-ешкі, мысық, ит. **Ойын: «Төлін тап»** Шарты: Балалар үй жануарларының төлдерін тауып атын атайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**

	Кішкене ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар. (қой) Екі айнасы бар, Екі найзасы бар, Төрт жылтырмағы бар, Бір шыбыртқысы бар. (сиыр) Кезікті бір жануар, Үстінде екі тауы бар. (түйе) Тиым сөз: Малды теппе. Ақты төкпе. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Ненің төлі жоқ?»»** Мақсаты: Үй жануарларын, олардың төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Ойын ережесі: Ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады. Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде	бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т.б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(математика негіздері)** **«Сыңарын тап» ойыны.** Жануарлар бейнеленген суреттің сыңарын табуды сұрайды. Педагог балаларды екі орталыққа бөледі. Бірінші орталыққа «өрістегі малдар» тақырыбында тапсырма береді. Екінші орталықтағы балаларға бірнеше бөлік ке бөлінген жануарларды құрастыру тапсырады. **(қоршаған ортамен**	Желімді, щетканы дұрыс қолдануға үйрету, аппликацияға қызығушылық қалыптастыру, негізгі түстерді үйретуді жалғастыру, геометриялық фигура – шеңбер идеясын бекіту. Қараңызшы, бізге кім келді? (балалар). Олар қалай дыбыстайды? (ме-ме-ме). Балаларға ешкі шаблондары мен мақта таратады. -Балалар, қыста қатып қалмас үшін ешкі терісін жасайық. Тәрбиеші әрекеттерге түсініктеме береді: алдымен мақта жүнінің бір бөлігін жұлып алып, оны үлпілдетіп, енді оны картонға жабыстырамыз. **(жапсыру)**	**Мақсаты:** Иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: қалтадағы конверт қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, құрастыру)** **«Иттер аулада серуендейді»** **Мақсаты:** итті қозғалыста бейнелеу қабілетін бекіту. мүсіндеу және егжей-тегжейлі әрекетті игеруді жалғастыру; қозғалыста иттің көркем бейнесін жасау; композиция сезімін дамыту; Енді біз аулада серуендеп жүрген иттің суретін саламыз. -Сүйікті тұқымның итін қозғалыста бейнелеуге тырысыңдар-жүгіреді, жүреді, көбелекті қуады. - Балалар, қылқалам мен бояуларды қолдану ережелері туралы ойланыңдар. Біз қандай щеткаларды пайдаланамыз? Сурет әдемі, ұқыпты болуы	**«Көпше түрін ата»** **Мақсаты: «Көп», «біреу» ұғымдарымен таныстыру** Шарты: Тақтаға 1 түйе,1 сиыр,1 қой,1 жылқының суреттері ілінеді. Осы суреттердің жанына әрқайсысы 2-3 түйе, сиыр, қой және жылқының суреттері ілінеді. Балалар (сиыр-сиырлар, қой-қойлар) т.б.айтады. **(математика негіздері)** **«Ала сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларына сиыр салуды үйрену. Сурет салу кезінде щетканы дұрыс ұстауға, сиырдың сыртқы түрінің ерекшеліктерін суретте көрсетуге үйрету. Тәрбиеші үлгіні көрсетеді, балалар оны қарастырады, бүкіл кескінді бөлікке бөледі, геометриялық пішінді анықтайды. Тәрбиеші көрсетілімге ауызша нұсқаулықпен сурет салады және түсініктеме береді. **(сурет салу)**

	тәрбиеші үй жануарларын бір төлін тығып тастайды.Тәрбиеші ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(математика негіздері)** **«Кішкентай қошақандар»** **Мақсаты:** Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеуге үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу)**	**таныстыру, құрастыру)** **«Құлыншақ»** **Мақсаты:** заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. **(сурет салу)**		үшін қалай сурет салу керек? Дербес іс-әрекет кезінде жеке жұмыс жүргізіледі, композициялық шешім түзетіледі, негізгі құрылымдық компоненттер мен ұсақ бөлшектер туралы ескерту жасалады. **(сурет салу, мүсіндеу)**	

Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркемәдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу.	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Жаңа түскен қарда жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ұстасаң - қолға ілінбес, Қарасаң - көзге көрінбес. Жүрсе ізі жоқ, Көретін көзі жоқ. Гулесе күші бар, Таңқаларлық ісі бар. ***(Боран)***	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Аюдың апанында» **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын дамыта	**Қар үстіндегі іздерді бақылау.** **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар»	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Мақсаты:** балаларға қар ұшқындарының қалай пайда болатыны жайлы айту, олардың құрылысымен таныстыру. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір-біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның температурасы өте төмен болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. ***қоршаған ортамен таныстыру)***

	Ойын шарты: Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қим. ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)***	отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру. **Ойын шарты:** Бір бала бөлме ортасында орындыққа отырады.(аю) Қалған балалар бөлме ішінде ақырын жайлап басып ,төмендегі өлең жолдарын қайталайды: Әне аюдың апаны, жатыр онда дәу аю. Жайлап басып барайық, сақырауқұлақ, бүлдіргенді, Білдіртпей біз алайық. Ұйықтап жатқан аюды,оятып біз алмайық. Соңғы өлең жолдарын айтқан кезде аю, оянып кетіп балаларды ұстау үшін қуады. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**.	**Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	**Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Қыста көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазарту. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. **Шарты:** Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша

		Балалардың өзіндік іс-әрекеті.			алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. ***(дене шынықтыру**)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін**				

сауықтыру шаралары	**қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(дене шынықтыру**).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. **(дене шынықтыру**).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. ***(сөйлеуді дамыту және көөркем әдебиет)***	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдан **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайд ***(сөйлеуді дамыту және көөркем әдебиет)***	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Жеміс-жидектердің атауларын қайталау, дүкенде не бар екенін, қанша тұратынын , өзінің не сатып алатынын айта алуға үйрету. Қоғамдық орындарда қарым-қатынас жасай білуге үйрету. Есте сақтау қабілеттерін дамыту, сауатты жазу, оқуға дағдыландыру,	**Дид. ойын:** «Дәл осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер» (педиатр)** **Мақсаты:** Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігері т.б түрлерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық қарым-қатынасты нығайту. **Шарты:** дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы

			ауызша сөйлеуге жаттықтыру. **Шарты:** Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады. Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. ***(сөйлеуді дамыту жне көоркем әдебиет)***	***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. ***(сөйлеуді дамыту жне көоркем әдебиет)***
Балалармен жеке жұмыс	Әмірege және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтуға, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекітуге жаңылтпаштар айту арқылы үйрету. Көктемде шөп өнер жер Мал келер, мал ерер жер. (Сөйлеуді дамыту)	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:** балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. **(*сөйлеуді дамыту)*** Латифке туылған күнге арналған тәтті тоқаштарды мүсіндеуге үйрету.	Каусарға жұмбақ шешу арқылы ойлануға үйрету, дыбыстарды анық айтуға үйрету. Қонып алып жарға, Қарқылдайды Өзі сақ, өзі ұзын, Шықылықтап тұрмайды. **(*қоршаған ортамен таныстыру)***	Ұлпанға шаңғы суретін салғызу, қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу*)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Сафияға «Жабайы жануарлар» туралы Сабинамен әңгімелесу, орманда жабайы жануарлар мекендейтіні туралы түсінік беру**.** Суретке қарап әңгіме құрауға үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** **Аз қимылды ойын:**

	«Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шұмақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: « Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(ойын қызметі)***	**Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырма **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қаз сырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады.	**Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған	«Тым-тырақай» **Мақсаты:** балаларды санамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал тараңдар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(ойын қызметі)***	«Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(ойын қызметі)***

		(ойын қызметі)	бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(ойын қызметі)***		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.02-16.02.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 12.02.2024**	**Сейсенбі 13.02.2024**	**Сәрсенбі 14.02.2024**	**Бейсенбі 15.02.2024**	**Жұма 16.02.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу**. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу, Ата-аналарға кеңес: Ұйықтар алдында балаға ертегі оқып беру, әлди-әлди қосып тыңдату.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді

	ақырындап өсіруге болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)***	да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. ***(сөйлеуді дамыту)***	қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. ***(сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолдыартқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында

	шаралар: Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылғ іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балақ үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері,	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін

		бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). *(математика негіздері)*	(Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) *(сөйлеуді дамыту)*	Ашылады әдемі. *(сөйлеуді дамыту)*	істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) *(сөйлеуді дамыту)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Балақайға тосын сый» **Мақсаты:** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. **Ойын:** «Өз орыныңды жылдам тап»	**Қазақ тілі** Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыр у, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** -Тас, тау, су, жансыз табиға жанды табиғат, өсімдік, гү шөп «Табиғат құбылыстарын ата» Дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті текшелер» **Мақсаты:** Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. **Ойын:** «Менің көңілді добым»	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** **Тақырыбы:** «Біздің қонағымыз – Қарлығаш есімді қуыршақ» (таза ауада) **Мақсаты:** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Ойын:** «Үш аю»
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моторика дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыру үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбар салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.**	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру.	**Қайың ағашын бақылау**	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру.

	Мақсаты: қар жауып тұрған құбылысты бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол стасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы.	түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады.	***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегімен қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады.	**Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Қардан тәрбиешін көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар

	Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған б ала тақпақтағы айтылғ ан қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бары п шеңберді бұзуға тыр ысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос ылып тұрады да үзілге н жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс:** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастыру. **Жұмбақ:** Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс :** Жаңылтпаш жаттау. Ақ, ақ , Секеңдейді лақ. Аң-аң, Аң патшасы-арыстан. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***	**Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене шынықтыру**)*** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үші түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Алдын ала жұмыс: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Дөңгелектер»** **Мақсаты:** ермексаздан машина жасап құрастыру **(мүсіндеу, құрастыру)**	қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	
Балалармен жеке жұмыс	Алинұрға ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Алшынға ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **Мүсіндеу, математика негідері**	Аякөзге суретті дұрыстап бояуды үйрету. **Сурет салу**	**Сұлтанға (Құрастыру)**	Сұлейманға тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады.

	Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. ***(Дене шынықтыру**)***			тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	**(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.02-23.02.2024 жыл I

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.02.2024**	**Сейсенбі 20.02.2024**	**Сәрсенбі 21.02.2024**	**Бейсенбі 22.02.2024**	**Жұма 23.02.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталды, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **Ата-аналарға арналған кеңес:** Көктайғақта абайлап жүруді ескерту.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады. Суретті мұқият қарап, әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды.	**Дидактикалық ойын «Сиқырлы сандық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншақ, аю, мысық, машина). Балалар	**Дидактикалық ойын:** «Жаңа қуыршақ» **Мақсаты:** Баланы топ бөлмесіндегі заттарды дұрыс атап, тілдерін , зейіндерін дамыту. **Ойын шарты:** Қуыршақ топтағы заттың қайсының жанына келсе соны дұрыс атап беру және қуыршақ қай баланы сұрайды сол ғана сұраққа жауап береді, егер барлық баладан сұраса, барлығы бірге жауап береді.	**Дидактикалық ойын:** «Ғажайып қоржын» **Мақсаты:** Балаларды заттарды тиісті қасиеттері қарай ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды.	**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді

	(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)	ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. ***(қазақ тілі)***	***(сөйлеуді дамыту, қоршаға ортамен таныстыру)***	***(сөйлеуді дамыту)***	(ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.

	Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*(көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтадан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар,	**Саусақ жаттығуы:** **«Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*	**Саусақ жаттығуы:** **«Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұ Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*

	Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. *(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)*				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге	**Қазақ тілі** **«Үй жануарлары»** **Міндеті:** педагогтің өтініші бойынша қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету (бер, алып кел, ал), сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** сиыр, қой, ешкі, қорада «Үй жануарлары»,» постерлері. «Менің сүйікті жануарым» сюжеттік-рөлдік ойын	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте	**Музыка** **Жетекші маман жоспары бойынша**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге

	үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Дербес қимыл белсенділігі Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.		отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Дербес қимыл белсенділігі Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу**.**		үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Дербес қимыл белсенділігі Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу
	«Көліктің пайда болу тарихы» **Мақсаты:** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. - Балалар, сіздер білесіздер, өте ұзақ уақыт бойы адамдар тек жаяу жүрді және оған қажет нәрсенің бәрін, барлық жүктерді өзімен алып жүрді. Қалай ойлайсыңдар, оған барлық	**"Ұшақ бұлт арқылы ұшады"** **Мақсаты:** **Б**алаларды негізгі пішіндер – сопақша негізінде ұшақтың бейнесін жасауға үйретуді жалғастыру. Қарындашпен сурет салу және бояу әдістерін бекіту. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды,	**"Леопольд мысықтың серуені" мультфильмі.** Музыка: «Айналдырамын, айналдырамын, педальды айналдырамын". **(Музыка)** **«Көліктер» суретпен жұмыс** **Мақсаты:** дауыссыз (к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту,	**«Көтергіш кран»** **Мақсаты:** Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру. - Балалар, бүгін біз машина жасау зауытының қызметкерлері боламыз. Бірақ бұл үшін Сіз бен біз аздап дайындалуымыз керек. Енді сіз бен біз суретті	**"Самосвал"** Мақсаты: заттарды шамасы бойынша салыстыруға, заттардың пішінін анықтауға, үйрету; зейінді, ойлауды дамыту; арнайы мақсаттағы көлік туралы білімді бекіту. Қандай машиналарда сирена бар? Қандай көліктер жол береді?

	салмақты көтеру оңай болды ма? Ия, бұл өте қиын болды. Уақыт өтіп, адамға жылқылар, есектер, ыстық елдерде түйелер мен пілдер де көмекке келді. Жануарлар адамдардың өмірін едәуір жеңілдетті. Содан кейін адам ағаштан қайықтар жасай бастады, ал желкенді ойлап табумен – кемелер. Адам өзендерде, теңіздерде және тіпті мұхиттарда жүзе алды. Содан кейін паровоз пайда болды, ол үлкен жүктерді және көптеген адамдарды үлкен қашықтыққа тасымалдай алды. Бірақ рельстерді барлық жерде салуға болмайды, ал өнертапқыштар көлік ойлап тапты. Содан бері көлік түрлері үнемі жетілдіріліп келеді. Машиналар қуатты және жылдамырақ болды. Содан кейін алғашқы ұшақтар, сүңгуір қайықтар, зымырандар және көптеген басқа көлік түрлері пайда болды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** -Балалар, сендер көліктің	алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды үйрету. **Жұмбақ** Аспанда жүзеді, Қанатын қақпайды. Жерде де жүреді, Бауырлап жатпайды. (Ұшақ) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Параққа сопақша қалай салатынымызды ауада салайық. Біз қарындашты қоямыз, оны дөңгелектеп сызамыз, содан кейін түзу ұзын сызық, содан кейін қайтадан дөңгелектеп, түзу сызықпен сурет сала бастаған жерге ораламыз. Енді ұшақтың корпусын қалай салатынымды қараңдар (қарындашты парақтың ортасына қойып, сызықты дөңгелектеңіз, содан кейін ұзын түзу сызыңыз, қайтадан дөңгелектеңіз және біз сурет сала бастаған жерге ұзын түзу сызық сызыңыз). Бұл корпус. Ұшақтың ұшуы үшін тағы не болуы керек? (қанаттар)	артикуляциялық аппаратты дамыту. - Сендер қандай көлік түрлерін білесіңдер? - Қаламыздың көшелерімен қандай көліктер жүреді? Тәрбиеші жол қозғалысы орталығына назар аудартады:"Балалар, қараңдаршы, біз сендермен ойнаған көліктерімізді жоғалттық". - Сендер жолда, жүргізушілер, ойынын ойнағыларың келе ме? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тәрбиеші әртүрлі көліктердің демонстрациялық суреттерін көрсетеді және олардың негізгі бөліктерін атауды сұрайды. Тәрбиеші: - Балалар қандай машиналарды мүсіндеуге болатынын қараңдар. - Көліктің қандай бөліктерін білесіңдер, оларды атаңдар? **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	қарастырамыз. Мұқият қараңыз, сіздің алдыңызда кран бар. Бұл бірде-бір Заманауи құрылыс онсыз жасай алмайтын машина. Кірпішті көтеру қаншалықты қиын екенін елестетіп көріңіз, және көптеген үйлер салынып жатқан темірбетон панельдері туралы айтатын ештеңе жоқ. Адам мұны істей алмайды, бірақ көтергіш кранның бәрі үшін ештеңе емес. Кран құрылыс алаңының айналасында арнайы төселген рельстер бойымен қозғалады. Ең биіктікте краншы отыратын және кранды басқаратын кабина орналасқан. Краншы кабинаға баспалдақпен көтеріледі. Кран тұтқасын басып, механизмді іске қосады-және жұмыс басталады. **(Қоршаған ортамен**	Ауру адамдарды ауруханаға қандай көлік апарады? Қандай машина арықтарды қазып жатыр? Қандай көлік жер мен құмды тасымалдайды? Қандай көлік қарды тазартады? Қандай көлік қоқысты шығарады? Қандай машина отпен күреседі? "02" нөмірі бойынша қандай машинаны шақыру керек? Балалар, не сигнал береді, қарашы, бұл самосвал. Ал ол бізге не әкелді? (Біз үшін тапсырмалар.) Әдеттен тыс, самосвал құмды, кірпішті алып жүреді, ал бүгін ол біз үшін тапсырмалар алып келді. **«Неге ұқсайды?» жаттығуы** Балаларға әртүрлі пішіндегі нысандар бейнеленген постерді көрсетіңіз және онда бейнеленген нысандар қандай геометриялық пішіндерге ұқсайтынын атауды сұрайды.

	түрлерге бөлінетінін білесіңдер ме? Міне, біз көліктің қандай түрлері бар екенін білеміз. Бүгін Маша мен аю бізге қонаққа келді, олар аздап ренжіді. Олар көптеген тәттілері бар тәттілер еліне барғысы келеді. Ол жаққа апаратын жол ұзақ және қиын және біздің көмегімізсіз олар оны жеңе алмайды. - Маша мен аюға көмектесеміз бе? (Балалардың жауаптары) - Олай болса, бастайық. Сонымен, Маша мен аю сапарға шықты. Олар ұзақ жүрді, міне, олардың алдында тығыз орман бар, ағаштар жиі өседі, олар қабырғаға ұқсайды. - Не істеу керек? Оларға қандай көлік көмектеседі? (Тікұшақ, ұшақ, әуе шары). Дұрыс, тікұшақ, ұшақ және әуе шары, бұл қандай көлік түрі? (Әуе көліктері) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** **Мақсаты:** ойын объектілерді негізгі	Қанаттарын салыңыз. Корпустың ортасына жақын біз қарындаш қойып, сызықты көлбеу төмен қарай дөңгелектейміз, ұзын сызық сызамыз, қайтадан дөңгелектейміз және ұзын сызық басталатын жерге дейін сызамыз. Енді біз оны бояймыз. Баяу, контурға жақын қарындашты қатты сермеп, ортасында тезірек, бояңдар. Солдан оңға немесе жоғарыдан төмен контурдан шықпай. **(сурет салу)** Балалар, ұшақ тартылған кезде, ұшақтың аспанда ұшып бара жатқанын жапсыру ұмытпайық. **(Жапсыру)**	**«Біздің қаламыздың машиналары»** Мақсаты: ермексазбен жұмыс істеу техникасын жетілдіру. Бейнелі ойлауды, шығармашылық қиялды, эстетикалық қабылдауды дамыту. Балалардың өзіндік шығармашылық қабілеттерін, жұмыстағы даралығын дамыту. Тәрбиеші балаларды ермексазбен жұмыс істеу үшін үстелдерге отыруды ұсынады Бүгін біз көшедегі әртүрлі машиналарды мүсіндейтін боламыз. **Грек Жаңғағымен саусақ гимнастикасы:** Жаңғақты алақанынның ішкі жағында домалату, біз доп боламыз. Алақанда алға, артқа түзу қозғалыстармен домалату-түзу сызықпен домалату, біз "колбаса, сопақша" жасаймыз. Тәрбиеші: - бағдаршамның қызыл бегісінде сіз көлікті мүсіндейсіз, сары белгісінде - біз қозғалысқа дайындаламыз. Бағдаршамның жасыл белгісінде-біз "Атпен жүрдік" қимылды ойынын	**таныстыру)** Енді машина жасау зауытына баратын уақыт келді, онда сендер бөлшектерден көтергіш кран жасайсыңдар. Сендердің мамандықтарың қалай аталады? (Конструктор). Мен диспетчер боламын, Сендер құрастырған дайын машиналарды қабылдаймын. Келісесіңдер мбе? - Иә. Біздер зауытқа барайық. Ол жерге жету үшін билет қажет. Мен сендерге конструктордың егжей-тегжейін кезекпен көрсетемін, ал сіендер бұл бөліктің не екенін анықтап, оны атауларың керек. Кім бөлікті дұрыс атаса, ол зауытқа өтеді. -Балалар, құрылыс жасамас бұрын, қандай құрылыс машиналары бар екенін еске түсірейік. Машиналарға қараңдар, олар бір-бірінен қалай ерекшеленеді? Жүк көлігінде-кузов, бетон араластырғышта –	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Бірдей көбелектерді тап" жаттығуы.** Тәрбиеші балаларға суретті көрсетеді, бірдей көбелектерді салыстыруды және табуды және оларды сызықпен байланыстыруды, содан кейін біреуін бояуды сұрайды. **(Сурет салу)** **"Матрешканы ретімен қой" жаттығуы.** Тәрбиеші әр балаға картоннан әр түрлі мөлшердегі бірнеше матрешкаларды таратады және оларды үлкеннен кішіге дейін қатарға орналастыруды ұсынады. **(Математика негіздері)** "Текшелерді тізіп шық". Тәрбиеші текшелерді таратады және сөйлейді: - Картадан не көрдіңдер? - Барлығы қанша текше? - Балалар, текшелерден мұнара жасайық. **(Құрастыру)**

	белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау. Шарты: тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді. Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту. Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси, трамвай; [кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік];		ойнай бастаймыз және "біздің көше" макетіне орналастырамыз. **(Мүсіндеу, құрастыру)**	барабан, көтергіш кранда – ілмек, экскаваторда – шелек бар. Ал машиналар бір-бірінен неге ұқсас? (Дөңгелектер, кабиналар, терезелер, фаралар) Біз бүгін Дымбілмес пен оның достары үшін не саламыз?(Көтергіш краны). Мұнда бізде дизайн бюросы бар. Онда біз машинаның бөлшектерін жинаймыз. Сіздің алдыңызда схемалар бар, айтыңызшы, сіз кранды неден бастайсыз? Кейін не саласың? Әрі қарай не істейсіз? Ұмытпаңыз, жұмысқа байыпты қарау керек, өйткені адамдар машиналарда жұмыс істейді және кез-келген қателік апатқа әкелуі мүмкін. Құрылыс берік, бөлшектері мықтап бекітілген болуы керек. Сіздің машиналарыңыз дайын болған кезде, олар туралы айту керек. - Не салынды? Бұл машина не үшін қажет? Олар қандай бөлшектерден тұрғызылды. **(Сөйлеуді дамыту және**	

	трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді. Маша мен аю орманды аралап, саяхатын жалғастырды. Кенеттен олардың алдында олар үлкен көлді тұрды. Көл кең және өте терең болып шықты. - Не істеу керек? Көлден қалай өтуге болады (қайықпен, кememен және т.б. жүзу). Жарайсыңдар, бұл қандай көлік түрі? (Су) - Міне, көл артта қалды. Маша мен аю сапарларын жалғастырды. Бірақ кенеттен олардың алдында үңгір пайда болды. - Ол арқылы қалай өтуге болады, біздің кейіпкерлерімізге не көмектесе алады? (Метро). Бұл қандай көлік түрі? (Жер асты) - Маша мен аю үңгірді басып өтіп, олардың алдына кең өріс жайылды. Қалай болу керек? Немен			**көркем әдебиет)** **«Көтергіш кран»** **Мақсаты:** балалар іс-әрекетінің әртүрлі түрлерін құру және интеграциялау арқылы балалардың әмбебап қабілеттерін қалыптастыру. - Балалар! Бүгін бізге топқа хат келді. Оқимыз ба? "Құрметті балалар! Дымбілмес пен оның достары сендерге хат жолдапты. Біз өз қаламызда көпқабатты үйлер салғымыз келеді, бірақ бізде ауыр жүктерді көтеретін крандар жоқ және олар көптеген кірпіштерді, блоктарды, панельдерді тасымалдайтын еді. Бізге көмектесіңдерші, достар!». - Біз Дымбілмес пен оның достарына көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? - Біз оларға қалай көмектесе аламыз? -Көтеру крандарын салу арқылы. - Біз оны неден саламыз?	

	жүру керек? (Балалардың жауаптары). Бұл қандай көлік түрі? (Жер). Міне, Маша мен аю тәттілер еліне жетті. Жолда оларға қандай көлік көмектесті? (Ауа, су, жер және жер асты). **«Автобус»** Мақсаты: Аппликация арқылы балалардың көлік түрлері туралы білімдерін бекіту үшін жағдайлар жасау Аппликациялық автобусты қарау - автобус қандай бөліктерден тұрады? Дене пішінін атаңдар? Тағы қандай бұрыштар бар? Жоғарғы немесе төменгі жағында дөңгелектелген автобус корпусы бар ма? (балалардың жауаптары) - дөңгелектелген жиектерді қалай алуға болатынын есіңде ме? Автобустың тағы қандай бөліктері тікбұрышты? Ұзын жолақтан көптеген терезелерді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары) Практикалық бөлім - терезелер бірдей болуы үшін, кесудің басқа әдісін			- Лего конструкторынан. - Ал машиналар салынатын жер қалай аталады? - Машина жасау зауыты**.** **(Құрастыру)**	

	қараңдар: Мен қағаз жолағын аламын, оны екіге бүктеймін, содан кейін оны қайтадан жартысына бүктеп, ашып, бүктемелерге бөліктерге бөлемін. Міне: бұл бір терезе, бұл басқа, бірақ үшінші және төртінші. Тек төрт терезе. - дөңгелектер, қандай пішінде? Шаршыдан шеңберді қалай алуға болады? (балалардың жауаптары.) Енді біз автобусқа терезелерді жабыстырамыз. Мен оларды бір сызыққа орналастырамын, олардың арасында кішкене бос орын бар. Енді дөңгелектерді жабыстырыңдар. (магниттік тақтада көрсету) **(Жапсыру, құрастыру)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек!				

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. **Мақсаты:** Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз «Жел»** Жүйткіді қатты жел деген Елсіз де Өңсіз жерменен. Ышқынып, атып қапырық, Жолында бәрін жапырып, Күйдірді, қақтап қуырды, Шаңдатып құмды суырды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**: «Мысық п тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа үйрету.	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. **Мақсаты:** ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа,	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аққала жасау **Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол	**Қардың қасиетін бақыла** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиеле **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **(Көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге, өлең жолдарын мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Балаларға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қимылды ойын**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету.

	Ойын шарты: Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішінен жібермейді. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға	орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңда Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін, орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(Дене шынықтыру**)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

			дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс.** **Мақал:** Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)**				

	Әлди **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Дене шынықтыру**)**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(Дене шынықтыру**)).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Дидактикалық ойын:** «Қоянға көмектес» **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. **Ойын шарты:** Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздеріңді жұмыңдар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **(*математика негіздері)***	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Шаштараз» **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштараздың жұмысын бағалайды. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап» **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға, түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)***
Балалармен жеке жұмыс	Сафияға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. ***(математика негіздері)***	Сандықты ою-өрнекпен безендіру, түстерін атау. ***(жапсыру, математика негіздері)*** Әмірege желімді дұрыс қолдануды үйрету.	Сұлтанға «Қоян» өлеңін жаттату. Аппақ қоян, ақ қоян, Сондай қорқақ,сақ қоян, Біздің үйге тығылсаң, Сандығыма сап қоям! *(сөйлеуді дамыту)*	Каусарға көлденең және тік сызықтарды салу арқылы, тарақтын суретін салғызу. ***(сурет салу)***	Латифке қолғапты мүсіндету. ***(мүсіндеу)***

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынған қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **“Кептерді қуып жет”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық	**Күннің екінші жартысында аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік бере отырып, даладағы жинап қойған қарды шашпауға, ересек адамдардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы,	**Күннің екінші жартысын күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрет **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады.	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. **(дене шынықтыру**)**	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деп құштарлықтарын дамыту балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарь белсенділіктерін арттыру Балаларды салауатты өм салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықт

	тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру**)**	Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру**)**	Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**		жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.02-01.03.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.02.2024**	**Сейсенбі 27.02.2024**	**Сәрсенбі 28.02.2024**	**Бейсенбі 29.02.2024**	**Жұма 01.03.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Үйде жабайы жануарлар туралы мультфильмді бірге көру, талдау, «Жабайы жануарлар» кітапшасын жасап келу туралы айту.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек.	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:**

		(қоршаған ортамен танысу)			Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. ***(құрастыру, сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тамақтану (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениет қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұста тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(дене шынықтыру)***	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін ту және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қонаққа құртақан келді»	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы**: «Аяқ күшін нығайтамыз»	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Балақайға тосын сый»

ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Мақсаты:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Домалаймыз»	тұрмыстық заттардың,үнасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	**Мақсаты:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. **Ойын:** «Иттер мен Қарғалар»		**Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру **Ойын:** «Бос орын»
	"Су көлігі" **Мақсаты:** тәрбиеленушілердің су көлігі туралы түсініктерін кеңейту. Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. -Бүгін мен жұмысқа келе жатып өзеннің жанынан бөтелке тауып алдым. Ал онда бір нәрсе бар. Ескерту сияқты. (Алып және оқу). Онда Дымбілместің адам тұрмайтын аралға түсіп, көмек сұрағаны туралы айтылады. -Дымбілмеске қалай көмектесуге болады? Адам тұрмайтын аралдан қалай шығуға болады? -қайық жасау арқылы. - қайықты неден жасауға болады?	**В. Сутеева «Кеме» ертегісі** Мақсаты: Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **https://youtu.be/6WfxJmoQdOQ** * Бір күні серуендеуге нелер барды? * Бақалар өзенге келгенде не ұсынды? * Бақа балапан, тышқан, құмырсқа және қоңыздың жүзе алмайтынын естігенде не деді? * Мұндай сөздер кішкентайларға ұнады ма? Олар не істеуді ойлады? * Тауық, тышқан, құмырсқа және қоңыз қайықты қалай жасағанын айтыңдар.	**«Кеме»** **Кеме бейнеленген картинка** **Ақырын музыка, ноутбук, презентация «Кеме»** **Жұмбақ шешу** **Мақсаты:** Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануға үйрету. Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. **(Кеме)** **С. Я. Маршак «Кеме»** (Тәрбиеші балаларға сурет салып өлең оқиды). Жүзеді, жүзеді кеме, Кеме алтын. Сыйлықтар алып келеді, Сыйлықтар бізден сіздерге. Палубада матростар	**"Теңіз саяхаты"** Мақсаты: белгілі геометриялық фигураларды табу қабілетін қалыптастыру, заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. белсенділікке, тәуелсіздікке тәрбиелеу. - Балалар, біз қазір Каспий теңізі арқылы қызықты теңіз саяхатына шығамыз. Теңізге баратын көлік түрін таңдайық (қайық, кеме) - Бізге не сәйкес келеді? - Неге олар осылай шешті? (кеме үлкен, бәрі сәйкес келеді, бірге саяхаттау қызықты) . - Әрине, бәрі бірге жақсы, әсіресе саяхат кезінде	**«Саяхат» ойыны** **Мақсаты:** - Балалар, біз бүгін сіздермен бірге саяхатқа шығамыз. Сендер суда немен саяхаттағыларың келеді? - кеме, пароход, желкенді қайық, жолаушылар лайнері, яхта, қайық, метеор. - Ертіс өзенінің бойындағы "толқын" кемесімен саяхатқа шығайық. - Балалар! Біз кемеге барамыз, орын аламыз. Суда жүретін көлікті тағы атаңдар? (сүңгуір қайық, баржа, әскери кемелер, құрғақ жүк, әуе лайнері, танкер, бу); - Ол не үшін қажет? (адамдарды, жүктерді тасымалдау үшін)

	- ағаштан, қағаздан. - бұл көлікті бір сөзбен қалай атаймыз: қайық, кеме және т. б.? - дұрыс, су көліктері. Сендер қандай су көліктерін білесіңдер? - Балалар, оны неге сукөлігі деп атайды? **(Су көлігі бейнеленген суреттерді қарау)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Кеме"** Жасыл айлақтан Пароход итеріп жіберді, (тәрбиеленушілер орнынан тұрады) Ол алдымен артқа қадам басты, (артқа қадам) Содан кейін алға ұмтылды, (алға қадам) Және жүзді, өзен бойымен жүзді, (қолдарымен толқын тәрізді қозғалыстар) Толық қозғалысты теру. (бір бағытта жүру) **(Дене шынықтыру)** **Эксперимент:** **Мақсаты:** тәрбиеленушілердің су көлігі туралы түсініктерін кеңейту.	* Айтыңдаршы, сендерде бақа сияқты досың болғанын қалайсың ба? Неліктен? * Ал сендер достар жасаған қайықты сала аласыңдар ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Қайық"** Тұманда не бар? (Балалар қолдарын алға созады) Толқындар мұхитта шашырайды. (Балалар толқындарды бейнелейтін қолдарын бұлғайды) Бұл кемелердің діңгектері. (Балалар қолдарын жоғары созады) Олар мұнда тез жүзсін! (Балалар сәлемдесіп қолдарын бұлғайды) Біз жағалауда серуендейміз, Біз теңізшілерді күтеміз, (орнында жүру) Құмдағы қабықтарды іздеу (көлбеу) Және жұдырықпен қысу. (Балалар жұдырықтарын қысады)	Олар ысқырады, ұйықтайды, асығады. Палубада матростар – Он төрт тышқан. Жүзеді, қайық жүзеді Батысқа, шығысқа. Өрмекші арқан, Ал желкен-жапырақша. Үйрек қайығын басқарады, Сыналған теңізші. - Жер! - деді үйрек. – Айлақ! Мылжың! Тәрбиеші: енді біз «Кемелер» презентациясын қарастырамыз. Қарау кезінде абай болыңдар. - Қайық қандай бөліктерден тұрады? Балалардың жауаптары: палуба, желкен және арқандар және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қайық"** **саусақ жаттығуы** Қайық өзен бойымен жүзеді. Ол алыстан жүзеді. (Алақаннан қайықты бүктеп, оның қалай жүзетініне еліктеу-тербеледі)	бізде керемет оқиғалар болуы мүмкін. - Сіз жүзуге дайынсыз ба? - Енді мен сенің капитаныңмын. Теңізде жүзу (дыбыстық сигнал естіледі) **(Музыка)** Міне, біздің алғашқы Арал. Ол бізге қандай тапсырма дайындағанын көрейік. Экранға қарап отырайық. (экранда слайдтар пайда болады) - Таң өзенінің үстінде тұр. Аулада Әтеш ән айтады. Мысықтар жуынады. Балалар оянады. - Бұл қашан болады? (таңертең) - Ал таңертең не істейсің? (біз бетімізді жуамыз, тістерімізді жуамыз, балабақшаға барамыз, жаттығу жасаймыз, таңғы ас ішеміз) . Жарайсыңдар, келесі жұмбақ. Аспандағы күн жоғары. Күн батқанға дейін алыс. Дәндер тышқанды күзенге сүйрейді.	- Адамдар, кемеде қандай мамандықтар жұмыс істейді? (капитан, штурман, моторист, боцман, көк, руль, матростар, юнга, сүңгуірлер, радио операторы, сигнал беруші) Қазір біздің кемеміз Ертіс өзені Обь өзеніне құятын жерде орналасқан. Салехарда қаласына жүзейік, мен сізді өзен және теңіз көлігімен таныстырамын. Техникалық терминологиямен танысу: (корпус, қоршау, ағаш кесу, құтқару шеңберлері, қайықтар, көкірекшелер, түтін құбырлары, кабельдер, якорь, иллюминаторлар, баспалдақтар, кабиналар, галлерея, кубрик, бал. тармақ) Міне, біз сіздермен жүземіз және айналада осындай сұлулық бар! Қараңдар, бортының оң жағында Арал, айлақ жасайық, жағаға шығайық. Біз қайтадан кемеге кіріп, кабина компаниясына түсеміз. Барлығы үстелге отырады.

	Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балалар қағаздан қайық, бұтақтардан Сал (плот) жасайды. - Балалар, міне, су ыдысы, су көлігін суға батырып көріңдер. (Эксперимент арқылы балалар қағаздан жасалған қайық батып кететінін, пенопласттан жақсы жүзетінін, бірақ оны адам тұрмайтын аралдан таба алмайтынын анықтайды. Сал (плот) бұтақтардан жақсы жүзеді.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қағаздан қайық жасау схемасын қарастыру. - енді сендер атаған материалдардан қайық жасауға тырысайық. Өзіңе чипті таңдап, эмблемаға сәйкес үстелден орын алыңдар (қағаз қайық). Сендерде үстелдерде материалдармен көлік жасау алгоритмдері бар (кеме жасауға арналған 1 үстел,	Оларды көбірек жинау үшін, — Жиі отыру керек. (отыру) Жел теңіз арқылы жүреді (қолдар жоғарыда тербеледі, аяқтар кезек-кезек бүгіледі) Және қайық, (үрлеу) Ол толқындарда өзіне жүгіреді Ісінген желкендерде. (Қолдар белбеу және жеңіл жүгіру) Кенеттен қатты дауыл басталды, Аспанда күн күркіреді. (Біз қолымызды қатты шайқаймыз және дөңгелек жасаймыз қолды көтерген қозғалыстар) Біздің қайық құлады, (қолдар түзу, аяқтар бөлек, біз сияқты тербелеміз енді құлайық) Алдымен толқынмен жоғары қарай жүгірді, (қолдар толқынмен жоғары, оңға көтеріледі, солға) Содан кейін ол құлап түсті. (Сел) Жоғары-төмен, жоғары-төмен. (отыру) **(Дене шынықтыру)**	Қайықта төрт Өте батыл теңізші. (Бір қолыңызбен төрт саусақты көрсетіп, сол қолдың қолын такаққа айналдырыңыз) Олардың құлақтары бар-бастың жоғарғы жағында, (Құлақтарды көрсете отырып, қолды басына қойыңыз) Олардың ұзын құйрықтары бар. (Бір қолды бүкіл қолымызбен толқын тәрізді қозғалыстармен құйрықты көрсете отырып, артқы жағынан артқа қарай жылжыту) Тек мысықтар олардан қорқады, Тек мысықтар иә мысықтар! (Саусақтардан мысықтың тырнақтарын жасаңыз және сызаттарға еліктеу) **(дене шынықтыру)** Енді біз кемені салуға кірісеміз. Осылай: алдымен біз қайықты, діңгекті, содан кейін желкенді тартамыз. Ал діңгектің соңында жалауша салуға болады.	Балалар балабақшаға келеді. - Бұл қашан болады? (күндіз) - Сіз күндіз не істейсіздер? (балабақшада ойнаймыз, сурет саламыз, оқимыз, серуендейміз, түскі ас ішеміз, ұйықтаймыз) . Күн қызыл түсті. Тиін қуысқа тығылды. Бізге қонаққа баратын. Ол ертегіні өзімен бірге алып жүреді. - Бұл қашан болады? (кешке) Экранға қарап, тексеріңдер. Дұрыс, жарайсыңдар. - Кешке не істейсіңдер? (біз "Қайырлы түн сәбилер" бағдарламасына қараймыз, анам ертегі оқиды, тістерімізді тазалаймыз, төсекке барамыз) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Шағалалар толқындардың үстінде айналады. (қолды сермеу) Біз олардың артынан бірге ұшамыз.	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** Катамаран-бұл көпір арқылы бір құрылымға қосылған екі палубасы бар кеме. Кейде палуба болмауы мүмкін — оны металл тор ауыстырады (әдетте бұл спорттық катамарандарға тән). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру)** **"Қағаздан катамаран жасау"** **Мақсаты:** өзен және теңіз кемелерінің негізгі түрлерін, олардың адам өміріндегі маңыздылығын білу. Қағаздан катамаран жасай білу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып

	2 кеме, 3 пенопластан кеме) - Аралда көптеген ағаштар бар және Дымбілмес бөренелерді арқанмен байлап, сал (плот) жасай алады. **(Жапсыру, құрастыру)** -мен топтарға бөлініп, суреттер жинауды ұсынамын. Менің үстелімде "су көлігі" суреттерінің үзінділері бар. Өзіңе біреуін таңда. Кімнің артқы жағы қызыл болса, сол үстелге, ал көк жағы басқа үстелге жақындаңдар. Әр топта бір көлік түрі болуы керек. Балалар суретті кіші топтарда жұмыс жасау арқылы жинайды. Олар жинайды: кеме, қайық, пароход, сал. **(Математика негіздері)**	**«Қайықта жүзу»** **Мақсаты:** балалардың су көлігі, қозғалыс орны туралы білімдерін бекіту балаларды бөлшектерді бір-бірімен байланыстыра отырып, табиғи материалдан қолөнер (қайық) жасауға үйрету; Алдымен біз корпус жасаймыз. Мұны істеу үшін біз ермексаздан допты орап, діңгекті бекіту үшін оны жаңғақ ішіне саламыз. Содан кейін біз желкен жасаймыз. Біз таяқшаны ермексазға саламыз. Енді біз үлкен желкенді діңгекке қойып, діңгекті тесіктерге, алдымен бір тесікке, содан кейін екіншісіне итереміз. Содан кейін біз кішкене желкенді де киеміз. – Бізде желкен бар ма? Балалар, біздің қайықта тағы не жетіспейді? (Құсбелгі) - Дұрыс, құсбелгі. Мұны істеу үшін біз кішкене тіктөртбұрышты алып, оны желіммен жағып, таяқшаға жабыстырамыз.	Тыныш музыка естіледі. Балалар жұмысқа кіріседі. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Мақсат:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	Көбік шашырауы, құстар шуы, Біз қазір теңізде жүзіп жүрміз, (қолдарымызды алдымызда жылжыту) Және біз таза ауада ойнаймыз. Көңілді загребай, (қолмен айналмалы қозғалыстар жасау) Және дельфиндерді қуып жетеміз. **(дене шынықтыру)** Жарайсыңдар, балалар. Барлығына назар аударыңдар, міне, біз келесі аралға жүздік. Бұл оның тұрғындары (геометриялық фигураларды көрсетеді) - Оларға аты мен түсі бойынша сәлем айтыңыз. (Сәлеметсіз бе, қызыл үшбұрыш) . - Балалар, фигуралар өздеріне үй тұрғызды, бірақ олар қоныстана алмайды, қай фигураның қай қабаты бар екенін білмейді. Тұрғындарды қоныстандыруға көмектесейік. Үстелдерден өтіңіз. Мұқият тыңдаңыз. - Үйде қанша қабат бар екенін есептейік. (бірінші, екінші, үшінші)	ойнату. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды үйрету. Катамаран жасау технологиясы, үлгіні көрсету және талдау (Катамаран бөліктерін талдау, кеменің негізгі элементтерімен танысу) - Үлгі қандай материалдан жасалған? (қағаздан) - Қайық қандай бөлшектерден тұрады? Көрсету (мұрын, арқа, палуба, бүйір) 1.Сызбаны көміртекті қағаздың көмегімен қалың қағазға аудару. 2.Қалауың бойынша түрлі-түсті қарындаштармен бояу. 3.Сызғыш бойымен қара маркермен контур бойымен сызу. 4. Контур бойымен қайшымен кесу, төрт бөлікті алу. 5.Бөлшектерді бүктеу сызықтары бойымен бүгу. 6. Ересектердің көмегімен орындық пен желкенді бекіту үшін кескішпен ойықтар жасау. 7. Бөлшектерді желімдеп, катамаранды жинау. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**

		Біз бүйірлерді, бұрыштарды бұрышпен Мұқият байланыстырамыз. **(Мүсіндеу)**		- Қанша қабат? (үш) (бекіту) - Бірінші қабатта квадраттар тұрады. (балалар қоныстанады) - Қанша шаршы? Қандай түсті? Қай қабатта? -Екінші қабатта үшбұрыштар тұрады. Қанша үшбұрыш бар? Қандай түсті? - Не көп, квадраттар немесе үшбұрыштар? Қанша көп? (бір) - Үшінші қабатта шеңберлер тұрады. Қанша айналым? Қандай түсті? Не көп, үшбұрыштар немесе шеңберлер? Қанша көп? (бір) - Жарайсыңдар! Геометриялық фигуралар сізге риза. Олар жаңа үйде бірге тұрады. Ал біз әрі қарай жүземіз**.** **(Математика негіздері)** **"Керісінше айт" ойыны** **Жартылай шеңберге отырды.** - төмен-жоғары, - ұзын-қысқа, - үлкен-кішкентай - жеңіл-ауыр - ақ-қара - ыстық-суық	

				- кең-тар - бос-толық - көп-аз **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көлдегі кеме»** **Мақсаты:** Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу **(Құрастыру)**	
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				

Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Еңбек**: Күректерді жинау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол:	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушын еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем.	Қарғаның тамақтануын бақылау **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қыс айында, мұз айында Жүгірсе зыр етеді. Бір адамды екеу ара Көтеріп ап кетеді. (Коньки) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **Қим. ойын:** «Көжектер мен түлкі» **Мақсаты:** балаларды шапшандыққа, ұйымшылдыққа үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала түлкі болып сайланады, қалған балалар көжек бет

	«Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	пердесін киіп, дөңгелене отырады. **Ойын жүргізуші:** Көжектерім тұршы, беттеріңді жушы Ну орманға барайық,тамақтанып алайық. **Қоян:** Жалмандаған қу түлкі,келіп қапты орманнан. Көжектерім қайда? - деп, еріп келеді соңымнан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнеледі, түлкі қуады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су,				

	Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).** Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»**	**Сюжетті рөлді ойын: «Шаштараз»**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық»	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі»

	Мақсаты: Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. **(*сөйлеуді дамыту)***	**Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. **(*сөйлеуді дамыту***	**Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)***	**Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.** ***(сөйлеуді дамыту, қоршаға ортамен таныстыру)***
Балалармен жеке жұмыс	**Әміреге тақпақ жаттату** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Каусарға жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	«Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)*** Алинұрға - мозайка. Шыршаны безендіру. ***(жапсыру)***	Қайсарға қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** Алшынға шананың суретін боятқызу. ***(сурет салу)***	Рахманға түстерді жаттатқызу. ***(математика негіздері)*** Қысқы киімдерді тауып боя ***(сурет салу)***

Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынға қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(ойын қызметі)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру**)***

		алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйге қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.02-07.03.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 04.03.2024**	**Сейсенбі 05.03.2024**	**Сәрсенбі 06.03.2024**	**Бейсенбі 07.03.2024**	**Жұма**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Күн тәртібін еске салу. «Менің сүйікті ойыншығым» **Мақсаты:** өзіңін сүйікті ойыншығын сиппатай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	Ауа-райына сай киіндіру. «Бүгін ауа-райы қандай? **Мақсаты:** Табиғат пен табиғат күнтізбесіндегі ауа- райы жағдайының /аяз, қыс / бақылау нәтижелерін айта білуге үйрету.	**«Сен не киіп келдің?» Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	Балабақшаға келе жатқанда байқаған қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	

		(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)			
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны:** «Ретке келтіру» **Мақсаты:** балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту. **Ойын шарты:** берілген суреттердің арасынан біреуін таңдайды. **Мысалы:** тоңазытқыштың суретіне; сүт, шұжық, қатық , етті орналастыру. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. ***(қоршаған ортамен танысу)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. ***(математика негіздері)***	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. ***(математика негіздері)***	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау). 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау).				

	5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау). (дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды **Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдын қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын біл дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениет қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кей алғыс айту)	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұст тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкен сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: **«Ағаш»** Аулада ағаш жайқалады, Жап-жасыл оның жапырағы. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен***	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін ту және кері санап, алға-артқа жүреді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен	

	таныстыру)	кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек, Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. ***(дене қозғалысы)***		***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)***	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қонаққа құртақан келді» **Мақсаты:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Домалаймыз»	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, жабайы жануарлардың аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. «Жабайы жануарлар» дидактикалық ойын	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы**: «Аяқ күшін нығайтамыз» **Мақсаты:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. **Ойын:** «Иттер мен Қарғалар»	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	
	«Тұрмыстық техникалар» әңгіме **Мақсаты:** Тұрмыстық техника, оның қолданыуы туралы білімдерін жетілдіру. Олардың атқаратын қызметтерімен таныстыру. Балалардың	**«Жұмбақ жасыру»** Біздің үйде бір зат бар Сақтайды онда тамақты Болсын мейлі күз бен жаз6 Іші оның қатты аяз. (тоңазытқыш) Шаң-тозаңды сүймейді	**«Жұмбақ жасыру»** Кино менен концертті, Үйде қойып беремін, Жаңалығын бар елдің, Өз көзіммен көремін. **(Теледидар)** Шыр-шыр етеді, Құлағыңнан өтеді. Ұстай алсаң,	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сөмке» **Мақсаты:** Сөмке ішінен шығарып, көрсете отырып техникалық заттарды атау. **(қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту)**	

	тілін, ойлау қабілеттерін дамыту. Тұрмыстық техникаларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** -Үйдегі заттарды атаңдар. Сендердің үйлеріңде қандай қажетті тұрмыстық техника бар? ***Суреттерді көрсету.*** -Асүйден бастайық. Ас үйлеріңде қандай заттар бар? Қонақ бөлмеде қандай заттар бар? -мына суреттерден қандай заттарды көріп тұрсыңдар? -Бұл қандай бөлме? -Балалар, біз бұл заттарды қалай топтастырамыз? -Тұрымыстық техникаға не жатады? -Балалар, бұл заттарды адамдар не үшін ойлап тапты? -Дұрыс айтасыңдар. Адамдар қол еңбегін жеңілдету үшін тұрмыстық техниканы ойлап тапты. **«Помогатор» жаттығуы**	Тазалап оны жүр дейді. -Бүкіл әлем ішіне сияр Аты оның..... (шаңсорғыш) **(Сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кір жуатын машина»** Кір жуатын машинаны сурет арқылы айтып түсіндіру. Балалар егер біздің үстіміздегі киімдеріміз былғанған жағдайда аналарымыз не істейді? -жуады -дұрыс айтасыңдар. Балалар бұрын киімді аналарымыз, апаларымыз қолымен жуатын, ал қазір киімді жуатын машина бар, сол машинамен кір жуамыз. -Кір жуатын машина тоққа қосу арқылы іске қосылады. - Кір жуатын машина киімімізді жуып- шайып, сығып құрғатып дайын қылып береді, киіміміз таза болады. Бұрын ондай болмаған. Кір жуатын машинаның өзіне арналған ережелері бар, сол ережелерді сақтаумыз керек.	Сөйлеп кетеді. **(Телефон)** Тоққа тисе мұрты ұзын, Табанымен жазық. Киімдердің қыртысын, Береді тез жазып. **(Үтік)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Тоқтар сымның бойымен, Жүгіреді тоқтаусыз. (денемізге саусақтарды жүгіртеміз) Топқа жарық сыйлайды, Барлығына ұнайды. (қимыл-қозғалыс жасайды) **(Дене шынықтыру)** **«Теледидар»** Теледидар туралы әңгімелеп беру. - Балалар теледидардың пайдасы өте көп. Көптеген жаңалықтарды, ертегілерді, концерттерді теле-дидардан көреміз. Сонымен бірге теледидардың зияны да бар. Теледидар көргенде біз теледидардан алыс отырып, қарауымыз қажет. Жақын отырып теледидар қарауға болмайды. Көзімізге зиян келеді.	Сиқырлы сөмкеден шыққан «ұялы телефонды» мүсіндеу. **Мақсаты:** Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы «ұялы телефонды» мүсіндеу **(мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Ойлан, тап!»** **Шарты**: балалар алдарындағы бейнеленген тұрмыстық құралдардың қайссы тоққа қосылып тұрғанын сызу арқылы көрсетіп, сол тех. құралды бояу. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу және)** **Сергіту сәті** **«Телефон»** Әй, телефон, телефон, Мамаң келіп бұраса. Кім керегін сұраса, Тез шақырып келесің, Айтқанына көнесің, Әй, телефон, телефон, Ал мен келіп бұрасам, Кім керегін сұрасам, Тыңдамайсың бірін де, Гуілдейсің, мұның не? **(Дене шынықтыру)**	

	Өленнің сөзіне сәйкес қимылдар жасау. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын «Заттар қандай пішіндерге ұқсайды?»** **Мақсаты:** суреттегі заттармен танысып, олардың атауын атап беруді сұрау. (Балалар суретке қарап заттарды атайды; тоңазытқыш, теледидар т.б) **(математика негіздері)** **«Балмұздақ»** Балалар, балмұздақ еріп кетпеу үшін оны қайда саламыз? -тоңазытқышқа саламыз, дұрыс айтасыңдар. Біздің тағамдарымыз бұзылып, еріп кетпес үшін оны салқын тоңазытқышқа саламыз. Тоңазытқыш туралы сурет арқылы түсінік беру. Ендеше ермексаздан тоңазытқышты мүсіндеп көрейік. Ермексазды алақан арасына салып, саусақтарымызбен жұмсартып, төртбұрышты мүсінге	Қазір алдарыңдағы кір жуатын машинаның дайын сұлбасын әдемілеп бояймыз. **(сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Тең бе?»** **Мақсаты:** заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. **Шарты:** суреттегі кір жуатын машинаға көйлектерді түстеріне қарай сәйкестендіру, артығын санау. **(математика негіздері)** **«Шаш кептіргіш»** **Мақсаты:** Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы шаш кептіргішті мүсіндеу **(мүсіндеу)** **«Ноутбук»** **Мақсаты:** Конструк-торды өзара бір-бірімен мықтап бекіту	Үлгі суреттерді көрсетіп, теледидардың қалай жасалатынын түсіндіру. - Қане, балалар осы теледидарды өзіміз жасап көрейік. Біз теледидарды сіріңке қорабынан жасайтын боламыз. Тіс шұқығыш пен ермексаздан те-ледидардың антенасын жасаймыз. **(құрастыру, мүсіндеу)** **«Тоқаштар»** Балалар, сендер тоқашты жақсы көресіңдер ме? Оны дайындау үшін ұн, қант, жұмыртқа т.б заттар қажет, ал араластыру үшін «Миксер» керек, ол да техникалық құралдың біреуі. Дайын тоқаштарды бояу және санап шығу. **(математика негіздері, сурет салу)** **«Әжемізге демдеп шәй берейік»** Балалар, бізге қонаққа әжеміз келіп қалыпты. Әжемізге дастархан жайып шәй берейік, ал шәй беру үшін бізге алдымен не қажет?	**Дидактикалық ойын: «Қоңырау»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Арнат Айымға қай телефонға қоңырау шалғанын тауып, суретте неше телефон бейнеленгенін санап, түстерін атау. **(математика негіздері)** **«Желдеткіш»** **Мақсаты:** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыруға үйрету. **(жапсыру, құрастыру)**	

	келтіріп тоңазытқышты жасаймыз. **(мүсіндеу)** **«Телефон»** **Мақсаты:** телефонның дайын сұлбасын қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды жалғастыру. **(сурет салу)**	тәсілдерін қолданып, ноутбук құрастыру. **«Тоқ пеш»** **Мақсаты:** желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу арқылы дайын пішіндерді жапсыру. **(жапсыру)**	Дұрыс айтасыңдар, «тоқ шәйнек». Ендеше дайын бөлшектерден шәйнекті жапсырайық. Шәйнегіміз дайын, әжемізге шәй берейік. **Әже:** Балалар, шәйларын өте дәмді болды. Сендерге үлкен Рахмет! **(жапсыру)**		
Серуенге дайынды	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотори каны дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Серуен	Алғашқы қарды бақылау **Мақсаты:** Жерге түскен қарға сипаттама беру, бақылау жүргізуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)*** **Еңбек**: Күректерді жинау.	Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау. **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	Қысқы ағаштарды бақылау **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	

	Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жұмбақ Қалбалақтап ұшады. Қанаты талып, Жерді барып құшады. (Қар) ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Қыс мезгіліне арналған өлеңде айту: Аппақ, аппақ, жапалақтап, Қар жауады тынбастан... **Қим. ойын**: «Кім баяу?» **Мақсаты:** балаларды баяу және аяқтың үшымен жүруге үйрету. **Шарты:** Балалар тәрбиешімен бірге жүріп келе жатыр. Күтпеген жерден ол: «Ал, енді көрелік, сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне, былай», – дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар	**Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс:** Әмина, Мирас, Н.Айаруға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қим. ойын:** «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші:	**Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. ***(көркем әдебиет)*** **Қим. ойын:** «Қу түлкі» **Мақсаты:** балаларды ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа	**Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайд ***(көркем әдебиет)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Көлеңке» **Мақсаты:** балалардың қимыл-қозғалыс, ойлау қабілетін дамыту **Ойын шарты:** Көлбең-көлбең көлеңкем, Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Айнұр шығып сен көрсет. Тәрбиеші балаларды кезектеп атап,ортаға шығарып түрлі жануарлардың жүрісін салып көрсетуді сұрайды.	

	сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: «Ал, енді бәрің маған қарай жүгіріңдер», – дейді. Балалар тәрбиешіге қарай жүгіріп, оны қоршап алады, ал ол балалармен әңгімелеседі, олардың жаттығуды жақсы тырысып орындағандарын айтады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	«Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.**	***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз»** (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	Ертегі оқу. «Әнші қоян» **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқыл балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырма үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ **(сөйлеуді дамыту).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу. **Шарты:** «Анасы қызын	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Мақсаты:** Шаштараз мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, Әйелдер залы, ерлер залы. Олардың айырмашылығын білу. Шашатарды қию, сәндеу.	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Дүкен» ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы,	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну.	

	шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз» Соны мен қатар балалар шаштаразшының жұмысын бағалайды. **(*сөйлеуді дамыту)***	**Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр»	ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)***	
Балалармен жеке жұмыс	**Алшынға тақпақ жаттату.** Келді жаңа жылымыз, Құтты болсын баршаға. Шыршамыз тұр ортада, Тойлайықшы шаттана. **Мақсаты:** сөздерді анық айтқызу, тілін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Әмиреге жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Сафияға «Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. ***(математика негіздері)***	Сұлтанға қысқы ойындар жайлы әңгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту)***	
Серуенге дайынды	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыт және көркем әдебиет)***				

Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ұшақтар» **Шарты:** Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызу. Тәрбиеші өзі ұшақ болып ұшып көрсетеді. Тәрбиеші: «Ұшақтар ұшады!» – деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшақтар қонады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру**)***	

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Ата-аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Спортпен шұғылданудың маңызы» кеңес спорт нұсқаушы.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Тез тамақтанудың зияны»	

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 11.03-15.03.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 11.03.2024**	**Сейсенбі 12.03.2024**	**Сәрсенбі 13.03.2024**	**Бейсенбі 14.03.2024**	**Жұма 15.03.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады**	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау.	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту.	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту.

бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын ақырындап өсіруге болады. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **"Қарбыз тілімі"** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөніс тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** қызыл картон негізінің шеттерінде қарбыздың сыртқы бөлігін мүсіндеу қабілетін дамыту; саусақтардың арасында домалату жаттығулары. **(мүсіндеу)**	**Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)*** **Дидактикалық ойын: "Пейзажды жина"** **Мақсаты:** ұжымдық шығармалар жасау қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. Материал: басып шығарылған маусымдық суреттер жинағы (күз, қыс, көктем, жаз, маусымдық заттар. Ойын барысы: балаларға маусымдық суретті таңдап, оған жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдау ұсынылады. **(Жапсыру)**	**Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қуыршаққа арналған қарындаштар»** **Мақсаты:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру. Материал: түрлі-түсті қарындаштардан бос қораптар, ермексаз.	**Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер және ойыншықтар бейнеленген суреттерді қолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұлу»** **Мақсаты:** алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы кесектерді жаю, элементтерді қарапайым заттарға біріктіру білігін жетілдіру. Ұлуды мүсіндеуге үйрету: саздың бір бөлігі бағанға оралып, басы мен мүйіздері тартылады.	**Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт

			Шарты: Бірнеше қарындаштар мен соған сәйкес суреттер ұсынылады. Суреттердің түсіне сәйкес қарындашты таңдайды. Тәрбиеші балаларға осы қарындаштар арқылы қуыршақтарға көмектесуді ұсынады. Балалар бос қораптарды алып, жұмыс үстелдерінде орын алады. Ермексазды алақанның арасына тікелей қимылмен айналдырады. Тәрбиеші балаларға мүсінделген бағанның ұштарының бірі қарындаштың жылтыратылған жағына пішін беру үшін саусақтарымен сәл қысылғанын көрсетеді. Белгілі түстердің аттарын бекіту үшін тәрбиеші ойыншықтардың атынан біреуден қарындаштың қандай түсті мүсін жасағанын сұрайды. Қиындық туындаған жағдайда қарындаштың түсін тәрбиеші атайды. **(Мүсіндеу)**	Материал: саз, аралардың силуэттері және гүлдердің суреттері. **Барысы** Балаларға теңіз жануарларының суреттері ұсынылады, оларды түсіне қарап аквариумға орналастыру ұсынылады. Алайда оның ішінде қандай жануар жетіспейтінін сұрайды және саз балшықтан мүсіндеуді ұсынады. Тәрбиеші балаларға: "Гүлдерге қатты қуанған аралар енді саздың кесектерін көргенде алаңдаушылық таныта бастады. Олардың кейбіреулері тіпті кесекке ұшып қонып, бір нәрсені тыңдайды. Тәрбиеші сазды алып, оны құлағына апарады және тыңдайды). Менің ойымша, кесектен әрең естілетін дыбыс шығады. Балалар, бұл не деп ойлайсыңдар?» Балалар ұлуды қарастырады, тәрбиеші олардың назарын құрылымға аударады: кішкентай бас, күлкілі мүйіздер. Тәрбиеші саздың бір бөлігін алады, сол жерден шыққан дыбыстарды тыңдайды,	сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Жылан»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу **тәсілдерін үйрету,** балалардың ұсақ моторикасын дамыту. **Міндеттері:** Мүсіндеу әдістерін жетілдіру: ермексазды алақандар арасында айналдыру; Қысу, тарту техникасын қолдануға машықтану; Бөлшектерді бір-біріне мықтап басып, оларды біріктіру және тігістерді тегістеу қабілетін бекіту.

				содан кейін сазды айналмалы қозғалыстармен бағанға айналдырады. Бір ұшы бүктеліп, екіншісі тегістеледі. Оған бастың пішіні беріледі, мүйіздер салынады. Тапсырма аяқталғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр Ұлуға лақап ат беріп, ойнауды ұсына алады. **(Мүсіндеу)**	Балаларды пластилиннің қасиеттерімен таныстыруды жалғастыру (жұмсақ, икемді, кез-келген формада болуы мүмкін). Стекпен жұмыс істеу қабілетін бекіту. Ашық түсті ермексаздан ұзын және жұқа денесін, құйрықты, басын тегістеуді ұсыну. Жыланның қалай ысқырғанын еске түсіру:"Ш-ш-ш". Стек көмегімен кескіннің беткі ерекшеліктерін беру. **(Мүсіндеу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдынд қолдарын жуу, қолды сүр және орамалды орнына іл	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды

	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Гараж"** **Мақсаты:** өздерінің құрастырған	**Саусақ жаттығуы:** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу)	**Саусақ жаттығуы:** **«Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбе	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау.	**Саусақ жаттығуы:** **«Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін

	бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар "гараж" салады. **(Құрастыру)**	Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) математика негіздері)** **«Жүк көлігі»** Мақсаты: өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. балаларға санына байланысты әртүрлі геометриялық фигураларды таратылады. Балалар геометриялық фигуралардан жүк көлігін жинайды. **(Құрастыру)**	(Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Трактордың затын тап' дидактикалық ойыны Мақсаты:** өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Тәрбиеші балаларға трактор үлгісінің бірнеше бөлшектерін береді, тракторды құрастырады, бөлшектерді мұқият қарастырады. **(Құрастыру)**	Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қоян» Мақсаты:** Ойын қиялды дамыту. Барысы: Балалар тірі заттардың эскиздік бейнесін үйренеді. Әр түрлі көлемдегі және ұзартылған картоннан кесілген сопақшалар қажет. Ойыншыларға артқы аяқтарында тұрған қоянның қол жетімді бөліктерінен құрауды ұсыну. Балаларға басқа жануарларды орналастыруға тырысу. **(Құрастыру)**	істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Кірпі орманда жүреді"** Мақсаты: балаларды құрылыс үшін қағазды бүктеу қасиетімен таныстыру; екі шетін ұстап, дөңгелек пішінді қағазды екі тең жарты шеңберге бүктеуге үйрету. **(Құрастыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Балақайға тосын сый» **Мақсаты:** Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өзбетінше ойнауға ынталандыру. **Ойын:** «Өз орыныңды жылдам тап»	**Қазақ тілі** Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыр у, сөздік қорын кеңейту. **Сөздік минимум** -Тас, тау, су, жансыз табиға жанды табиғат, өсімдік, гү шөп **Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті текшелер» **Мақсаты:** Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. **Ойын:** «Менің көңілді добым»	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біздің қонағымыз – Қарлығаш есімді қуыршақ» (таза ауада) **Мақсаты:** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Ойын:** «Үш аю»
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көктем мезгілін бақылау** Мақсаты: Балаларға көктем құбылыстары туралы мағлұмат беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау,алақай!	**Бақылау: Еріп жатқан қарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға көктемде қардың неге еритіні жайында түсінік беру. Көктемнің ерекше белгілері туралы түсініктерін толықтыру. **Сұрақ-жауап:**	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.**

	Көктем қандай көңілді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)** **Қ/қ ойыны: К-№2 "Түсті автокөліктер"** **Жеке жұмыс**: «Ш»-«Ж» дыбыстарын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау. **(дене шынықтыру)**	- Балалар, бүгін ауа райы қандай? - Күн жылы болған соң қар не істеді? - Еріп жатқан қарға көңіл аударайықшы. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қар астында қыс қалды, Қар еріді, су ақты. Алып келдім құстарды, Алып келдім шуақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** күркешені сыпыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек дағдылары)** **Қ/қ ойыны: К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем туралы тақпақты сұрау. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: №**-6 «Күн мен жаңбыр» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** -Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз.				

	- Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үші түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет)

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршік және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу.	**Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз»	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар,	**"Аяқ киім дүкені" Сюжетті рөлдік ойыны:** Балалар, сіздер өте әдемі және қызықты аяқ киім алдыңыздар. Әр жұп бірегей және екіншісінен ерекшеленеді. Мен сізге "аяқ киім дүкені" ойынын ойнауды ұсынамын. Бұл үшін бізге не қажет? (касса, аяқ киім сөрелері, айна). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Керекті құрал жабдықтар:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Бағдаршам"** **Мақсаты:** балалардың тікбұрышты және дөңгелек нысандарды салу дағдыларын дамыту; киізден жасалған қаламмен дұрыс жұмыс істеу, түс таңдау, сызбаның контурынан шықпай бағдаршамның		**Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Өз үйіңді тап!»** ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). **Материал: сопақ және дөңгелек трафареттер.** **Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(Сурет салу)**

	бөліктерін мұқият бояу қабілетін бекіту. **(сурет салу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Арланға ұсақ қол моторикасын дамыту. **(Сурет салу)**	Каусарға ермексазды есіп пішіндер жасатуға үйрету. **(Мүсіндеу, математика негідері)**	Әмірege суретті дұрыстап бояуды үйрету. **(Сурет салу)**	Сұлейманға **(Құрастыру)**	Абылайханға тыныс алу жаттығуын жасату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін

	қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру)**	Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп—деп сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру)**	Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру)**	волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру)**	арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 18.03-20.03.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 18.03.2024**	**Сейсенбі 19.03.2024**	**Сәрсенбі 20.03.2024**		
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**). Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс материалына «Екі қабатты үй»** **Міндеті:** Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын-ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. **(құрастыру)** **«Үлкен және кішкентай құстар» «Қоңыз»** **Міндеті:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **(Мүсіндеу)**	**Қалдық материалдан «Қоңыз, ара»** **Міндеті:** Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын-ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. **(құрастыру)** **«Көлік»** **Міндеті:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;	**Табиғи материалдан «Кірпі»** **Міндеті:** Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын-ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. **(құрастыру)** **«Мысық пен торғай» «Қоңыз»** **Міндеті:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **(Мүсіндеу)**		

		(Мүсіндеу)			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сылдырмақтар». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. Қолды екі жаққа созу арқылы жоғары көтеру, сылдырмақтарды сылдырлату және екі жаққа созу арқылы «дың-дың», – деп айту. Қолдың қозғалысын қадағалау. (6 рет қайталау.) 2.«Көрсет және ойна». Б.қ.: өкшемен отырып, сылдырмақты иыққа қою. Бұрылып, сылдырмақты көрсету, «міне», – сылдырмақты артына тығып қою. Осылайшаекінші жақпен орындау. Қолдың қозғалысын қадағалау. Аяқты қозғалтпау (3 рет қайталау.) 3. «Ойнаймыз, тығып қоямыз». Б.қ.: қолды бастан асыра көтеріп, шалқадан жату (отыру), ойыншықтарды жерге тигізіп ұстау. Сылдырмақтарды сылдырлату, қолды ішке алып келіп, аяқты бүгу - сылдырмақтарды тығып қою, б.қ.-қа оралу. (6 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдары жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдары жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,		

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: **«Қуыр-қуыр, қуырмаш»** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтадан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс		**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу; Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс		

	қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегіме немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орныме қолдануға баулу.		қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегіме немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орныме қолдануға баулу.		
	Жұмбақ шешу **Міндеті:** Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші	**"Теңіз саяхаты"** **Міндеті:** белгілі геометриялық фигураларды табу қабілетін қалыптастыру, заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес	**«Саяхат» ойыны** **Міндеті:** - Балалар, біз бүгін сіздермен бірге саяхатқа шығамыз. Сендер суда немен саяхаттағыларың келеді?		

	сөздермен бірге қолдануға үйрету. Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. **(Кеме)** **С. Я. Маршак «Кеме»** (Тәрбиеші балаларға сурет салып өлең оқиды). Жүзеді, жүзеді кеме, Кеме алтын. Сыйлықтар алып келеді, Сыйлықтар бізден сіздерге. Палубада матростар Олар ысқырады, ұйықтайды, асығады. Палубада матростар – Он төрт тышқан. Жүзеді, қайық жүзеді Батысқа, шығысқа. Өрмекші арқан, Ал желкен-жапырақша. Үйрек қайығын басқарады, Сыналған теңізші. - Жер! - деді үйрек. – Айлақ! Мылжың! Тәрбиеші: енді біз «Кемелер» презентациясын қарастырамыз. Қарау кезінде абай болыңдар.	заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. белсенділікке, тәуелсіздікке тәрбиелеу. - Балалар, біз қазір Каспий теңізі арқылы қызықты теңіз саяхатына шығамыз. Теңізге баратын көлік түрін таңдайық (қайық, кеме) - Бізге не сәйкес келеді? - Неге олар осылай шешті? (кеме үлкен, бәрі сәйкес келеді, бірге саяхаттау қызықты) . - Әрине, бәрі бірге жақсы, әсіресе саяхат кезінде бізде керемет оқиғалар болуы мүмкін. - Сіз жүзуге дайынсыз ба? - Енді мен сенің капитаныңмын. Теңізде жүзу (дыбыстық сигнал не істейсіздер? (балабақшада ойнаймыз, сурет саламыз, оқимыз, серуендейміз, түскі ас ішеміз, ұйықтаймыз) . Күн қызыл түсті. Тиін қуысқа тығылды. Бізге қонаққа баратын. Ол ертегіні өзімен бірге алып жүреді.	- кеме, пароход, желкенді қайық, жолаушылар лайнері, яхта, қайық, метеор. - Ертіс өзенінің бойындағы "толқын" кемесімен саяхатқа шығайық. - Балалар! Біз кемеге барамыз, орын аламыз. Суда жүретін көлікті тағы атаңдар? (сүңгуір қайық, баржа, әскери кемелер, құрғақ жүк, әуе лайнері, танкер, бу); - Ол не үшін қажет? (адамдарды, жүктерді тасымалдау үшін) - Адамдар, кемеде қандай мамандықтар жұмыс істейді? (капитан, штурман, моторист, боцман, көк, руль, матростар, юнга, сүңгуірлер, радио операторы, сигнал беруші) Қазір біздің кемеміз Ертіс өзені Обь өзеніне құятын жерде орналасқан. Салехарда қаласына жүзейік, мен сізді өзен және теңіз көлігімен таныстырамын.		

	- Қайық қандай бөліктерден тұрады? Балалардың жауаптары: палуба, желкен және арқандар және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қайық" саусақ жаттығуы** Қайық өзен бойымен жүзеді. Ол алыстан жүзеді. (Алақаннан қайықты бүктеп, оның қалай жүзетініне еліктеу-тербеледі) Қайықта төрт Өте батыл теңізші. (Бір қолыңызбен төрт саусақты көрсетіп, сол қолдың қолын такаққа айналдырыңыз) Олардың құлақтары бар-бастың жоғарғы жағында, (Құлақтарды көрсете отырып, қолды басына қойыңыз) Олардың ұзын құйрықтары бар. (Бір қолды бүкіл қолымызбен толқын тәрізді қозғалыстармен құйрықты көрсете отырып, артқы жағынан артқа қарай жылжыту)	- Бұл қашан болады? (кешке) Экранға қарап, тексеріңдер. Дұрыс, жарайсыңдар. - Кешке не істейсіңдер? (біз "Қайырлы түн сәбилер" бағдарламасына қараймыз, анам ертегі оқиды, тістерімізді тазалаймыз, төсекке барамыз) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Шағалалар толқындардың үстінде айналады. (қолды сермеу) Біз олардың артынан бірге ұшамыз. Көбік шашырауы, құстар шуы, Біз қазір теңізде жүзіп жүрміз, (қолдарымызды алдымызда жылжыту) Және біз таза ауада ойнаймыз. Көңілді загребай, (қолмен айналмалы қозғалыстар жасау) Және дельфиндерді қуып жетеміз. **(дене шынықтыру)** Жарайсыңдар, балалар. Барлығына назар аударыңдар, міне, біз	Техникалық терминологиямен танысу: (корпус, қоршау, ағаш кесу, құтқару шеңберлері, қайықтар, көкірекшелер, түтін құбырлары, кабельдер, якорь, иллюминаторлар, баспалдақтар, кабиналар, галлерея, кубрик, бал. тармақ) Міне, біз сіздермен жүземіз және айналада осындай сұлулық бар! Қараңдар, бортының оң жағында Арал, айлақ жасайық, жағаға шығайық. Біз қайтадан кемеге кіріп, кабина компаниясына түсеміз. Барлығы үстелге отырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Катамаран-бұл көпір арқылы бір құрылымға қосылған екі палубасы бар кеме. Кейде палуба болмауы мүмкін — оны металл тор ауыстырады (әдетте бұл спорттық катамарандарға тән). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті**		

	Тек мысықтар олардан қорқады, Тек мысықтар иә мысықтар! (Саусақтардан мысықтың тырнақтарын жасаңыз және сызаттарға еліктеу) **(дене шынықтыру)** Енді біз кемені салуға кірісеміз. Осылай: алдымен біз қайықты, діңгекті, содан кейін желкенді тартамыз. Ал діңгектің соңында жалауша салуға болады. Тыныш музыка естіледі. Балалар жұмысқа кіріседі. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Мақсат:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу;	келесі аралға жүздік. Бұл оның тұрғындары (геометриялық фигураларды көрсетеді) - Оларға аты мен түсі бойынша сәлем айтыңыз. (Сәлеметсіз бе, қызыл үшбұрыш) . - Балалар, фигуралар өздеріне үй тұрғызды, бірақ олар қоныстана алмайды, қай фигураның қай қабаты бар екенін білмейді. Тұрғындарды қоныстандыруға көмектесейік. Үстелдерден өтіңіз. Мұқият тыңдаңыз. - Үйде қанша қабат бар екенін есептейік. (бірінші, екінші, үшінші) - Қанша қабат? (үш) (бекіту) - Бірінші қабатта квадраттар тұрады. (балалар қоныстанады) - Қанша шаршы? Қандай түсті? Қай қабатта? -Екінші қабатта үшбұрыштар тұрады. Қанша үшбұрыш бар? Қандай түсті? - Не көп, квадраттар немесе үшбұрыштар? Қанша көп? (бір) - Үшінші қабатта шеңберлер тұрады. Қанша	Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру)** **"Қағаздан катамаран жасау"** **Мақсаты:** өзен және теңіз кемелерінің негізгі түрлерін, олардың адам өміріндегі маңыздылығын білу. Қағаздан катамаран жасай білу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды үйрету. Катамаран жасау технологиясы, үлгіні көрсету және талдау (Катамаран бөліктерін талдау, кеменің негізгі элементтерімен танысу) - Үлгі қандай материалдан жасалған? (қағаздан) - Қайық қандай бөлшектерден тұрады?		

	Шарты: көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	айналым? Қандай түсті? Не көп, үшбұрыштар немесе шеңберлер? Қанша көп? (бір) - Жарайсыңдар! Геометриялық фигуралар сізге риза. Олар жаңа үйде бірге тұрады. Ал біз әрі қарай жүземіз**.** **(Математика негіздері)** **"Керісінше айт" ойыны** **Жартылай шеңберге отырды.** - төмен-жоғары, - ұзын-қысқа, - үлкен-кішкентай - жеңіл-ауыр - ақ-қара - ыстық-суық - кең-тар - бос-толық - көп-аз **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көлдегі кеме»** **Мақсаты:** Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып,	Көрсету (мұрын, арқа, палуба, бүйір) 1.Сызбаны көміртекті қағаздың көмегімен қалың қағазға аудару. 2.Қалауың бойынша түрлі-түсті қарындаштармен бояу. 3.Сызғыш бойымен қара маркермен контур бойымен сызу. 4. Контур бойымен қайшымен кесу, төрт бөлікті алу. 5.Бөлшектерді бүктеу сызықтары бойымен бүгу. 6. Ересектердің көмегімен орындық пен желкенді бекіту үшін кескішпен ойықтар жасау. 7. Бөлшектерді желімдеп, катамаранды жинау. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**		

		өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу **(Құрастыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:**	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз?	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт,		

	Еңбек: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	-Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау	Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз.				

	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди, әлди» Ж.Байырбекова**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ет дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол	**Дидактикалық ойын:** «Үйдің терезесін жабайық» **Міндеті:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. **(жапсыру)**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.**		

	оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Міндеті:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту. Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек. Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады**. (Жапсыру)**		**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаға ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Арланға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан төртбұрышты тауып қиғызу. **(жапсыру)**	Каусарға заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. **(математика негіздері)**	Әміреге суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұры пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.				

	Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотори каны дамыту) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(қазақ тілі***)**				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Ұлттық ойын-ұлт қазынас** «Ақсерек-көксерек» Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-3(қадам. 1- ші топ. Ойынды бастайды Ақсрек-ау ақ серек Бізден сізге кім керек. 2-ші Ақсерек –ау ақ серек Жаман-жаман бала аты (бал аты) керек Аты аталған бала келесі топ дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдард ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топт қалады.Ойын осылай жалға береді. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа рай бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Қыз –қуу» Балалар арасынан бір ер бала,бір қызды(ағаш атпен)қуады.Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені.Кейде қызды 2 бала да қуады қа бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала жеңіске жетеді. ***(дене шынықтыру**)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райы бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Асау мәстек» Ойын бастаушы арқанды жерден 50 см –дей биік ети керіп байлайды да қасында балаларға Былай дейді. Ер екеніңді білейін Ешкі сойып берейін Тақия алсаң еңкейіп Құламасаң теңкейіп Ерлігіңе сенейін Ойын шартын қабылдап ,ортаға шыққан бала: Асау мәстек бұл болса Үйретейін көріңіз Маған таяқ беріңіз!-дейді д таяқпен арқаннан асылып жердегі тақияны іліп алуы керек.Ойынды келесі бала осылай жалғастырады ***(дене шынықтыру**)***		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.03-29.03.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі 26.03.2024**	**Сәрсенбі 27.03.2024**	**Бейсенбі 28.03.2024**	**Жұма 29.03.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). **«Сен не киіп келдің?»** **Мақсаты:** Киім атауларын дұрыс айтады. Сөйлем құрастырады. Сөз ішінде қазақ тілінде тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтығады. **(қазақ тілі)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)		**Үстел үсті ойыны:** «Домино» Жабайы жануарлар. **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлары туралы білімдерін бекіту: піл, түлкі, аю т.б.жануарлардың ерекшеліктерін атап өту. **Ойын шарты:** Ойын барысында балалар бір-біріне ұқсас жабайы жануарларды тауып бір-біріне тізбектеп жалғау керек. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті дөңгелек» **Мақсаты:** балаларды түстерді салыстыра білуге, білім мен түстер жүйесін нығайтуға үйрету. **Ойын шарты:** балалардың алдына түрлі-түсті дөңгелектер салынған карточка беріледі. Сол дөңгелектерге сәйкес түрлі-түсті фишкаларды қойып шығу керек. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Қоңыз»**	**Үстел үсті ойыны:** «Түрлі түсті пирамида» **Мақсаты:** шаманы қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** үлкеніне кішісіне қарай пирамиданы жинау. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның	**Үстел үсті ойыны: «Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға ұсақ суреттерден бір мазмұнды сурет құрастыруды үйрету, әңгіме құрастыра білу, тіл байлығын, ой-өрісін дамыту, әр түрлі мазмұнды суреттер құрастыруға деген балалардың қызығушылығын арттыру. **Ойын атрибуттары:** көлік түрлеріне, әр түрлі ертегілерге байланысты суреттер. **Ойынның барысы:** Балалар үстел үстіндегі әр түрлі суреттердің қиықтарынан (текшелерінен) бір

		Дидактикалық ойын: «Тасбақа» **Мақсаты:** ермексаздың кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты:** Балаға қабықты күмбез түрінде пішіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын мүсіндеуге, басын, аяқтары мен құйрығын төменнен қоюға, көзді қарындашпен белгілеуге, қабықты белгілеуге шақыру. Сөйлесіп айта аласыз: "Тасбақа печенье жейді, Джем қосылған шай ішеді". **(Мүсіндеу)**	**Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Балаңға доптың айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)**	корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)**	мазмұнды сурет құрастырады. Сурет не жайында екенін әңгімелеп айтады. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығ	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затпен орындалады)** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Жоғары». Б.қ.: қолды арт жаққа таяп, орындықта отыру. Қолды екі жақпен жоғары көтеру, жоғарыға қарау. Б.қ.: «төмен», – деу. (6 рет қайталау) 2. «Қара». Б.қ.: Осылайша қолды белге қою. Оңға бұрылу, артқа – б.қ.Осылайша екінші жаққа орындау. (3 рет қайталау.) 3. «Отыр және тұр». Б.қ.: Осылайша қолды артқа қою. Тік тұрып, жоғары қарау – б.қ.Аяқты қозғалтпай. (6 рет қайталау.) 4. «Абай бол». Б.қ.: қолды төмен түсіріп, орындыққа таяу тұру: орындықтың үстіне шығып тұру, орнықты орындықтан түсу. (6 рет қайталау). 5. «Секіру, жүру». Б.қ.: алдыңғы жаттығудағыдай. Екі аяғымен орындық бойына секіру (3-4 м). Бір орында тұрып жүру. (4 рет қайталау). (**Дене шынықтыру****)				

Таңғы ас		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
		Саусақ жаттығуы: **«Саусақ санау»** Балаға қарама-қарсы отырып, тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, Кел, санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортантерек,	**Саусақ жаттығуы** **«Саусақтар жүреді»** Саусақтар жүреді. Екі саусақпен 5-ке дейін тұ және кері санап, алға-артқа жүреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Менің отбасым»** Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайл саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		Шылдыршүмек, Кішкенебөбек. Бала қозғалыстарды қайталайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қонаққа құртақан келді» **Мақсаты:** аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Ойын:** «Домалаймыз»	**Қазақ тілі** күнделікті өмірде жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың, жабайы жануарлардың аттарын білдіретін сөздердің мағынасын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; **Сөздік минимум** бір, екі, үш «Жабайы жануарлар» постері. **Дидактикалық ойын: «Жабайы жануарлар»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы**: «Аяқ күшін нығайтамыз» **Мақсаты:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру**.** **Ойын:** «Иттер мен Қарғалар»	**Музыка** **(Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Балақайға тосын сый» **Мақсаты:** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру **Ойын:** «Бос орын»
		В. Сутеева «Кеме» ертегісі Мақсаты: Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру**.** **https://youtu.be/6WfxJmoQdOQ** * Бір күні серуендеуге нелер барды? * Бақалар өзенге келгенде не ұсынды?	**«Кеме»** **Кеме бейнеленген картинка** **Ақырын музыка, ноутбук, презентация «Кеме»** **Жұмбақ шешу** **Мақсаты:** Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануға үйрету.	**"Теңіз саяхаты"** Мақсаты: белгілі геометриялық фигураларды табу қабілетін қалыптастыру, заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. белсенділікке, тәуелсіздікке тәрбиелеу**.** - Балалар, біз қазір Каспий теңізі арқылы	**«Саяхат» ойыны** **Мақсаты:** - Балалар, біз бүгін сіздермен бірге саяхатқа шығамыз. Сендер суда немен саяхаттағыларың келеді? - кеме, пароход, желкенді қайық, жолаушылар лайнері, яхта, қайық, метеор. - Ертіс өзенінің бойындағы "толқын" кемесімен саяхатқа шығайық.

		* Бақа балапан, тышқан, құмырсқа және қоңыздың жүзе алмайтынын естігенде не деді? * Мұндай сөздер кішкентайларға ұнады ма? Олар не істеуді ойлады? * Тауық, тышқан, құмырсқа және қоңыз қайықты қалай жасағанын айтыңдар. * Айтыңдаршы, сендерде бақа сияқты досың болғанын қалайсың ба? Неліктен? * Ал сендер достар жасаған қайықты сала аласыңдар ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Қайық"** Тұманда не бар? (Балалар қолдарын алға созады) Толқындар мұхитта шашырайды. (Балалар толқындарды бейнелейтін қолдарын бұлғайды) Бұл кемелердің діңгектері. (Балалар қолдарын жоғары созады)	Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. **(Кеме)** **С. Я. Маршак «Кеме»** (Тәрбиеші балаларға сурет салып өлең оқиды). Жүзеді, жүзеді кеме, Кеме алтын. Сыйлықтар алып келеді, Сыйлықтар бізден сіздерге. Палубада матростар Олар ысқырады, ұйықтайды, асығады. Палубада матростар – Он төрт тышқан. Жүзеді, қайық жүзеді Батысқа, шығысқа. Өрмекші арқан, Ал желкен-жапырақша. Үйрек қайығын басқарады, Сыналған теңізші. - Жер! - деді үйрек. – Айлақ! Мылжың! Тәрбиеші: енді біз «Кемелер» презентациясын қарастырамыз. Қарау кезінде абай болыңдар. - Қайық қандай бөліктерден тұрады? Балалардың жауаптары: палуба, желкен және арқандар және т. б.	қызықты теңіз саяхатына шығамыз. Теңізге баратын көлік түрін таңдайық (қайық, кеме) - Бізге не сәйкес келеді? - Неге олар осылай шешті? (кеме үлкен, бәрі сәйкес келеді, бірге саяхаттау қызықты) . - Әрине, бәрі бірге жақсы, әсіресе саяхат кезінде бізде керемет оқиғалар болуы мүмкін. - Сіз жүзуге дайынсыз ба? - Енді мен сенің капитаныңмын. Теңізде жүзу (дыбыстық сигнал естіледі) **(Музыка)** Міне, біздің алғашқы Арал. Ол бізге қандай тапсырма дайындағанын көрейік. Экранға қарап отырайық. (экранда слайдтар пайда болады) - Таң өзенінің үстінде тұр. Аулада Әтеш ән айтады. Мысықтар жуынады. Балалар оянады. - Бұл қашан болады? (таңертең) - Ал таңертең не істейсің? (біз бетімізді жуамыз,	- Балалар! Біз кемеге барамыз, орын аламыз. Суда жүретін көлікті тағы атаңдар? (сұңгуір қайық, баржа, әскери кемелер, құрғақ жүк, әуе лайнері, танкер, бу); - Ол не үшін қажет? (адамдарды, жүктерді тасымалдау үшін) - Адамдар, кемеде қандай мамандықтар жұмыс істейді? (капитан, штурман, моторист, боцман, көк, руль, матростар, юнга, сұңгуірлер, радио операторы, сигнал беруші) Қазір біздің кемеміз Ертіс өзені Обь өзеніне құятын жерде орналасқан. Салехарда қаласына жүзейік, мен сізді өзен және теңіз көлігімен таныстырамын. Техникалық терминологиямен танысу: (корпус, қоршау, ағаш кесу, құтқару шеңберлері, қайықтар, көкірекшелер, түтін құбырлары, кабельдер, якорь, иллюминаторлар, баспалдақтар, кабиналар, галлерея, кубрик, бал. тармақ)

		Олар мұнда тез жүзсін! (Балалар сәлемдесіп қолдарын бұлғайды) Біз жағалауда серуендейміз, Біз теңізшілерді күтеміз, (орнында жүру) Құмдағы қабықтарды іздеу (көлбеу) Және жұдырықпен қысу. (Балалар жұдырықтарын қысады) Оларды көбірек жинау үшін, — Жиі отыру керек. (отыру) Жел теңіз арқылы жүреді (қолдар жоғарыда тербеледі, аяқтар кезек-кезек бүгіледі) Және қайық, (үрлеу) Ол толқындарда өзіне жүгіреді Ісінген желкендерде. (Қолдар белбеу және жеңіл жүгіру) Кенеттен қатты дауыл басталды, Аспанда күн күркіреді. (Біз қолымызды қатты шайқаймыз және дөңгелек жасаймыз қолды көтерген қозғалыстар) Біздің қайық құлады, (қолдар түзу, аяқтар бөлек, біз сияқты тербелеміз	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қайық"** **саусақ жаттығуы** Қайық өзен бойымен жүзеді. Ол алыстан жүзеді. (Алақаннан қайықты бүктеп, оның қалай жүзетініне еліктеу-тербеледі) Қайықта төрт Өте батыл теңізші. (Бір қолыңызбен төрт саусақты көрсетіп, сол қолдың қолын такаққа айналдырыңыз) Олардың құлақтары бар-бастың жоғарғы жағында, (Құлақтарды көрсете отырып, қолды басына қойыңыз) Олардың ұзын құйрықтары бар. (Бір қолды бүкіл қолымызбен толқын тәрізді қозғалыстармен құйрықты көрсете отырып, артқы жағынан артқа қарай жылжыту) Тек мысықтар олардан қорқады, Тек мысықтар иә мысықтар!	тістерімізді жуамыз, балабақшаға барамыз, жаттығу жасаймыз, таңғы ас ішеміз) . Жарайсыңдар, келесі жұмбақ. Аспандағы күн жоғары. Күн батқанға дейін алыс. Дәндер тышқанды күзенге сүйрейді. Балалар балабақшаға келеді. - Бұл қашан болады? (күндіз) - Сіз күндіз не істейсіздер? (балабақшада ойнаймыз, сурет саламыз, оқимыз, серуендейміз, түскі ас ішеміз, ұйықтаймыз) . Күн қызыл түсті. Тиін қуысқа тығылды. Бізге қонаққа баратын. Ол ертегіні өзімен бірге алып жүреді. - Бұл қашан болады? (кешке) Экранға қарап, тексеріңдер. Дұрыс, жарайсыңдар. - Кешке не істейсіңдер? (біз "Қайырлы түн сәбилер" бағдарламасына қараймыз, анам ертегі оқиды, тістерімізді	Міне, біз сіздермен жүземіз және айналада осындай сұлулық бар! Қараңдар, бортының оң жағында Арал, айлақ жасайық, жағаға шығайық. Біз қайтадан кемеге кіріп, кабина компаниясына түсеміз. Барлығы үстелге отырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Катамаран-бұл көпір арқылы бір құрылымға қосылған екі палубасы бар кеме. Кейде палуба болмауы мүмкін — оны металл тор ауыстырады (әдетте бұл спорттық катамарандарға тән). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Қане кімнің бойы ұзын Паровозы поездің Жел гулейді, гулейді Гу – гу - гу Жапырақтар сарғайды, Ду - ду - ду Шыдай алмай жапырақ, Ах - ах - ах Түсіп қалды қалтырап, Пах – пах – пах. **(дене шынықтыру)**

		енді құлайық) Алдымен толқынмен жоғары қарай жүгірді, (қолдар толқынмен жоғары, оңға көтеріледі, солға) Содан кейін ол құлап түсті. (Сел) Жоғары-төмен, жоғары-төмен. (отыру) **(Дене шынықтыру)** **«Қайықта жүзу»** **Мақсаты:** балалардың су көлігі, қозғалыс орны туралы білімдерін бекіту балаларды бөлшектерді бір-бірімен байланыстыра отырып, табиғи материалдан қолөнер (қайық) жасауға үйрету; Алдымен біз корпус жасаймыз. Мұны істеу үшін біз ермексаздан допты орап, діңгекті бекіту үшін оны жаңғақ ішіне саламыз. Содан кейін біз желкен жасаймыз. Біз таяқшаны ермексазға саламыз. Енді біз үлкен желкенді діңгекке қойып, діңгекті тесіктерге, алдымен бір тесікке, содан кейін екіншісіне итереміз.	(Саусақтардан мысықтың тырнақтарын жасаңыз және сызаттарға еліктеу) **(дене шынықтыру)** Енді біз кемені салуға кірісеміз. Осылай: алдымен біз қайықты, діңгекті, содан кейін желкенді тартамыз. Ал діңгектің соңында жалауша салуға болады. Тыныш музыка естіледі. Балалар жұмысқа кіріседі. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Мақсат:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер	тазалаймыз, төсекке барамыз) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Шағалалар толқындардың үстінде айналады. (қолды сермеу) Біз олардың артынан бірге ұшамыз. Көбік шашырауы, құстар шуы, Біз қазір теңізде жүзіп жүрміз, (қолдарымызды алдымызда жылжыту) Және біз таза ауада ойнаймыз. Көңілді загребай, (қолмен айналмалы қозғалыстар жасау) Және дельфиндерді қуып жетеміз. **(дене шынықтыру)** Жарайсыңдар, балалар. Барлығына назар аударыңдар, міне, біз келесі аралға жүздік. Бұл оның тұрғындары (геометриялық фигураларды көрсетеді) - Оларға аты мен түсі бойынша сәлем айтыңыз. (Сәлеметсіз бе, қызыл үшбұрыш) . - Балалар, фигуралар өздеріне үй тұрғызды,	**"Қағаздан катамаран жасау"** **Мақсаты:** өзен және теңіз кемелерінің негізгі түрлерін, олардың адам өміріндегі маңыздылығын білу. Қағаздан катамаран жасай білу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды үйрету. Катамаран жасау технологиясы, үлгіні көрсету және талдау (Катамаран бөліктерін талдау, кеменің негізгі элементтерімен танысу) - Үлгі қандай материалдан жасалған? (қағаздан) - Қайық қандай бөлшектерден тұрады? Көрсету (мұрын, арқа, палуба, бүйір) 1.Сызбаны көміртекті қағаздың көмегімен қалың қағазға аудару. 2.Қалауың бойынша түрлі-түсті қарындаштармен бояу. 3.Сызғыш бойымен қара маркермен контур бойымен сызу. 4. Контур бойымен қайшымен кесу, төрт бөлікті алу.

		Содан кейін біз кішкене желкенді де киеміз. – Бізде желкен бар ма? Балалар, біздің қайықта тағы не жетіспейді? (Құсбелгі) - Дұрыс, құсбелгі. Мұны істеу үшін біз кішкене тіктөртбұрышты алып, оны желіммен жағып, таяқшаға жабыстырамыз. Біз бүйірлерді, бұрыштарды бұрышпен Мұқият байланыстырамыз. **(Мүсіндеу)**	үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	бірақ олар қоныстана алмайды, қай фигураның қай қабаты бар екенін білмейді. Тұрғындарды қоныстандыруға көмектесейік. Үстелдерден өтіңіз. Мұқият тыңдаңыз. - Үйде қанша қабат бар екенін есептейік. (бірінші, екінші, үшінші) - Қанша қабат? (үш) (бекіту) - Бірінші қабатта квадраттар тұрады. (балалар қоныстанады) - Қанша шаршы? Қандай түсті? Қай қабатта? -Екінші қабатта үшбұрыштар тұрады. Қанша үшбұрыш бар? Қандай түсті? - Не көп, квадраттар немесе үшбұрыштар? Қанша көп? (бір) - Үшінші қабатта шеңберлер тұрады. Қанша айналым? Қандай түсті? Не көп, үшбұрыштар немесе шеңберлер? Қанша көп? (бір) - Жарайсыңдар! Геометриялық фигуралар сізге риза. Олар жаңа үйде бірге тұрады. Ал біз әрі қарай жүземіз.	5.Бөлшектерді бүктеу сызықтары бойымен бүгу. 6. Ересектердің көмегімен орындық пен желкенді бекіту үшін кескішпен ойықтар жасау. 7. Бөлшектерді желімдеп, катамаранды жинау. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**

				(Математика негіздері) **"Керісінше айт" ойыны Жартылай шеңберге отырды.** - төмен-жоғары, - ұзын-қысқа, - үлкен-кішкентай - жеңіл-ауыр - ақ-қара - ыстық-суық - кең-тар - бос-толық - көп-аз **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көлдегі кеме»** **Мақсаты:** Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотораканы дамыту)				

	«Біз киініп үйренеміз» әңгіме **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыру үйрету. (көркем әдебиет) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен		**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты:Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **Қ/қ ойыны:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:**	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**

		Өзіндік іс-әрекеті: еркін іс-әрекеттер.	**Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретімен ағытамыз. - Киімдерді рет-ретімен шешіп орнына іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Шалбарымызды шешіптопқа киетін киімдерімізді киеміз. Киімдерді бүктеп қоямыз.**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Тамақты шашпай ішіп үйренеміз» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Ертегі оқу. «Әнші қоян»** **Мақсаты:** Балаларға шын көңілден шаттық көңіл күй сыйлау.Балаларды ертегінің мазмұнын дұрыс түсініп, сұраққа жауап беруге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс — әрекетін сезіну және одан әсер алу, қызығушылық әрекетін қабілеттерін ояту.Ертегілер арқылы балаларды адамгершілікке, мейірімділікке және адалдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Жуынып болғанда, Жүреді қолдарда.*(орамал)* **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жұмбақ: Қалтамда жатыр тісі бар, Тістемей-ақ істер ісі бар. /тарақ/ Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды, Өзімді жақсы сезінемін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар). (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті		**Дидактикалық ойын: «Геометриялық фигуралардан жануарларды жина»** **Мақсаты:** жапсыруда бейнеленген заттардың санын (құстар, жануарлар, гүлдер, жәндіктер, үйлер, нақты және елестетілген) дайын формалардан кеңейтуді жалғастыру. Материал: геометриялық фигуралар, жануарлар карталары. Ойын барысы: балаларға кез-келген жануардың картасын таңдап,	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен » ойыншықтар **Мақсаты:** Мамандық-тар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау. Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша, сатып алушылар. **Шарты:** Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық	**Дидактикалық ойын:** «Үй терезесін жабайық» **Мақсаты:** Түстеріне қарай терезелерді ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **Шарты:** Қағаздан қиылған, терезесі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Түстерді ажырата отырып, терезелерді жабуды ұсыну. **(жапсыру)**	**Сюжетті рөлді ойын:** «Дүкен. Киімдер бөлімі» **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер**.** **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру. Ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу**.**

		геометриялық фигуралардың көмегімен жануарды жинау ұсынылады. **(Жапсыру)**	кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Теңіз түбі"** **Мақсаты:** қоршаған әлемнің алуан түрлілігіне назар аударуға деген ұмтылысты дамыту. Материал: теңіз түбі, теңіз тұрғындары. Ойын барысы: балаларға теңіз алаңы көрсетіледі және теңіз тұрғындары олармен "Жасырынбақ" ойнағысы келетінін айту керек. Оларды табу үшін жұмбақтарды табу керек. Кім шешетін болса, теңіз түбіне теңіз өмірін іліп жапсырады**. (Жапсыру)**		**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Жылы-суық"** **Мақсаты:** түстер мен реңктерді қабылдауды дамыту, түсі бойынша таңдау мүмкіндігі. Материалдар: 2 Парақ, ортасында шеңбер. Ойын барысы: екі парақ, бірінің ортасында қызыл шеңбер (жылы), екіншісінің ортасында көк шеңбер (суық). Балаларға парақтардағы шеңбердің түсіне сәйкес келетін карталарды – суреттерді орналастыру ұсынылады. **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс		Абылайға жыл мезгілдері туралы әңгімелесу. **Мақсаты:**Табиғат құбылыстарын атау. Баланың есте сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту.	Сүлейменге «Тез ойла» **Мақсаты:** Балалардың заттарды салыстыру, оң жақ, сол жақ сияқты түсініктерін дамыту. **(математика негіздері)**	Каусарға қысқы ойындар жайлы әнгімелесу. **Мақсаты:** суретке қарап өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Сафияға түстерді жаттатқызу. **(математика негіздері)**

		(қоршаған ортамен таныстыру)			
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен		**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Доп кімде?» **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бевала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б.) біліп айту керек. Тапса допты	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. ***(дене шынықтыру)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Күн мен жаңбыр» **Шарты:** Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді. Тәрбиеші «Жаңбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып, ойындарын жалғастырады. ***(дене шынықтыру)***	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау** (Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын:** «Қу түлкі » **Шарты:** Балалар бір-біріне бір адымдай ара қашықтықта тұрады (шеңбер жасап). Балалар көздерін жұмып тұрады. Тәрбиеші шеңберді айналып жүріп білдіртпей бір баланы түртеді. Сол бала түлкі болады. Балалар көздерін ашып бір-біріне мұқият қарайды. Қу түлкі сен қайдасың? Үш рет айтқанда қу түлкі ортаға қолын көтеріп мен мындамын деп жүгіріп шығу керек. Барлық балалар жан-жаққа қашады. Қу түлкі ұстап алуы керек. ***(дене шынықтыру)***

		алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. ***(дене шынықтыру)***			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.04-05.04.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 01.04.2024**	**Сейсенбі 02.04.2024**	**Сәрсенбі 03.04.2024**	**Бейсенбі 04.04.2024**	**Жұма 05.04.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме «Денсаулықты қалай сақтау керек?»** Дәрі-дәрмектер мен аурулар, аурулардың алдын-алу, дәрумендердің пайдасы туралы қарапайым ақпарат беру**.**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты:** Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Ойын барысы: Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Содан кейін	**"Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу" құрылыс ойындары** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. - Қараңызшы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)**	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу	**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол

	балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. **(Құрастыру)**	отырады. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**		керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**	мен көлік салайық, қалай салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін

	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Қолтырауын» Қолтыруын қонақ күтуде Тістері тура шегедей -Бұл жерден қой өтпеді ме? Деп сұрадым ойын білмекке Ал ол болса тымпиып жатыр Көзін қысып қылпиып жатыр Орындалуы: 1. Екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады. 2. Саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сол алақанның үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады.	**Саусақ ойыны «Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады.	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады.	**Саусақ ойыны «Құырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар

	3. Қолдарды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді. 4. Алақандарын бір-біріне ысқылайды. 5. Көздерін қысады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үлгі бойынша қой»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. **Қажетті заттар:** табақтар, түймелер. **Ойын барысы: Кез-келген шаблонды қолданбай, пластикалық табақтарға әртүрлі үлгілерді салу.** **(Жапсыру)**	3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Жолдар»** **Мақсаты:** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін қолдану. **Материалдар**: лабиринттері бар карталар, түймелер.	Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Есте сақта және қайтала»** **Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Жабдық:** екі карта (9 шаршыға бөлінген) және екі түйме жиынтығы (18 жұп бірдей). **Ойын барысы:** Бір ойыншы жетекші, ол өз алаңына бірнеше түймелер қояды. Екінші ойыншы есте сақтайды. Содан кейін алаң орамалмен жабылады, ал өз алаңындағы екінші ойыншы түймелерді жүргізуші сияқты орналастыруы керек. Алдымен біртіндеп қосу арқылы аз мөлшерде жаттығуға болады. **(Жапсыру)**	**"Дөңгелекті машиналарға орналастыр"** **Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Материалдар:** дөңгелегі жоқ автомобильдердің силуэттері. **Ойын барысы:** Дөңгелектерді түсі, өлшемі бойынша таңдауды ұсыну. **(Жапсыру)**	Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Ағаш жапырақтарын таңда"** Мақсаты: Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға баулу. Жабдық: жіп, жүн, киіз, қағазға боялған ағаш, түйме. Ойын барысы: Белгілі бір түсті түймелерден ағаш жапырақтарын таңдау керек (жыл мезгіліне байланысты) Белгілі бір түсті түймелерден ағаш жапырақтарын таңдау керек (жыл мезгіліне байланысты) **.(Жапсыру)**

		Ойын барысы: Балаларға үйіне дейін лабиринттермен жануарларды өткізуге шақырылады. Түймені саусағыңызбен қысу мұны әлдеқайда қызықты және қиын етеді. **(Жапсыру)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**Хайуанаттар бағы **Мақсаты:** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 м қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 м) лақтыру (1-1,5 м қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алуға үйрету. **Ойын:** «Ең шапшаң»	**Қазақ тілі** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** Қазақ тіліндегі сөздерді тыңдауға және дұрыс айта білуге және оларды есте сақтауға баулу. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту жұмыстарын жалғастыру. **Сөздік минимум** шалбар, көйлек, жемпір шалбар **Дидактикалық ойын: «Радио»** Радио сөздерді пассивті сөздіктен белсенді сөздікке аудару. Сөйлеуден таныс сөздерді түсіну және ажырату дағдыларын дамыту. **Дидактикалық ойын: «Көлік»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**Хайуанаттар бағын мекендеушілер **Мақсаты:** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету **Ойын:** «Күлше нан» **Дидактикалық ойын: "Алма"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** ермексаз жұқа қабатпен (0,5—1 см) жайылады, содан кейін бала қара бұршақтардан жапырағы бар алманың контурын салады немесе	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Дидактикалық ойын: "Бәлішті сәндейміз"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** Ермексаздың бір бөлігін тегістеу-торт. Тортты бұршақ, бұршақ, жаңғақ қабығымен безендіру. **(Мүсіндеу)** **«Өз үйіңді тап» қимыл ойыны картотека №44.** Кілемге құрсау ішіне геометриялық пішіндерді: шеңбер, шаршы, үшбұрыштарды қояды (балалар көп болса, үлкендеу құрсау алуға болады). Балалар табақтан бір-бірден геометриялық пішінді алып, оны көру-	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біздің сүйікті ойындарымыз **Мақсаты:** Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. **Ойын:** «Қоян» **Дидактикалық ойын: «Шырша»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Шарты:** Жасыл ермексазды клеенкаға езіп, оған шырша пішінін беру. Баланы шыршаны моншақтармен, табиғи материалдармен немесе түрлі-түсті қамырдан жасалған кішкене

	Дидактикалық ойын: «Қоңыз» **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Баланға допты айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Үшбұрышпен танысамыз» картотека №34** Педагог жаңа геометриялық пішін – үшбұрышты қарауды ұсынады. Үлкен үшбұрыштың макетін көрсетеді, оның бұрыштары бар екенін, олар үшеу болатынын айтады. Содан оны үшбұрыш деп атайды. Оның геометриялық пішіні шеңбер сияқты дөңгелей алмайтынын	**Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)** **«Төртіншісі артық» ойыны картотека №41** 1-себет. Онда не жатқанын көрсетеді, бірге атайды: сәбіз, пияз, қызанақ, мысық. – Қайсысы артық? Неге? – Себетте неше көгөніс бар? – Себетте неше үй жануары бар? Мысықты алып қояды.	бүкіл алманы бұршақпен толтырады. **(Мүсіндеу)** **«Үшбұрышты тауып, қорша» ойыны картотека №42** Педагог фланелеграфтағы геометриялық пішіндерге назар аударады: шаршы, үшбұрыш. Балаға үшбұрышты көрсетуін ұсынады. Сосын педагог фланелеграфта үшбұрышты жоғары, ал шеңберді және шаршыны төменірек іліп қояды. Сұрақ қояды: Қандай геометриялық пішін жоғарыда, қандай пішін төменірек ілулі тұр? Тапсырма береді: Жұмыс дәптеріндегі үшбұрышты тауып, оны көк түспен қоршап сызуларын ұсынады. **(Математика негіздері)**	қозғау жолымен зерттеп, әр бала өз геометриялық пішінді атайды. Педагог бірнеше балаларға сұрақтар қояды: - Сенің қолыңда қандай геометриялық пішін бар? – Сен қай құрсау ішіне тығыласың? Сосын музыка бойынша билейді. Әуен аяқталған кезде балалар тез өз үйлерін табуы тиіс (құрсаудың ішіне жүгіріп кіреді): қолында шеңбер барлар шеңберге жүгіреді, қолында үшбұрыш барлар үшбұрышқа, қолында шаршы болғандар шаршыға жүгіреді. Содан кейін қайта музыка қосылады, балалар пішіндерді қайтадан табаққа қояды да, музыка аяқталғанда өз орындықтарына отырып үлгеруі тиіс. **(Математика негіздері)**	шарлармен безендіруге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бір-көп» ойыны картотека №50** **Мақсаты:** «Көп», «аз» ұғымымен таныстыру. Әр бала бір көкөніс пен бірнеше көкөніс бейнеленген карталарды алады. Балалар карточкаларын көрсетіп, алдымен бір көкөністі, содан кейін көптеген көкөністерді атайды. - Асқабақ-асқабақтар - қияр-қиярлар - қызанақ-қызанақтар - баклажан-баклажандар. **(Математика негіздері)**

	айтады. Ол үйдің шатырына, пирамидаға т.б. ұқсайды (суреттерін көрсетеді). Кішкентай үшбұрышты алып, оларды көлемі жағынан салыстыруды ұсынады. Қай үшбұрыш үлкен, ал қайсысы кіші? Олар бірдей ме? «Өзің талда» ойыны. Үлестірмелі материалдар: әр баланың үстелінде үшбұрыштар тұр. Педагог үшбұрыш пішінін алуды сұрайды. Саусақтарымен үшбұрыштың бұрыштарын сипап көруді ұсынады. Балалар үшбұрышты көру-қозғау жолымен зерттейді. Бұрыштарына назар аударады. Сұрайды: Жаңа геометриялық пішін қалай аталады? Сөздік жұмыс: үшбұрыш**.** **(Математика негіздері)**	2-себет: қасқыр, аю, қоян, картоп. – Қайсысы артық? Неге? Картопты алып қояды. 3-себет: сиыр, жылқы, ит, түлкі. – Қайсысы артық? Неге? Түлкіні алып қояды.Жарайсыңдар! Артығын атаңдар. Оларды өз себеттеріне салуды ұсынады. Мысықты үй жануарлары бар себетке саламын. Картопты қай себетке саламыз? Түлкіні қай себетке саламыз? **(Математика негіздері)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.				

	Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау.	**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты:Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **Қ/қ ойыны:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау.

	Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	**Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди**				

	Мақсаты: бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Құбыр зауытының электриктері»** **Міндеттері:** 1. Балаларды ойындарда электриктердің кәсіби қызметі туралы білімді кеңінен және шығармашылықпен пайдалануға ояту. 2. Шығармашылық қиялды дамыту, ойынды бірлесіп дамыту, келісу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 3. Атрибуттарды қолдана отырып, ойын сюжетіне сәйкес әр түрлі рөлдерді орындауға үйретуді жалғастыру, балаларды ойынға жетіспейтін заттарды, бөлшектерді (құралдар, жабдықтар) өз бетінше жасауға шақыру. Ізгі ниетке, жолдасқа көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу. **Алдын ала жұмыс:** электриктің жұмысы, құбыр зауытының құрылымы туралы бейнероликтерді қарау, электриктің кәсіби қызметіне қажетті білім, жеке қасиеттер туралы әңгімелеу, балалардың	**Дидактикалық ойын: "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу**. (Сурет салу)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында «Үйге дәрігер шақыру» **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Фигуралардың өзгеруі".**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі**

	құбыр зауытындағы ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелері. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны бойынша, қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды.**(Сурет салу)**		**Дидактикалық ойын: "Контурды сыз"** **Мақсаты:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту. Барысы: Жиынтықта кадрлар бар. Егер бала сурет салуды және бояуды ұнатса, онда ол қарындашпен жақтауды ішінен сызып, фигураны өзі оңай сала алады. Содан кейін бұл суретті көлеңкелеуге немесе бояуға болады. **(Сурет салу)**	**Мақсаты:** балалардың геометриялық фигуралар мен балалардың сүйікті кейіпкерлері арасындағы ұқсастықтарды табу қабілетін бекіту; сурет салу арқылы кез - келген фигураны кескінге айналдыру. Қозғалыс: тәрбиеші балаларға геометриялық фигураларды сызып, оларды кез-келген кескінге айналдырып, бөлшектерді киізден жасалған қаламдармен бояуды ұсынады. Фигураларды біріктіруді, қызықты шығармашылық олжаларды ынталандыру. **(Сурет салу)**	**тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** балаларды дөңгелек және сопақ пішіндерді салуға үйрету, заттарды үлкеннен кішіге қарай ажырата білу қабілетін дамыту. Жаттығуды орындау үшін балаларға әртүрлі мөлшердегі үш шеңбердің және шеңберлер арасында орналасқан үш сопақшаның саңылаулары бар трафареттер беріледі. Сопақшалар да әртүрлі мөлшерде, оларға тұтқалар бекітілген. Ойын барысы: Тәрбиеші: "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламмен сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге барлық жұмыстың қалай

					орындалғанын бақылайды, оларды табақтар мен қасықтар орналасқан үстелдегі нақты қызмет көрсетумен салыстырады. Мұнда сіз қасықтың табақтың қай жағында орналасқанын нақтылай аласыз. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Сафияға қарапайым сөйлемдер құруды үйрету; **(қазақ тілі)**	Әмірege геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Абылайханға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Сүлейменге Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Каусарға құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын

	орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру**)**	**Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айт ады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған ба ла тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса ды. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген ж ердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**	топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.04-12.04.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 08.04.2024	Сейсенбі 09.04.2024	Сәрсенбі 10.04.2024	Бейсенбі 11.04.2024	Жұма 12.04.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** тағы бір кірпіш салынған екі тік кірпіштен қақпа салуды үйрету.. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақтың қоныс тойы бар"** **Мақсаты:** құрылыс материалымен жұмыс істеу дағдылары мен дағдыларын бекіту, ғимараттармен ойнауды үйрету, балалардың тәжірибесін байыту. Жиһаз, бөлмелер әртүрлі тәсілдермен салынған. Материал: текшелер мен кірпіштер. призмалар, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларды құрылысшы болуға және қуыршақтарға жиһазбен толық бөлмелер салуға шақырады. Құрылыс материалын өзін	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ қалашығы"** **Мақсаты:** жалпы сюжет бойынша ғимараттар құруды жалғастыру. Өз қалауы бойынша құрастыру қабілетін қалыптастыру, тілек пен бірге тыныш құра білуге тәрбиелеу Материал: призманың текшелері мен кірпіштері, пластиналар. цилиндрлер. Ойын барысы. - Қарашы, біздің қуыршақтарымыз қатты ренжіді, оларда өрт болды, қаладағы барлық үйлер өртенді. Сондықтан оларға көмектесіп, жаңа үйлер салу керек. Ойыншықтарымызға көмектесейік.. біз өз	**Құрылыс ойыны "Фигураларды қосу"** **Мақсаты:** пішін, түс, шама ұғымдарымен танысу, бастапқы математикалық көріністерді құру: геометриялық фигуралармен, олардың негізгі белгілерімен танысу, санауды үйрену, бүтін мен бөліктің қатынасын түсіну, сындарлы іс-әрекет: затты бөліктерден бүктеу, логикалық ойлауды, зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, ұсақ моториканы дамыту, қолды жазуға дайындау, қиялды, шығармашылық белсенділікті дамыту.	**Құрылыс ойыны: "Тасбақа баспалдағы"** **Мақсаты:** балаларды ғимараттар жасауға, бөлшектерді қабаттастыруға және оларды қатар қоюға үйретуді жалғастыру; құрылыс материалдары мен ғимараттарын тану және атау. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Топта балалар тасбақалардың отбасын табады. Тәрбиеші алдын-ала топқа су қоймасын салады және балаларға тасбақалар су қоймасына

	ғимараттарын ұсынады **(Құрастыру)**	таңда. Жұмыс үшін достар, және қуыршақтарды жаңа үйге орналастыру. **(Құрастыру)**	үйлерімізді жасаймыз.. біз өз ғимараттарымызды ойлап табу. **(Құрастыру)**	Материал: негізгі түстердің жазықтық геометриялық фигураларының жиынтығы, жақтаулар, кесілген фигуралар. Барысы: Шеңберлер сияқты лайнерлерді алып тастаңыз және балаңызға оларды үстелге жинап, содан кейін оларды тиісті терезелерге салу. Содан кейін үшбұрыштарды, квадраттарды дәл осылай жинау. **(Құрастыру)**	жетуі үшін баспалдақ салуды ұсынады. Кірпіштерді бір-бірінің үстіне қою керек. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,

	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: **«Қолтырауын»** Қолтыруын қонақ күтуде Тістері тура шегедей -Бұл жерден қой өтпеді ме? Деп сұрадым ойын білмекке Ал ол болса тымпиып жатыр Көзін қысып қылпиып жатыр Орындалуы: 1. Екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады. 2. Саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сол	**Саусақ ойыны** **«Кім келді?»** Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады.	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»).	**Саусақ ойыны** **«Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат.	**Саусақ жаттығуы:** **«Қуыр-қуыр, қуырмаш** **Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы

	алақанның үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады. 3. Қолдарды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді. 4. Алақандарын бір-біріне ысқылайды. 5. Көздерін қысады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Балықшы»** **Мақсаты:** балаларды заттардың әртүрлі қасиеттерімен таныстыру, мөлшерін, өлшемін, түсін зерттеу. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. Қажетті заттар: кең қорап, әртүрлі өлшемдегі және текстурадағы көптеген түймелер Ойын барысы: "Біз балықшылармыз. Біз түйме теңізінде балық аулауға барамыз. Біздің қолдарымыз түймелі балық аулауға көмектеседі.	2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады. 3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Аквариум»** **Мақсаты:** жапсыру арқылы ұжымдық	4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сұрыптау»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруға үйрету. **Қажетті материалдар:** ұяшықтары бар тәрелке немесе қорап, түсі, пішіні, құрылымы, түйме түрі бойынша әр түрлі. Ойын барысы: Түймелерді мөлшері, түсі, пішіні, тесіктер саны, материалы бойынша сұрыптау. Өлшемнің, түс қарқындылығының жоғарылауы немесе төмендеуі бойынша жолдар салу. **(Жапсыру)**	Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Туыстық ағаш»** **Мақсаты:** туыстық байланыстарды түсіндіре отырып, баламен бірге ата-баба ағашын құру. **Қажетті материалдар:** қағаз парағына үш деңгейлі бұтақтары, түймелері бар симметриялы түрде салынған ағаш. **Ойын барысы:** Бала анасына тиесілі түймені таңдап, оны ағаш діңінің сол жағына қойып, "әке" түймесін таңдап, діңнің оң жағына қоюы керек. **(Жапсыру)**	сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қыр жеп, жыламай үйде оты **(Сөйлеуді дамыту жән көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Күн режимі»** **Мақсаты:** өз іс-әрекеттерін жоспарлау, өз іс-әрекеттеріне баға беру қабілетін қалыптастыру. Қажетті материалдар: 10 кішкентай ақ, 10 үлкен ақ, 10 орташа сары, 10 орташа жасыл, 10 орташа қоңыр, 10 орташа күлгін (сирень), 10 Үлкен Көк, 10 үлкен қызыл, 10 үлкен қара. Ойын барысы: Кішкентай ақ түймелер тазалықты, гигиеналық процедураларды білдіреді, үлкен ақ - үйдегі тазалық, үй шаруасы, сары-күн, таңғы ас, жасыл-тыныштық, түскі ас,

	Қолдарыңды түйме теңізіне түсіріп, балық аулаңдар". Бала кез-келген түймені алады. Сен қандай "балық" ауладың: үлкен немесе кішкентай, тегіс немесе дөңес, дөңгелек немесе шаршы. Балықтың түсі қандай? Ол жеңіл ме, ауыр ма? Жылы немесе суық па? Енді балықты шелекке саламыз. Көзімізді жұмайық. Қолыңды шелекке салып, балықты табыңдар. Одан сұраңыз: "Сендер қандай балық ауладыңдар: үлкен немесе кішкентай, тегіс немесе дөңес, дөңгелек немесе шаршы?" Қосымша сұрақтар қою: • Сенің балықтарың қандай түсті? • Ол жеңіл ме, ауыр ма? • Ол жылы ма, әлде суық па? Енді балықты аулаңдар. Ол қандай? Басқа түймені мұқият қарап шығыңдар, оларды салыстырыңдар. Енді аулаған балықты шелекке салыңдар. Балаға көзін жұмуды ұсыну. Қолыңды шелекке батырып және балықты ұстауз. "Неліктен бұл	композиция құрастыруға баулу. Жабдық: су ыдысы, әртүрлі түймелер. Ойын барысы: Біз балық ауладық. Оларды үйге әкеліп, аквариумға (су ыдысына) салу керек. Сендер балықты аквариумнан таба аласыңдар ма? **(Жапсыру)**			қоңыр-физикалық денсаулық, ұйқы, күлгін -кит, кешкі ас, көк-сезімдер, әлеуметтік байланыстар, қызылдар-белсенділік, жақсы істер, қара-нашар орындалған істер немесе тапсырманы орындаудан бас тарту. Бір күн бұрын келесі күнді талқылау, түймелерді жоғарыдан төмен қарай ұстағышқа байлап, күннің түйме режимін жасау. Күннің соңында сіз оған қызыл немесе қара түйме бере отырып, оның әрекеттерін бағалау. **(Жапсыру)**

	сендердің балықтарың деп ойлайсыңдар? Ол кішкентай және дөңгелек пе?" **(Жапсыру)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Құртақан мен ойнайық Мақсаты: Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Ойын: «Тышқандар» **Дидактикалық ойын: «Қоңыз»** **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. **Шарты:** Баланға допты айналдырып, оны тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, қоңыздың қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "ж-ж-ж". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Үлкен-кіші»**	**Қазақ тілі** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** Қазақ тіліндегі сөздерді тыңдауға және дұрыс айта білуге және оларды есте сақтауға баулу. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту жұмыстарын жалғастыру. **Сөздік минимум** шалбар, көйлек, жемпір шалбар **Дидактикалық ойын: «Радио»** Радио сөздерді пассивті сөздіктен белсенді сөздікке аудару. Сөйлеуден таныс сөздерді түсіну және ажырату дағдыларын дамыту. **Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Жарық шашқан шамдар **Мақсаты:** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. **Ойын:** «Допты домалат» **Дидактикалық ойын: "Алма"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** ермексаз жұқа қабатпен (0,5—1 см) жайылады, содан кейін бала қара бұршақтардан жапырағы бар алманың контурын салады немесе бүкіл алманы бұршақпен толтырады. **(Мүсіндеу)**	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Дидактикалық ойын: "Бәлішті сәндейміз"** **Мақсаты:** Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу **Шарты:** Ермексаздың бір бөлігін тегістеу-торт. Тортты бұршақ, бұршақ, жаңғақ қабығымен безендіру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бірдей етіктерді тап»** **Мақсаты:** ойлау қабілетін дамытуға, біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** бірдей етіктерді топтастыру, түстерін атау. **(Математика негіздері)**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ақшақар мен ойнаймыз» **Мақсаты:** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 м қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 м) лақтыру (1-1,5 м қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. **Ойын:** «Қонаққа барайық» **Дидактикалық ойын: «Шырша»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық

	Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету. Көлемдері әр түрлі кірпілердің (үлкен,кіші), көлемдеріне сәйкес алмаларын, саңырауқұлақтарын тауып орналастыруды үйрету. Көрнекі құралдар: Көлемдері әр түрлі кірпілер (үлкен, кіші), алма, саңырауқұлықтар. **(математика негіздері)**	отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бұзық пирамидалар» картотека №66** **Мақсаты:** Ұсақ моториканы дамыту, пирамидалар көмегімен бірқатар маңызды міндеттерді шешу. Тәуелсіздіктің дамуына және әртүрлі іс-қимыл әдістерін игеруге ықпал ету. Балалар өз бетінше ойнау және құрдастарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын игереді. **(математика негіздері)**	**Дидактикалық ойын: «Үлкен, Орташа, Кішкентай»** **Мақсаты:** балалардың сенсорлық қабілеттерін дамыту, заттарды мөлшері бойынша ажырата білу; көкөністер туралы білімді бекіту; сөйлеуде "үлкен, орташа, кішкентай" сөздерін қолдану; берілген силуэттерді табуға үйрету; зейінді, ойлауды, табандылықты дамыту. **Материал:** көкөністер бейнеленген 24 карта, силуэттер бейнеленген 24 карта. Ойын екі кезеңде өткізіледі. 1 кезең - "үлкен, кішкентай" **Ойын барысы:** Үстелге көкөністер мен силуэт карталары қойылады. Тәрбиеші балалардың назарын олардың үлкен және кішкентай екендігіне аударады. Бүктеу арқылы балалар көкөністер мен мөлшерді анықтайды және атайды. Содан кейін тәбиеші мөлшеріне назар аудара отырып, көкөністердің түрлі-түсті карталарына көлеңке таңдауды ұсынады. **(Математика негіздері)**		композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Шарты:** Жасыл ермексазды клеенкаға езіп, оған шырша пішінін беру. Баланы шыршаны моншақтармен, табиғи материалдармен немесе түрлі-түсті қамырдан жасалған кішкене шарлармен безендіруге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: «артық», «кем» ұғымымен таныстыру, балалардың жабайы жануарлар туралы идеяларын бекітуү Шарты: тәрбиеші төрт сөзді атайды, балалар қосымша сөзді атауы керек: 1) қоян, кірпі, Түлкі, ара, 2) Жолбарыс, Арыстан, піл, ит; және т. б. **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.				

	Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту.	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** - Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)**	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып.	**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау.

	Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: №**-6 «Күн мен жаңбыр» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	**Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.**				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы,	**Дидактикалық ойыны: "Бізбен кім жасырынып ойнайды"** **Мақсаты**: балаларды суреттің түсін, фонын жануарлардың түсімен салыстыруға үйрету, бұл жануарларға осы фонда көрінбеуге мүмкіндік береді. Ойынның барысы: әр түрлі түсті екі карточка алып, ұқсас түсті жануарларды ата; фигураны алғаннан кейін оны қажетті фонда салу. Кім көп фигуралар салса, сондай-ақ тәрбиешіде жоқ қолайлы жануарларды өзі салса, сол жеңеді. **(Сурет салу)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс –жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Кемпірқосақ"** **Мақсаты:** балаларды спектрдегі түстердің орналасуымен таныстыру, бояғыштағы түстерді араластыру арқылы жаңа	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты: Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен, үстіне

	сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: гүлдердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу. **(Сурет салу)**		түстер мен реңктерді алу қабілетін бекіту. Материал: Гуашь ақ, қызыл,сары және көк. Бояғыштар. Боялған кемпірқосақ қағаз парақтары. Шарты: Бояғыштардағы балалар бояуларды араластырады, жаңа түстер мен реңктер алады, содан кейін кемпірқосақты бояйды. Түстердің орналасу ретін есте сақтау үшін "әр аңшы қырғауылдың қай жерде отырғанын білгісі келеді" санауышын қолдануға болады, онда әр сөздің бастапқы әріптері кемпірқосақтың белгілі бір түсіне сәйкес келеді (әрқайсысы — қызыл, аңшы — қызғылт сары және т.б.). **(Сурет салу)**	көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шарикті қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Сафияға қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?);	Сұлтанға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы,	Каусарға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету.	Абылайханға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта	Сүлейманға құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.

	(қазақ тілі)	дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)**	және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	**(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласа ұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық, төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең,	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал

	Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. **(Дене шынықтыру)**	қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру)**	бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру)**	допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доптағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру)**	түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.04-19.04.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.04.2024	Сейсенбі 16.04.2024	Сәрсенбі 17.04.2024	Бейсенбі 18.04.2024	Жұма 19.04.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Мақсаты:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Мақсаты:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне,	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Мақсаты:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Мақсаты:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды	**Құрылыс ойыны:** "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары" **Мақсаты:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап,

	орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**	түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**	тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	оны «Достық» **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Балақан» Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ашып-жабу»** **Мақсаты:** бөтелке саңылауының диаметрі мен түймелердің өлшемін корреляциялауға, көзді және сәйкестендіру дағдыларын дамытуға үйрету. Жабдық: әртүрлі түстер мен өлшемдегі түймелер, пластикалық бөтелке. **Ойын барысы:** Балаға түймелерді бөтелкенің	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ерекше жұп»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті заттар:** әртүрлі түстер мен өлшемдегі	**Саусақ жаттығуы: «Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз». **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Кілемдер»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай.	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түймелерден үй салу»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру

		жалпақ түймелер, ермексаз, тіс тазалағыштар. **Ойын барысы:** 1. Ермексаздың бір бөлігін алады да, өткір ұштарын кесіп тастағаннан кейін оған тіс тазалағышты жабыстыру. Балаға түймелерді әдеттен тыс таяқшаға байлауды ұсыну. 2. Белгілі бір өлшемдегі немесе түстегі түймелерді байлау. Әр түрлі түсті ермексазға салынған тіс тазалағыштарда тиісті түстердің түймелерін байлау. 3. Әр түрлі ұзындықтағы тіс тазалағыштарды жабыстыру және баланың назарын соңында тіс тазалағыштардың ұзындығы мен оларға байланған түймелер санының байланысына аударып, түймелерді байлау. **(Жапсыру)**	композиция құрастыруға баулу. **Қажетті заттар:** бір түсті матаның кішкене қиығы (төртбұрышты немесе тікбұрышты) немесе түрлі-түсті картон парағы. Ойын барысы: Үлгіні салу. Бұл ойында математикалық ұғымдар пысықталады: төменгі, жоғарғы, сол, оң, жоғарғы (төменгі) сол (оң) бұрышта, орталықта және т. б. **(Жапсыру)**	Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Үш гүл»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** әртүрлі түстердегі үш түйме жиынтығы немесе олардың өлшемдері. **Ойын барысы:** * Түймелерден үш гүлді орналастыру, олар бір-бірінен түсі бойынша ерекшеленеді * Үш гүлді орналастыру: кішкентай – кішкентай түймелерден, орташа – орташа, үлкен – үлкен. **(Жапсыру)**	және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** түрлі түсті түймелер, үйлер. **Ойын барысы:** Түймелерді үйлерге түсі бойынша жапсыру. **(Жапсыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Менің шанам қуыршақты сырғанатады» **Мақсаты:** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. **Ойын:** «Орыныңды тап» **Дидактикалық ойын: "Табақтағы көкөністер"** **Мақсаты:** Түстер туралы білімді бекіту, басқа түсті заттарды таңдау мүмкіндігі. Шарты: Тағамға арналған табақтарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Тәттілер мен табақтардың түстері сәйкес келмейтін етіп мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші егін себетін әкеледі (Жасыл алма, балалар бір күн бұрын мүсіндеген ермексаздан	**Қазақ тілі** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, қимыл іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** жүр, отыр, тұр, бар, апар, бер, іш, жу, кел, секір **Дидактикалық ойын: «Қуыршақты тамақтандырамыз»** **Дидактикалық ойын: "Қуыршақтарға арналған кәмпиттер"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау, тегістеу); саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, шығармашылық қиялын дамыту. Материал: мүсіндеу тақтасы, ақ және қоңыр ермексаз, кәмпит қораптары, стек, майлық, илектеу түйреуіш, қайшы. Ойын барысы: балаларға ермексаздан әр түрлі пішінді қуыршақтар үшін "кәмпит" жасауды ұсыну. Сіз қоңыр түсті ермексазын бір бөлігін қысып, допты немесе текшені орап, ермексаздың ақ бөлігін	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті жалаулар» **Мақсаты:** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 м қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 м) лақтыру (1-1,5 м қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. **Ойын:** «Тауықтар мен балапандар» **Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті доп"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау); түстерді араластыруға үйрету; саусақтардың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. **Материал:** мүсіндеу тақтасы, ермексаз, стектер, майлық.	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Дидактикалық ойын: "Уақыт машинасы"** **Мақсаты:** "пластилинография" техникасында мүсіндеу әдістерін бекіту; шығармашылық қиялын, қиялын, ұсақ моторикасын дамыту. Материал: әр түрлі түсті ермексаз, стек, майлық Ойын барысы: "біздің балабақшада уақыт машинасы бар деп елестетіп көрейік. Сендер оған отырасыңдар және кез келген елдің болашағы мен өткеніне саяхат жасай аласыңдар". Балаларға уақыт машинасында саяхаттаған кезде не көретінін елестетуге, содан кейін оны мүсіндеуге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Не қызыл?»** Мақсаты: түстердің атаулары туралы білімді	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Бір-екі, бір-екі, біз жасаймыз аққала!» **Мақсаты:** Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. **Ойын:** «Мысық пен тышқан» **Дидактикалық ойын: "Бауырсақ"** **Мақсаты:** Балалардың ермексаздан доп пен жолақты домалату қабілетін бекіту; әртүрлі нысандардың фонында түстің сұлулығын көру қабілетін дамыту. Шарты: Бауырсақ үшін достарды мүсіндеу. Ойын ережелері. Бір түсті Бауырсақ пен жолды мүсіндеу. Ойын барысы: Тәрбиеші. - Балалар, "Бауырсақ" ертегісі естеріңде ме? Ата мен әже өмір сүріпті. Олар бауырсақ пісіріп, суысын деп терезенің алдына қойыпты, ал зеріккен Бауырсақ қашып кетті...

	жасалған қызыл жидектер) және балаларды емдегісі келеді. Кірпі (ойыншық) пайда болады, ол да емделуді күтеді. Тәрбиеші табақтарды таба алмайды. Кірпі қайғырады, тәрбиеші балалардан мұндай жағдайдан қалай шығу керектігін сұрайды. Балалар табақтарды мүсіндеуді шешеді және оларды доптай тегістеу арқылы мүсіндейді. Кірпі балалардан түсті табақтар жасауды сұрайды (мысалы, қызыл жидек — көк табақ). Тәрбиеші алдымен қонақты емдеуді ұсынады. Балалар Кірпіге жақындап, оны сипаттайтын ем ұсынады: "сары табақтағы жасыл қиял"," ақ табақтағы қызыл жидек" және т.б. егер бала түстерді дұрыс атамаса, онда кірпі күрсінеді, ал егер дұрыс болса, басын изейді. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»**	алып, бір бөлігін қысып, одан шұжық жасап, шарды немесе текшені шұжықпен безендіру керек. Немесе илектеу түйреуішпен екі түсті пластилинді жайыңыз, бір-бірінің үстіне мүсіндеу үшін жайылған массаға жағу, роликті орап, кесектерге кесіңіз, кәмпит қорабына салу**. (Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Төртінші артық"** Мақсаты: ойын объектілерді негізгі белгілер бойынша жіктеу қабілетін дамыту, жалпылауды қолдануды бекіту. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Ойын үшін әртүрлі көлік түрлерін бейнелейтін карталарды дайындау. Шарты: тәрбиеші карточкаларды төрт бөлікке бөледі, осылайша машиналардың бірі мақсаты немесе басқа санаты бойынша қалған үшеуінен ерекшеленеді.	**Ойын барысы:** балаларға саусақтардың көмегімен әр түрлі түсті пластилин кесектерінен кішкене бөліктерді қысуды ұсыну. Оларды ермексаз жұмсақ болғанша біріктіріп, қолға илеу. Содан кейін осы бөліктен допты мүсіндеу. Стек көмегімен доптың бетіне сызық сызу, сонда ол доп тәрізді болады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын "Плюх-плюх Кемесі Түлкіге көмектесуге асығады"** Дидактикалық құрал фетрадан жасалған және бөлшектер жиынтығы: "Плюх-плюх Кемесі, матрос Бақа, жалаулардың түсі бойынша шелектер, Түлкі, екі өлшемді себеттер, екі өлшемді балық, қалта. **Мақсаты:** танымдық белсенділікті дамыту **Міндеттері:** 1. Ұсақ моториканы дамыту 2. Негізгі қасиеттері бойынша заттарды салыстыру дағдыларын қалыптастыру және бекіту	бекіту; балаларды әртүрлі пішіндер мен түстердегі заттардың арасынан қызыл түсті заттарды таңдауға үйрету. Материалдар: Катя қуыршағы, ойыншық ыдыс-аяқ, көкөністер түрлі түсті заттар Ойын барысы: Тәрбиеші үстелдің шетіне түрлі түсті заттарды (көкөністер, ыдыс-аяқтар, қарындаштар және т.б.) орналастырады. Балаларға қонаққа Катя қуыршағы келеді. Ол қызыл садаққа бірдей түсті заттарды алғысы келеді. Балалар бір-бірден келіп, затты және оның түсін атайды: қызыл қызанақ, қызыл қарындаш және т.б. дұрыс жауаппен Катя қуыршақ басын изеп, бала затты қалтасына салады; егер жауап дұрыс болмаса, Катя бұрылады. **(Математика негіздері)**	(Үлкен кесектен Бауырсақты шымшу арқылы мүсіндейді.) «Менің атым Бауырсақ, Бауырсақ! Қаймаққа иленгем, майға пісірілгем, терезеде суығам. Ұстатпай кеттім Атама, Ұстатпай кеттім Әжеме. Ұстатпай кеттім Қоян менен Қасқырға. Ұстатпай кеттім Аюға, Ұстатпаймын саған мүлде де!» деп әндетіп келеді. (Көңілді музыкамен бауырсақ үстелге домалап, ән айтады.) Мен атамнан кетіп қалдым, Мен әжемнен кетіп қалдым. Тәрбиеші бауырсақты балаларға қонаққа шақырады. Бауырсақ келіседі, бірақ жасырынбақ ойнағысы келеді. Бауырсақ заттардың артына тығылады. Балалар Бауырсақты "тауып", заттың түсін (жасыл ағаштың артында, көк қоршаудың артында, қызыл гараждың артында және т.б.) атай отырып,

	Мақсаты: «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(Математика негіздері)**	Ойыншылардың міндеті-суреттерді қарау, төртеуінің қайсысы артық екенін айту. Карточкаларды бөлу мысалдары: кеме, лайнер, [автобус], қайық; жүк көлігі, [ұшақ], такси, трамвай; [кеме], тікұшақ, дельтаплан, әуе шары; өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, жедел жәрдем көлігі, [жеңіл көлік]; трамвай, [метро], автобус, такси. Балалар кезек-кезек дұрыс емес көлік деп атайды. Егер қатысушы қателессе, жауапты білмейді, содан кейін таңдау құқығы басқа ойыншыға өтеді. **(Математика негіздері)**	3. Тапсырма мен үлгі бойынша әрекет етуге үйрету 4. Бастапқы санау дағдыларын дамыту 5. Негізгі түстермен таныстыру 6. Жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастыруыңыз. **Ойын барысы:** Балаларды бақа матростармен танысуға шақыру. Ойын жағдайын жасау: шелектердегі жалаушаларды жуу қажеттілігі: тиісті түсті шелекке жалаушаларды қоюды ұсыну, содан кейін оларды Плюх-плюх кемесінің діңгектеріне орналастыру үшін жалаушалар санына сәйкес қою. Кememен саяхатқа шығуды және Түлкіге көмектесуді ұсыну - оған балық аулау. Балықты себеттерге мөлшеріне сәйкес өсіруді ұсыну. **(Математика негіздері)**		қайда жасырғанын айтуы керек. Балалар түрлі-түсті ермексаздан бауырсақтар жасайды, қалауы бойынша түс таңдайды. Енді бауырсақтар жолдарда айналуы керек. Ең ыңғайлы жолдар қайда? Балалар бауырсақтарға арналған жолдарды (жолақтарды) мүсіндейді. Жолдар бауырсақтың түсіне сәйкес келуі керек. Бауырсақтар жолдармен жүгірді. (Балалар бауырсақтарды, әрқайсысын өз жолағына қояды және бір түсті бауырсақтармен жолдарға таңданады.) Олар қашып, қашып, өзенге қарай жүгірді, содан кейін олар сапарға шығуға шешім қабылдады. Тәрбиеші бауырсақтарды алдын-ала мүсінделген үлкен қайыққа қояды, ал түрлі-түсті бауырсақтар өзен бойымен "жүзеді". **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Үлкен-кішкентай"** **Мақсаты:** табиғи объектілерді талдау және

					олардың қасиеттерін 9 шамасына бөлу арқылы табиғаттың сұлулығын көру қабілетін дамыту). Суреттерді салыстыруды үйрену. Материалдар: үлкен және кіші заттар бейнеленген карталар Ойын барысы: үлкен және кішкентай заттарды бейнелейтін карталар (балықтар, гүлдер, жапырақтар және т.б.) ойын лотоға ұқсауы мүмкін: сол жақтағы үлкен карталарда – екі объект (үлкен және кішкентай, оң жақта – бірдей өлшемдегі екі бос ұяшық, бірдей суреттері бар кішкентай карталар). **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі

	құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп.	қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.

		Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін**				

сауықтыру шаралары	**қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
	Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье» Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ательеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі	**Дидактикалық ойын: "Бақбақ"** Мақсаты: сурет салуға деген ұмтылысты ояту. Өсімдіктердің сыртқы түрі (сабақ, жапырақтар) идеясына негізделген гүлдер салуды үйрену.	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету.	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме?

	көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: -Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін.	Гуашь бояуларымен сурет салу техникасында жаттығу: әртүрлі пішіндер мен сызықтарды біріктіріп, щеткалардың түсі мен өлшемін таңдау. Шарты: Қағаз бетіне үлгіге қарап бақбақ гүлін салу, түсті таңдай отырып бояу. **(Сурет салу)**	баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды а киімді жөндеуге алып кел шақырады. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Менің көңілді добым»** Мақсаты: ойыншықтарды салуға қызығушылық тудыру. Дөңгелек түсті заттарды (допты) бейнелеу қабілетін қалыптастыру. Шарты: Гуашь бояуларымен Сызықты сақинаға жабу, шеңберді екіге бөлу және фигураның контурын	**Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар, көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балал диванға отырады жә күтеді. Тігінші шығы қуыршақтарға арналғ жаңа көйлектер шығарад Балалар қуыршақтар арналған жаңа киімді ки көреді. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Теміржол»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материалдар: киізден жасалған қалам, пойыз үлгісі Шарты: тәрбиеші балаға пойыз вагондарында жануарларды салуды ұсынады. **(Сурет салу)**		қайталай отырып бояу. **(Сурет салу)**		**Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен, үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шарикті қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Сүлейманға қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Абылайханға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Каусарға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Сұлтанға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру жә кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	Әмірege құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балалардың аңғарымпаздыққа құшылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Балалар үшін дидактикалық ойынның маңызы»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.04-26.04.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.04.2024	Сейсенбі 23.04.2024	Сәрсенбі 24.04.2024	Бейсенбі 25.04.2024	Жұма 26.04.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету,	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді,	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар.	**Құрылыс ойыны**: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді,	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы"** **Мақсаты:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық".** Мақсаты: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап,

тағы басқа іс-әрекеттер)	оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)**	"Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелермен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)**	олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)**	құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,

	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Кел, санайық санамақ Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»**	**Санамақ (Қадыр Мырза Әли)** Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық… Сен, қал! Сен, шық! **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі футбол»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі	**Саусақ санау ойыны** Қуыр- қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойына бар! Сен тұр –қозыңа бар! Сен тұр –жылқыңа бар! Сен тұр –сиырыңа бар! Сен тұр –түйеңе бар! …Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар,	Нешеуміз? Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бемеуміз. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Үш гүл»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі	**Жеті ұл** Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Әуе шары»**

	Мақсаты: Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру. * Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын	және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** 7 түйме. **Ойын барысы:** Кілем сияқты ойын алаңын таңдау. Қақпалар бір жағынан жасалады (түймелер бір-бірінен шамамен 10 см қашықтықта орналастырылады). Кілемнің екінші жағында да қақпалар жасалады. Қалған үш түйме-доптар. Соққы жасау үшін саусақпен түймені басу керек. Сонымен қатар, сіз қалған екеуінің арасында орналасқан түймені ғана ұра аласыз. Ойыншылар қақпаны кезекпен ұрады. **(Жапсыру)**	Мына жерде май бар … Мына жерде қатық бар … Мына жерде қытық бар… Қытық, қытық! **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Түсі бойынша таңда»** Мақсаты: Алты түс туралы идеяларды бекіту. Балаларды заттардың басқа белгілерінен (пішіні, мөлшері, функционалдық мақсаты) алшақтай отырып, түстерді бөлуге үйрету Материалы. Әр балада әр түрлі түсті алты ұяшыққа (10х10 см) бөлінген карточка (30х20 см) бар; ойыншықтардың кішкентай картон силуэттері – әр түстің біреуі. Нұсқаулық. Ойынды түсіндіргеннен кейін балаларға кілемшенің әр ұяшығына ойыншықтың түсін таңдау керек, ойыншықты оған жасыру үшін осындай ұяшыққа қою керек. Балалар тапсырманы орындайды, тәрбиеші нәтижелерді тексереді және бағалайды. **(жапсыру)**	және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. түсті немесе өлшемді зерттеу. **Қажетті заттар:** әртүрлі түстердегі үш түйме жиынтығы немесе олардың өлшемдері. **Ойын барысы:** * Түймелерден үш гүлді орналастыру, олар бір-бірінен түсі бойынша ерекшеленеді * Үш гүлді орналастыру: кішкентай – кішкентай түймелерден, орташа – орташа, үлкен – үлкен. **(Жапсыру)**	**Мақсаты:** Балаларды үлгі бойынша таңдау арқылы алты түспен таныстыру. **Сөздік:** спектрдің алты түсінің атаулары-қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көк, күлгін. Материал. Демонстрациялық: фланелеграф, алты түсті картонның тар жолақтары (15х0, 5 см). Бірдей түстердің алты шеңбері (диаметрі 10 см). Бұл жіптер мен шарлар. Тарату: спектрлік ретпен желімделген түрлі - түсті жіп жолақтары бар ақ қағаз жолағы, сол түстердің алты шеңбері. Барысы: Тәрбиеші балаларға "шарлар" ойынын ойнайтынын айтады: "балалар, бізде әртүрлі түстердегі шарлар мен бірдей түстердегі жіптер бар. Енді фланелеграфта жіптер пайда болады (спектрлік тізбекте алты жолақты тең қашықтықта орналастырады, олардың түстерін атайды). Енді біз әр жіпке бірдей түсті доп байлаймыз". Бір шарды алып, оны бірдей түсті жіпке қолданады. Осыдан

	алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**				кейін екі-үш бала кезек-кезек қалған шарларды "байлап", әрқайсысының түсін атайды. Егер бала қиналса, тәрбиеші оған көмектеседі және кеңес береді. Содан кейін үлестірмелі материал тез ашылады, ал балалар сол жұмысты өздері жасайды. **(Жапсыру**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз шананы сүйреміз» (таза ауада**Мақсаты:** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 м қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 м) лақтыру (1-1,5 м қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. **Ойын: Тобы:**	**Қазақ тілі** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, заттардың түсін білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум** ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, шамасын: аз, көп **Дидактикалық ойын: «Түсіне сәйкес киімді тап»** **Дидактикалық ойын: "Қуыршақтарға арналған кәмпиттер"** **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау, тегістеу); саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, шығармашылық қиялын дамыту. Материал: мүсіндеу тақтасы, ақ және қоңыр	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Доктор Айболиттің сыйлықтары» **Мақсаты:** Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. **Ойын:** «Әр сыйлықты өз қорабына сал» **Дидактикалық ойын: «Маса» «Қоңыз»** **Мақсаты:** ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру.	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Дидактикалық ойын: "Уақыт машинасы"** **Мақсаты:** "пластилинография" техникасында мүсіндеу әдістерін бекіту; шығармашылық қиялын, қиялын, ұсақ моторикасын дамыту. Материал: әр түрлі түсті ермексаз, стек, майлық Ойын барысы: "біздің балабақшада уақыт машинасы бар деп елестетіп көрейік. Сендер оған отырасыңдар және кез келген елдің болашағы мен өткеніне саяхат жасай аласыңдар". Балаларға уақыт машинасында	**Дене шынықтыру** «Дымбілмеспен ойнаймыз» **Мақсаты:** Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. **Ойын:** «Қонаққа барайық» **Дидактикалық ойын: «Көлік»** **Мақсаты:** ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **Шарты**: Ермексаздың бір бөлігін алып, машинаның корпусын кабинамен, магистральмен және сорғышпен мүсіндеу. Екі

	Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті доп" **Мақсаты:** мүсіндеу әдістерін бекіту (шымшу, домалау); түстерді араластыруға үйрету; саусақтардың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. **Материал:** мүсіндеу тақтасы, ермексаз, стектер, майлық. **Ойын барысы:** балаларға саусақтардың көмегімен әр түрлі түсті пластилин кесектерінен кішкене бөліктерді қысуды ұсыну. Оларды ермексаз жұмсақ болғанша біріктіріп, қолға илеу. Содан кейін осы бөліктен допты мүсіндеу. Стек көмегімен доптың бетіне сызық сызу, сонда ол доп тәрізді болады. **(Мүсіндеу)**	ермексаз, кәмпит қораптары, стек, майлық, илектеу түйреуіш, қайшы. Ойын барысы: балаларға ермексаздан әр түрлі пішінді қуыршақтар үшін "кәмпит" жасауды ұсыну. Сіз қоңыр түсті ермексазын бір бөлігін қысып, допты немесе текшені орап, ермексаздың ақ бөлігін алып, бір бөлігін қысып, одан шұжық жасап, шарды немесе текшені шұжықпен безендіру керек. Немесе илектеу түйреуішпен екі түсті пластилинді жайыңыз, бір-бірінің үстіне мүсіндеу үшін жайылған массаға жағу, роликті орап, кесектерге кесіңіз, кәмпит қорабына салу**. (Мүсіндеу)**	**Шарты:** Балаға масаның бейнесін тегістеп, сызғышпен екіге бөлуді, басын бекітуді, қарындашпен белгілеуді, екі кішкентай антеннаны айналдыруды, масаның қалай ызылдағанын есте сақтауды ұсыну: "з-з-з". **(Мүсіндеу)**	саяхаттаған кезде не көретінін елестетуге, содан кейін оны мүсіндеуге шақыру. **(Мүсіндеу**	тіс тазалағышты ал да, дөңгелектер болуы керек жерде машинаның түбін тесу. Қамырдың төрт бөлігінен дөңгелектерді қалыптау. Олардың қалыңдығы кем дегенде 9-10 миллиметр болуы керек. Дөңгелектерді тіс тазалағыштардың ұштарына бекіту. **(Мүсіндеу**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны**				

	Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**

	Жеке жұмыс: көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.			Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама,				

	Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс болу үшін шашымды бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы	**Дидактикалық ойын: «Оюлы шапан»** **Мақсаты**: Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Материалдар: акварель краска, щетка, шапан үлгісі Шарты: тәрбиеші балаларға қазақтың ұлттық киімдерін көрсетеді. Ұл балаларға және қыз баллаарға арналған шапандарды топтастыруды және Арманға арналған шапанды үлгіге қарап оюларын бояуды ұсынады. **(Сурет салу)**	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Еркін ойын»** **Мақсаты**: Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне	**Ойын: "Итке арналған шаш қию"** Барысы: Тәрбиеші ойыншық ит әкеледі және иттер де шаштаразға барады дейді. Тәрбиеші-шаштараз итті креслоларға отырғызып, оны кесіп тастайды. Содан кейін балаларды үй жануарларымен бірге шаштаразға шақырады. Әр бала шеберге қандай шаш үлгісін жасау керектігін айтады. Тәрбиеші қожайындардан шаштарын кесуден қорықпау үшін жануарларымен сүйіспеншілікпен сөйлесуді сұрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Гүл шоқтары"** **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: саусақ бояулары. Пломастерлер. Шарты: тәрбиеші балаларға көктемгі шалшықты саусақтарымен салуды ұсынады: гүлдер, ағаштар, көбелектер. Шөпті щеткамен аяқтау. **(Сурет салу)**	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері.

	келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.) **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Текемет»** **Мақсаты**: Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Материалдар: акварель краска, щетка, текемет үлгісі Шарты: тәрбиеші бала текемет түрлерін көрсетеді. Түстеріне қарап топтастыруды ұсынады. Жұбы жоқ текеметті үлгіге қарап текеметті салып, оюларын бояуды ұсынады. **(Сурет салу)**		суреттерін салады **(Сурет салу)**		Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Айналамыздағы шөптер»** **Мақсаты**: асфальтқа бормен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: түрлі түсті борлар Шарты: тәрбиеші балаларға түсті борлардан айналада көріп тұрған шөптердің суреттерін салуды ұсынады. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Айбибіге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Қарақатқа геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Гүлсезімге ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Каусарға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру	Латифке құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**

				тәсілдерін қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**

	Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2024-2025 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.04-02.05.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.04.2024	Сейсенбі 30.04.2024	Сәрсенбі 01.05.2024	Бейсенбі 02.05.2024	Жұма 03.05.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Таңертеңгі әңгіме** «Қаланың ауылдан айырмашылығы неде?» **Мақсаты:** Қала мен ауыл арасындағы айырмашылықтар туралы қарапайым идеяларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту. Өз қалаға деген мақтаныш сезімін тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**					
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Мақсаты:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. **Ойын барысы:** - Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Мақсаты:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. **Ойын барысы:** - Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй		**Құрылыс ойыны:** "Автокөлік гараждары". Мақсаты: құрылыс материалының атаулары туралы білімді бекіту; бірге, бірге салуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: балаларға көлемі мен пішіні әртүрлі гараждар салуға шақырылады. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны:** "Аюға үй салайық". Мақсаты: балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. **(Құрастыру)**

	жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**	салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**		тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Кім келді?» Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа, бұл сіз бе? Иә, иә,иә! Әке,әке бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Ағатайым, бұл сіз бе? Иә,иә,иә! Қарындасым, бұл сен бе? Иә,иә,иә! Біздер тату жанұя Иә,иә,иә! Орындалуы: 1. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 2. Екі қолдағы басбармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады.	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады.		**Саусақ ойыны «Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар

	3. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 4. Сұқ саусақтардың ұштарын соғады. 5. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 6. Ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады. 7. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 8. Аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады. 9. Екі қолдың басбармақтарының ұштарын соғады. 10. Кішкене саусақтардың ұштарын соғады. 11. Барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады. 12. Алақандарымен шапалақтайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Түймелі алқа» **Мақсаты:** фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы алқа жасау.	Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Мұнара»** **Мақсаты:** жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Қажетті заттар: әртүрлі өлшемдегі бес түйме. Ойын барысы: Түймелерден "мұнара" салу. **(Жапсыру)**		**Дидактикалық ойын: «Сипау арқылы тап» (алма).** **Мақсаты:** (дөңгелек ортасына жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал және т.б. жасау. **Қажетті заттар**: матадан тігілген түймелері бар әртүрлі заттар (алма, шеңберлер, шырша саңырауқұлақтар) Ойын барысы: Белгілі бір тігілген түймелері бар затты сипау арқылы табу және ашып, жабу. **(Жапсыру)**	Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактқалық ойын: «Түсі бойынша таңда»** **Мақсаты:** дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету; **Материалдар:** 1 жинақ: түрлі-түсті машиналар, түрлі-түсті түймелер; 2 жинақ: әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті киімдер, әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті түймелер; Ойын барысы: Балаларға көліктерге сәйкес дөңгелектерді және киімге арналған түймелерді таңдап, бекіту ұсынылады. **(Жапсыру)**

	Қажетті заттар: бау, балық аулау сызығы немесе арқан, әртүрлі өлшемдегі түймелер, түстер. Ойын барысы: Ең үлкен түймені алу. Ол алқаның орталығы болады. Енді қызыл түймені таңдап, оны солға қою және т.б түймелерді бауға өткізу. Түйменің түсі бойынша бауды алу, өлшемі, пішіні бойынша ауыстыру. **(Жапсыру)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Тақырыбы:** «Көлде» Мақсаты: Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді техникаларын суреттер арқылы үйрету(тиісті жағдайлар болған кезде). **Ойын: «Менің көңілді добым»** **«Жирафтағы дақтар»** **Мақсаты:** бөлшектерді (өте ұзын мойын мен аяқ, мүйіз) беру арқылы жануарларды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға	**Қазақ тілі** Көркем сөз. "Болса да қаншама ел әлемде" Қазақстан туралы айтылған сөздерді тыңдап, түсінуге, Отан туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауға, өлеңдерді есте сақтау және айту дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** «көгілдір аспан», «алтын күн», «мен Қазақстанды жақсы көремін», «Отан дегеніміз не?» **"Кел, сәлемдесейік" жаттығуы**		**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **«Қолтырауын»** **Мақсаты:** жануарларды мүсіндеуге үйретуді жалғастыру, ұсақ бөлшектер үшін стек (көз, ауыз, тері) қолдануға үйрету. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - қолтырауынның суретін іліп, балаларға сұрақтар қояды: - қолтырауын қандай? Ол қандай түсті? Оның денесі қандай? Басы қандай? Аузы қандай? Құйрығы	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Менің көңілді тобым» **Мақсаты:** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Ойын:** «Үш аю» **«Қан қызы»** **Мақсаты:** балаларды ермексаздың бір бөлігінен мүсіндеу қабілетін

	біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Сергіту сәті: "Жирафтарда"** Өлең барысында балалармен бірге қимылдар жасау. Жирафтарда дақтар бар, (Бүкіл денені алақанмен шапалақтау) Дақтар барлық жерде. Жирафтарда дақтар бар, Дақтар барлық жерде. Маңдайда, құлақта, мойында, шынтақта, (Екі сұқ саусақ дененің тиісті бөліктеріне тиеді.) Мұрынға, асқазанға, тізе мен шұлыққа. - Бүгін бізге кім келеді? Дұрыс, жираф. Біреу есікті қағып, ойыншық жираф пайда болады. Балалар онымен амандасады, оны сипаттайды: жирафтың қоңыр дақтары бар сары жүні бар, ол өте ұзын, аяғы ұзын, құйрығы, мойны, тілі бар (балалардан олардың тілі қанша екенін көрсетуін сұрау). Басында құлақ пен мүйіз бар. Жираф ыстық елдерде тұрады. Ол биік ағаштардың	**Дидактикалық ойын: «Көктем гүлдері»** **Мақсаты:** түстерді ажырату және атау қабілетін бекіту, элементтерді түсі (қызыл, сары, жасыл, көк) және өлшемі (үлкен, кіші) бойынша байланыстыру қабілетін қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойын тапсырмасы: Машаға анасына гүл шоғын жинауға көмектесу, өйткені оның бүгін туған күні бар. Балаларға сары, қызыл, жасыл, көк гүл элементтерін таңдауға көмектесу. Бұл элементтерден қызыл, сары және жасыл, көк гүлдер жасауға көмектесу. Ойын ережелері: гүлдің элементтерін түсі бойынша дұрыс таңдау, қолдану арқылы жапырақшаларды гүлдің ортасына қосу. Қиындық кезінде бір-біріне көмектесу. Бір-біріне кедергі жасамау. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі лото»**		ше? Ал табандары? Содан кейін ол қолтырауын туралы аздап айтады: қолтырауындар өте жыртқыш және қауіпті. Олар көп уақытын суда өткізеді. Олар өздерін жасырады, тек көздер мен танауларды сыртқа шығарады, дем алып, олжаның қай жерде пайда болатынын бақылайды. Денесі үлкен бөренеге ұқсайды, қолтырауынның басы тегіс, күшті, кең ашылатын аузы бар, оның көптеген тістері бар. Аяқтары қысқа, бірақ құйрығы ұзын және қалың. Қолтырауынның жүні жоқ, терісі қалың қабыршақтармен жабылған. Сендер қолтырауынға сәйкес ермексазды алып, қолтырауынның денесін мүсіндейміз. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Сол жақтағыдай оң жақта"** **Мақсаты:** қағаз парағында бағдарлау дағдыларын игеру. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және	қалыптастыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші балаларға серуендеу кезінде қанқызын қалай көргендерін еске түсіруді ұсынады. Қан қызы бейнеленген иллюстрацияларды қарастыру. Балалардың назарын макетке аударады, онда қанқызы жалғыз шөпте қалып, зеріккенін айтады. Оған көмектесу керек, бірақ қалай? Балалар өз пікірлерін айтады, қан қызын мүсіндек керек деген қорытындыға келеді. Тәрбиеші дайын үлгіні көрсетеді және қан қызын мүсіндеу кезеңдерін түсіндіреді. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын**: "Құрсаумен ойнау" Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырату және табу. Мазмұны. Ойын үшін 4-5 сюжеттік ойыншықтар қолданылады (қуыршақ,

	жапырақтарын жейді. Біздің жирафқа не жетіспейді? Оның денесіндегі дақтар. Сендер ермексаздан жирафтың дақтарын мүсіндейсіңдер. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: «Көңілді матрешкалар»** **Мақсаты:** шаманың әртүрлі қасиеттері бойынша заттарды ажыратуға және салыстыруға үйрету. кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында. Материал. Бес орындық матрешкалардың 2 жиынтығы, әртүрлі шеңберлердің 2 жиынтығы, матрешкалардан жасалған мұнара. Тәрбиешінің шақыруы бойынша балалар матрешка тұрған ортақ үстелге отырады. Тәрбиеші балаларға: "Мен сіздермен матрешка қуыршақтарымен ойнағым келеді, бірақ мен мұнда тек бір матрешка	**Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **Қажетті материалдар:** түрлі-түсті суретті кітап. **Ойын барысы:** Түймелерді сөмкеге салу. Балаға айту: "біз лото ойнаймыз. Мен сөмкеден түймені аламын. Сендер олардың түсін атайсыңдар. Егер суретте осы түсті тапсаң, онда түймені алып, оны суретке — түймемен бірдей түске қоясың. Қызыл, сары, көк, Өзіңізге кез-келген допты таңда. Допты ұстап тұру үшін, Таспаны байлау керек, Біз ленталарды қолымызға аламыз Біз оларға түс бойынша доп табамыз. **(Математика негіздері)**		осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау. **Барысы:** Матрешка қуыршақтары өте асығыс болды және суреттерін салуды ұмытып кетті. Оларды бір жартысы екіншісіне ұқсас етіп салу керек. Балалар суретті салады, ал тәрбиеші: "нүкте, нүкте, екі ілмек, минус үтір-күлкілі бет шықты. Егер садақ пен юбка кішкентай болса, бұл қыз. Ал егер көйлек пен шалбар болса, онда ол кішкентай бала". Балалар суреттерді қарастырады. **(Математика негіздері)**	матрешка, себет және т.б.); мөлшері, түсі, пішіні бойынша ерекшеленеді. Ойыншық шеңберге қойылады балалар ойыншыққа тән белгілерді ажыратады, ұқсас белгісі бар геометриялық фигураларды шеңберге салады (барлығы қызыл, бәрі үлкен, бәрі дөңгелек және т. б.) шеңбердің сыртында ерекше белгісі жоқ фигуралар қалады (дөңгелек емес, үлкен емес және т. б.). **(Математика негіздері)**

	қуыршақ бар екенін көремін, ал қалғандары қайда? (айналасына қарап, содан кейін матрешкақуыршақты алып, оны шайқайды). Ортасында бірдеңе бар! Онда не бар екенін көрейік? (матрешка қуыршақтың жоғарғы жартысын алып тастайды). Міне, олар қайда жасырынғаны белгілі болды! (Барлық матрешка қуыршақтар қатарға қойылады). Олармен танысайық! Тәрбиеші әр матрешканың атын атайды, оны еңкейтіп: "мен Матрешамын, мен Наташа, мен Даша" және т. б. Әр бала матрешка қуыршағының бірін таңдайды (тәрбиеші бір матрешкақуыршақты алады). Ойын басталады. Алдымен матрешкалар жүреді, (олар үстелде жүреді). Содан кейін олардың аты-бойды өлшеу. Олар бірінен соң				

	бірі тізіліп, ең кішкентайынан бастап кезек-кезек бойлай тұрады, ал тәрбиеші матрешканың қайсысы ең кішкентай (ең биік) екенін нақтылайды? Содан кейін матрешкатүскі асқа барады. Тәрбиеші үстелге бес өлшемді шеңберлер (табақтар) жиынтығын қояды, балаларды кезек-кезек шақырады, олар матрешка қуыршақтары үшін тиісті мөлшердегі табақтарды таңдайды. Түскі ас ішкеннен кейін матрешка қуыршақтары серуендеуге жиналады. Тәрбиеші үстелге матрешка қуыршақтарының екінші жиынтығын қояды, ал балалар өздерінің матрешка қуыршақтарын бірдей биіктіктегі қыздарды таңдайды. Матрешка қуыршақтарының жұптары үстелдің айналасында қозғалады.				

	Содан кейін олар шашырап, араласады. ("Ұя салатын қуыршақтар жүгіргісі келді"). Балаларға байқалмай, мұғалім үстелден бір биіктіктегі бірнеше ұя салатын қуыршақтарды алып тастайды. "Үй уақыты келді! - дейді тәрбиеші. Жұптасыңыз". Матрешка қуыршақтар жұппен тізіліп, кенеттен матрешка қуыршағының бір жұбы жетіспейтіні анықталды. Тәрбиеші балаларға матрешка қуыршақтарын атымен шақыруды ұсынады (егер олар есінде болса). Барлығы хормен одан оралуын сұрайды. **(Математика негіздері)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты:Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **Қ/қ ойыны:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.		**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту.

					Өзіндік іс-әрекет: еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін**				

сауықтыру шаралары	**қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын	**Дидактикалық ойын: «Айналамыздағы шөптер»** **Мақсаты**: асфальтқа бормен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: түрлі түсті борлар		**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін

	бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **Ойналатын сюжеттер** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жирафтағы дақтар" картопының мөрлерімен сурет салу**	Шарты: тәрбиеші балаларға түсті борлардан айналада көріп тұрған шөптердің суреттерін салуды ұсынады. **(Сурет салу)**		беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі құс"** **Мақсаты:** Балаларды дене пішінін (сопақша), бөліктерін, әдемі қауырсындарын бере отырып, құс салуға үйрету. Бояулармен, щеткамен сурет салуда жаттығу. Бейнелі қабылдауды дамыту. Балаларды тақтаға көрсету үшін шақыру арқылы оның сурет техникасын нақтылау. Қажетті материалдар: түрлі-түсті қарындаштар (немесе	құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі гүлдер гүлдеді"** Мақсаты: Балаларды әртүрлі пішіндеу қозғалыстарын қолдана отырып, әдемі гүлдер салуға үйрету, бүкіл щеткамен және оның ұшымен жұмыс жасау. Эстетикалық сезімдерді дамыту. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.

	Мақсаты: картоп мөрлерін басып шығару техникасымен таныстыру. Жираф балаларға боялған жирафтарды таратады және оны нүктелермен безендіруді ұсынады (кез-келген түсті болуы мүмкін). Балалар дөңгелек пішінді картоптың дайындалған бөліктерін алып, бір ұшын бояуға батырып, жирафтың бүкіл денесіне жағу керек. **(Сурет салу)**			түрлі-түсті балауыз қарындаштар), 1/2 парақ қағаз. Барысы: Жұмыс барысында балалардың назарын құсты бояуға аудару, сонда ол әдемі болады. Суреттің мазмұнына сәйкес келетін толықтырулар енгізуді ынталандыру (арамшөптер, дәндер, күн және т. б.). Барлық суреттерді балалармен бірге қарастыру, ең әдемі құстарды таңдау, балаларға не үшін ұнағанын түсіндіру (түс, бас безендіру, құйрық және т.б.). **(Сурет салу)**	Ойынға қажетті материалдар. Сурет қағазы сары және жасыл түсті, жазу парағының 1/2 бөлігі, түрлі түсті бояулар. Барысы: Әдемі гүлдер бейнеленген иллюстрацияларды қарау. Гүлдер бейнеленген карталарды көрсету, олардың әртүрлі екендігіне назар аудару: олардың жапырақтары әртүрлі пішіндер мен түстерге ие. Әр түрлі жапырақшаларды қалай салуға болатындығын көрсету және нақтылау (балалардан сұрау). **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Амираға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Каусарға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		Әділетке Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	Айымға құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау		Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Аз қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қ ол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айты лған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп бар ып шеңберді бұзуға т ырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қос ылып тұрады да үзілг ен жердегі оң жақтағ ы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**		**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**

				екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.05-12.05.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 06.05.2024**	**Сейсенбі 07.05.2024**	**Сәрсенбі 08.05.2024**	Бейсенбі 09.05.2024	Жұма 10.05.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	**"Жануарларға арналған қора" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау,		**"Жүк көлігін салу, жолдар" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** кірпішті бір-біріне тар қысқа жағымен (жол) тегіс жағу қабілетін бекіту. Текшені екінші		**"Айболит машинасының қақпасы" құрылыс ойыны** **Мақсаты:** тағы бір кірпіш салынған екі тік

бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Материал: кірпіш. Ойын барысы. Тәрбиеші үй жануарларының жиынтығын әкеледі және қасқырлар оларды жеп қоймас үшін қашып кетпес үшін оларға қора салуды ұсынады. Тігінен салынған кірпіштен салу керек. **(Құрастыру)**		кірпішке(машинаға) тұрақты және тегіс қоюға үйрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Материал: текшелер мен кірпіштер. Ойын барысы. Тәрбиеші топқа бағдаршам енгізеді, балалар бағдаршам туралы білетіндерін есіне алады. Сізбен бірге жол мен көлік салайық, қалай салу керектігін көрсетеді, ғимараттарды ойнайды. **(Құрастыру)**		кірпіштен қақпа салуды үйрету.. Материал: кірпіш Ойын барысы. Жолбарыс хайуанаттар бағында ауырып қалды. Жақсы дәрігер Айболит науқасты емдеу үшін көлікпен жүреді, көлік саябаққа кіреді, ағаштар одан әрі жүруге кедергі келтіреді. Сіз бен біз шұғыл түрде көлік қақпасын салуымыз керек. Балалар өз ғимараттарын ұсынады **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 ре қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды

	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**		сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**		сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны «Үкі» Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман»)		**Саусақ ойыны «Қуырмаш» картотека №17** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр – ешкіңе бар! Сен тұр – сиырыңа бар!		**Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш Картотека №19** Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, ба бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттар атап шығады. Олар бір бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек,

	2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан		Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Түймелі футбол»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** 7 түйме. **Ойын барысы:** Кілем сияқты ойын алаңын таңдау. Қақпалар бір жағынан жасалады (түймелер бір-бірінен шамамен 10 см қашықтықта орналастырылады). Кілемнің екінші жағында да қақпалар жасалады. Қалған үш түйме-доптар. Соққы жасау үшін саусақпен түймені басу керек. Сонымен қатар, сіз қалған екеуінің арасында		Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайтад бас бармақтан бастап мы сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар Сен тұр - жылқыңа бар Ал сен кішкентай бөбек қазанның қаспағын қыр жеп, жыламай үйде оты **(Сөйлеуді дамыту жән көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақ түймелер» **Мақсаты:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал және т.б. жасау. **Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.** **Жабдық:** әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген кенеп ұсынылған, оған 4 түйме және 4 жіп қоса берілген, олардың әрқайсысы сектордың белгілі бір түсіне сәйкес келеді. **Ойын барысы:**

	тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру. * Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**		орналасқан түймені ғана ұра аласың. Ойыншылар қақпаны кезекпен ұрады. **(Жапсыру)**		Тәрбиеші балаға әр түрлі түсті 4 секторға бөлінген панельді көрсетеді, ол бұл түймелерге арналған үйлер екенін айтады. Тәрбиеші әр түйменің өз түсті үйінде тұратынына назар аударады және балалардан үй түймелерін табуға көмектесуін сұрайды. "Біз түстерді зерттедік Ал, біз неден бастаймыз? Бізде керемет түймелер бар Олар бізге қазір көмектеседі Біз түймелерді қолымызға аламыз Біз оларға түсі бойынша үй табамыз". **(Жапсыру)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Шынығып шымыр боламыз» **Мақсаты:** Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. **Ойын:** «Торғайлар мен мысықтар» **Дидактикалық ойын: «Қуыршаққа арналған ыдыс-аяқ»** **Мақсаты:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Әсел бізге өтінішпен келді, ол қонақтарды шақырды, ал шай ішуге арналған ыдыс-аяқ жоқ.		**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Шынығып шымыр боламыз» **Мақсаты:** Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. **Ойын:** «Торғайлар мен мысықтар» **«Инелік»** **Мақсаты:** балалардың жабайы табиғаттағы көктем белгілері туралы түсініктерін нақтылау; балаларды бірнеше бөліктен тұратын инеліктерді мүсіндеуге үйрету. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Барысы: - тәрбиеші иллюстрацияларды көрсетеді, әңгімелейді, ойын тапсырмасын қояды:		**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Күн шуақта» **Мақсаты:** Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. **Ойын:** «Допты беріп жіберші» **«Торсық»** **Мақсаты:** Балаларды қазақтың ұлттық тұрмыстық заттарымен және торсықпен таныстыру. Торсықты ермексаздың бір бөлігінен мүсіндеуге және оны әртүрлі тәсілдермен безендіруге үйрету. Қысу, тарту, тегістеу, айналдыру әдістерін бекітіңіз. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Біз ермексазды алақанға илейміз, шұжық пішінін береміз, қысу және тарту әдісімен мойынды орындаймыз,

	- Балалар, сіздер екеумізермексаздан шай ыдыстарын мүсіндеп, Әселге сыйлайық. Суретті көрсетеді. Сұрақтар қояды. - Суретте кім бейнеленген? - Қуыршақтар не істейді? Мүсіндеу техникасын түсіндіреді және көрсетеді: - Табақшаны қалыптау үшін Сіз ермексаздан допты орап, оны шелпекке тегістеп, шеттерін сәл бүгіп, ортасын тегістеп, бүйірлерін тегістеуіңіз керек. Табақша дайын. Дене шынықтыру минуты. Міне біз қолымызды жайып жібердік, Олар таң қалғандай. Және бір-біріне жерге, Белбеу тағзым етті! Еңкейіп, түзетілді, Еңкейіп, түзетілді. Төменде, төменде, жалқау болмаңыз, Тағзым етіңіз және күліңіз. Түсіндіруді жалғастырады : Енді біз шыныаяқ жасаймыз. Алдымен біз допты пластилиннің бір бөлігінен айналдырамыз, содан кейін сұқ	- Жәндіктер кім? Бұл үш жұп аяғы бар (6 дана) және денесі бас, кеуде және ішке бөлінген жабайы табиғаттың ең көп өкілдері. Жәндіктер жорғалайды, жүреді, секіреді. Олардың көпшілігі ұшады. Ол үшін олардың қанаттары бар. - Алғашқы көктемгі жәндіктер: шыбындар, құмырсқалар, қоңыздар, көбелектер, аралар, инеліктер. - Ойнаймыз ба? Барлық жәндіктерді табыңдар! Инеліктер өте жылдам жәндіктер. Қанаттарының 2 жұбының арқасында олар кезектесіп сермеп, ұзартылған іш қуысы арқылы инеліктер жақсы маневр жасайды. Олар жыртқыштар. Олар жәндіктермен қоректенеді: шыбындар, шіркейлер, масалар. Инеліктің үлкен көздері бастың көп бөлігін алады. Олар көптеген кішкентай көздерден тұрады, сондықтан инелік басын бұрмай-ақ барлық жаққа қарайды. Мен инелікті мүсіндеуді ұсынамын. Сендерде ермексаз бен стек бар. Кішкене бөлікті бөліп		содан кейін екі жағынан қысып, тартып , үшбұрыштар жасаймыз, содан кейін бұл үшбұрыштарды мүйіз тәрізді етіп шығарамыз. Торсықтың қақпағы үшін біз допты пластилиннің кішкене бөлігінен айналдырамыз, содан кейін доптың ортасында киізден жасалған қаламның қақпағын пайдаланып, депрессия жасаймыз. Саусақтардың көмегімен біз ойықты кеңейтіп, қақпақтың пішінін береміз (суретті қарау. 2). - Торсықты безендіру үшін жұқа ұзын флагелланы пластилиннен бұрап, оларға 9 см мүйіз тәрізді үлгіні қоюға болады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Кімге қандай форма"** **Мақсаты:** балаларды геометриялық фигураларды (сопақшалар, шеңберлер) пішініне қарай топтастыруға үйрету, түсінен, көлемінен алшақтау.

	саусағымызбен ойық жасаймыз. Біз алынған пішінді көбейтеміз-оны кеңейтіп, саусақтарымызбен шығарамыз, біз шыныаяқтың қабырғаларын қалыңдығы бойынша бірдей етіп жасауға тырысамыз. Біз шетін тегістеп, туралаймыз. Тұтқа үшін біз ролик түрінде пластилиннің бір бөлігін жайып, қисық етіп, негізге бекітеміз. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын**: **"Фигуралар қандай"** **Мақсаты:** балаларды жаңа пішіндермен таныстыру: сопақ, тіктөртбұрыш, үшбұрыш, оларды бұрыннан таныс жұпта беру: шаршы-үшбұрыш, шаршы-тіктөртбұрыш, шеңбер-сопақ. Қажеті материалдар: Қуыршақ. Демонстрациялық: үлкен картон фигуралары: шаршы, үшбұрыш,		алыңдар, допты айналдырыңдар – бұл инеліктің басы. Басқа түсті ермексаздан 2 кішкене бөлікті бөліп, шарларды ораңдар – бұл инеліктің көзі. Көзді басқа жабыстырыңдар. Ермексаздың 2 бөлігінен бөліп, инеліктің кеудесі мен ішін алға-артқа айналдырыңдар. Іш таяқшаға ұқсайды, ол ұзын болуы керек. Біз басын, кеудесін және ішін жабысқақ етіп қосамыз. Инеліктің кеудесінің әр жағында 3 аяғы бар. Ермексаздың кішкене бөліктерін қысу, саусақтарыңмен 6 жұқа және қысқа жіңішке аяқтарын орау. Аяқтарды астынан инеліктің кеудесіне жабыстыру. Біз қанаттарды мүсіндеуге кірісеміз. Олар үшін сізге 2 дана ермексазды алу керек. Оларды шұжыққа айналдырыңдар. Шұжықты саусағыңмен бүкіл ұзындығы бойынша тар шелпекке ұсақтаңдар, содан кейін әрқайсысын 2 бөлікке бөліңдер – бұл инеліктің қанаттары. Қанаттарды денеге бекітіңдер. **(Мүсіндеу)**		Материал. Үлкен аю мен матрешка. **Барысы:** әр түрлі түстер мен өлшемдегі үш шеңбер мен сопақ, әр балаға 2 Үлкен тәрелке. Тәрбиеші шеңбер мен сопақшаны көрсетеді, балалардан осы фигуралардың аттарын еске түсіруді, олардың бір-бірінен қалай ерекшеленетінін көрсетуді, контурларды саусақтарымен табуды сұрайды. "Енді барлық шеңберлерді бір матрешка тәрелкесіне, барлық сопақшаларды екіншісіне - аюға салу". Тәрбиеші балалардың тапсырманы қалай орындайтынын бақылайды, қиын жағдайда баланы фигураны саусақпен айналдырып, оның қалай аталатынын айтуға шақырады. Ойын соңында тәрбиеші қорытындылайды: "біз бүгін шеңберлерді сопақшалардан ажыратуды үйрендік. Аю барлық сопақшаларды орманға апарады, ал матрешка шеңберлерді

	тіктөртбұрыш, сопақ, шеңбер. Барысы: әр пішіннің 2 фигурасы кішірек. Қуыршақ фигураларды әкеледі. Тәрбиеші балаларға шаршы мен үшбұрышты көрсетеді, бірінші фигураның қалай аталатынын сұрайды. Жауап алғаннан кейін ол екінші қолында үшбұрыш бар дейді. Тексеру саусақпен контурды сызу арқылы жүзеге асырылады. Үшбұрыштың тек үш бұрышы бар екеніне назар аударады. Балаларға үшбұрыштарды алып, оларды біріктіруді ұсынады. Сол сияқты: тіктөртбұрышы бар шаршы, шеңбері бар сопақ. **(Математика негіздері)**		**Дидактикалық ойын: "Ұзын-қысқа"** **Мақсаты:** "ұзын-қысқа" ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру. Барысы: Үстелге екі картон жолақ орналастырылған - ұзын және қысқа (ұзындығы бірдей). Қуыршақ пен Аю кең жолақпен (жолмен) жүре алады, ал олардың біреуі ғана тар жолақпен жүре алады. Немесе сюжетті екі машинамен жоғалтуға болады. **(Математика негіздері)**		үйге апарады. **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны**				

	Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау.		**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)		**Бақылау: Бұлтты бақылау.** **Мақсаты:** Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№ 10 «Пойыз» (дене шынықтыру)**

	Өзіндік іс-әрекеттері: қалаған ойындарын ойнау.		**Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау		**Жеке жұмыс:** геометриялық пішіндерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін,				

	Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Бізбен бірге жіптермен кім ойнайды"** **Мақсаты:** балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы түсініктерін нығайтуды және байытуды жалғастыру. Материал: түрлі түсті карточкалар (балалар саны бойынша,		**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс –жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үстелдегі тақтайшалардың қалай орналасқанын салайық"** **Мақсаты:** заттардың пішіні туралы идеяларды қалыптастыру және бекіту (дөңгелек, сопақ). **Материал:** сопақ және дөңгелек трафареттер.		**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты: Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Сопақ пішінді заттарды кім салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу,

	қарындаштар (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға әр түрлі түсті екі карточканы алуға және ұқсас түсті жануарларды атауға шақырылады, оны қажетті фонда қадағалап, фигураны алады және бояйды**.** **(Сурет салу)**		**Ойын барысы:** "Балалар, Үш аю бізге қонаққа келді. Оларды емдейік. Ол үшін бізге ыдыс-аяқ қажет: табақтар мен қасықтар". Тәрбиеші балаларға трафареттерді көрсетеді және шеңберлер мен сопақшаларды қадағалап, содан кейін қасық жасау үшін қаламның сопақшаларына сурет салуды ұсынады. Тапсырманы орындағаннан кейін аюлар балалармен бірге жұмыстың қалай орындалғанын бақылайды. **(Сурет салу)**		суреттерді салу қабілетін бекіту. Ойын барысы: өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін сопақша етіп салу, оларды түпнұсқаға ұқсастығы үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіріп, сәйкес түспен бояу**. (Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Әділетке Құрастыруда бөлшектерді орналастыр және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағыт және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету.. **(Құрастыру)**		Каусарға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		Айымға құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:**		Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:** «Ақ қоян»		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын:**

	«Төбеде доп қуу» **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысу-шылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады. Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының		**Мақсаты:** Балаларды ж ылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айт ады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған ба ла тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырыса ды. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосыл ып тұрады да үзілген ж ердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(Дене шынықтыру**)**		**«Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру**)**

	қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. **(Дене шынықтыру**)**				
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Үйде балалармен үстел-үсті ойындарын жиі ойнауға»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.05-17.05.2024 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.05.2024	Сейсенбі 14.05.2024	Сәрсенбі 15.05.2024	Бейсенбі 16.05.2024	Жұма 17.05.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің үйім, менің қалам»** Үй мекен-жайы, көше туралы білімді бекіту. Туған ауылымен танысыңыз. Туған қаланың атын бекітуді жалғастыру, оның көрікті жерлерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қоян үшін тар орындық-ұзын көз Мишутка үшін кең орындық"** **Мақсаты:** екі кірпіштен және тақтайшадан тар орындық, ал төрт кірпіштен және екі тақтайшадан кең орындық салуды үйрету. Материал: кірпіш және плиталар. Ойын барысы. Көңілді ойыншықтар балаларға қонаққа келеді, олар балаларға орманда тіпті орындықтар жоқ екенін айтады. Тәрбиеші балаларға қоянға тар орындық, ал аюға кең	**Құрылыс ойыны: "Шеңберлерді жина"** **Мақсаты:** балалардың біртекті заттарды (көп, аз, тіпті аз, кішкентай, оларды белгілі бір ретпен таңдау арқылы) бағдарлау қабілетін бекіту; физикалық қасиеттерін біле отырып, белгілі бір формамен және әртүрлі мөлшерде әрекет ету кезінде сенсорлық тәжірибені байытуға үйрету. Материал: әртүрлі өлшемдер мен түстердегі жазықтық шеңберлер. Ойын барысы. Сізбен бірге ертегі бөлмесін құрып, шеңберлерді өлшеміне,	**Құрылыс ойыны "Жаяу жүргіншілерге арналған көпір"** **Мақсаты:** екі баспалдақты үйретуді жалғастыру және қабаттасу (үстіне пластина төсеу, ғимаратпен ойнау. Сөздік: баспалдақ, биіктік, жоғарғы, көпір, жақын, табақ. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластина Ойын барысы. Міне, бізде кең өзен бар. Ал сіз бен біз ойыншықтарды аударуымыз керек. - Біз не істеуіміз керек? Әрине, көпір салу. (тәрбиеші үлгі жасайды) Балаларға көпір салып, ойыншықтарды	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі машиналар"** **Мақсаты:** балалардың құрылыс бөлшектерінің түсі мен атауы, құрылыс әдістері туралы түсініктерін бекіту. Балаларды ғимараттарды салыстыруға, олардың айырмашылықтарын байқауға үйрету. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біз қазірдің өзінде жол мен көлік салдық. енді сіз өз машиналарыңызды ойлап тауып, әртүрлі машиналардың бүкіл гаражын салу. Балалар ғимараттарды	**Құрылыс ойыны:** "Пароход, қайық салу. Қуыршақ қонақтың сапары" **Мақсаты:** балалардың кірпішті бір-біріне мықтап қою, ұзын тар жағына қою, қайықты немесе пароходты бейнелеу қабілетін бекіту. Мұрын, жем бөлшектерін ажырату. Материал: текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы. Біздің ойыншықтар саяхаттауды өте жақсы көреді, бірақ теңізде жүзу үшін кеме жасау керек. Ойыншықтарымызға көмектесіп, кеме жасап,

	орындық салуды ұсынады. Балалар құрылыс үшін материалды өздері таңдайды. **(Құрастыру)**	түсіне, көңіл-күйіңізге қарай орналастырайық. **(Құрастыру)**	тасымалдауды ұсынады. **(Құрастыру)**	салыстырады. Олар өз көліктерін атайды. **(Құрастыру)**	оны «Достық» **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Балақан» Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Жолақты төсеніш»** **Мақсаты:** Балаларды қайшыны дұрыс ұстауға, саусақтарды қысуға және ашуға, түзу сызықпен кесуге үйрету. Тіктөртбұрышты нысанды түрлі-түсті жолақтармен безендіруге үйрету, оларды түсіне қарай ауыстыру. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекіту. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Күшікке жатуға ыңғайлы болу үшін	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күн»** **Мақсаты:** Тіктөртбұрышты жолақтарға кесу, шаршыдан шеңберді кесу қабілетін бекіту. Бөлшектерден ойластырылған затты құрастыруды және оларды картонға жабыстыруды, затты парақтың ортасына қоюды жалғастыру.	**Саусақ жаттығуы: «Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз». **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Пирамида»** **Мақсаты:** Тіктөртбұрыштардан сопақшаларды кесу, еңүлкеннен бастап еңкішкентайына дейін сопақшаларды желімдеу қабілетін бекіту.	**Саусақ ойыны «Үкі»** Орманда қараңғы Бәрі-бәрі ұйқыда Үкі ғана ұйықтамапты Маңғазданып отыр қатты Әрі-бері отырды да Қараңғыға қанат қақты. Орындалуы: 1. Екі қолдың білезіктерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады.(«Орман») 2. Алақандарын беттестіре жақтарына таянып «ұйқыға кетеді». 3. Бас бармақ пен сұқ саусақтың біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («үкінің көздері»). 4. Қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («маңғаз үкі»). 5. Қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады. Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф,	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Спортсмен Қонжық»** **Мақсаты:** Балаларға қайшыны дұрыс ұстауға, ені 5 см қағаз жолағын кесуге үйрету. Қайшыны, қағазды, желімді, майлықты мұқият пайдалану әдістерін

	жұмсақ, әдемі төсеніш жасауды ұсыну. Мұны істеу үшін балаларға қайшыны оң қолына, ал сол жақ шаршыға алып, оны қағаздың тар жолақтарына кесу керек. Жолақтарды түрлі-түсті ету үшін бір үстелде отырған балалар кесілген жолақтарды алмастыра алады. Содан кейін балаларға жолақтарды кілемнің үстіне қойып, оларды жабыстыруға кеңес беру. **(Жапсыру)**	Геометриялық фигуралардың ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы жасау. **Барысы:** Күннің қайтып оралуына және көктемгі бұлтты қуып шығуына көмектесуді ұсыну. Күн жарқырап, сұр бұлтты сергітуі керек. Балалар қайшыны алып, квадраттардың бұрыштарын дөңгелектейді. Содан кейін тіктөртбұрышты тар жолақтарға кесу. Шеңбер картонның ортасында, ал сәулелер шеңбердің айналасында орналасқан. Көктемгі күн аспанда жарқырап тұрды. **(Жапсыру)**	Жауаптылық пен мейірімділікке тәрбиелеу. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Пирамида салуды ұсыну. Балаларға тіктөртбұрыштар беру және сопақ жасау үшін бұрыштарды дөңгелектеуді ұсыну. Содан кейін балалардың сопақшаларды қағазға дұрыс орналастырғанын тексеру. Сопақшалар арасында қашықтық жоқ екеніне көз жеткізу. Сабақ соңында сіз пирамидадағы сақиналардың санын есептеп, олардың қандай түсті екенін айта аласыз. **(Жапсыру)**	Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Біз үй жасаймыз»** **Мақсаты:** Балалардың көркем шығармашылығын, өзіндік шығармашылық қызметке қызығушылығын дамыту; балалардың өзін-өзі көрсету қажеттілігін қанағаттандыру. Геометриялық фигуралардың бұрыштарына жапсыру арқылы жасау. Барысы: - Балалар, естеріңде ме, біз экскурсияға барып, ауылдың үйлерін қарастырдық? Біз қандай үйлерді көрдік? /балалардың жауаптары/ - Балалар, Буратино бізге келді. Ол өз қаласында көлік жүргізіп, барлық үйлерді қиратқанын айтады. - оның достары оған қатты ренжіді, ал Буратино бізге жаңа әдемі заманауи қала салуға көмектесу туралы өтінішпен келді. Сендер Буратиноға көмектесуге дайынсыңдар ма?	бекіту. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы: -** Балалар, бізге Қонжық келді. Онымен сәлемдесейік. (балалар сәлемдеседі, Қонжық көңілсіз дауыспен жауап береді) Тәрбиеші: - қонжық, сен неге сонша көңілсізсің? Не болды? Қонжық: - Ой, менде көңілсіздік болды. Менің баспалдақтарым сынды, менің жаттығуым керек. Өйткені, мен спортшымын және Олимпиада ойындарында өнер көрсеткім келеді. Мен не істерімді білмеймін. Міне, менің баспалдағыма не болғанын қараңдаршы (сурет көрсетіледі) Тәрбиеші: - Иә, бұл көңілсіз. Қонжық, балалар екеуміз саған көмектесе аламыз және баспалдақ жасай аламыз, ал сен өзіңе қалағаныңды таңдайсың. Қонжық: - бұл қалай? - Балалар, баспалдақ жасау үшін бізге не қажет? (балалардың

				- Қаланы құру үшін бізге не салу керек деп ойлайсыңдар? (көптеген үйлер салу). Мен бүгін осындай әдемі және ыңғайлы үйлердің көпшілігін жасауды ұсынамын. Біздің үйде қанша қабат бар? Үй қандай бөліктерден тұрады? (шатыр, терезелер). - екінші қабатта, бірінші қабатта қанша терезе бар. - балалар, әр қабаттағы терезелер бір сызықта орналасқанына және олардың арасындағы қашықтық бірдей екеніне назар аударыңдар. - Сіздің ойыңызша, мұндай үйлер Буратиноның достарына ұнайды ма? - Мен сендерге осындай жапырақтарды дайындадым, онда сендер үйлеріңді желімдейсіңдер.Үстелге отырмас бұрын, одан әрі жұмыс істеу үшін үй дайындауды таңдаңдар. Біз үстелдерге отырамыз. 2. Практикалық кезең: - Сендердің табақшаларыңда бірнеше геометриялық фигуралар бар. (терезелер үшін	жауаптары) мен сендерге баспалдақты кең жолақтан қалай жасау керектігін айтамын және көрсетемін (сызықтармен сызылған кең жолақ көрсетіледі). Баспалдақ жасау үшін кең жолақтардан тар жолақтар жасау керек. Қайшыны өздеріңнен аулақ ұстау керек. Қағаздың кең жолағын тар жолақтарға кесу үшін қайшыны ашып, жолақтың шетін сал, сақиналарды саусақтарыңмен ақырын қос, олардың арасына кең қағаз жолағын жылжыт, сақиналарды саусақтарыңмен қайтадан қыс және тар жолақты кескенше осы әрекеттерді бірнеше рет қайтала. (түсіндіру әрекеттерді көрсетумен бірге жүреді) сондықтан бірнеше жолақты кесу керек. **Балалардың өзіндік жұмысы.** Балалар кең жолақтарды тар жолақтарға бөледі. Тәрбиеші балалардың қайшымен дұрыс ұстауын қамтамасыз етеді. Қажет болса, қайшыны ұстайтын

				тіктөртбұрышты көрсету). Мынау не? (тіктөртбұрыш) - Мұндай тіктөртбұрыштан не істеуге болады? (терезелер) - Жолақтан 2 бірдей терезені қалай жасауға болатынын еске түсірейік. (жолақты екіге бүгіңіз, бүктеңіз және бүктеу сызығы бойынша кесу) - Сендерде осындай екі жолақ бар. Сендерге 4 бірдей терезе жасау керек. - Шатыр үшін Мен осындай фигураны дайындадым. Мынау не? (Үшбұрыш) - Қалай ойлайсыңдар, біз аппликацияны қандай ретпен орындаймыз? Алдымен нені жабыстырамыз, содан кейін не болады? (балалардың жауаптары) Алдымен біз үйді жабыстырамыз, содан кейін шатырды алып, оны жабыстырамыз, содан кейін терезелер, барлық шаблондарды клеенкаға қойып, Желімді ортасынан шетіне дейін жағамыз, бүкіл бөлікті жабамыз. Біз Желімді бүкіл щеткаға жинаймыз, содан кейін банканың шетінен артық алып тастаймыз. Біз	саусақтардың орналасуын еске түсіреді, түзетеді. Тәрбиеші: енді баспалдақ жасау үшін тар жолақтарды қалай төсейтінімді қараңдар (іс-әрекетті көрсету). Мен ақ қағаз парақтарындағыдай жолақтардан баспалдақ салыңдар. (Балаларға таратады.) Алынған баспалдақтарды желімдеу қалады. Біз жолақты аламыз, оны түрлі-түсті жағымен клеенкаға қойып, жолақты желіммен жағамыз, ортасынан бастап, біртіндеп шеттеріне ауысамыз. Жолақты екі қолмен алыңдар да, оны жатқан жерге жағыңдар, майлықпен басыңдар. Балалардың өзіндік жұмысы. Жолақтарды желімдеу процесінде тәрбиеші әр балада қандай түсті баспалдақ болатынын нақтылайды. Ұқыпты желімдеуді еске салады. Жұмыстың соңында тәрбиеші Қонжыққа өзіне ұнайтын баспалдақты таңдауды ұсынады.

				щетканы қойып, жолақты екі қолымызбен алып, оны жатқан жерге жағамыз, артық желімді сүртіп, майлықпен басамыз. **(Жапсыру)**	Қонжық: - Рахмет балалар. Мен қайсысын таңдау керектігін де білмеймін. Маған барлық баспалдақтар ұнайды. Барлығы сондай жарқын және әдемі. Мүмкін мен спортшы достарыма барып, қандай түсті баспалдақ алуым керек деп кеңес бере аламын ба? Тәрбиеші: - Ал, балалар, Қонжық достарына барсын? (балалардың жауабы). Қонжық балалармен қоштасып, кетіп қалады. **(Жапсыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** «Достығымыз жарасқан» **Мақсаты:** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Ойын:** «Балапан» **«Қоян»** **Мақсаты:** мүсіндеу кезінде жануардың өзіне	**Қазақ тілі** "Дана көшеге шығу үшін не киеді?" Киімдер". Ересек адамның көмегіме шағын өлең жаттауға, жат барысында мазмұнына де қарым-қатынасын жеткіз білуге үйрету; ойын жағдаятына және жыл мезгіліне байланысты ки атауларын дұрыс айтуға (атауға) үйрету; жаттап алған ойыншық атаулары бекіту. **Сөздік минимум** "киім", "панамка", "сандал", "күрте".	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «**Көңілді жұлдызқұртқа қонаққа барамыз (таза ауада) (стандартталмаған жабдықтарды қолдану)**»** **Мақсаты:** Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. **Ойын: «**Жұлдызқұрт» **"Чашка"** **Мақсаты:** балалардың бұрын үйренген мүсіндеу әдістерін қолдана отырып, таныс заттарды мүсіндеу қабілетін бекіту (допты	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **«Бәйшешек - көктем гүлі»** **Мақсаты:** балалардың көктем, көктемгі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту және жүйелеу. Балалардың ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын жазықтықта жекелеген бөліктерді илеу және жағу дағдыларын қолдана отырып бекіту; Пластилинография арқылы жұмыста бәйшешектің	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қуыршақ Серік қонаққа келді» **Мақсаты:** Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Өткенді қайталау. **Ойын:** «Қарлығаштар» **«Көктемгі бұтақтар»** **Мақсаты:** ермексаздың көмегімен көктемгі ағаштың бұтағын бейнелеу қабілетін дамыту; гүлденген

	тән ерекшеліктерін жеткізе білу, сюжеттік композиция жасау қабілетін қалыптастыру. Ойыншық бөліктерінің пішінін беру: сопақ, дөңгелек және қоянның дене бөліктерінің пропорционалды қатынасы; Мүсінделген бөліктерді бір бөлікке біріктіруді үйрену. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - балалар, қоян туралы қандай ертегілерді білесіңдер? - «Үйшік», «Қоян мен кірпі» - Жарайсыңдар, көптеген ертегілерді білесіңдер. Оның қаншалықты керемет екенін қараңдар. Оның денесі үлкен, басы кішірек, құлағы ұзын және құйрығы кішкентай. Тек біздің қоян қандай да бір себептермен көңілді емес. Оның көңілін көтеру үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар? Балалар: - оған достарын мүсіндеу керек. Тәрбиеші: - Жарайды. Оған қоян достарын	**"Дана далаға не киіп шығады?" дидактикалық ойыны** **«Қуыршақ пен Қонжық билейді»** Мақсаты: Балаларды ұжымдық мүсіндеуге жетелеу, көңілді ойыншықтар бейнелеуді жеткізу. **Барысы:** тәрбиеші «Қонжықпен ойын» ойынын еске түсіруге шақырады. Г. Финаровский қуыршақ пен аюдың қалай билейтінін көрсетуді ұсынады. Назар аударады. Богородская ойыншығында "би аюы" немесе суретте, қалай берілгенін түсіндіреді, биде табандардың қозғалысы. Осыдан кейін балалар қуыршақ пен аюды билейді. Әр бала бір фигура мүсіндейді, содан кейін оларды біріктіреді. Балалар қолөнерді қарастырады, көп деп атайды. Тәрбиеші әр фигурада ерекше нәрсені байқауға тырысады. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Ненің құйрығы ұзын?"**	мүсіндеу, пластилинді түзу және айналмалы қозғалыстармен айналдыру, алақанмен тегістеу, саусақтармен мүсіндеу); ермексазды бағанға айналдырып, оны басқа бөлікке бекіту; **Барысы:** Мен Айжанға жаңа шыныаяқтар жасауды ұсынамын. Мұны істеу үшін ермексаздың бір бөлігін екі бөлікке бөлу керек-біреуі үлкен және біреуі кішкентай. Үлкен бөліктен допты қолдың айналмалы қозғалыстарымен айналдыру, тесік жасау үшін бір жағынан бас бармақпен басу, саусақтарыңмен шегіністі үлкейту және шеттерін туралау. Ермексаздың кішкене бөлігінен шұжықты жайып, оны шыныаяққа тұтқа түрінде бекіту. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын:** «Лентаны кім тезірек айналдырады» Мақсаты: шамаға мағыналы белгі ретінде қатынасты қалыптастыруды жалғастыру, ұзындыққа	сыртқы түрінің сипаттамаларын (сабағы, жапырақтары, гүлі, оны жазықтықта орналастыруға) жеткізуге үйрету. **Барысы:** бәйшешекті мүсіндеуге кірісейік: ермексазды алыңдар: жасыл түсті, стекпен бір бөлікті кесіп, қалың шұжықты орау, Содан кейін оны саусақтарыңмен сәл тегістеу, сонда біз жапырақ аламыз. Енді екінші жапырақ жасайық. Енді біз сабақтар жасаймыз, жасыл ермексаздың кішкене бөлігін алып, жұқа ұзын флагелланы айналдырамыз. Бізге үш сабақ керек. Жапырақшаларды мүсіндеуге кірісейік. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, олар бір нүктеден өсуі керек. Жапырақтарды сабақтарға жабыстырыңдар. Гүлдердің уақыты келді. Біз үш жапырақшаны бекітіп, сабаққа жабыстырамыз. **(Мүсіндеу)**	бұтақтың сипаттамаларын жеткізу. Домалату, тегістеу, пластилин, стек көмегімен бөліктерге бөлу әдістерін дамыту; Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Мен сендерге гүлденген алма ағашының бұтағын көрсеткім келеді. Біз оны саламыз, бірақ біз кескінге көлем беретін ермексазбен сурет саламыз. Бірақ жұмысқа кіріспес бұрын, бұтақтарды мұқият қарастырайық. (балалар тәрбиешімен бірге бұтақты, түсті, пішінді қарастырады) Енді біздің жұмысымызға кірісейік. Сендердің алдыларыңда картон мен ермексаз жатыр. Қоңыр ермексаздан біз жұқа шұжықтарды жайып, картонға аздап басамыз. Тәрбиеші: - енді біз Гүлдерді мүсіндейміз. Алдымен біз гүлдің ортасын жасаймыз-мұны істеу үшін сендер сары шарларды жайып, әртүрлі

	мүсіндейік Балалар, оның дене мүшелеріне назар аударыңыдар. Айтыңдаршы, дененің пішіні қандай? Басы? Аяқтары? Құлағы? Құйрығы? Балалар: - сопақ, дөңгелек. Тәрбиеші: - дененің қай бөлігі ең үлкен? Балалар: - денесі. Денеден кейін басы үлкен болады, содан кейін – аяқтар, құлақтар және ең кішкентай бөлігі-құйрық. Тәрбиеші: - Балалар, айтыңдаршы, денені қалай мүсіндеу керек? Бас? Аяқтар? Құлақ? Құйрық? Балалар: (тәрбиешінің көмегімен) - Сіз стек алып, ермексаздың бір бөлігін сбөліп, алақанның айналмалы қозғалыстарымен орап, доп жасау керек, содан кейін түзу қозғалыстармен ермексазды сопақ түрінде жайыңдар. - Бас осылай жасалуы керек: ермексазды дөңгелек қозғалыстармен	**Мақсаты:** қарама-қарсы өлшемдегі заттарды ұзындығы мен ені бойынша салыстыру, сөйлеуде "ұзын", "ұзын", "кең", "тар" ұғымдарын қолдану қабілетін игеру. Барысы: Есіктің сыртындағы Шу. Жануарлар пайда болады: піл, қоян, аю, маймыл – Вини Пухтың достары. Аңдар ненің құйрығы ұзын екеніне таласады. Винни Пух балаларға жануарларға көмектесуді ұсынады. Балалар қоян мен қасқырдың құлағының ұзындығын, түлкі мен аюдың құйрығын, жираф пен маймылдың мойнының ұзындығын салыстырады. Олар ұзындығы мен ені бойынша теңдік пен теңсіздікті тиісті терминологияны қолдана отырып анықтайды: ұзын, ұзын, кең, тар және т. б. **(Математика негіздері)**	назар аудару, "ұзын", "қысқа"сөздерімен таныстыру. Барысы: тәрбиеші балаларға лентаны орауды үйренуді ұсынады және мұны қалай жасау керектігін көрсетеді, бәріне тырысуға мүмкіндік береді. Екі баланы шақырады, біреуіне ұзын, екіншісіне қысқа лента береді және бәрінен лентасын кім бірінші орайтынын көруді сұрайды. Әрине, таспасы қысқа адам жеңеді. Осыдан кейін үстелге ленталарды орналастырады, сондықтан олардың айырмашылығы балаларға айқын көрінеді, бірақ ештеңе айтпайды. Содан кейін балалар ленталарды ауыстырады. Енді басқа бала жеңеді. Балалар орынға отырады, тәрбиеші балаларды шақырады және біреуін таспаны таңдауды ұсынады. Неліктен бұл таспаны қалайтынын сұрайды. Балалардың жауаптарынан кейін ол таспаларды "қысқа", "ұзын" деп атайды және балалардың әрекеттерін жалпылайды: "қысқа таспа тез, ал ұзын	**Дидактикалық ойын: "Біздің күн"** **Мақсаты:** күннің бөліктері туралы идеяны бекіту, "таң", "күн", "кеш", "түн"сөздерін дұрыс қолдануға үйрету. Қажетті материалдар: Бибабо қуыршағы, ойыншық төсек, ыдыс-аяқ, тарақ және т.б.; балалардың тәуліктің әртүрлі уақыттарындағы әрекеттерін көрсететін суреттер. **Ойын барысы.** Балалар жартылай шеңберде отырады. Тәрбиеші қуыршақтың көмегімен әр түрлі әрекеттерді жасайды, оған сәйкес балалар күннің бір бөлігін анықтауы керек: қуыршақ төсектен тұрады, киінеді, таранады (таңертең), түскі ас (күн) және т. б. содан кейін тәрбиеші әрекетті атайды, мысалы: "қуыршақ жуынады", балаға оны орындауды және осы әрекетке сәйкес келетін күннің бір бөлігін атауды ұсынады (таңертең немесе кешке). Тәрбиеші өлеңнен үзінді оқиды:	жерлерде бұтақтарға жайыңдар. Содан кейін біз стекпен жасаймыз: ол үшін жұқа сары шұжықты жайып, стекті кішкене бөліктерге бөліп, саусағымызбен кішкене бұршақтарды орап, гүлдің ортасын олармен толтыру керек. Барлық орталықтарды да жасаңдар. Келесі кезең-жапырақшалар. Сегдер қалың ақ немесе қызғылт шұжықты орап, стекпен 5 бөлікке бөліп, әр бөліктен допты жайып, одан жапырақша жасауларың керек. (допты саусақтарыңның арасына қыс). Жапырақшаның төменгі жағында кішкене бүктемені қысыңдар. Барлық 5 жапырақшаны жасаңдар және олардан дайын орталықтардың жанында гүл жасаңдар, аздап басыңдар. Осылайша біз барлық басқа Гүлдерді орындаймыз. Жасыл пластилин шұжығын ораңыз, стекпен бірдей бөліктерге кесіңіз, әрқайсысын тегіс етіп

	доп пішініне айналдырыңдар. - Аяқтар "шұжықты" айналдыру арқылы жасалады. - Құлақ үшін "шұжықты" жайып, оны стекпен екіге бөліп, тегістеу керек. - Құйрық үшін ермексаздың кішкентай бөлігі алынып, кішкене доп жайылады. - Назар аударыңдар. Алдымен басы мен аяғы денеге, содан кейін басына – құлақ, содан кейін құйрық бекітіледі. Көз үшін-қарақұмық тұқымы, мұрын үшін-бұршақ. Әрбір бөлікті біріктіру кезінде мықтап жағу керек. Бірақ қоян қонағымызға достарды мүсіндеуді бастамас бұрын, оны созу керек. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жинайық"** **Мақсаты:** геометриялық фигураларды екі қасиетке (түсі мен пішіні, өлшемі мен түсі, пішіні мен өлшемі) топтастыру		таспа баяу" **(Математика негіздері)**	Қуыршақ ұйықтағысы келеді. Мен оны төсекке жатқызамын. Мен оған көрпе әкелемін, Тезірек ұйықтау үшін. Балалар қуыршақты төсекке жатқызады және ол ұйықтайтын уақытты айтады. Тәрбиеші суреттерді уақытша ретпен көрсетеді және күннің қай бөлігінде бұл әрекеттер болатынын сұрайды. Содан кейін ол суреттерді араластырады және балалармен бірге оларды күннің әрекеттері ретімен орналастырады. Балалар суреттерін тәрбиешінің суреттеріне сәйкес орналастырады. **(Математика негіздері)**	тегістеңдер. Енді әр жапырақтың бір жағында ұшын тегістеп, оны үшкір етіп, екінші жағынан бүктемемен қысыңдар. Гүлдер арасындағы бұтақтағы жапырақтың орнын анықтаңдар. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Затты құрастыру"** **Мақсаты:** жеке бөліктерден (геометриялық фигуралардан) заттың денесін құрастыруға жаттығу. Жабдық. Тәрбиешінің үстелінде үлкен ойыншықтар бар: үй, тоқыма, шырша, жүк көлігі. Еденде әртүрлі геометриялық фигуралар жиынтығы бар. Ойын барысы. тәрбиеші оның үстелінде тұрған ойыншықтарды атауды және геометриялық фигуралар жиынтығын қолдана отырып, олардың кез-келгенін жасауды ұсынады. Балалардың іс-әрекетін ынталандырады. Ол: "Мен не құрастырдым? Қандай геометриялық

	қабілетін қалыптастыру, фигуралардың кезектесуіндегі қарапайым заңдылықтарды көру. **Қажетті материалдар.** Еденде ұзын таспа бар, оның үстінде солдан оңға қарай белгілі бір ауысымда фигуралар орналасқан: қызыл үшбұрыш, жасыл шеңбер, қызыл үшбұрыш және т. б. Балалар шеңберде тұрады, олардың алдында түрлі-түсті геометриялық фигуралары бар қораптар бар. Ойын барысы. Тәрбиеші Айсұлуға арнап моншақтар жасауды ұсынады. Геометриялық фигуралары жайылған таспаға көрсетіп: "қараңдаршы, Айсұлу оларды жасай бастады. Ол қандай фигуралардан моншақ жасауды шешті? Келесі моншақ қандай екенін тап". Балалар бірдей екі фигураны алады, оларды атайды және моншақ жасай бастайды. Неліктен дәл осы фигураны қою				фигуралардан?». Балалар ойыншықтардың бөлшектерін қарастырады, тиісті өлеңдер мен жұмбақтарды еске түсіреді. Құрастырылған силуэттерді бір сюжетке біріктіруге болады:" Ормандағы үй"," Қысқы серуен"," көше " және т. б **(Математика негіздері)**

	керектігін түсіндіру. Тәрбиешінің басшылығымен қателер түзетіледі. Содан кейін тәрбиеші моншақтар түсіп, оларды қайтадан жинау керек дейді. Моншақтардың басталуын таспаға жайып, балаларға жалғастыруды ұсынады. Неліктен келесі фигура болуы керек деп сұрайды. Балалар геометриялық фигураларды таңдап, оларды берілген үлгіге сәйкес орналастырады. **(Математика негіздері)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту.	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру) Жұмбақ.** Кейде сипап кетер,	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен**

	Көркем сөз: Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз.				

	- Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз»

	Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **.** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене шынықтыру**).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Ойын – «Киім тігуге арналған Ателье»** Барысы: Тәрбиеші балаларға көйлегін көрсетіп, ательеде тігілгенін айтады. Ателеде қалағандардың барлығына көйлектер тігіледі. Тәрбиеші балалардың назарын Дина қуыршағының ескі көйлегіне аударады, оған ательеге барып, жаңа көйлек тіктіруді ұсынады. Содан кейін ол балалардан қуыршақтарына жаңа	**"Көктемгі тамшылар"** **Мақсаты:** балаларды саусақтарымен нүктелерден тұратын тік сызық салуға үйрету. Бейнелеу іс-әрекетіне қызығушылықты сақтау. Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Көктемгі тамшыларды салайық - ол боялған мұздықтары бар парақтарды таратады	**Ойын: "Аяқ киімді жөндеу"** **Барысы.** Тәрбиеші топқа аяқ киім әкеліп: "Мына аяқ киімнің өкшесі сынған. Не істеу керек? Кім жөндей алады?" Балаға жақындайды. Тәрбиеші. - Гриша, сен шеберсің бе? Аяқ киімді жөндей аласың ба? Менің баратын жерім жоқ. Мен жүрдім, сүріндім, өкшелерім сынды. Аяқ киімді жөндеу керек. Сенде балға, шегелер бар ма? Сен қалай жөндейсің? Сен	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен

	киім жасағысы келетінін сұрайды. Барлығы бірге ательеге барады. Тәрбиеші ательенің тігіншілерімен рөлдік диалог жүргізеді. Алдымен қуыршақ ойынының үлгісі беріледі. Тігінші: - Дина, мен саған жаңа көйлек керек екенін көріп тұрмын. Саған қандай көйлек керек? (Материалды көрсетеді.) Сен мұны полка нүктелерімен таңдайсың? Мен таспаны алып, қанша материал қажет екенін өлшеймін. Енді күте тұр, көп ұзамай сенің көйлегің дайын болады. Тігінші: -Келесі кім? Кім жаңа киім тіктіруді қалайды? Бала (қуыршақ). - Мен. Тігінші: - Сен не тіктіресің? Бала. - Көйлек. Тігінші: - Кім үшін? Бала. Рита қуыршағым үшін. Тігінші: - олай болса материалды таңда. Мен өлшеп, Ритаға көйлек тігемін. Қуыршақтары бар балал диванға отырады жа	және саусақтарымен тік тамшыларды салуды ұсынады, сызықтар тек жоғарыдан төменге қарай жүргізілетініне назар аударады. Балалар жұмысты орындайды. Суреттер құрғап жатқанда, осы уақыт ішінде табақшадағы мұздақпен не болғанын қарастыруға болады, ол суға айналды. **(Сурет салу)**	балғамен түртесің бе, шегемен шегелейсің бе? - Қараңдаршы, балалар, Гриша менің аяқ киімімді жөндеді, енді мен оларды қайтадан кие аламын (аяқ киімді киеді.) Аяқ киімін жөндегісі келетін балалар, келіңдер, бізде жақсы шебер бар. Ол өкшесін қағып, терісін тігуді біледі. Тәрбиеші балаларды а киімді жөндеуге алып кел шақырады. **(Қоршаған ортам таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Түсті құрт"** **Мақсаты:** Балаларда бір түстің 4 реңктерін ажырата білу және таңдау қабілетін дамыту, Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Ойын материалы:** әр балаға құрттың бейнесі бар карталар, бір түсті, бірақ әртүрлі реңктердегі қағаз шеңберлер. **Ойын барысы:** көк, қызыл, жасыл, сары түстердің барлық реңктерін орналастыру. **Мысалы:** "менде барлық заттар сары, бірақ әртүрлі реңктері бар. Лимон-ашық	алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қолтырауын»** **Мақсаты:** балалардың ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін, балалардың бейнелеу іс-әрекеті процесінде жануардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бейнелеу қабілетін байытуды жалғастыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Балалар, бүгін бізге қандай да бір конверт әкелінді (оны балаларға көрсетеді, конвертте қолтырауын бейнеленген иллюстрация Гена мен Чебурашка). - Бұл қандай конверт деп ойлайсыңдар? Балалар: - бұл қолтырауын гена мен Чебурашкадан келген хат! - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендермен көптен бері таныспын - Генаның қолтырауыны. Менің досым Чебурашка екеуміз әртүрлі мұражайлар мен көрмелерге барғанды	жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Сиыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларын қалай салу керектігін үйрету - сиыр. Сюжетті дайын

	күтеді. Тігінші шығ қуыршақтарға арнал жаңа көйлектер шығара Балалар қуыршақта арналған жаңа киімді к көреді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көктем келді»** **Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді кеңейту; Қылқаламды жапыраққа "тарту" әдісін қолдана отырып, ағашты салу, жапырақтарды салу дағдыларын жаттықтыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Қараңдаршы, Мен көктемді боядым. Ал сендер көктемді салғыларың келе ме? Балалардың жауаптары. (Иә) Тәрбиеші: - ағаш жасау үшін не салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі, бұтақтар, жапырақтар). Тәрбиеші: - жоғарғы жағында қандай денесі бар? Төменде?		сары, күнбағыс — ашық сары, алмұрт-қою сары" немесе: "Менде көк заттар бар, бірақ әртүрлі реңктері бар. Ең қою көк-қара өрік, ең ашық-жүгері гүлі, ең ашық-қоңырау" Түрлі түсті құрттарды салу және бояу. **(Сурет салу)**	ұнатамыз. Жақында Мен Чебурашканы көрмеге шақырдым, онда қолтырауындар бейнеленген суреттер көрсетіледі. Бірақ маған қоңырау шалып, экспонаттар көрмеге уақытында жеткізілмейтіні туралы хабарланды. Мен қатты ренжідім, бірақ Чебурашка досымды ренжіткім келмейді. Мүмкін сендер маған осы жағдайдан шығудың жолын табуға көмектесесіңдер?» Балалар, біз Крокодил Генаға көмектесе аламыз деп ойлайсыңдар ма? Ол үшін не істей аламыз? Балалар: - біз көрмені ұйымдастыруға суреттер дайындай аламыз! - Балалар, естеріңде болса айтыңдаршы, қолтырауындар қайда тұрады? Балалар: - қолтырауындар ыстық елдерде, әртүрлі тұщы су қоймаларында тұрады. Біздің ендіктерде оларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Тәрбиеші: - дұрыс, балалар, мұны иллюстрациялар растайды. (Қолтырауындар мен олардың мекендейтін жерлері бейнеленген	суреттермен толықтыра отырып, балаларды сюжеттік суретпен таныстыруды жалғастыру. Дөңгелек және сопақ пішіндерді қолдана отырып, сиырды схема бойынша салуды үйрену. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Бүгін балабақшаға келер жолда мен кітаптың жыртылған беттерін таптым. (тәрбиеші "Жыл басына таласқан хайуанаттар" ертегісіндегі кейіпкерлері мен сюжеттері бар алдын ала боялған А4 парақтарын көрсетеді, бірақ олардың ешқайсысында сиыр жоқ). - Кітаптармен осылай жасауға бола ма? (балалардың жауаптары). - Дұрыс, кітаптарды сақтау керек. Біз ертегінің барлық кейіпкерлерін тізімдедік пе? Не жетіспейді? – Сиыр. Дұрыс. Сиыр туралы не білетінімізді еске түсірейік. (балалар

	Балалардың жауаптары. (төменгі жағында-қалың, жоғарғы жағында-жұқа) Тәрбиеші: - денесі мен бұтақтарды қандай щеткамен салу керек? Балалардың жауаптары. (денесі-қалың қылшық щеткамен, ал бұтақтары жұқа щеткалармен) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Ал жапырақтарды жіңішке қылшықпен бояу әдісімен бояуға болады ма? Тәрбиеші – - көктем келгенін көрсету үшін тағы не салуға болады? Балалардың жауаптары. (Күн) Тәрбиеші – - біз күн мен сәулелерді қандай щеткамен саламыз? Балалардың жауаптары. (Күн – қалың қылшық щеткамен, ал сәулелерін жұқа щеткалармен саламыз) Біз ағашты саламыз, жоғарыда, төменде денесі, діңі қандай екенін ұмытпаңдар. Біз			иллюстрацияларды көрсетеді). - Балалар, бізде кішкентай парақ қағаздары бар. Қағаз, біз олармен сурет сала аламыз деп ойлайсыңдар ма? (Балалардың жауаптарын тыңдайды,оларда мыжылған қағазбен сурет салу дағдысы бар). - Дұрыс, бүгін біз мыжылған қағазбен сурет салуға тырысамыз. Мұны істеу үшін біз қағаз парағын бояймыз және қағаз парағында орналасқан Трафаретке мыжылған қағазды қолданамыз. Сендер өз суреттеріңді су қоймасының, тастардың суреттерін қосу арқылы толықтыра аласыңдар. Көрмеге арналған экспонаттар дайын! Балалардың жұмысын бағалау. **(Сурет салу)**	орындықтарға экранға отырады). Акт ойыны: - Сиыр қандай геометриялық фигуралардан тұрады?" (балалардың жауаптары: сиыр-үй жануарлары, Сиырдың денесі бар - қандай пішінде? Басы-шеңбер Тұмсық-сопақ тұяқтары бар аяқтар-ұзын тіктөртбұрыштар. Сиырдың сүт беруі үшін оған желін қажет - жарты шеңбер. Құлақ пен мүйіз, құйрығы бар. (сиыр кескініндегі презентациядағы әр шерту үшін сәйкес фигура пайда болады) Мұндай схемалар бізге сиырды салуға көмектеседі. - Сендерге объектілер арасындағы пропорцияларды сақтай отырып, сурет салу керек екенін еске салғым келеді. Егер сиыр алдыңғы қатарда болса-біз өрескел сурет саламыз (мен иллюстрацияға үлкен сиырдың сұлбасын қолданамын), егер фонда болса – біз кішірек сиырды тартсаламыз.

	бұтақтарды саламыз. Олар қандай болуы керек? Жапырақтар. Міне, бізде ағаштарда алғашқы жапырақтар пайда болды. Жапырақтары бар ағаш кімде дайын болса, күн суретін салуды бастауға болады. Шуақты ауа-райында аспанда аспанда жүзіп бара жатқан бұлттарды көруге болады. Күн жерді жылытып, гүлдер пайда болды. Сендер гүлдерді де сала аласыңдар. **(Сурет салу)**				(мен кішкентай сиырдың сұлбасын қолданамын) - Жұмысты бастамас бұрын алдымен өзімізге парақ таңдап, сиырды қай жерде салатынымызды анықтауымыз керек: алдыңғы немесе артқы жағында. (балалар сюжеті бар иллюстрацияны таңдайды). - Ал қазір өз жұмысыңды атқар. (балалар үстелдерден өтеді) Мен алдымен сиырды қалай салатынымды көруді ұсынамын. Сендер мұқият қарап, есте сақтаңдар. 1. Бізге қалың және жұқа щеткалар қажет. Мен алдымен қалың щетка мен ақ гуашь аламын. Біз щетканы үш саусақпен ұстаймыз. Біз щетканы су құтысына батырамыз, артық суды құмыраның шетінен алып тастаймыз. Біз сиырды схема бойынша - денеден тарта бастаймыз. Бұл қандай пішінге ұқсайды (сопақша). Біз сопақшаны пішінге бояймыз. (мен денесін салу әдісін көрсетемін)

					2. Содан кейін басын сызамыз. ол қандай формада? (дөңгелек). Басы сол жақта немесе дененің оң жағында орналасқан, біз оны жақын жерде тартамыз. Біз шеңберді пішінге сәйкес бояймыз. (мен бастың суретін салуды көрсетемін) 3. Енді біздің сиырға аяқтарын салу керек. Олар қандай формада? (ұзын тар тіктөртбұрыш). Бізде кең щетка бар, сондықтан біз торсықтан алдыңғы жағынан екі сызық жүргізе аламыз. Артқы аяқтарды да салыңдар. (аяқпен сурет салу техникасын көрсету) Енді щетканы жақсылап жуып, қызғылт түсті алыңдар. Басына қызғылт түсті сопақша бетті салыңдар. (мен бетті салу әдісін көрсетемін) Сиырдың сүт беруі үшін оған желін қажет. Біз оны қызғылт түске бояймыз. (мен желін салу әдісін көрсетемін-жартылай шеңбер) 6.Енді мен жіңішке щетканы алып, мұрын

					мен аузын қара бояумен бояймын. 7. Сиыр шөпті көруі үшін не салу керек? (көздер-нүктелер) 8. Мен басына құлақ саламын-тамшы мен мүйіз. 9. Енді біз тұяқтың аяғының ұштарын аяқтаймыз. 10. Сиыр шыбындарды қалай қуып жібереді? (құйрығымен). Құйрықты сызу. 11. Ертегіде ала сиыр деп айтылады. Бұл нені білдіреді? (балалардың жауаптары). Рябая-бұл сиырдың басқа түсті дақтары бар дегенді білдіреді. Оларды қалай салуға болады? (балалардың жауаптары) 11. Біз оған дақтар саламыз. Ол үшін қайтадан кең щетканы алып, қоңыр бояуды қолданамыз. Міне, біз осындай әдемі сиырды салдық. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Айымға қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Каусарға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы,	Әділетке ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету.	Әмірege Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру	Латифке құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**

		дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)**	тәсілдерін қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан.	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**

	Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Балалар үшін дидактикалық ойынның маңызы»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.05-24.05.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 20.05.2024**	**Сейсенбі 21.05.2024**	**Сәрсенбі 22.05.2024**	**Бейсенбі 23.05.2024**	**Жұма 24.05.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент,	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.	**Құрылыс ойыны**: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы". Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру.	**Құрылыс ойыны: "Хайуанаттар бағы"** **Мақсаты:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге тәрбиелеу.	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық".** Мақсаты: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы

кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)**	Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелермен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)**	Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)**	дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс алу. (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды

	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(***Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Кел, санайық санамақ Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(математика негіздері)**	**Санамақ (Қадыр Мырза Әли)** Бота, түйе, Құлын,бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық… Сен, қал! Сен, шық! **(математика негіздері)**	**Саусақ санау ойыны** Қуыр- қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қойына бар! Сен тұр –қозыңа бар! Сен тұр –жылқыңа бар! Сен тұр –сиырыңа бар! Сен тұр –түйеңе бар!	**Дидактикалық ойын: "Тәуліктің бөліктері"** **Мақсаты:** балаларды күннің бөліктерін ажыратуға үйрету. **Материал:** суреттер: таң, күн, кеш, түн. **Мазмұны.** Тәрбиеші еденге 4 Үлкен үй салады, олардың әрқайсысы күннің бір бөлігіне сәйкес келеді. Әр үйдің артында тиісті сурет бекітілген. Балалар үйлерге	**Жеті ұл** Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(математика негіздері)**

	Дидактикалық ойын:«Ғажайып дорба» **Мақсаты:** Балаларға қарапайым "алма" композициясын жасау үшін аппликация техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Балаларға таныс заттарды (жемістердің муляждары) анықтауға үйрету. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** - Балалар, бізге қонаққа Кірпі келді. Сендермен ойын ойнағысы келеді. Жай ғана қолдарыңды сөмкеге батырып, кез келген затты аласыңдар да, қолыңды сөмкеден шығармай білуге тырысыңдар. Қоңырау шалынғанда, не екенін айтасыңдар. (Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады). - сөмкеде қанша нәрсе жатқанын қара, бұл-алмұрт, алма және т. б. Ойланайық, мұның бәрін	**«Бақбақ» ертегі** Көктем келді. Бір күні көгәл арасынан кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап: -Қызық! Ертен мен өскенде қандай болар едім?-деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауды, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді: -Мәссаған! Анау күн секілді жап жарық болып өссем ғой!-деп армандайды. Оны естіген күн жымия төменге қарап, бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арада күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылжып бара жатқан аппақ, үлпілдеген бұлттарды көреді. -Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой!-дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кеңеттен жел соғып бұлттар жан жаққа ұша бастайды, алыс алыс жерлерге.Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде, алдымен сары	…Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар … Мына жерде қатық бар … Мына жерде қытық бар… Қытық, қытық! **(математика негіздері)** **"Аралар ұяға ұшады"** **Мақсаты:** аралар пайдалы жәндіктер екендігі туралы идеяларды бекіту (балдан алынған шырын-балшырындарды жина, техниканы үйренуді жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді қолдану, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. жабайы табиғат объектілеріне қызығушылықты дамыту. **Барысы.** "ара ұясы" иллюстрациясын қарау. Біздің ара ұяға қоныстанғысы келеді. Бірақ ол жалғыз зерігерлік болады. Оған достар жасайық. - Ара неден жасалған? - дене пішіндері қандай? - Басының пішіні қандай?	қаратып қатарға тұрады. Мұғалім кез - келген өлеңнен тиісті үзінді оқиды, содан кейін белгі береді, үзінді күннің бір бөлігін сипаттауы керек, содан кейін ойын қызықты әрі қызықты болады. **(Математика негіздері)** **"Орамалды безендіру".** **Мақсаты:** Дөңгелек, шаршы және үшбұрышты пішінді білімдерін жетілдіру. Балаларды квадрат пен шеңбердің бұрыштарын, жақтарын бөлектеуге үйрету. Квадратты үшбұрыштарға, шеңберді жартылай шеңберлерге кесу арқылы пішіндерді түрлендіруді үйрену. **Барысы:** Балалар, бүгін мен топқа келсем, орындықта қоян отыр. Ол маған оны туған күніне қоян достары шақырғанын айтты. Ол оларға осы орамалдарды силауды шешті. - Сәнді орамалдар ? оларды жарқын, әдемі, мерекелік ету үшін не істеу керек? (оларды безендіру керек). – Сендер Қоянды естисіңдер, орамалдар	**Дидактикалық ойыны: "Ғажайып дорба"** **Мақсаты:** Балаларға қарапайым "сәбіз" композициясын жасау үшін аппликация техникасында жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру. Балаларға таныс заттарды (көкөністердің муляждары) анықтауға үйрету. Балалардың көкөністердің өсетін жері туралы білімдерін бекіту **Барысы:** Балалар сөмкеде не бар екенін анықтауға тырысады. Барлық дұрыс аталған заттар бөлек үстелге қойылады. Тәрбиеші: - сөмкеде қанша нәрсе бар екенін қараңдар, бұл не - … Ойланайық, мұның бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Балаларға арналған жеке үндеулер: "сен қалай ойлайсың? Ал сен қалай ойлайсың?" - Жарайсыңдар, балалар, әрине, бұл көкөністер! Тәрбиеші: - сендер көкөністердің қай жерде өсетінін білесіңдерме? ("Көкөністер көкөніс

	бір сөзбен қалай атауға болады? Сендерге Кірпімен ойнаған ұнады ма? Қонағымыз үшін жағымды нәрсе жасайық. Кірпілер нені жақсы көреді деп ойлайсыңдар? Балалардың болжамды жауаптары: "кірпілер саңырауқұлақтарды жақсы көреді"; "кірпілер ойнағанды ұнатады" және т. б. Ол үшін түрлі-түсті қағаздан алма жасайық. Ол осындай сыйлыққа қуанады ма? - алдымен сендер түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін қиып, себеттерге жапсыру. - содан кейін алманың боялған силуэтін желіммен молынан жағу, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған алманың силуэтіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; - бүкіл сурет (Бос орындар жоқ) желімделген кезде, артық	күн түстес, содан кейін ақ бұлт түстес болып, осылайша бақбақ гүлдері пайда болған екен. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Шалғындағы бақбақтар»** **Мақсаты:** дәстүрлі және дәстүрлі емес техниканы қолдана отырып, көркемдік-шығармашылық қызметті дамыту, аппликацияны араластырып тәсілмен орындау. Қайшымен түзу сызық кесуге болады. Аппликация бөлшектерін дизайнға сәйкес жабыстыра білу, гүлдің бейнесін дәстүрлі емес техникада беру, суретті парақта әдемі орналастыру. **Барысы:** - Балалар, қараңдаршы, сендердің табақшаларыңда бақбақ жапырақтары мен гүлі бар, біз оларға әлі қол тигізбейміз. Біз сабақтарды жасауымыз керек. Сендердің табақшаларыңда жасыл түсті тіктөртбұрыш бар, оны екі жолаққа кесіңдер. Біз қайшымен мұқият жұмыс жасаймыз.	Техниканы оқытуды жалғастыру – жәндіктердің сипаттамаларын бере отырып, қағаздан көлемді аппликация, жолақ пен шеңберді екіге бүктеу, бұрау, дайындаманы тар жолақтарға кесу дағдыларын бекіту. Балалар түсті қағаздардан аралар жасайды. Гүлдер еденге жайылған. Түсті қағаздан жасалған аралары бар балалар гүлдердің айналасында ұшып, шырын жинайды. Балалар ұяға "ұшады" -- тәрбиешінің басшылығымен олар араларын үйдің айналасына жабыстырады. **(Жапсыру)**	әртүрлі өрнектермен безендірілуі керек, содан кейін олар бірден т әдемі және мерекелік болады. Балалар, қоянға әдемі орамал жасауға қалай көмектесуге болады ? (безендіруге көмектесу). - Өтінемін, үстелдерден өтіңдер (балалар үстелге отырады) . - Бұл фигура қандай пішінде ? (шаршы). Ол қалай аталады ? (шаршы) және бұл? (шеңбер). -- Олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (квадраттың бұрыштары бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ; шеңбер айналады, ал квадрат жоқ). - Шынында да, квадраттың бұрыштары бар және оның төрт жағы бар, ал шеңбердің бұрыштары жоқ, ал жағы бір ғана (қолмен тексеру). - Балалар, екі үшбұрыш жасау үшін шаршыны қалай кесуге болатынын мұқият қараңыз. Шаршыны диагональ бойынша бұрыштан бұрышқа кесу керек. Ал шеңберді екіге бөлуге болады (диаметрі бойынша), сіз екі жарты шеңбер аласыңдар.	бақшасында өседі". Біз балалардан толық жауап алуға тырысамыз.) Олай болса анамызға палау жасау үшін сәбіздер жасап берейік. - алдымен түрлі-түсті қағаздың бір бөлігін (қызыл/қызғылт сары) табақтың үстінен көптеген ұсақ бөліктерге бөліп алуың керек (балаларда сәбіз қағазының түсі қандай екенін анықтау); - содан кейін сәбіздің боялған бейнесіне желімді молынан жағып, оның шегінен шықпауға тырысу; - осыдан кейін, боялған сәбіздің бейнесіне қағаз бөліктерін (желімнің кебуіне уақыт болмас үшін) шетінен бастап ортасына дейін жоғары қаратып өте тез жағу; Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(Жапсыру)**

	желімді алып тастау үшін шүберекті алып, оны алмаға бекіту керек. Балалардың біреуі тапсырманы орындау кезеңдерін қайталайды, содан кейін олар жұмысқа кіріседі. **(Жапсыру)**	Барлық бөлшектер дайын-біз бақбақты жинауды бастаймыз. Алдымен сабақтарды жабыстырыңдар, содан кейін сабақтың жоғарғы жағына сары бақбақты жабыстырыңдар гүл бөлігінің бүкіл бетіне желім жағыңдар, содан кейін бақбақ жапырақтарын. Артық желімді кетіру үшін майлықты қолдан. - Қараңдаршы, бізде бір сабақ гүлсіз қалды. Сендер мен біз ертегіден бақбақ уақыт өте келе ақ және үлпілдек болатынын білдік. Сондықтан біз екінші гүлді ермексаз бен мақта тампондарынан жасаймыз. Сендерде әрқайсысында ақ ермексаз шары бар. Біз оны алып, сабағымыздың жоғарғы жағына бекітуіміз керек. Біздің ермексаз шары бекітілгеннен кейін, біз мақта тампондарын алып, оларды ортасынан бастап ермексазға ақырын енгіземіз. **(Жапсыру)**		- Кім тақтаға шығып, шаршыны қалай кесу керектігін көрсетеді? - Ал шеңберді қалай кесуге болатынын кім көрсетеді? (балаларды көрсету) - Балалар, менде әшекейленген орамалдар бар, олардың қандай екенін қараңыз. Бұл орамалдың ортасында шеңбер, ал бұрыштарында үшбұрыштар, ал ортасында төртбұрыш, ал бұрыштарында шеңберлердің жартысы бар. – Енді қайшының көмегімен шеңберлерді екіге, ал бұрыштан бұрышқа квадраттарды диагональ бойынша кесеміз. Қайшыны дұрыс ұстап, ауада бірнеше рет жеңіл қозғалыс жасауды ұмытпаңдар: қайшыны аш, жап (балалар кесіп тастайды). Көрейік! - Орамалды үшбұрыштармен, квадраттармен, шеңберлермен және жарты шеңберлермен безендіру, бірақ желімдемеу, әйтпесе кенеттен сіз ондағы нәрсені өзгерткіңіз келеді.(Тәрбиеші балаларға	

				жақындап, үлгілерді қарастырады). – Енді щеткаларды алып, оларға аздап желім жағу және кесілген пішіндерді орамалдарға жабыстыру, сонда сіз үлгі аласыз. Жұмысты әдемі және талғампаз ету үшін мұқият желімдеңіз. (балалар желімдейді). - Біз қалай бірге жұмыс істегенімізді, қандай керемет жұмыс жасағаныңызды қараңдар. Оларды бірге қарастырайық? Арина қандай қызықты жұмыс жасады. Барлығы өте мұқият жабыстырылған. керемет орамал пайда болды. (барлық жұмыстарды қарастырыңдар). - Қоян, сендерге орамалдарды безендіруге көмектескенің үшін алғыс айтқысы келеді. Енді ол туған күніне қояндарға қуанышпен барады. - Балалар, қоянның кететін уақыты келді, оған орамал өте ұнады және сендерге сәбіз сыйлайды. **(Жапсыру)**	

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру «Сыйлық толы жәшік» **Мақсаты:** Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзудің қарапайым дағдыларын суреттер арқылы таныстырып үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Ойын:** «Затты тауып көр» **«Балапан»** **Мақсаты:** балаларды қалдық материалдан және ермексаздан қолөнер жасауға үйрету. балаларды қалдық материалды қолдана отырып, балапанның бейнесін бірнеше бөлшектерден мүсіндеуге үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Тауықтың жұмыртқадан кішкентай сары балапаны пайда болды. Әтеш пен тауықтың отбасында балапан пайда болды, олар оны ұзақ күтті.	Қазақ тілі Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуге, қазақ тіліндегі балаларға арналған тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауға, тақпақ-мазақтамақтардың мазмұнын түсінуге, педагогтің үлгісімен жатқа айтуға үйрету, еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуға, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануға үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауға үйрету. **Сөздік минимум** «тақпақ - жаттамақ», «сиыр», «жылқы», «қой», «ешкі» "Дауысын танысаң, не екенін айт!" сөздік жаттығуы. **«Үлпілдек бұлттар»** **Мақсаты:** ермексаздан бұлт бейнесін жасау. Ермексазды саусақтармен жұлып, жаю. Эстетикалық және бейнелі қабылдауды дамыту. Жеке жұмыстарын ұжымдық	Дене шынықтыру **Тақырыбы: « Кәнеки, аңдар, бізге құлақ салыңдар!»** **Мақсаты:** Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау**. Ойын: «Кірпі»** **«Жаңбыр»** **Мақсаты:** Дәстүрлі емес орындау әдістерін қолдана отырып, балалардың ермексаздан сурет жасауға қызығушылығын ояту. балаларды пластилинография техникасымен таныстыру. Балаларға пластилинография техникасында жұмыс істеу дағдылары мен дағдыларын үйрету – шымшу, шұжықтар мен шарларды саусақтармен домалату, негізге жағу.	Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **"Түрлі-түсті қолшатырлар"** **Мақсаты:** көлемде қосымша заттарды (пластикалық түтікшені) қолдана отырып, "қолшатырдың" түрлі-түсті фигурасын жасау. Балалардың допты мүсіндеу және оны алақанның арасына тегістеу, алынған дискіні қажетті пішінге келтіру қабілетін бекіту. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** - көктемде жаңбыр жауады ма? - Рас, көктемде жаңбыр жауады, бірақ күз сияқты жиі емес. Суреттерге қарап, жаңбыр жауған кезде қажет заттарды атау (күн көзілдірігі, қолшатыр, резеңке етік, қалпақ, сандал, қолшатыр) - Жаңбырда аталған заттардың қайсысы ең қажеттісі?	Дене шынықтыру **Тақырыбы:** «Тиін балаларға қонаққа келді» **Мақсаты:** Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. **Ойын:** «Доп кетті домалап» **«Ұлу»** **Мақсаты:** балалардың ұлу туралы білімдерін кеңейту және нақтылау, ермексаз жолағын спиральға бүктеу арқылы кескін алу арқылы ұлуды мүсіндеуге үйрету, мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** ермексазды алу, ұзын "шұжықты" орау. Оны спиральға айналдырайық - бұл ұлудың қабығы. Сары ермексаздан біз үлкен сопақ жасаймыз, ұлудың денесі пайда болды. Біз екі жұқа "шұжықты" орап, оларды раковина

	Тәрбиеші ашық қабықтың аппликациясын іліп қояды, бірақ қабығында балапан жоқ. - Балалар, біздің тауық бір нәрсені мүлдем білмеді. - Не болды? (Балалар балапанның жоғалып кеткенін, бір қабығы қалғанын түсіндіреді). - Қонағымызға қалай көмектесе аламыз? – балапандарды мүсіндеу. Тек алдымен балапанның қалай көрінетінін есте сақтауымыз керек. - Балапанның түсі қандай? (сары) - Балапан қандай бөліктерден тұрады? (бас, дене, тұмсық, аяқтар, көздер). - Балапанның басы қандай пішінде? (дөңгелек) және дене, қандай пішінде? (дөңгелек) - Бас денемен салыстырғанда қандай мөлшерде? (кішкентай) - Денесі басымен салыстырғанда қандай мөлшерде? (үлкен)	композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бізді үстелдерде қандай тосын сый күтіп тұрғанын көрейік. (майлықтың астындағы үстелде пластилинографиямен жұмыс істеуге арналған материалдар дайындалады және әдетте балалар бірден болжап, бұлттарды ермексаздан салуды ұсынады) Бұлтты бұлттарды пластилинография техникасымен бейнелеуге тырысайық. Бұлтты салу үшін Сіз ермексаздың кішкене бөлігін қысып алуың керек. Саусақтардың арасына флагелла ора. Оны суретке бекіту, сопақша пішінді флагелла салу.Тағы бір шарды орап, оны суретке бекітіп, аздап басып, қайтадан жағу. Бүкіл дайындама боялғанша дәл осы қозғалысты орындау. **(Мүсіндеу)**	**Барысы:** - Балалар, айтыңдаршы, жылдың қай мезгілі? (жауаптар). Көктемнің қандай белгілерін білесіңдер? (жауаптар). - Жарайсыңдар. Енді жаңбырдың қалай пайда болатынын еске түсірейік? Судың қоймаларының, жердің, өсімдіктердің бетінен су буланып, жоғары көтеріліп, бұлт түзеді. Содан кейін бұлттар қозғалады, бұлттарға жиналады. Бұлттардың ішінде су қозғалады, қозғалады, тамшыларға жиналады, содан кейін жаңбыр түрінде түседі. Бүгін біз жаңбырды бояулармен емес, қарындаштармен емес, ерекше тәсілмен - ермексазбен бояймыз. Қазір жаңбыр жауып тұр деп елестетіп көрейік. (тәрбиеші жаңбыр шуының аудиожазбасын қамтиды). 1. Алдымен біз бұлтты жасаймыз, ермексаздың кішкене бөлігін қысып, саусағымызды сызбаға жағамыз, контурдан шықпауға тырысамыз.	- Әрине, қолшатыр! Қолшатырлар да көктемге қуанады. Ал сендердің қолшатырларың қыста не істеді? (біз шкафта ұйықтадық) енді көктемнің келуімен сендер қолшатырларыңды алдайындап, жаңбыр жауған кезде серуендеу үшін оларды шкафтан шығардыңдар. - Менде де қолшатыр бар (түрлі-түсті қолшатыр алыңдар). Міне, ол өте әдемі және тегіс; ол жеңіл және ыңғайлы; оның тұтқасы және жартылай дөңгелек күмбезі бар; -Қолшатыр өте қажет және пайдалы-жаңбыр кезінде немесе жарқын күннен жасырынуға болады. -Қолшатырда қандай түстер бар екенін айтыңдар? - Мұнда қызыл, сары, көк және жасыл түстер бар. Егер оның түстері әртүрлі болса, оны қалай атауға болады? (түрлі-түсті) 2) жұмыс тәсілдерін көрсету және түсіндіру: - Қолшатырды қалай жасау керектігін қарау. 1) күмбезден бастайық-допты айналдыру;	сияқты орап, екі бұйра жасаймыз - бұл мүйіз. Енді біз ұлуды мүсіндеуді бөлшектерден жинаймыз: біз денені және қабықты қосамыз. Біз мүйіздерді басымызға бекітеміз, көзді "бетке" бекітеміз, аузын стекпен кесеміз. Біздің ұлу дайын. Сонымен қатар, сіз жасыл картоннан ұлуды қоятын жапырақ кесуге болады. **(Мүсіндеу)**

	- Балапанның басында қандай бөлшектер бар? (көз, тұмсық). Киндерді алыңдар, ол денесі болады. - Енді ермексазды алып, шұжықты жайыңдар, оны екіге бөліңдер. Бір бөлікті бөліп, екіншісінен доп жасаңыздар, кесіңдер. Екінші бөліктен біз екінші Қанат жасаймыз. Қанаттарды денеге бекітіңдер. - Балапандарға көздер жасаңдар, ал кішкентай үшбұрыштардан тұмсықтар мен айдарын жасаңдар. Сендер қандай әдемі, үлпілдек тауықтарды жасадыңдар! Жарайсыңдар, балалар! **(Мүсіндеу)**		2. Жаңбырды саусағыңызбен кішкене шарларды жағып, суреттегі тамшыларды кездейсоқ орналастырыңдар. 3. Енді бұлт сияқты шалшық. **(Мүсіндеу)**	2) біз оны шелпекке тегістеп, шеттерін тостаған сияқты көтереміз. 3) шатыр дайын, оны безендіру қалады. Сіз шарлармен, гүлдермен, шұжықтармен және т. б. шатыр безендірілгеннен кейін біз тұтқаны безендіруге көшеміз. 4) біз пластикалық түтікті алып, оның ұшын ермексазбен жабамыз. 5) енді біз тұтқаны шатырға қосамыз. Біздің қолшатыр дайын. **(Мүсіндеу)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа

	мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп.	түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.

		Өзіндік іс-әрекеті: балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауы жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек бас жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін**				

сауықтыру шаралары	**қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың	**Дидактикалық ойын: «Ненің даусы?»** **Мақсаты:** балалардың бейнелеу дағдылары мен көркемдік-эстетикалық қабілеттерін дамыту. Сурет салуды үйрету кокерель оны дауысымен тану арқылы;	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол	**Ойын: "Итке арналған шаш қию"** Барысы: Тәрбиеші ойыншық ит әкеледі және иттер де шаштаразға барады дейді. Тәрбиеші-шаштараз итті креслоларға отырғызып, оны кесіп тастайды. Содан кейін балаларды үй жануарларымен бірге	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме?

	бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс болу үшін шашымды бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.)	фонограмманы тыңдау арқылы таныс бейнені ажырата білу арқылы ойлау мен қиялды дамыту. **Барысы:** бұл музыкалық жұмбақтар. Тыңдаңдар. Бұл неге ұқсайды? Әтештің даусы естіледі. Балалар мұндай дыбыстарды кім шығара алатынын табады. Тәрбиеші (ережелерді түсіндіреді). Дауыстың "иесін" біліп, қолды көтеру керек. Барлығы дұрыс жауапқа қол шапалақтайды. Музыкалық экран сақтағышы естіледі - "Әтеш"әні. Балалар сурет салуға кіріседі. Тәрбиеші. - Сурет салған кезде пропорцияларды сақтау керек. **(Сурет салу)**	шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Мысық»** **Мақсаты:** балаларға дененің қарапайым ара-қатынасын беру арқылы мысық салуға үйрету; пішін туралы идеяларды бекіту: денесі сопақ, басы дөңгелек. сызбаны бояулармен бояу әдістерін бекіту, сызықтар мен соққыларды контурдан тыс бір бағытта жүргізу. **Барысы:** - Балалар, кімнің үйінде мысық бар? Мысықтар не жейді? Сендер мысықтармен ойнағанды ұнатасыңдар ма? Сурет салуды бастамас бұрын, мысықтың қандай құрылымы бар екенін еске түсірейік? - Мысықтарда не бар?	шаштаразға шақырады. Әр бала шеберге қандай шаш үлгісін жасау керектігін айтады. Тәрбиеші қожайындардан шаштарын кесуден қорықпау үшін жануарларымен сүйіспеншілікпен сөйлесуді сұрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Әдемі гүлдер гүлдеді"** **Мақсат.** Балалардың әдемі гүлдер салу қабілетін қалыптастыру, әр түрлі пішіндеу қозғалыстарын қолдана отырып, бүкіл щеткамен және оның ұшымен жұмыс жасау. **Барысы:** Ал сендер гүлдерді жақсы көресіңдер ме? (Иә.) Неге? (Олар қуаныш әкеледі, сіз аналарға, әжелерге, әпкелерге бере аласыз.) - Бүйірлеріне қарап, терезелерде, стендтерде қандай гүлдер көретініңді айт. (тәрбиеші гүлдердің әртүрлі екендігіне назар аударады: олардың жапырақтары әртүрлі пішіндер мен түстерге ие. Барлық гүлдердің жапырақтары мен сабақтары да әртүрлі.)	Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Ұлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме? Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	Қоршаған ортамен таныстыру) **"Шалғындағы ешкі" (қылқаламмен сурет салу. Гуашь)** **Мақсаты:** Балаларды бояулармен, қылқаламмен сурет салуға үйретуді жалғастыру; балалардың дене мүшелерінің пішінін бере отырып, балаларды сурет салу қабілетін қалыптастыру, өлшемдерін байланыстыру. **Барысы:** тәрбиеші балаларға А5 форматындағы жасыл парақтарды таратады және балаларға ешкі салуды ұсынады. (Балалардың келісімін алады). 2. Сурет салу тәсілдерін көрсету және түсіндіру. Тәрбиеші балаларға щетканың ұшын ақ бояуға қалай түсіру керектігін және ешкігің бейнесін басынан бастап бөліктерге қалай салу керектігін көрсетеді. Бала тартылғаннан кейін, балалар өз қалауы бойынша шалшыққа		Балалардың жауаптары: (денесі, басы, құйрығы, аяғы, мұрты, көздері) Мысықтың ең үлкен бөлігі қандай? Балалардың жауаптары: (денесі) - Оның пішіні қандай? Балалардың жауаптары: (сопақша) - Мысықта тағы не бар? Балалардың жауаптары: (бас) - Қандай формада? Балалардың жауаптары: (дөңгелек) Мысықтың басында не бар? Балалардың жауаптары: (құлақ) Олар қандай формада? Балалардың жауаптары: (үшбұрышты) Мысықтың бетінде не бар? Балалардың жауаптары: (мұрын, иек, мұрты, ауыз және тіл) Мысықтың неше аяғы бар? Балалардың жауаптары: (төрт). Тізім кезінде мұғалім дайын сурет үлгісін көрсетеді. Тәрбиеші: Енді Мен сізге үстелдерге отыруды және мысықтарыңды бояуды ұсынамын. Балалар сурет салады.	- Сендер қандай гүлдерді білесіңдер? (тәрбиеші балалардың назарын мольберттегі ерекше гүлге аударады.) - Балалар, қараңдаршы, бізге гүл келді, бірақ ол көңілсіз. Неліктен ол жылайды деп ойлайсың? (Оған күн жетіспейді, ол зерікті, көңілсіз.) - Неліктен ол көңілсіз деп ойлайсың? (Оның достары жоқ.) - Біз оған көмектесе аламыз ба? (Иә, мүмкін. Сендер оған достар жасай аласыңдар?) - Жарайсыңдар. Біз жаңа досымызға көмектесеміз және оған достар жасаймыз. - Алдымен ортасын бір түспен (шеңбер) сызыңдар. Содан кейін біз жапырақшаларды дөңгелек, жартылай дөңгелек, ұзартылған көк, қызыл, сары бояумен саламыз. Жасыл бояумен біз сабақ пен жапырақтарды саламыз. - Енді сендерге сурет салатын кез келді, балалар. - Енді тағы да қайталаймыз: гүлдерде не бар? (Сабағы ұзын, түзу, жасыл, (жапырақтары жасыл, дөңгелек, сопақша, оюланған, (гүл жапырақтары	**«Қоңырау»** **Мақсаты:** сызбаны бояулармен бояу әдістерін бекіту, сызықтар мен соққыларды контурдан тыс бір бағытта жүргізу. **Барысы:** қоңырауды бейнелеу және оны безендіру. Орындағаннан кейін суреттер көрмесін жасау. **(Сурет салу)**

	түрлі-түсті гүлдер салады. **(Сурет салу)**		Тәрбиеші: Ал, бәрі жақсы болды ма? Балалардың жауаптары: Иә. Сендер қандай кереметсіңдер! Қараңызшы, сендердде қандай әдемі мысықтар болды. **(Сурет салу)**	көк, қызыл, сары және т.б., өткір, сопақ, дөңгелек, оюланған). (ҰІӘ соңында, балалар жұмыс орындарын ретке келтіріп жатқанда, мольбертке гүлдің жанына бірнеше сурет салып, көңілсіз өрнекті көңілді етіп өзгерту.) - Қараңдаршы, біздің гүл көңілді болды. Себебі сендер оған осындай керемет достар салдыңдар. - Сендердің жұмыстарың сендерге ұнады ма, көңіл-күйлерің қандай? (Қуанышты, көктем.) - Сендер не салдыңдар? Біздің көрмені қалай атауға болады? (Әдемі гүлдер гүлдеді.) - Біз оларды не үшін пайдалана аламыз? (сыйлық үшін) **(Сурет салу)**	
Балалармен жеке жұмыс	Гульсезімге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Айымға геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негідері)**	Амираға ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Аділетке Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету **(Құрастыру)**	Каусарға құмға таяқшалармен өз бетінш ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғаны қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балалардың аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жалаңдаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ақ қоян»** Ойын шарты: Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады. Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады. -Қояным, қояным ұйқыңнан тұршы, Бет-қолыңды жушы, Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы, Мәсіңді киші, Көлегіңді киші, Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Доп»** **Мақсаты:** Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу. Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым ЖШС "Шабыт 1" балабақшасы
Топ «Балдырған» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.05-31.05.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.05.2024	Сейсенбі 28.05.2024	Сәрсенбі 29.05.2024	Бейсенбі 30.05.2024	Жұма 31.05.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **«Менің туған өлкем»** Туған өлке, оның тарихы мен мәдениеті туралы алғашқы ойларды қалыптастыру. Туған жерге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Саябаққа қалай кіруге болады?»** Мақсаты: балаларды өз іс-әрекеттерін жоспарлауға үйрету, конструктордың бөлшектерімен заттарды ауыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: тәрбиеші үстелдерді біріктіреді, оларға түрлі-түсті қағаздан сақинамен жабылған өзен салады, орталықта балалармен бірге саябақ (ағаштар, орындықтар) ұйымдастырылады. Сүйікті	**Құрылыс ойыны: "Қуыршақ дүкенін салайық".** **Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында сөмке бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?» Олар қуыршақтар дүкенге жиналды деп шешеді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға	**Құрылыс ойыны: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы".** Мақсаты: тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Барысы: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Мысық, ит және ешкіге арналған үй салу"** **Міндеті:** балалардың үй салу қабілетін дамыту. Құрылысты қажетті ретпен орындауға үйрету. Бірлескен ойынның қалыптасуына ықпал ету. Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өзбетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің	**«Суретті құрастырып жина» ойыны** **Міндеті:** Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді

	ойыншықтарымен ойнау. Содан кейін тәрбиеші сұрайды-бұл саябаққа қалай кіруге болады? Балалар көпір қажет деп санайды және оны салады. **(Құрастыру)**	шақырылады. Балалар құрастырады: кім-мұғалім берген үлгі бойынша, кім-өз бетінше. **(Құрастыру)**		тұрғызған құрылысын талдауға баулу. **Материалдар:** текшелер мен кірпіштер, пластиналар. Ойын барысы: - Қараңдаршы, жаңбыр жауып тұр, ал біздің Бимка күшігіміз суланып, ағаштың астында дірілдеп отыр. Оған жылы үй салу керек. Тәрбиеші итке үй салуды ұсынады. Балалар материалды өздері таңдайды, үйді өздері ойлап табады. **(Құрастыру)**	жинауға, қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу**. (Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ Затсыз орындалатын** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Бір алақан, екі алақан». Б.қ.: аяқты алшақ қойып, қолдыартта ұстау. Бір қолды алға созып, алақанын жоғары қарату, б.қ.-қа оралу.Осылайшаекінші қолмен орындау. Осылайшакезек-кезек орындау. (4 рет қайталау) 2. «Алақанды өкшеге қою». Б.қ.: отырып, қолды артқа тіреу. Алға иілу, алақанды өкшенің жанындағы еденге қою, қолға қарау, б.қ.-қа оралу.Еркін тыныс ал (5 рет қайталау.) 3. «Жүреміз». Б.қ.: аяқты бүгіп, қолдыартқа тіреу. Аяқты сәл көтеріп, қайтадан түсіру – «жүреміз». 4-6 рет орындағаннан кейін аяқты түзу қойып, демалу: «келдік». Басты төмен түсірмеу. (5 рет қайталау.) 4. «Доп». Б.қ.: аяқты алшақ қойып,қолды төмен түсіру. 2-3 секіру үшін серпілу, 8-10 рет секіру және 8-10 рет адымдау. Жеңіл секіру. (4 рет қайталау) **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы с алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,

	Көркем сөз: Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Дидактикалық ойын: "Сонша қимыл жаса"	**Дидактикалық ойын: "Тақталарды бүкте"**	**Дидактикалық ойын: "Күн мен түн"**	**«Бесік»** Жасаймыз біз бесік,	**Құстар**

	Мақсаты: белгілі бір қозғалыс санын көбейтуге машықтану. **Барысы:** Тәрбиеші балаларды бір-біріне қарсы 2 қатарға тұрғызады және тапсырманы түсіндіреді: "сен мен көрсететін картаға қанша зат салынса, сонша қимыл жасайсыз. Үнсіз санау керек. Алдымен осы қатарда тұрған балалар қимылдарды орындайды, ал басқа қатардағы балалар оларды тексереді, содан кейін керісінше. Әр қатарға 2 тапсырма беріледі. Олар қарапайым жаттығуларды орындауды ұсынады. **(Математика негіздері)** **Дидактикалық ойын: «Маймылдар»** **Мақсаты:** Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **Қажетті материалдар:** түймелердің екі бірдей жиынтығы (түймелердің	**Мақсаты:** ені бойынша сериялық қатар құра білуге машықтану, қатарды 2 бағытта ретке келтіру: кему және өсу. **Қажетті материалдар:** Әр түрлі ені 1-ден 10 см-ге дейінгі 10 тақтайшаны қолдануға болады. Барысы: Қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Әрбір кіші топ тақталар жиынтығын алады. Екі жиынтық 2 үстелге сәйкес келеді. Екі кіші топтың балалары үстелдің бір жағындағы орындықтарда отырады. Үстелдердің екінші жағында бос орындықтар орналастырылған. Балалардың екі кіші тобы да тақталарды қатарға тұрғызуы керек (біреуі ені азаяды, екіншісі ұлғаяды). Кезекпен бір бала үстелге келіп, қатарға 1 тақтай қояды. Тапсырманы орындау кезінде сынамалар мен орын ауыстырулар алынып тасталады. Содан кейін балалар салыстырылады. Тапсырманы қай топ дұрыс орындағанын анықтау. **(Математика негіздері)**	**Мақсаты:** балалардың тәуліктің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Барысы: топтың ортасында 1-1, 5 м қашықтықта екі параллель сызық сызылады. олардың екі жағы - үй сызықтары. Ойыншылар екі командаға бөлінеді. Олар өз сызықтарына қойылып, үйлерге қарайды. "Күн" және "түн" командаларының атауы анықталады. Тәрбиеші орта жолда тұр. Ол жетекші. Оның командасы бойынша "күн!" немесе "түн!"- аталған команданың ойыншылары үйге қашып кетеді, ал қарсыластар оларды қуып жетеді. Ескіргендер қайта есептеледі және босатылады. Командалар қайтадан ортаңғы сызықтарда тізіліп, тәрбиеші сигнал береді. № 2 нұсқа. Сигнал берер алдында тәрбиеші балаларға әр түрлі физикалық жаттығуларды қайталауды ұсынады, содан кейін күтпеген жерден сигнал береді. **(Математика негіздері)** **«Әлем балалар көзімен»** **Мақсаты:** саусақтардың ұсақ моторикасын, кеңістіктік қиялды, көзді,	Ағаштарды кесіп. Сәбилерім ұйықтаса, Шығады тез өсіп Ұйықтасын деп, бөбегім, Домбыраның қос ішегін. Ата-баба дәстүрін, Қадірлеші өренім. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Геометриялық фигуралардан жануарларды жина»** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Жапсыру)**	Құстар туралы тақпақтар Адамзаттың жақыны Қарлығаш та ақылды Көгершін мен екеуі Жайлайды бір шатырды Тырау, тырау тырналар Жем іздесең қырға бар Қырда бірақ, түлкі бар, Сақ болмасаң, жұлмалар **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Гүлдер бақшасы"** **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру. Жапсыру барысында

	түсі, пішіні, өлшемі әртүрлі болғаны жөн) 9 дана, 9 ұяшықтан тұратын екі карта – 3-тен 3-ке дейін. **Ойын барысы:** Алдымен балаңмен түймелерді қарастыру-ең үлкені қайда, ең кішісі қайда, түймелері бірдей түсті, пішіні бар ма. * Бір карточканы тәрбиеші екіншісін бала алады. Түймелерді де осылай таратамыз. тәрбиеші өз алаңында 2-3 түйменің тіркесімін орналастырады. Балаыы мұны өз картасында қайталауға шақыру. * Төселген түймелерді балаға көрсетіп, оларды есте сақтауға мүмкіндік беру. Содан кейін картаны бір нәрсемен жабыу. Баланың міндеті-есте сақтау үшін ойын алаңына ұқсас комбинацияны қою. **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: "Геометриялық фигуралардан жануарларды жина"** **Мақсаты:** аппликацияда бейнеленген заттардың санын (құстар, жануарлар, гүлдер, жәндіктер, үйлер, нақты және елестетілген) дайын формалардан кеңейтуді жалғастыру. Жапсыру барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Материал: геометриялық фигуралар, жануарлар карталары. Ойын барысы: балаларға кез-келген жануардың картасын таңдап, геометриялық фигуралардың көмегімен жануарды жинау ұсынылады. **(Жапсыру)**	дерексіз ойлауды дамыту, ауызша нұсқауларды орындау қабілетін дамыту, жұмысқа шығармашылық қызығушылықты, логикалық ойлауды дамыту. **Барысы:** Енді біз сіздермен жұмыс істейміз және балалар күніне жарқын мерекелік шарларымызды, содан кейін гүлдер мен көгершіндерді желіммен жабыстырамыз. **(Жапсыру)**		қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Жапсыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-	**Дене шынықтыру** Тақырыбы: «Сылдырмақтар қайда?» Мақсаты: Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылсын қолдау: белгілі реттілікпен	**Қазақ тілі** Педагогтің өтініші бойынша қарапайым іс-әрекеттерді орындау, заттардың түсін білдіретін сөздерді айтуға үйрету. **Сөздік минимум**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың	**Музыка** **(Жетекші маман жоспары бойынша)** **Дидактикалық ойын: «Бантиктер»**	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** Сауықтыру-шынықтыру шаралары

рылған іс-әрекет	киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өзбетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Ойын: «Менің көңілді добым» **«Ұшақ»** **Мақсаты:** балаларға бірнеше бөліктен тұратын ұшақ жасауды үйрету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Алақандар арасында домалату арқылы біз жолақтан сопақ (шұжық) жасаймыз, бұл ұшақтың корпусы. Сопақ ұштарының бірін стекпен тегістеу, саусақ, бұл ұшақтың құйрығы және жоғары қарай иілу. Содан кейін қолды алақанның арасына жайып, сопақша (шұжық) басқа жолақтан мүсіндейміз. Әрі қарай, алақандар арасында тегістеу арқылы біз	ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, шамасын: аз, көп **Дидактикалық ойын: «Түсіне сәйкес киімді тап»** **«Кішкентай құс»** **Мақсаты:** Кескінді жасау кезінде илектеу, бекіту және тарту кезінде ермексазбен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға жағдай жасау. Бөлшектерді бүкіл бөліктен шығарып, дене бөліктерінің орналасуы мен арақатынасын сақтай отырып, ермексаздан мүсіндеу әдістерін бекітуге ықпал ету. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **Барысы: (Дауыс естіледі)** - Балалар, мұны кім айтады? (Құстар ән айтады) Шынында да, бұл құстардың әні. Қыста олар жылы аймақтарға ұшып, көктемде отанына оралады. Жылы шеттерге ұшатын құстар қалай аталады? (Жыл құстары)	денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	**Міндеті:** «көп», «бір», «бірнеше» ұғымдарымен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Шарты: Үстелдің үстінде бантиктер бейнеленген карталар мен маркерлер бар, балалр баниктің түсін анықтап, оны бояу керек. - Бірінші бантик, екінші, үшінші, төртінші және т. б. - Келесі бантикті қандай түспен бояу керек деп ойлайсыңдар? (қызыл, көк, қызыл, көк). - Жануарларымызға бантик тағайық. - Қызыл бантиктері бар қанша жануар және көк бантиктері бар қанша жануар бар .(4 қызыл және 4 көк). - Жануарларға мұқият қарап, оларда әлі 4 не бар екенін айтыңдар.(аяқтар) **(Математика негіздері)** **«Гүлді ағаш»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.	Жыл бойы медицина қызметкерінің басшылығымен балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық

	қанаттар саламыз. Қанаттар бас бармақпен ұшақтың корпусына бекітіледі. Енді, біздің ұшақтар олардың барлығын көру үшін стендке қойылады. **(Мүсіндеу)**	- сендер қандай жыл құстарын құстарды білесіңдер? (Лейлек, Тырна, қарлығаш) - Жарайсыңдар! Бірақ біздің "тау күліне" қараңдар, оған құстар әлі келген жоқ, келіңдер, құстарды мүсіндеп, оларды ағашымызға отырғызайық. (Келіңдер). Тәрбиеші балаларға Ұзақ бейнеленген суретті көрсетеді, оны балалармен бірге қарастырады, сұрақтар қояды: - Бұл құс қалай аталады? (Ұзақ) - Ұзақ қандай түсті? (Қара) Бұл құста не бар? (денесі, мойын, бас, қанаттар, құйрық, аяқтар, тұмсық, көздер). Құстардың қанаттары қанша? - Құстың денесі, басы, тұмсығы қандай? - Денесі сопақша,басы дөңгелек, тұмсығы ұзартылған. - Құстың денесі немен жабылған? (қауырсындар) Тәрбиеші балаларға құстарды қалай мүсіндеу керектігін көрсетеді және айтады	**Дидактикалық ойын: "Күн мен түн"** **Міндеті:** Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. **Барысы:** топтың ортасында 1-1, 5 м қашықтықта екі параллель сызық сызылады. олардың екі жағы - үй сызықтары. Ойыншылар екі командаға бөлінеді. Олар өз сызықтарына қойылып, үйлерге қарайды. "Күн" және "түн" командаларының атауы анықталады. Тәрбиеші орта жолда тұр. Ол жетекші. Оның командасы бойынша "күн!" немесе "түн!"- аталған команданың ойыншылары үйге қашып кетеді, ал қарсыластар оларды қуып жетеді. Ескіргендер қайта есептеледі және босатылады. Командалар қайтадан ортаңғы сызықтарда тізіліп, тәрбиеші сигнал береді. № 2 нұсқа. Сигнал берер алдында тәрбиеші балаларға әр түрлі физикалық жаттығуларды қайталауды ұсынады, содан	**(Мүсіндеу)**	жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Ата-аналардың қалауларын ескеріп, мектепке дейінгі ұйым әкімшілігі мен медицина қызметкерлерінің шешімі бойынша арнайы шынықтыру шараларын жүргізу. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. **Дидактикалық ойын: «Көліктер»** **Міндеті:** көлік құралдарының түрлері мен мақсаты туралы түсініктерді кеңейту. көлікті жіктеу қабілетін дамыту; машиналарды басқарумен байланысты кәсіптермен танысу; Әртүрлі

		1. Біз ермексазды қыздырамыз: жұмсақ болу үшін оны қолымызда есеміз. 2. біз ермексаздың бір бөлігін 2 тең бөлікке бөлеміз 3. ермексаздың бір бөлігінен біз сопақшаны айналдырамыз - бұл дене болады (біз ермексазды алақанның арасына алға - артқа түзу қимылмен айналдырамыз, сәл басамыз – "қалың шұжық" пайда болатындай етіп, шеттерін саусақтарымызбен тегістейміз-сопақша пайда болады). 4. сопақшаның бір шетінен құйрықты созыңдар (саусақтарыңызбен сопақшаның шетін қысыңыз, оны тартыңыз және тегістеңіз) 5. сопақшаның екінші шетінен мойынды созыңыз (саусақтарыңызбен, пластилиннің кішкене бөлігін ұстап, оны жоғары қарай тартыңыз) 6. біз пластилиннің басқа бөлігін алып оны 2 тең бөлікке бөлеміз	кейін күтпеген жерден сигнал береді. **(Математика негіздері)** **«Аққу»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **Барысы:** Маша: - Сәлеметсіңдер ме, Менің атым Маша. Бүгін менің анам мен әкем базарға жиналды. Олар маған іниме қарауымды айтты. Мен қыздармен ойнағым келді, Мен кетіп қалдым, інімді жалғыз қалдырдым, ал қаздар-аққулар оны орманға алып кетті (жылайды) балалар, маған інімді табуға көмектесіңдер. - Ал, балалар, біз Машаға көмектесеміз бе? Оның қандай ертегіден шыққанын кім тапты? (балалардың жауаптары) - Жарайсыңдар, бірақ біз бұл орманға қалай жетеміз, ол ертегі ме? Тәрбиеші балаларға аққуды мүсіндеуді ұсынады.		көлік техникасына және тиісті кәсіптерге қызығушылықты қалыптастыру; жүргізушілердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. **Шарты:** көлік құралдарының түрлерін бейнелейтін бос ұяшықтары бар ландшафтық формат: жер үсті, су, әуе. Сондай-ақ, әртүрлі көлік құралдарын бейнелейтін ұяшық форматындағы суреттерді кесу. Суреттерді ұяшықтарға дұрыс орналастыру. **(Математика негіздері)** **«Бәйшешек»** **Міндеті:** Жеке жұмыстарын ұжымдық

		7. пластилиннің бір бөлігінен біз допты айналдырамыз-бұл бас болады (біз пластилинді алақанның арасына айналмалы қозғалыстармен аздап басамыз - доп пайда болды) 8. біз басын мойынға бекітеміз (басын мойынға қойып, түйісетін жерлерді тегістейміз) 9. біз тұмсықты басымызға шығарамыз (екі саусақпен қысып, сәл алға қарай созамыз) 10. біз пластилиннің басқа бөлігін алып, оны тағы 2 бөлікке бөлеміз-бұл қанаттар болады 11. біз қысқа "шұжықтарды" айналдырамыз, тегістейміз, бекітеміз (пластилинді алақанның арасына алға - артқа түзу қимылмен айналдырамыз, сәл басамыз - қысқа "шұжық" пайда болатындай етіп, екі қолдың саусақтарымен тегістейміз, денеге бекітеміз, буындарды тегістейміз). 12. біз көзді стекпен тартамыз. **(Мүсіндеу)**	Балалармен бірге құстың құрылымын талқылайды: сопақша денесі бар, ұзын, иілген мойын, үшбұрышты тұмсығы бар кішкентай бас, қанаттары. Жұмысты орындау кезеңдері. 1. дене. Допты ақ ермексаздан жасаймыз, оны сопақшаға айналдырып, бір жағынан құйрықты мүсіндейміз. 2. мойын. Дененің екінші жағын саусақтармен басып, ермексаздың бір бөлігін ұзын шұжыққа созып, алдымен құйрық бағытында сәл қисайып, содан кейін жоғарғы бөлігін алға қарай бүгу. 3. бас. Мойынның ұшынан сәл шегініп, сұқ саусақпен және бас бармақпен ермексазды барлық жағынан аздап басу, бас аймағын бөлуз. Қара ермексаздан көз жасау. Тұмсық үшін Қызыл ермексаздың кішкене бөлігін алып, бір жағынан ұшталған жұқа шұжыққа жапсыру. 4. қанаттар. Екі бірдей шұжықты орап, оларды бір шетінен қайыру, содан кейін ұштарын сыртқа шығарып, денесін тегістеу және жағу.		композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Мүсіндеу)**

			Жалпы композицияға қосымша. Жағалау сызығын салу - біз тақтаның жартысын - негізді көк ермексазбен толтырамыз - бұл көл, ал екіншісі жасыл. Шөп үшін ермексазды жұқа шұжыққа жайып, бірнеше бөлікке бөліп, оларды көк су бетіне орналастыру. **(Мүсіндеу**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше? Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Торғайды бақылау.** Мақсаты: Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай, торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау.** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? Дала қандай түске ене бастады? **(қоршаған**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты: Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай?	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балалардың ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** **Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді,

	-Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	-Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қ/қ ойыны**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбегі адал-жас өрен:** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қ/қ ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту.

					Өзіндік іс-әрекет: еркін іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орны тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. **«Әлди, әлди бөпешім» әні**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене шынықтыру). Киімдерін реттілікпен өздігінен**				

сауықтыру шаралары	**киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес іс-әрекеті	**Ойын: "Әдемі шаш қию"** Барысы: тәрбиеші тарақты алып, оны шашынан өткізеді. Тәрбиеші: - Менің шашым бүгін жақсы таралмаған. Жаңа шаш үлгісін жасау керек. Мен шаштаразға барамын. (Шаштараздың бұрышында ойнайтын қызға жақындайды.) - Марина, Сен шаштаразсың ба? Маған шаш үлгісін жасап берші. Мен шашымды әдемі тарағым келеді. Саған оны сусабынмен жууға болады. (Жуады.) Сен бояйсың ба? Қара түс болу үшін шашымды бояумен боя. Маған қара шаш келеді. (Бояу.) Енді мен барамын шашымды үлкен шаш кептіргіштің астына қой, кептір. (Тиісті қозғалыстар жасайды.) шаш кептірілді. (Шаштараз қызға жүгінеді.) - Шебер, менің шашымды тара, өтінемін. Міне, рахмет. Мен айнаға қараймын-өте әдемі болды! (Балаларға.) Шаш үлгісін тағы кім жасағысы	**"Әдемі құс"** **Мақсаты:** Балаларды дене пішінін (сопақша), бөліктерін, әдемі қауырсындарын бере отырып, құс салуға үйрету. Бояулармен, щеткамен сурет салуда жаттығу. Бейнелі қабылдауды дамыту. Балаларды тақтаға көрсету үшін шақыру арқылы оның сурет техникасын нақтылау. Қажетті материалдар: түрлі-түсті қарындаштар (немесе түрлі-түсті балауыз қарындаштар), 1/2 парақ қағаз. Барысы: Жұмыс барысында балалардың назарын құсты бояуға аудару, сонда ол әдемі болады. Суреттің мазмұнына сәйкес келетін толықтырулар енгізуді ынталандыру (арамшөптер, дәндер, күн және т. б.). Барлық суреттерді балалармен бірге қарастыру, ең әдемі құстарды таңдау, балаларға не үшін ұнағанын түсіндіру (түс,	**Ойын: «Жаңа сусабындар әкелді»** Барысы: тәрбиеші сусабынды алып, шаштаразға шашты жұмсақ ететін жаңа сусабындар әкелгенін айтады. Балалар шаштараз рөлін атқаратын тәрбиешіге бір-бірден жақындайды және ол шаштарын жаңа сусабындармен "жуады". Балалар қуыршақтарын шаштарын қиюға әкеледі. Тәрбиеші қайшымен (қиялдағы зат), тарақпен қалай әрекет ететінін, клиенттердің шаштарын қалай жуатынын, шаш үлгісін қалай жасайтынын көрсетеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Еркін ойын»** **Мақсаты**: Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Материалдар: құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша**,** жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Күн шуақтары»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.. Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Материалдар:** құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың	**Ойын: "Машиналарды жөндеу"** **Барысы:** Тәрбиеші машинамен ойнп жатқан балаларға жақындайды және оларға ойынды байытуға көмектеседі. - Денис, сенің көлігіңнің доңғалағы түсіп кеткен сияқты. Шеберді шақырғың келмейді ме? Дөңгелекті өзің ауыстыра аласың ба? Жарайсың. Тек біреуі ыңғайсыз, менің саған көмектескім келеді немесе сен жүргізушілерден біреуді шақыр. Олар қазір демалады, түскі ас ішеді. (Үлдарға жақындайды.) Жүргізушілер, сендер демалдыңдар ма? Түскі ас ішіп үлгердіңдер ме?

	келеді? Шеберханаға келіңдер, мұнда жақсы шебер жұмыс істейді. Шеберлер көп болуы керек, әйтпесе бәрі ұзақ уақыт кезекте тұруы керек. Оля, сенің қызың шаш үлгісін жасай ма? Лиза, шашыңды қиюға кел. (Ойын жалғасуда.) **Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты**: бейнелеу дағдыларын, қиялын дамыту. Материал: біз қағаздың бетін түрлі — түсті балауыз қарындаштарымен, үстіне қара гуашь бояуымен бояймыз (бояу домалап кетпес үшін оны талькпен араластырған дұрыс). Шарты: қандай да бір өткір затпен (мысалы: бос шариктi қаламмен) түрлі-түсті негіз қара фон арқылы пайда болатындай етіп әр түрлі қопсытқыштар мен	бас безендіру, құйрық және т.б.). **(Сурет салу)**	суреттерін салады **(Сурет салу)**	атын атап, құмның бетіне суреттерін салады **(Сурет салу)**	Онда сендерді Денис шақырады. - Денис, доңғалаққа болғанын түсіндір. (Денис түсіндіреді.) Егер доңғалақ түсіп кетсе, оны өзің өзгерте аласың. Егер есік те жұмыс істемесе, жөндеу шеберханасына — автосервиске баруға болады. Жөндеуге барасың ба немесе өзің жасайсың ба? Өздері. Содан кейін құралдарды алу керек. Сендерде олар бар ма? Жарайды. Мен де көлігімнің дөңгелегін ауыстырдым. Алдымен оны алып тастау керек. Содан кейін жаңасын салу керек. Балалар көліктерін жөндейді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	сызықтарды сызу. **(Сурет салу)**				**Дидактикалық ойын: «Түсті гүлдер»** **Міндеті:** Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Материалдар:** құм салынған табақтар Шарты: тәрбиеші балаларға бірнеше суреттерді көрсетеді. Балалар олардың атын атап, құмның бетіне суреттерін салады. **(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Айбибіге қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету (бұл кім? Бұл емес пе?); **(қазақ тілі)**	Иманғалиге геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру **(математика негіздері)**	Аділетке ағаштардың, дала гүлдерінің 2-3 түрін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Сафияға Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	Каусарға құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау «Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қуырмаш»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін арттыру, дүниетанымын, қызығушылығын арттыру. Ойын шарты: Бұл ойында көбіне балаларды үлкендер ойнатады, тәрбиелік мәні күшті ойын. Балалардың қолын саусақтарының ұшынан ұстап тұрып, алақан қазан қып жалғыз саусағымен қуыра бастайды. -Қуыр, қуыр, қуырмаш -Балапанға бидай шаш. Сонан соң ойнатып тұрған балалардың бір-бірден саусақтарын бүгеді. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер мен түлкілер»** **Мақсаты:** Балаларды аңғарымпаздыққа құшылыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады. Ойын жүргізіушісі: Көжектерім тұршы, Беттеріңді жушы. Ну орманға барайық, Тамақтанып алайық. Қаш: Жаландаған қу түлкі, Келіп қалыпты орманға. Көжектерің қайда деп. Қуып келді соңынан. Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөңелді, түлкі қуады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Аю»** **Ойын мақсаты:** Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу. Ойын шарты: Бір бала аю болып сайланады, қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі. Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Түлкі мен балапандар» Ойын шарты: Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды.Топ ішінде бір баланы «түлкі» етіп сайлап,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетпердке кигізіп ойын ойналады.Ойында балапандар түлкі кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін,тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс.Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. К\құралдар: түлкің мен балапандар беп перделері. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райын бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Ұлттық ойын-ұлт қазынасы** «Боран» Бұл үлкен кең залда болады.Бұл ойынға қажетті заттар «боран» киімі (ақ түсті беп перде,гимнастикалық қабырға болуы тиіс) Ойын шарты:ойынға 8-10 бала қатыса алады.Бір баланы боран киімін кигізіп,қалған балалар боран алып кетпеуі үшін,Боран у-у-у деп келе қалғанда гимнастикалық қабарғаға өрмелеп шығуы керек.Боран соғып балаларды бір айналып өтеді.Ұсталып қалған баланы,боран алып

					кетеді.Ойын 2-3 рет қайталанып ойналады. К\Құралдар: Боран киімі ақ матадан тігілген жамылғы бептерде. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Кітапты лэпбук»				